

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

PROTOKÓŁ

kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Przechlewo,
przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Przechlewo w okresie od dnia 8 czerwca 2020 roku
do dnia 27 października 2020 r.

ZAKRES KONTROLI – SPIS TREŚCI:

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.....	3
1.1. Dane ogólne	3
1.2. Kierownictwo jednostki	6
1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne	6
1.4. System kontroli zarządczej	9
1.5. Kontrole zewnętrzne	14
II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	15
2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki.....	15
2.2. Stan i kompletność urzędzeń księgowych budżetu i urzędu.....	20
2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna	21
2.4. Inwentaryzacja	25
III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO.....	29
A. DOCHODY BUDŻETOWE.....	29
3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki.....	29
3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych	32
3.3. Dochody z majątku	66
B. WYDATKI BUDŻETOWE.....	79
3.5. Wydatki bieżące	80
3.6. Wydatki majątkowe.....	107
3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.....	133
3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.....	145
3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	162
IV. GOSPODARKA MIENIEM.....	177
4.1. Gospodarka mieniem komunalnym	177
4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa.....	181
4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku	182
V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.....	185
5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.....	185
5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi	189
5.3. Rozliczenia rachunków dochodów	190
5.4. Samorządowe osoby prawne.....	190

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1.1. Dane ogólne

- 1) Tematyka kontroli: Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
- 2) Kontrolujący: Mieczysław Beńko i Waldemar Staszewski –
– starsi inspektorzy kontroli finansowej, działający na podstawie upoważnień nr 40/20 i 41/20 z dnia 22.05.2020 r., wydanych przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 3) Okres objęty kontrolą: Kontrolą objęto lata 2016-2019 i w miarę potrzeby inne okresy.
- 4) Termin przeprowadzenia kontroli: Kontrola przeprowadzona w okresie od dnia 8.06.2020 r. do dnia 27.10.2020 r.
- 5) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy Przechlewo
ul. Człuchowska 26
77-320 Przechlewo
- 6) Użyte w niniejszym protokole skrótowe określenia oznaczają:
- gmina → Gminę Przechlewo;
  - wójt gminy; wójt → Wójta Gminy Przechlewo;
  - urząd gminy → Urząd Gminy Przechlewo.

1.1.1. Wykaz jednostek organizacyjnych

- 1) W okresie objętym kontrolą zadania gminy realizowały jednostki organizacyjne wymienione w tabeli:

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej gminy	Adres jednostki
1	2	3
Jednostki budżetowe		
1.	Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo	ul. Szkolna 4e; 77-320 Przechlewo
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie	ul. Szkolna 4; 77-320 Przechlewo
3.	Gminny Żłobek w Przechlewie	Os. Jużkowa 1a; 77-320 Przechlewo
4.	Szkoła Podstawowa w Sapolnie	Sapolno 45; 77-320 Przechlewo

5.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Przechlewie	ul. Szkolna 4e; 77320 Przechlewo
6.	Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Przechlewie	Os. Jużkowa 14; 77-320 Przechlewo
Samorządowe zakłady budżetowe		
1.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Przechlewie	ul. Człuchowska 60; 77-320 Przechlewo
2.	Zakład Gościnny i Zakład Usług Komunalnej w Przechlewie	ul. Człuchowska 26; 77-320 Przechlewo

- 2) Wymienione w tabeli Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo utworzono w okresie objętym kontrolą, uchwałą Nr 123/XXI/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej „Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo” oraz nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 czerwca 2016 r., poz. 2116)
- Zgodnie z § 3 tej uchwały tworzone z dniem 1.07.2016 roku Centrum miało prowadzić obsługę pięciu jednostek organizacyjnych gminy, tj.: Zespołu Szkół w Przechlewie; Szkoły Podstawowej w Sąpolnie; Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Przechlewie; Gminnego Żłobka w Przechlewie oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie.
  - Uchwałą Nr 108/XVI/2019 z dnia 26 listopada 2019 r., zmieniającą ww. uchwałę w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej (...), organ stanowiący gminy zaktualizował wykaz jednostek obsługiwanych przez ww. Centrum – w miejsce Zespołu Szkół w Przechlewie wpisano Szkołę Podstawową im. Janusza Korczaka w Przechlewie. Uchwałę zmieniającą ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 30 grudnia 2019 r., pod poz. 6274.
- 3) Ustalono, że w 2019 roku Rada Gminy Przechlewo przyjęła uchwałę dotyczącą utworzenia kolejnej jednostki organizacyjnej gminy – uchwałą Nr 87/XIV/2019 z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wyodrębnienia Środowiskowego Domu Samopomocy w Przechlewie ze struktur Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie i utworzenia odrębnej jednostki organizacyjnej Gminy Przechlewo pod nazwą Środowiskowy Dom Samopomocy w Przechlewie oraz nadania jej statutu zdecydowano o ww. wyodrębnieniu i utworzeniu nowej jednostki organizacyjnej gminy z dniem 1 stycznia 2020 r.
- 4) Na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego działa jedna samorządowa instytucja kultury, tj. Gminna Biblioteka i Centrum Kultury, mająca siedzibę w Przechlewie, przy ul. Młyńskiej 2.
- W trakcie kontroli ustalono, że ww. instytucja kultury była obsługiwana przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo. Podstawę prowadzenia przez ww. Centrum Usług księgowości samorządowej instytucji kultury stanowiło porozumienie z dnia 3.07.2017 r., zawarte pomiędzy tymi jednostkami w trybie art. 10a pkt 2 i art. 10b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Z tego samego dnia pochodziło przekazane wójtowi gminy zgłoszenie o przystąpieniu Gminnej Biblioteki i Centrum Kultury w Przechlewie do wspólnej obsługi przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo.

- 5) Gmina nie utworzyła żadnej spółki komunalnej, jest natomiast jednym z 10 wspólników spółki Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze. W spółce tej gmina posiada udziały o wartości nieprzekraczającej 10% kapitału zakładowego spółki.
- 6) Kontrolowana gmina jest członkiem (członkiem założycielem) spółdzielni socjalnej pn. Spółdzielnia Socjalna „Zielone Przechlewo” z siedzibą w Przechlewie, utworzonej uchwałą Nr 52/VIII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie powołania spółdzielni socjalnej „Zielone Przechlewo”.
- Z ww. uchwały wynika, że członkami założycielami Spółdzielni są Gmina Przechlewo oraz Przechlewskie Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych. Przywołaną uchwałą organ stanowiący gminy uchwalił również statut Spółdzielni.
- W Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców ww. Spółdzielnię zarejestrowano w dniu 16.07.2019 r.

1.1.2. Uczestnictwo w związkach komunalnych

- 1) Według stanu na koniec okresu objętego kontrolą gmina była uczestnikiem związku międzygminnego *Związek Gmin Dorzecza Brdy z siedzibą w Bydgoszczy*, zarejestrowanego w dniu 7.06.1996 r. Ustalono to na podstawie „Wykazu związków międzygminnych – stan na dzień 31.12.2019 r.”, opublikowanego na internetowej stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- Z wpisu dokonanego pod poz. 119 „Wykazu związków...” wynikało, że do zadań *Związku* należało – cyt.: „kształtowanie i ochrona środowiska dorzecza Brdy: przywrócenie czystości, zwiększenie retencji, ochrona wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu będącego bazą rekreacji i turystyki, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi”.
- 2) Na podstawie „Wykazu związków powiatowo-gminnych – stan na dzień 31.12.2019 r.”, opublikowanego na internetowej stronie ww. Ministerstwa ustalono, że od dnia 9.12.2019 r. (data rejestracji) gmina jest uczestnikiem *Człuchowskiego Związku Powiatowo-Gminnego z siedzibą w Człuchowie*.
- W poz. 9 ww. „Wykazu” zapisano, że Związek tworzą Powiat Człuchowski oraz gminy: Czarne, Człuchów, Debrzno, Koczała, Przechlewo i Rzeczzenica. W kolumnie „Zadania związku” zapisano: „Publiczny transport zbiorowy”. Wykaz zawiera również informację, że statut Związku opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2019 r., pod poz. 6210.
- Uchwałą Nr 69/X/2019 w sprawie utworzenia Człuchowskiego Związku Powiatowo-Gminnego organ stanowiący kontrolowanej gminy przyjął w dniu 28.06.2019 r.

1.1.3. Wykaz jednostek pomocniczych

- 1) Na terytorium gminy funkcjonuje 14 jednostek pomocniczych. Są to Sołectwa: Dąbrowa Człuchowska; Garbek; Lisewo; Łubianka; Nowa Wieś; Pakotulsko; Pawłówko; Płaszczycza; Przechlewo; Przechlewko; Rudniki; Sapolno; Szczytno oraz Żoła.
- 2) Sołectwa działają w oparciu o statuty sołectw przyjęte uchwałą Nr 57/IX/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Przechlewo (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r., poz. 3067).

1.2. Kierownictwo jednostki

- 1) Wójtem gminy od dnia 20.11.2018 r. (od złożenia ślubowania przed Radą Gminy Przechlewo) jest pan Krzysztof Michałowski, na kadencję 2018-2023 wybrany w wyborach powszechnych w dniu 4.11.2018 r.
Poprzednim wójtem gminy był pan Andrzej Żmuda Trzebiatowski, na kadencję 2014-2018 wybrany w wyborach powszechnych w dniu 16.11.2014 r.
- 2) Zastępcą wójta od dnia 22.11.2018 r. jest pan Jan Gajo, powołany na to stanowisko zarządzeniem Nr 2/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie powołania zastępcy wójta gminy Przechlewo.
- 3) Sekretarzem gminy od dnia 1.03.2004 r. jest pani Iwona Winkowska-Pietucha, zatrudniona na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.
- 4) Skarbnikiem gminy od dnia 1.10.2014 r. jest pani Anna Adamska, powołana na to stanowisko uchwałą Nr 275/LVII/2014 Rady Gminy Przechlewo z dnia 26 września 2014 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy.

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

1.3.1. Statut jednostki samorządu terytorialnego

Ustrój kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego określa *Statut Gminy Przechlewo*, przyjęty uchwałą Nr 292/LI/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 7 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Przechlewo.

Tekst jednolity *Statutu* zawarto w załączniku do obwieszczenia Rady Gminy Przechlewo z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia statutu Gminy Przechlewo (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 stycznia 2020 r., poz. 62).

1.3.2. Regulamin organizacyjny urzędu

- 1) Zakres działania i zadania urzędu gminy oraz jego organizację i zasady funkcjonowania od dnia 10.06.2019 roku określa *Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Przechlewie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 105/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 10 czerwca 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Przechlewie.

Przed wejściem w życie ww. *Regulaminu* w jednostce obowiązywał *Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Przechlewie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 364/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Przechlewie, zmieniony zarządzeniem Nr 410/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 30 maja 2018 r.

- 2) Na podstawie aktualnie obowiązującego *Regulaminu Organizacyjnego* ustalono m.in., że:
- w urzędzie gminy funkcjonują 2 referaty (w tym Referat Finansowy) oraz kilkanaście samodzielnych stanowisk pracy;
  - w Referacie Finansowym funkcjonują stanowiska: skarbnika gminy – kierownika referatu; ds. księgowości budżetowej; ds. wynagrodzeń; ds. księgowości podatkowej; ds. wymiaru podatków i opłat;
  - w strukturze organizacyjnej urzędu gminy nie występuje stanowisko audytora wewnętrznego.

1.3.3. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości

- 1) Obowiązujące w jednostce w 2019 roku zasady (polityka) rachunkowości zostały opisane w 9 załącznikach do zarządzenia Nr 258/A/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Przechlewie, wydanego na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 351).

Do końca okresu objętego kontrolą powyższe uregulowania były zmieniane dwukrotnie – zmian dokonano zarządzeniami wójta gminy – Nr 457/2018 z dnia 8 października 2018 r. oraz Nr 189/2019 z dnia 11 grudnia 2019 r.

- 2) Poszczególne załączniki do zarządzenia posiadały następujące tytuły:
- *Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych* (załącznik nr 1);
  - *Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego* (zał. nr 2);
  - *Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych* (zał. nr 3);
  - *Zakładowy plan kont dla budżetu gminy* (zał. nr 3a);
  - *Zakładowy plan kont dla urzędu gminy* (zał. nr 3b);
  - *Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe prowadzone na informatycznych nośnikach danych* (zał. nr 3c);
  - *System przetwarzania danych* (zał. nr 3d);

- *System służący ochronie danych dokumentów księgowych w jednostce* (zał. nr 4);
- *Zasady ewidencji księgowej w zakresie podatku VAT w jednostce budżetowej – Urzędzie Gminy Przechlewo i organie – budżecie gminy Przechlewo* (załącznik nr 5 do zarządzenia).

- 3) Z dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości wynikało m.in., że zasady klasyfikacji zdarzeń przyjęte są zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) oraz komentarzem do planu kont opracowanym przez Marię Augustowską i Wojciecha Rupa – *Komentarz do planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego* (zał. nr 3 do ww. zarządzenia).

Według zapisów w załączniku nr 3c do zarządzenia obsługa księgowa gminy i urzędu gminy prowadzona jest w oparciu o system sieciowy stworzony przez firmę „Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Tadeusz i Roman Groszek w Legionowie”. System ten obejmuje następujące programy wykorzystywane w jednostce: „Księgowość budżetowa”; „Auta”; „Podatki – wymiar i księgowość”; „OPLOK – wymiar i księgowość”; „Rejestr VAT”. Ponadto urząd gminy wykorzystuje programy: „Płatnik”; „Środki trwałe”, „Besti@”, „e-PFRON” i „Home Banking”.

Szczegółowe uregulowania wprowadzone ww. zarządzeniem wójta gminy będą przywoływane, w miarę potrzeb, przy omawianiu poszczególnych zagadnień objętych kontrolą.

- 4) Od dnia 1.01.2017 r. we wszystkich gminnych jednostkach budżetowych i samorządowych zakładach budżetowych obowiązują zasady konsolidacji rozliczenia z tytułu podatku VAT, wprowadzone do stosowania zarządzeniem Nr 255/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia w gminie centralizacji rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług.

Uregulowania dotyczące ewidencji księgowej z zakresu podatku VAT w urzędzie gminy oraz w organie finansowym zawarto też w przywołanym powyżej załączniku nr 5 (*Zasady ewidencji księgowej w zakresie podatku VAT w jednostce budżetowej – Urzędzie Gminy Przechlewo i organie – budżecie gminy Przechlewo*) do zarządzenia Nr 258/A/2016 Wójta Gminy Przechlewo w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Przechlewie.

1.3.4. Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym

W latach 2016-2019 gmina nie zawierała i nie realizowała umów o partnerstwie publiczno-prywatnym. Informacji takiej udzieliła pani Anna Adamska – skarbnik gminy.

1.3.5. Terminowość złożenia oświadczeń o stanie majątkowym.

- 1) Terminowość składania oświadczeń o stanie majątkowym, o jakich mowa w art. 24h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 713) sprawdzono w oparciu o oświadczenia składane w 2019 roku – według stanu na dzień 31.12.2018 r., na dzień powołania lub zatrudnienia oraz na dzień odwołania z zajmowanego stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę, jak też oświadczenia składane w roku 2020 – według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o oświadczenia o stanie majątkowym składane przez: wójta gminy, zastępcę wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy oraz osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta gminy.

- 2) Ustalono, że wszystkie osoby zobowiązane do złożenia w 2019 i 2020 roku oświadczeń o stanie majątkowym złożyły terminowo takie oświadczenia. Powyższe ustalono na podstawie dat wpływów oznaczonych na tych oświadczeniach.

1.4. System kontroli zarządczej

Kontrolę tematyki związanej z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej w gminie i w urzędzie gminy przeprowadzono za rok 2019.

1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (komisję rewizyjną)

- 1) Plan kontroli Komisji Rewizyjnej na 2019 rok zawarto w „Planie pracy Komisji Rewizyjnej na 2019 rok”, stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały Nr 24/V/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 19 lutego 2019 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji stałych Rady Gminy Przechlewo na 2019 rok.

W przywołanym *Planie pracy* wymieniono następujące zadania kontrolne, przewidziane do realizacji przez ww. Komisję:

- kontrola udzielonych dotacji dla mieszkańców Gminy Przechlewo w 2018 r. na dofinansowanie zakupu pomp głębinowych;
- kontrola umorzeń i odroczeń podatków za 2018 rok;
- kontrola sprzedaży i dzierżawy mienia gminy za 2018 r.;
- kontrola działalności Gminnego Żłobka w Przechlewie – organizacja działalności, wyposażenia oraz wykorzystania środków finansowych za 2018 r.

- 2) Na podstawie protokołów kontroli (nr: 1/2019 oraz od 3/2019 do 5/2019) Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Przechlewo ustalono, że kontrole ujęte w rocznym planie pracy zostały zrealizowane. We wszystkich tych protokołach zawarto zapisy informujące o niestwierdzeniu nieprawidłowości.
- 3) Ustalono, że w 2019 roku Komisja Rewizyjna przeprowadziła też kontrolę niewynikającą z rocznego planu pracy – kontrolę zleconą uchwałą Nr 84/XIII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 17 września 2019 r. w sprawie zlecenia kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Przechlewo.

Z ww. uchwały wynikało, że przedmiotem kontroli miała być ocena prawidłowości realizacji przez wójta gminy zadań z zakresu wykonywanych audytów wewnętrznych w okresie od 1.01.2017 r. do 26.08.2019 r. Kontrola miała zweryfikować zarzuty podniesione w piśmie nr DF-RI-109/19 Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych z dnia 7.08.2019 r.

W dokumentującym tę kontrolę protokole nr 2/2019 Komisji Rewizyjnej zawarto ustalenia, że w żadnym momencie ww. okresu organ wykonawczy gminy nie był zobowiązany do przeprowadzenia audytu wewnętrznego – sumy dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów nie przekraczały kwoty 40.000.000,00 zł, o jakiej mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 869).

- 4) „Sprawozdanie z pracy Komisji Rewizyjnej za 2019 rok”, zawierające informacje o przeprowadzonych przez tę Komisję kontrolach, przedstawiono na sesji Rady Gminy Przechlewo w dniu 21.01.2020 r. Sprawozdanie to stanowi załącznik do protokołu Nr XVIII/2020 z tej sesji.

1.4.2. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

- 1) Przepisy art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2019 r., poz. 1115) nakładają na organy samorządu terytorialnego obowiązek powiadamiania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej („GIIF”) o podejrzeniach popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, jak też opracowania instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia takiego przestępstwa.
- 2) Ustalono, że w 2019 roku ww. tematykę regulowała *Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 11/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania (...).
Według zapisu w § 2 zarządzenia obowiązki koordynatora ds. współpracy z GIIF powierzone zostały sekretarzowi gminy.

- 3) Ustalono, że w kontrolowanym czteroleciu nie było przypadków powiadamiania GIFF o stwierdzonych próbach „prania pieniędzy” – prowadzony w jednostce „Rejestr powiadomień GIFF” nie zawierał żadnych wpisów z kontrolowanego okresu.
- 4) W trakcie niniejszej kontroli nie powzięto podejrzeń o przestępstwach prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

1.4.3. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej

- 1) Ustalono, że powołując się na art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 869) kierownik kontrolowanej jednostki wydał w dniu 7.09.2010 roku zarządzenie Nr 330/2010 w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej. Załącznikami do tego zarządzenia, obowiązującego również w 2019 r., były: *Regulamin kontroli zarządczej*; *Kodeks Etyki Pracowników Urzędu Gminy w Przechlewie* oraz *Procedura zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Przechlewie*.
- 2) W myśl uregulowań zawartych w § 15 *Regulaminu kontroli zarządczej* pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach oraz kierownicy referatów powinni raz w roku dokonać samooceny kontroli zarządczej. Do samooceny należało wykorzystać ankiety według wzoru określonego w załączniku do ww. *Regulaminu*.
Ustalono, że w 2019 roku dokonano samooceny kontroli zarządczej. Przedłożone do kontroli ankiety zostały wypełnione w okresie od 20.11. do 28.11.2019 r.
- 3) Według § 9 instrukcji *Procedura zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Przechlewie*, raz w roku, w terminie do 30 listopada, należy dokonywać identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku. W tym celu kierownicy referatów oraz pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach pracy powinni przedłożyć sekretarzowi gminy wypełnione „Karty identyfikacji ryzyka”, których wzór określono w załączniku do ww. instrukcji.
Ustalono, że wypełnione „Karty identyfikacji ryzyka” złożono w wyznaczonym terminie. Wynikające z tych dokumentów ryzyka o poziomie „ryzyko poważne” zestawiono w sporządzonym w dniu 20.12.2019 roku „Rejestrze ryzyka – 2019 r.”, zatwierdzonym przez kierownika jednostki.

1.4.4. Audyt wewnętrzny

- 1) Określony przepisami art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 869) obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego po przekroczeniu 40.000 tys. zł planowanych w budżecie dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów powstał w kontrolowanej gminie w trakcie 2019 roku.

Powyższe nastąpiło po wprowadzeniu zmian w budżecie gminy uchwałą Nr 80/XIII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 17 września 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2019. Przyjęcie tej uchwały skutkowało zwiększeniem planowanych dochodów i przychodów oraz planowanych wydatków i rozchodów z wysokości 39.901.282,86 zł do wysokości 40.486.198,86 zł.

- 2) Ustalono, że zarządzeniem Nr 152/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 12 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Karty audytu wewnętrznego, Księgi procedur audytu wewnętrznego, Kodeksu Etyki Audytora Wewnętrznego wprowadzono do stosowania uregulowania z zakresu audytu wewnętrznego, oparte na rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 506) oraz Komunikacie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MRF z 2016 r., poz. 28).
- 3) Umowę na prowadzenie audytu wewnętrznego w urzędzie gminy oraz jednostkach organizacyjnych gminy (umowa nr 22/U/2019) zawarto w dniu 8.10.2019 r. Na mocy tej umowy pan Andrzej Hawran – audytor usługodawca, uprawniony do prowadzenia audytu (zaświadczenie Ministra Finansów nr 264/2004), zobowiązał się do usługowego prowadzenia audytu wewnętrznego w urzędzie gminy i jednostkach organizacyjnych gminy w okresie od dnia 8.10.2019 r. do dnia 7.10.2020 r. w zakresie i przedmiocie wynikającym z zapytania ofertowego z dnia 26.09.2019 r.
 Analizując przywołane zapytanie ofertowe ustalono, że w okresie 12 miesięcy od dnia podpisania umowy audytor wewnętrzny był zobowiązany do wykonania usługi polegającej na przeprowadzeniu audytu wewnętrznego w gminie – w urzędzie gminy i jednostkach organizacyjnych gminy. Usługa obejmować miała w szczególności:
  - przeprowadzenie identyfikacji i analizy obszarów ryzyka;
  - opracowanie rocznego planu audytu wewnętrznego;
  - opracowanie programu poszczególnych zadań audytowych, w tym 4 zadań zapewniających, 2 zadań sprawdzających oraz jedno zadanie doradcze;
  - przeprowadzenie zaplanowanych audytów, sporządzenie sprawozdań oraz wydanie obiektywnej oceny;
  - prowadzenie akt stałych i bieżących audytu oraz czynności okołoaudytowych.
- 4) Sporządzony przez audytora wewnętrznego w dniu 16.12.2019 r. i zatwierdzony przez kierownika kontrolowanej jednostki „Plan audytu wewnętrznego na rok 2019” zawierał jedno zadanie audytowe zapewniające pn. *Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia oraz innych przepisów Unii i państw członkowskich oraz polityk administratora*

związanych z ochroną danych osobowych. Zadanie to przyjęto do planu po analizie ryzyka w wytypowanych obszarach działalności jednostki.

- 5) Przedłożone wójtowi gminy „Sprawozdanie z zadania audytowego”, sporządzone z datą 31.12.2019 r., zawierało informację o treści – cyt.: *W badanym obszarze audytu wewnętrznego audytor wewnętrzny nie dostrzegł uchybień. Skoro uchybień nie dostrzeżono, nie sformułowano zaleceń w badanym obszarze. Badanie audytowe opowiada się za pozytywną oceną audytowanego w oparciu o przyjęte kryterium.* Informację o niesformułowaniu żadnego zalecenia, ani też rekomendacji, audytor wewnętrzny zawarł również w sporządzonym w tym samym dniu „Sprawozdaniu z wykonania planu audytu wewnętrznego na rok 2019”.
- 6) Ustalono, że realizując przywołaną powyżej umowę z dnia 8.10.2019 roku audytor wewnętrzny przedłożył w kontrolowanej jednostce sporządzony w dniu 31.12.2019 roku „Plan audytu na rok 2020”.
- W planie tym ujęto 3 zadania audytowe zapewniające, zatytułowane: *Adekwatność informacji na stronach BIP, bezpieczeństwo informacji* (zadanie nr 1); *Proces zbywania nieruchomości* (zadanie nr 2) oraz *Najem lokali, wykorzystanie zasobu mieszkaniowego* (zadanie nr 3).
- 7) W trakcie kontroli ustalono, że w dniu 1.06.2019 r., tj. jeszcze przed ustawowym obowiązkiem prowadzenia w gminie audytu wewnętrznego, zlecono panu Wojciechowi Błażejczykowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą AW Consulting Wojciech Błażejczyk w Gdyni, przeprowadzenie zadania audytowego w zakresie oceny funkcjonowania Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie, z uwzględnieniem efektywności gospodarowania środkami publicznymi.
- W sporządzonym w dniu 25.07.2019 r. sprawozdaniu z zadania audytowego „Ocena funkcjonowania Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie” audytor zawarł 11 zaleceń, w tym dotyczące: dostosowania uregulowań wewnętrznych do obowiązujących przepisów; rozważenie możliwości zakupu systemu parkingowego z automatyczną kasą; przyporządkowania kont księgowych do sprawozdania finansowego; wyodrębnienia w księgach rachunkowych konta 101 – „Kasa” do ewidencji wpłat gotówkowych oraz konta rozrachunkowego służącego wyłączenie do ewidencji opłaty miejscowej; wdrożenia systemu informatycznego służącego m.in. do rezerwacji obiektów Ośrodka i ewidencji gości.

1.4.5. Upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych

- 1) Obowiązujący w kontrolowanej jednostce *Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Przechlewie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 105/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 10 czerwca 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego

Urzędu Gminy w Przechlewie, zawiera uregulowania (§ 53 ust. 2 pkt 5 *Regulaminu*) mówiące, że wójt gminy podpisuje m.in. decyzje administracyjne, z tym, że do ich podpisywania może upoważnić także innych pracowników.

W § 36 ust. 1 *Regulaminu* zapisano, że upoważnienia wójta wydawane są na podstawie ustawy o samorządzie gminnym oraz innych przepisów z zakresu administracji publicznej, a także przepisów prawa miejscowego nakładających na wójta określone obowiązki i uprawnienia. Stosownie do zapisu w § 37 ust. 1 rejestr upoważnień prowadzi pracownik zatrudniony na samodzielny stanowisku ds. obsługi sekretariatu i spraw kancelaryjno-technicznych.

- 2) Na podstawie prowadzonego w jednostce rejestru upoważnień i pełnomocnictw z lat 2016-2019 oraz w oparciu o kopie wydanych upoważnień ustalono, że w 2019 roku upoważnieniem wójta gminy do wydawania decyzji administracyjnych w jego imieniu legitymowała się tylko pani Iwona Winkowska-Pietucha – sekretarz gminy.

W wydanym w dniu 14.06.2018 roku bezterminowym upoważnieniu (pismo OS.077.13.2018) powołano się na art. 33 ust. 4 i art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 256) oraz art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

1.5. Kontrole zewnętrzne

- 1) Poprzednią kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w gminie Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku przeprowadziła w okresie od dnia 22 lutego 2016 r. do dnia 6 lipca 2016 r.
Ustalenia kontroli, obejmującej lata 2012-2015, zawarto w protokole omówionym na naradzie pokontrolnej w ostatnim dniu kontroli.
W Biuletynie Informacji Publicznej gminy ww. protokół kontroli zamieszczono w dniu 19.07.2016 r.
- 2) Wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo WK/0804/88/6/K/1/2016 z dnia 2.09.2016 r.) do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 5.09.2016 r. W Biuletynie Informacji Publicznej wystąpienie zamieszczono w dniu 13.09.2016 r.
- 3) O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych wójt gminy poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku pismem nr 1710.1.2016 z dnia 30.09.2016 r. W dniu 12.10.2016 roku pismo to zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej gminy.
- 4) Na podstawie zapisów w „Księżce kontroli” ustalono, że w okresie pomiędzy poprzednią i obecną kompleksową kontrolą gminy przeprowadzono 5 kontroli zewnętrznych w zakresie gospodarki finansowej lub też związanych z realizacją zadań finansowanych

środkami publicznymi. Wynikające z ewidencji kontroli podstawowe informacje o przeprowadzonych kontrolach zawarto w tabeli:

Rok	Institucja kontrolna	Kontrola w okresie	Tematyka kontroli
1	2	3	4
2016	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	17.11.– – 18.11.2016 r.	Kontrola trwałości projektu dofinansowanego na podstawie umowy nr UDA.RPPM.06.01.00-00-001/08-00 „Kraina Czystych Jezior i Rzek – budowa ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej w gminach: Przechlewo, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów Debrno, Koczala i Rzeczenica”
2017	Nie przeprowadzono kontroli finansowych		
2018	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	14.03. – – 15.03.2018 r.	Kontrola projektu UM11-65151-UM1100069/16 w ramach PROW 2014-2020 (Przebudowa drogi gminnej nr 222003G w miejscowości Przechlewo)
2019	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	12.02.2019 r.	Kontrola realizacji projektu wg umowy UM11-65151-UM111-0000-16
	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	12.09. – – 2.10. 2019 r.	Realizacja dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r.
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	29.10.2019 r.	Kontrola przebudowy drogi gminnej i budowy kanalizacji deszczowej na Os. Północ w Przechlewie
2020	Przed niniejszą kontrolą w jednostce nie przeprowadzono żadnych kontroli.		

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Kontrolę w zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków przeprowadzono w oparciu o rok 2019.

2.1.1. Obsługa bankowa

- 1) W 2019 roku obsługę bankową budżetu gminy wykonywał Bank Spółdzielczy w Człuchowie Oddział w Przechlewie na podstawie „Umowy na bankową obsługę budżetu Gminy Przechlewo oraz samorządowych jednostek budżetowych”, zawartej w dniu 12.12.2016 r., na czas oznaczony od dnia 12.12.2016 r. do dnia 31.12.2021 r. Wyboru banku dokonano w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzonego w 2016 roku w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oznaczonego IRP.ZP.271.1.11.2016.

Wartość zamówienia (100.000,00 zł/23.952,67 euro) ustalono na podstawie kosztów poniesionych w latach poprzednich na obsługę bankową budżetu gminy i samorządowych jednostek budżetowych.

- 2) Z załącznika nr 1 do ww. umowy wynikało, że bank zobowiązał się do prowadzenia 12 podstawowych rachunków bankowych tj.: gminy; urzędu gminy; samorządowego

zakładu budżetowego; samorządowej instytucji kultury oraz 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych. W umowie bank zobowiązał się także do prowadzenia rachunków pomocniczych.

2.1.2. Gospodarka kasowa

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że urząd gminy nie prowadzi własnej kasy. Kasy nie prowadzono również w całym okresie objętym niniejszą kontrolą, tj. w latach 2016 - 2019.
- 2) Obsługa kasowa kontrolowanej jednostki i jednostek organizacyjnych gminy jest realizowana przez Bank Spółdzielczy w Człuchowie Oddział w Przechlewie. Podstawę tej obsługi stanowi przywołana powyżej „umowa na bankową obsługę budżetu Gminy Przechlewo oraz samorządowych jednostek budżetowych”. W umowie tej bank zobowiązał się do realizacji zleceń płatniczych gminy i jej jednostek organizacyjnych na rzecz osób trzecich.
- 3) Ustalono, że zarządzeniem Nr 366/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia „Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych na wyznaczonych stanowiskach w Urzędzie Gminy Przechlewo” kierownik jednostki dopuścił możliwość dokonywania wpłat bezgotówkowych. Zgodnie zapisem § 2 ust. 1 przyjętej *Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)* stanowiącej załącznik nr 1 do ww. zarządzenia wprowadzono możliwość zapłaty podatków i opłat lokalnych oraz innych niepodatkowych należności budżetowych stanowiących dochód budżetu gminy, jak też opłat stanowiących dochód budżetu państwa, za pomocą kart płatniczych.
W urzędzie gminy znajdują się 3 terminale do obsługi kart płatniczych tj. na stanowiskach: ds. księgowości podatkowej; ds. gospodarki odpadami komunalnymi oraz ds. ewidencji ludności - USC. Zasady przestrzegania *Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)*. sprawdzono na przykładzie terminala POS zlokalizowanego na stanowisku ds. księgowości podatkowej. Ustalono, że dokonanie wpłat dokumentuje się dowodami wpłaty WP - 2 podpisanymi przez merytorycznych pracowników oraz wydrukami z terminala POS potwierdzającymi dokonaną płatność.
- 4) Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie przestrzegania *Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)*.

2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

- 1) Zasady gospodarowania drukami ścisłego zarachowania w 2019 roku regulowała *Instrukcja w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Przechlewie*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 05/2010 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Przechlewie.

Zarządzeniem Nr 258/2013 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 3 września 2013 r. zmieniającym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 05/2010 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Przechlewie wprowadzono zmiany w § 1 pkt 3 rozszerzając katalog druków ścisłego zarachowania, do których wskazana jest wzmożona kontrola.

- 2) Z *Instrukcji* wynika, że w kontrolowanej jednostce do druków ścisłego zarachowania zaliczono: kwitariusze przychodowe – K 103; arkusze spisu z natury; kasa wypłaci – KW; karty drogowe SM 101; zezwolenie na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym; wypis z zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.
- 3) W *Instrukcji* zapisano, że osobą odpowiedzialną za prawidłową gospodarkę, ewidencję i zabezpieczenie druków ścisłego zarachowania miał być pracownik wyznaczony przez Wójta Gminy. Ustalono, że w 2019 roku osobą odpowiedzialną za prowadzenie gospodarki drukami ścisłego zarachowania była pani Ewa Nowicka – podinspektor ds. wynagrodzeń.
- 4) Druki ścisłego zarachowania należało inwentaryzować nie rzadziej niż raz w roku. W dniu 31.12.2019 roku na arkuszu spisu z natury nr 49 spisano stan ilościowy zapasów druków ścisłego zarachowania.
- 5) Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarowania drukami ścisłego zarachowania.

2.1.4. Rozrachunki i roszczenia

- 1) W obowiązującym w 2019 roku zakładowym planie kont przewidziano prowadzenie w ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) 8 syntetycznych bilansowych kont rozrachunkowych (222, 223, 224, 225, 240, 250, 260 oraz 290). Na powyższe złożyły się wszystkie konta ujęte w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Ustalono, że w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki występowały wszystkie konta wymienione w zakładowym planie kont.

Na czterech z utworzonych kont, tj. na koncie 225 - „Rozliczenie niewygasających wydatków” 250 – „Należności finansowe”, 260 – „Zobowiązania finansowe” i koncie 290 – „Odpisy aktualizujące należności” nie zaksięgowano w trakcie roku żadnej operacji księgowej.

- 2) Zakładowy plan kont dla urzędu gminy (jednostki budżetowej) przewidywał prowadzenie w ewidencji księgowej 13 syntetycznych bilansowych kont zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia”, tj. kont: 201, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 234, 240, 245 oraz 290. Plan nie przewidywał prowadzenia czterech z siedemnastu kont rozrachunkowych wymienionych w załączniku nr 3 do przywołanego powyżej rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, tj. kont: 227 – „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich”; 228 – „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”; 230 – „Rozliczenia z budżetem środków europejskich” oraz mającego zastosowanie do izb administracji skarbowej konta 235 – „Rozliczenia dochodów budżetowych z tytułu podatków”.
- 3) Ustalono, że do ewidencji księgowej 2019 roku wprowadzono wszystkie konta wymienione w zakładowym planie kont.

2.1.5. Terminowość regulowania zobowiązań

Kontrolę terminowości regulowania zobowiązań przeprowadzono na przykładzie zobowiązań z tytułu:

- dostaw, robót i usług;
- podatku dochodowego od osób fizycznych;
- składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy;
- wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2.1.5.1. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług

- 1) Terminowość regulowania zobowiązań wobec dostawców oraz wykonawców robót i usług poddawano weryfikacji w trakcie czynności kontrolnych wydatków bieżących urzędu gminy oraz wydatków majątkowych.
- 2) Ustalono, że w kontrolowanej jednostce prowadzono 318 aktywnych kont rozrachunkowych. Kontrolę przeprowadzono sprawdzając wydatki związane z zapłatą zobowiązań wynikających z faktur wystawionych na kontrolowaną jednostkę przez pięciu przedsiębiorców, dla których prowadzone są niżej wskazane indywidualne konta rozliczeniowe: 89, 104, 749, 1846 i 1927.

Szczegółową kontrolą objęto 15 faktur, za które zapłacono:

- w lutym 2019 r.: 54/USŁ/02/2019, F/0193//19/5, 9/2019, 305/2019, 09/01/2019;
- w lipcu 2019 r.: 50/USŁ/07/2019, 1414/2019, 68/2019, F/1306/19/5, 03/07/2019;
- w listopadzie 2019 r.: 26/USŁ/11/2019, 09/10/2019, F/2180/19/5, 116/2019, 2291/2019.

- 3) W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w terminowości regulowania zobowiązań.

2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych

- 1) Kontrolę odprowadzania podatku dochodowego od osób fizycznych przeprowadzono na przykładzie podatku dochodowego, naliczonego od wynagrodzeń klasyfikowanych w § 401 – „Wynagrodzenia osobowe pracowników” i § 417 – „Wynagrodzenia bezosobowe” w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin...” w okresie od początku lutego do 31maja 2019 r.
- 2) W trakcie kontroli obejmującej obroty na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” w ewidencji urzędu gminy ustalono, że zaliczki na podatek dochodowy odprowadzано zgodnie z przepisami art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1387 ze zm.) tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki na podatek dochodowy.

2.1.5.3. Odprowadzanie składek na FUS i FP

- 1) Terminowość odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy sprawdzono na przykładzie składek naliczonych w okresie od stycznia do listopada 2019 r., klasyfikowanych w § 401 i 417 wydatków w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin (...)”.
- 2) W wyniku kontroli obrotów na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” ustalono, że odprowadzając składki nie przekraczano terminu określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 266) tj. 5 dnia miesiąca następnego po miesiącu, za który składka jest należna.

2.1.5.4. Odprowadzanie składek na PFRON

- 1) W 2019 roku kontrolowana jednostka nie realizowała wydatków klasyfikowanych w § 414 – „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin...”
- 2) Na podstawie przedłożonych deklaracji miesięcznych (12 deklaracji) oraz deklaracji rocznej sporządzonej za rok 2019 ustalono, że urząd gminy nie miał obowiązku opłacania składek na PFRON, gdyż wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w kontrolowanej jednostce był wyższy niż 6% ogółu zatrudnionych. Ze zwolnień korzystano na podstawie art. 21 ust. 2, 2a, 2b, 2e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1172).
- 3) Kontrolowana jednostka składała deklaracje nie uchybiając terminowi wynikającemu z art. 21 ust. 2 ww. ustawy tj. do 20 dnia następnego miesiąca.

2.1.6. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające

a) *Zobowiązania wymagalne*

W sporządzonym za 2019 rok kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec 2019 roku kontrolowana jednostka wykazała zobowiązania wynoszące 13.817.500,43 zł. Na powyższą kwotę złożyły się zobowiązania z tytułu zaciągniętych długoterminowych kredytów i pożyczek. W wyżej wskazanym sprawozdaniu na koniec 2019 roku nie wykazano zobowiązań wymagalnych.

Kontroli poddano 12 dowodów księgowych oznaczonych numerami: WB 22/15, WB 14/12, WB 12/8, WB 12/9, WB 14/13, WB 5/28, WB 5/29, WB 12/12, WB 18/12, WB 16/8, WB 11/11, WB 6/20.

W trakcie analizy wyżej wskazanych źródłowych dowodów księgowych nie stwierdzono zobowiązań wymagalnych.

b) *Wydatki niewygasające*

W 2019 roku nie odnotowano obrotów na koncie 225 - „Rozliczenie niewygasających wydatków”. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie określenia wydatków, które nie wygasają z upływem 2018 roku. Na koniec 2019 roku również nie występowały wydatki, które nie wygasają z upływem 2019 roku.

2.2. Stan i kompletność urządzeń księgowych budżetu i urzędu

- 1) Kontrolą objęto księgi rachunkowe prowadzone przez jednostkę w 2019 roku.
- 2) Księgi rachunkowe jednostki obejmowały zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:
  - dziennik;
  - księga główna;
  - księgi pomocnicze;
  - zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.
- 3) Dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, które nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.

W księdze głównej ujmowano zapisy w porządku systematycznym. Na kontach księgowano zdarzenia zarejestrowane równocześnie w dzienniku, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Księgowania dokonywano w kolejności chronologicznej.

Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią uszczegółowione zapisy dla wybranych kont księgi głównej. Zapisy na kontach analitycznych dokonywane są zgodnie z zasadą zapisu powtarzalnego.

Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej sporządza się na koniec każdego miesiąca.

- 3) Księgi rachunkowe w kontrolowanej jednostce prowadzono za pomocą komputera przy użyciu następujących programów komputerowych dostarczonych przez Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Tadeusz i Roman Groszek Legionowo.
- 4) W kontrolowanej jednostce dopuszczono do używania niżej wskazane programy komputerowe:

Lp.	Nazwa programu	Dostawca programu
1.	Księgowość budżetowa	Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Tadeusz i Roman Groszek
2.	Auta – podatek od środków transportowych	
3.	Podatki – wymiar i księgowość	
4.	OPLOK – wymiar i księgowość	
5.	Rejestr VAT	
6.	Środki trwale	Sputnik Software
7.	Bestia	
8.	Płatnik	ZUS
9.	Aga 2000	Stream SOFT s.j.
10.	E-PFRON	PFRON
11.	Home Banking	NOVUM Bank

- 5) Ustalono, że w urzędzie gminy księgi rachunkowe prowadzono zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 351), a ściślej w oparciu o przepisy rozdziału drugiego („Prowadzenie ksiąg rachunkowych”) tejże ustawy oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.).

2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna

- 1) Kontrolę sprawozdawczości przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019. Zakresem kontroli objęto również wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
- 2) Przeprowadzono analizę porównawczą danych wynikających z ewidencji księgowej urzędu gminy z danymi ze sporządzonych za 2019 rok sprawozdań jednostek budżetowych gminy, w zakresie dochodów i wydatków budżetowych. Zakresem kontroli objęto także dane wykazane w sprawozdaniach z wykonania planów dochodów i wydatków

budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności sprawdzono czy suma danych wykazanych w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S złożonych przez gminne jednostki budżetowe jest spójna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu jednostki samorządu terytorialnego. Kontrolą objęto także zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z danymi wykazanymi sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych.

- 3) Ustalono, że wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za 2019 rok z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego dochody budżetowe gminy wynosiły 37.708.096,64 zł i stanowiły sumę dochodów wynikających z 7 jednostkowych sprawozdań Rb-27S – sprawozdań sporządzonych przez 6 gminnych jednostek organizacyjnych działających w formie jednostek budżetowych oraz sprawozdania jednostkowego urzędu gminy.

Ze sprawozdań wynikały następujące wielkości dochodów wykonanych przez poszczególne gminne jednostki budżetowe (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-27S	Dochody wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Urząd Gminy Przechlewo	37.019.038,56
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie	56.964,93
3.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Przechlewie	338.696,86
4.	Szkoła Podstawowa w Sapolnie	2.216,00
5.	Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo	121,28
6.	Gminny Żłobek w Przechlewie	139.012,81
7.	Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Przechlewie	152.046,20
Razem:		37.708.096,64

- 4) Wykazane w sporządzonym za 2019 rok rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wydatki budżetowe gminy w wysokości 39.997.160,02 zł stanowiły sumę wydatków wynikających z sprawozdania jednostkowego sporządzonego przez urząd gminy oraz 6 jednostkowych sprawozdań Rb-28S sporządzonych przez gminne jednostki organizacyjne.

Wielkości wydatków wynikających ze sprawozdań jednostkowych zestawiono w tabeli (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-28S	Dochody wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Urząd Gminy Przechlewo	17.552.220,93
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie	11.379.919,10
3.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Przechlewie	6.157.546,19
4.	Szkoła Podstawowa w Sapolnie	1.739.034,11
5.	Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo	905.874,17
6.	Gminny Żłobek w Przechlewie	773.783,82
7.	Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Przechlewie	1.488.781,70
Razem		39.997.160,02

JK

Przechlewo

- 5) Kontrolą objęto także sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2019 rok.

W trakcie kontroli ustalono, że dane wykazane ww. sprawozdaniu na koniec 2019 roku były zgodne z sumą odpowiadającym tym dochodom w paragrafach rozdziałów 75615 i 75616 wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego. Również skutki obniżenia górnych stawek podatków wykazane w obu ww. sprawozdaniach nie wykazywały różnic.

- 6) Na podstawie pisemnej informacji z dnia 9.07.2020 r. (informację dołączono do akt roboczych kontroli) udzielonej przez pana Krzysztofa Michałowskiego – wójta gminy o sposobie potrącenia wynagrodzenia zasadniczego wraz z dodatkami nauczycielom za udział w strajku w 2019 roku ustalono, że – cyt.: *W miesiącu kwietniu 2019 r. dokonano potrąceń wynagrodzeń nauczycieli uczestniczących w strajku. W związku z tym, że nauczyciele otrzymali wynagrodzenie „z góry” za miesiąc kwiecień 2019 roku, zgodnie z § 12 ust.1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. tzn.: miesięczna stawka wynagrodzenia została podzielona przez liczbę godzin przypadającą do przepracowania, wynikającą z pensum nauczyciela, a następnie pomnożona przez ilość dni strajku wg wykazów dostarczonych przez dyrektorów placówek.*

Dla nauczyciela zatrudnionego w wymiarze 18/18 etatu do wyliczenia potrącenia za 1 dzień strajku przyjęto tygodniowy obowiązujący wymiar godzin (18h) podzielony przez obowiązujący nauczyciela 5 dniowy tydzień pracy (18/5 dni = 3,6h/dzień). Daje to 3,6 godziny dziennie. Zgodnie z zasadą, miesięczna liczba godzin jest wynikiem pomnożenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin, o którym mowa w art.42 ust. 3 Ustawy Karta Nauczyciela, przez 4,16 (z zaokrągleniem do pełnych godzin). Wg pensum miesięczna liczba godzin do przepracowania wynosi 75 (18h x 4,16 ~ 75).

Dla przykładu przyjęto wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego i dodatki w wysokości obowiązującej w Gminie Przechlewo (wg Regulaminu wynagradzania nauczycieli).

Za jeden dzień strajku zostało potrącone wynagrodzenie w wysokości 211,49 zł:

- wynagrodzenie zasadnicze – $3.483,00 \text{ zł} : 75 = 46,44 \text{ zł} \times 3,6 = 167,18 \text{ zł}$;
- dodatek stażowy – $20\% = 33,44 \text{ zł}$;
- dodatek motywacyjny – $3,5\% = 5,85 \text{ zł}$;
- wychowawstwo – $3\% = 5,02 \text{ zł}$.

Rozliczenia dokonano w miesiącu kwietniu 2019 roku, a strajkującym nauczycielom zostały pomniejszone przelewy z należnego wynagrodzenia za miesiąc maj 2019 r.

W strajku udział wzięło 83% zatrudnionych nauczycieli (67 strajkujących na 81 zatrudnionych) tj.:

- Szkoła Podstawowa w Przechlewie – 40 z 49 zatrudnionych;
- Szkoła Podstawowa w Szpolnie – 20 z 22 zatrudnionych;
- Przedszkole w Przechlewie – 7 z 10 zatrudnionych.

J
4

Przechlewo

- Ze złożonego wyjaśnienia wynikało także, że w okresie od 01.05.2019 r. do 31.12.2019 r.:
  - dokonywano zmian regulaminu wynagradzania w zakresie dodatku motywacyjnego, dodatku funkcyjnego, za wychowawstwo, za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, dodatku za warunki pracy itp. (uchwała Nr 83/XIII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 17 września 2019 r. w sprawie ustalenia Regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nauczycieli oraz wysokość i warunki przyznawania nagród ze specjalnego funduszu nagród w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Przechlewo);
  - W okresie od 01.05.2019 r. do 31.12.2019 r. w związku ze zmianą Regulaminu wynagradzania nauczycieli zmienił się sposób naliczania dodatku motywacyjnego dla nauczycieli. Zgodnie z obowiązującym do 31 sierpnia 2019 r. Regulaminem, w każdej szkole tworzono fundusz przeznaczony na dodatki motywacyjne dla nauczycieli wynoszący 3,5% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela pomnożony przez ilość zatrudnionych nauczycieli w przeliczeniu na pełne etaty (bez stanowisk kierowniczych). Dodatek mógł być przyznany na okres od 3 miesięcy do 1 roku w wysokości od 2% do 20% wynagrodzenia zasadniczego. Po zmianach wprowadzonych ww. uchwałą, dodatek motywacyjny mógł być przyznany na okres od 2 do 6 miesięcy. Zmianie nie uległa wysokość dodatku motywacyjnego, która nadal mogła wynosić od 2% do 20% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela.
- W okresie od 01.05.2019 r. do 31.12.2019 r. zostały przyznane nagrody dla nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej w październiku 2019 r. Ogółem przyznano 38 nagród, z czego 3 nagrody przyznał wójt gminy dyrektorom placówek pozostałe 35 nagród przyznali dyrektorzy poszczególnych placówek tj.:
  - Szkoła Podstawowa w Przechlewie – 19 nauczycielom;
  - Szkoła Podstawowa w Sąpolnie – 9 nauczycielom;
  - Przedszkole w Przechlewie – 7 nauczycielom.

Wniosek skierowany do Wójta Gminy Przechlewo o udzielenie informacji na temat sposobu potrącenia wynagrodzeń nauczycieli za strajk w 2019 r. oraz złożoną informację dołączono do akt roboczych kontroli. Wykaz akt roboczych kontroli stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

[Kierowany do Wójta Gminy Przechlewo wniosek o informację w sprawie potrąceń wynagrodzeń nauczycieli za okres strajku w kwietniu 2019 r. oraz informacja pana Krzysztofa Michałowskiego – Wójta Gminy Przechlewo w sprawie ww. potrąceń – poz. 1 akt kontroli]

*D
d*

Michałowski

2.4. Inwentaryzacja

- 1) W 2019 roku w kontrolowanej jednostce obowiązywała *Instrukcja inwentaryzacyjna dla Urzędu Gminy w Przechlewie*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 274/2005 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 23 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad przeprowadzania inwentaryzacji. W trakcie obowiązywania w Instrukcji dokonano dwóch zmian polegających na dodaniu punktu 26a o treści: „Nie przeprowadza się inwentaryzacji kont z saldem zerowym” (zarządzeniem Nr 190/2009 Wójta gminy Przechlewo z dnia 26 stycznia 2009 r.) oraz punktu 24a w brzmieniu: „Inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego zasobu nieruchomości. Do czasu zakończenia wyceny poszczególnych działek gruntów stan ewidencji księgowej z ewidencją zasobów mienia gruntów porównuje się powierzchniowo”.
- 2) W zakresie inwentaryzacji środków pieniężnych przywołana *Instrukcja* zawierała uregulowania, z których m.in. wynikało, że inwentaryzację środków pieniężnych ulokowanych w bankach oraz zaciągniętych kredytów, jak również rozrachunków przeprowadza się metodą potwierdzenia sald. Z kolei inwentaryzację należności spornych i wątpliwych, rozrachunków z pracownikami oraz z tytułów publicznoprawnych należało inwentaryzować drogą porównania posiadanej dokumentacji ze stanami wynikającymi z ewidencji oraz weryfikacji stanów ewidencyjnych.
- 3) Inwentaryzację należności przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 03/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 4 października 2019 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. W zarządzeniu tym wymieniano m.in. metody przeprowadzenia inwentaryzacji oraz składniki majątkowe, które należało zinwentaryzować.
- 4) Na podstawie okazanej do kontroli dokumentacji a ściślej z komputerowego wydruku zatytułowanego „Zestawienie obrotów i sald”, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2019 r. z inwentaryzacji należności urzędu gminy ustalono, że konta rozrachunkowe zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia” w ewidencji księgowej urzędu gminy wykazywały następujące salda należności i zobowiązań (w zł):

Oznaczenie oraz nazwa konta rozrachunkowego	Saldo Wn konta na dzień 31.12.2019 r.	Saldo Ma konta na dzień 31.12.2019 r.
1	2	3
201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	0,00	19.244,60
221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”	566.956,28	0,00
222 – „Rozliczenia dochodów budżetowych”	0,00	3.917,27
223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”	0,00	176.988,36
224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu (...)	5.184,59	0,00
225 – „Rozrachunki z budżetami”	122,13	23.159,01
226 – „Długoterminowe należności budżetowe”	41.702,56	0,00
229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”	0,00	112.698,22
231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	0,00	160.327,65
234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	0,00	0,00
240 – „Pozostałe rozrachunki”	0,00	24.674,68
290 – „Odpisy aktualizujące należności”	0,00	12.542,91

- 5) Dla rozrachunków z pracownikami, z tytułu udzielonych pożyczek z Zakładowego Funduszu Socjalnego prowadzono odrębne konto rozrachunkowe 234-1.
Na podstawie odrębnego wydruku przedłożonego w trakcie kontroli ustalono, że należności z tego tytułu na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 10.670,00 zł.
- 6) Stany należności kontrolowanej jednostki, które przedstawiono powyżej wynikały również ze sporządzonych na dzień 31.12.2019 r. protokołów inwentaryzacji aktywów i pasywów przeprowadzonej drogą weryfikacji sald, sporządzonych odrębnie dla każdego konta rozrachunkowego. Protokoły te zostały podpisane przez panie: Jolantę Nagórniewicz i Ewę Nowicką – pracownice Referatu Finansowego urzędu gminy. I tak:
- a) *Konto 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*
Z syntetycznej ewidencji księgowej wynikało, że na dzień 31.12.2019 r. występowały zobowiązania wobec 17 kontrahentów, wysokości 19.244,60 zł z tytułu dostaw i usług. Z kolei po stronie konta Wn nie występowały żadne należności.
- b) *Konto 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych*
Końcowe saldo należności wynoszące 566.956,28 zł, przedstawiało stan należności z tytułu podatków i opłat lokalnych w wysokości 575.118, 73 zł oraz zobowiązań w wysokości 8.162,45 zł, szczegółowe ustalenia kontroli przedstawiono w tabeli poniżej:

Zródło dochodów	Należności na dzień 31.12.2019 r. (w zł)	Zobowiązania na dzień 31.12.2019 r. (w zł)
1	2	3
Wpływy z najmu i dzierżawy (§ 075)	6.615,20	0,00
Wpływy z przekształcenia prawa użytkownika wieczystego w prawo własności (§ 076)	950,44	0,00
Pozostałe odsetki (§ 092)	2,23	0,00
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej (§ 035)	14.858,65	0,00
Podatek od nieruchomości os. prawne (§ 031)	361.999,80	650,00
Podatek rolny os. prawne (§ 032)	4,00	14,00
Podatek leśny os. prawne (§ 033)	0,00	6,00
Podatek od śr. transportowych os. prawne (§ 034)	0,00	8,00
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat os. prawne (§ 091)	111.427,00	0,00
Podatek od nieruchomości os. fizyczne (§ 031)	43.503,04	6.465,28
Podatek rolny os. fizyczne (§ 032)	4.574,00	633,17
Podatek leśny os. fizyczne (§ 033)	228,82	5,00
Podatek od śr. transportowych os. fizyczne (§ 034)	12.592,42	299,00
Opłata od posiadania psów (§ 037)	0,00	32,00
Podatek od czynności cywilnoprawnych (§ 050)	693,13	0,00
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat os. fizyczne (§ 091)	7.647,00	0,00
Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw (§ 049)	9.424,00	0,00
Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (§ 001)	599,00	0,00
Razem:	575.118,73	8.162,45

c) *Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”*

Na koniec roku budżetowego 2019, konto wykazywało stan zobowiązań jednostki w wysokości 3.971,27 zł wobec budżetu gminy (organu finansowego) z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych. Ustalono, że dochody te zostały rozliczone w dniu 2.01.2020 r.

d) *Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”*

Na dzień 31.12.2019 r. konto po stronie Ma w wysokości 176.988,36 zł przedstawiało stan zobowiązań wobec budżetu gminy z tytułu niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe. Ustalono, że ww. została zwrócona w dniu 2.01.2020 r.

e) *Konto 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji oraz płatności...”*

Końcowe saldo należności w wysokości 5.184,59 zł przedstawiało należności od 3 niżej wymienionych podmiotów, których nazwy oraz stan ich zobowiązań przedstawiono w tabeli poniżej:

Beneficjent dotacji	Należności na dzień 31.12.2019 r. w (zł)
1	2
LKS „PRIME FOOD – BRDA” Przechlewo	924,03
Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego	420,96
Zakładowy Klub Sportowy CONTRA	3.839,60
Razem:	5.184,59

f) *Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”*

Na dzień 31.12.2019 roku saldo konta wykazywało dwie wartości tj.; po stronie Ma 23.159,01 zł, po stronie Wn 122,13 zł.

Na zobowiązania w wysokości 23.159,01 zł złożyło się 21.344,00 zł z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz 1.815,01 zł z tytułu podatku VAT. Z kolei należności w wysokości 122,13 zł przedstawiało stan należności w podatku VAT z tytułu zakupionych dostaw lub usług.

g) *Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”*

Na dzień 31.12.2019 r. saldo Wn konta w wysokości 41.702,56 zł przedstawiało stan długoterminowych należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego w wysokości 23.644,20 zł (opłaty do 2024 roku) oraz opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości 18.058,36 zł (opłaty do 2038 roku).

h) *Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”*

Końcowe saldo konta w wysokości 112.698,22 zł przedstawiało stan zobowiązań z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Pracy, naliczonych z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

i) *Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”*

Saldo konta na dzień 31.12.2019 r. w wysokości 160.327,65 zł przedstawiało wysokość zobowiązań kontrolowanej jednostki z tytułu wynagrodzeń, a ściślej z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

j) *Konto 234-1 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”*

Końcowe saldo Wn tego konta w wysokości 10.670,51 zł przedstawiało stan należności z tytułu udzielonych pożyczek 5 pracownikom z funduszu socjalnego urzędu.

k) *Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”*

Saldo konta na dzień 31.12.2019 roku wynosiło 24.674,68 zł, na tę kwotę złożyły się diety radnych i sołtysów (14.459,69 zł), rozrachunki z tytułu dobrowolnych składek na ubezpieczenia pracownicze (1.995,00 zł) oraz rozrachunki do wyjaśnienia (3.219,99 zł).

l) *Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”*

Końcowe saldo Ma konta w wysokości 12.542,91 zł stanowiło sumę sald 5 kont analitycznych, prowadzonych do ewidencji odpisów aktualizacyjnych należności podatkowych, z tytułu podatku od nieruchomości 1 osoby prawnej, 1 osoby fizycznej z tytułu podatku od środków transportowych oraz 3 osób fizycznych, którym zobowiązanie podatkowe ustala się w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Kontrolę wykonania dochodów i wydatków budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019, za wyjątkiem wydatków inwestycyjnych – w tym zakresie kontrola obejmowała także lata 2017-2018.

A. DOCHODY BUDŻETOWE

- 1) Szczegółową kontrolę dochodów budżetowych gminy przeprowadzono w oparciu o rok 2019.
- 2) Na podstawie sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że w roku tym gmina wykonała dochody w wysokości 37.708.096,64 zł. Dochody te były o 1.749.995,58 zł wyższe od planowanych (35.958.101,06 zł) – plan wykonano w 105%.
- 3) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że na wykonane w tym roku dochody budżetowe złożyły się dochody bieżące na sumę 32.684.612,09 zł oraz dochody majątkowe w wysokości 5.023.484,55 zł.
- 4) Dochody wykazane w przywołanych sprawozdaniach wynikały z ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) – takie były obroty na stronie Ma konta 901 – „Dochody budżetu”.

3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

3.1.1. Subwencje

W 2019 roku wpływy z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa wyniosły 9.638.904,00 zł i stanowiły 26% wszystkich dochodów budżetu gminy.

Na powyższą kwotę złożyły się dochody zrealizowane w dwóch niżej wskazanych rozdziałach:

- 75801 - „Część oświatowa subwencji ogólnej (...)” - 6.395.725,00 zł;
- 75807 - „Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin” - 3.243.179,00 zł.

3.1.2. Udziały gminy w podatku dochodowym

Dochody gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym wyniosły 3.911.328,72 zł i stanowiły ponad 10% wszystkich jej dochodów budżetowych.

Klasyfikowane w § 001 wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniosły 3.815.431,00 zł, z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych zrealizowano wpływy w wysokości 95.897,72 zł (§ 002).

3.1.3. Dotacje celowe z budżetu państwa

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 11.683.617,91 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa. Dochody te stanowiły 31% wszystkich dochodów budżetu gminy. Wykonanie dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa z podziałem poszczególne paragrafy przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Wykonanie (zł)
1	2	3
1.	Dotacje celowe na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	5.012.870,87
2.	Dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) – § 203	985.274,96
3.	Dotacje celowe na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – § 206	5.666.846,08
4.	Dotacje celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) – § 633	18.626,00
Razem:		11.683.617,91

- 2) Ustalenia w zakresie wykonania dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa w poszczególnych rozdziałach budżetu a także rozliczenia dotacji otrzymanych przedstawiono w dalszej części protokołu kontroli („3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji”).

3.1.4. Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych

- 1) W 2019 roku gmina otrzymała 592.496,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 626 – „Dotacje z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”. Dochód ten wykonano w rozdziale 92695 – „Pozostała działalność”.
- 2) Ustalono, że dotacje kontrolowana gmina otrzymała z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Podstawę otrzymania dotacji stanowiły dwie umowy:
- nr2017/0128/6559/SubA/DIS/SZ z dnia 29.08.2017 r. o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach *Programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej – edycja 2017*(496.400,00 zł). Otrzymałą dotację gmina wykorzystwała na remont hali sportowej przy Zespole Szkół w Przechlewie wraz z budową boiska wielofunkcyjnego oraz bieżni i skoczni w dal przy Szkole Podstawowej w Sąpolnie;

- nr 2019/0447/6559/SubA/DIS/OSA z dnia 7.08.2019 r. o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach *Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym - otwarte strefy aktywności (OSA) – edycja 2019* (96.096,00 zł). Otrzymaną dotację gmina wykorzystwała na budowę otwartych stref aktywności 5 obiektów na terenie Grniny Przechlewo.

3.1.5. Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

- 1) Wpływy z tytułu dotacji, o jakich mowa w tytule wyniosły w 2019 roku 3.364.970,38 zł. Dochody te wykonano w paragrafie § 6257 – „Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego”.

Dochody te wykonano w 5 niżej wskazanych rozdziałach:

- 01010 - „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” 1.395.855,50 zł;
- 40095 - „Pozostała działalność” 69.983,03 zł;
- 60016 - „Drogi publiczne gminne” 1.291.695,96 zł;
- 63095 - „Pozostała działalność” 581.078,89 zł;
- 90015 - „Oświetlenie ulic, placów i dróg” 26.357,00 zł.

- 2) Dochód w wysokości 1.395.855,50 zł w rozdziale 01010 - „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” gmina otrzymała na podstawie umów:

- umowy nr 00033-65151-UM 1100071/16 z dnia 28.09.2016 r. zawartej z Województwem Pomorskim *na dofinansowanie budowy dróg gminnych nr 222017G i 222006G na osiedlu Północ w Przechlewie* (140.775,00 zł);
- dwóch umów zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej tj.: umowy nr POIS.02.03.00-00-0086/16-00 z dnia 25.08.2016 roku oraz umowy nr 21/2017/Wn11/OW-KI-YS/P z dnia 17.01.2017 r. *na dofinansowanie budowy i przebudowy i rozbudowy Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Przechlewie* (1.255.080,50 zł). Zadanie te realizował Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie.

- 3) Klasyfikowany w rozdziale 40095 - „Pozostała działalność” dochód w wysokości 69.983,03 zł w całości uzyskano na podstawie umowy nr RPPM.10.04.00-22-0026/16-00 z dnia 23.05.2017 r. o dofinansowanie Projektu pod nazwą: *Modernizacja kotłowni*

w Przechlewie z optymalizacją kotłowni na biomasę. Zadanie te realizował Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie.

- 4) Zrealizowany w rozdziale 60016 - „Drogi publiczne gminne” dochód w kwocie 1.291.695,96 zł gmina otrzymała z Województwa Pomorskiego na podstawie dwóch niżej wskazanych umów:
- nr 00033-65151-UM 1100071/16 z dnia 28.09.2016 r. na dofinansowanie budowy dróg gminnych nr 222017G i 222006G na osiedlu Północ w Przechlewie (476.102,00 zł);
  - nr 00023-65151-UM 1100071/16 z dnia 28.09.2016 r. na dofinansowanie przebudowy drogi gminnej nr 222021G w miejscowości Sapolno (815.593,96 zł).
- 5) Dochód w wysokości 581.078,89 zł klasyfikowany w rozdziale 63095 - „Pozostała działalność” gmina zrealizowała na podstawie umowy zawartej z Województwem Pomorskim o dofinansowanie Projektu pn. *Pomorskie szlaki kajakowe – Brdą wśród natury* RMMM.08.04.00-22-0025/16-00 z dnia 11.12.2017 r. Zadanie to realizowano wspólnie z Gminami: Miastko, Koczała i Rzeczenica na podstawie umowy nr 01/01/2017 o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu pn. *Pomorskie szlaki kajakowe – Brdą wśród natury*.
- 6) Wykonany w 2019 r. w rozdziale 90015 - „Oświetlenie ulic, placów i dróg” dochód 26.357,00 zł dotyczył dofinansowania Projektu: *Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych w Gminie Rzeczenica, Przechlewo i Czarne*.
Ustalono, że podstawą otrzymania dotacji przez gminę była umowa zawarta z Województwem Pomorskim nr RPPM.10.04.00-22-0018/16-00 z dnia 1.03.2017 r. Zadanie to realizowano wspólnie z Gminą Rzeczenica i Czarne na podstawie umowy (bez numeru) z dnia 12.10.2016 r. o partnerstwie na rzecz realizacji ww. Projektu.

3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych

Kontrolę dochodów gminy z tytułu podatków i opłat przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019.

3.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat oraz postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego

- 1) Obowiązujące w kontrolowanej jednostce w 2019 roku przepisy regulujące zagadnienia z zakresu deklaracji i informacji podatkowych wskazano w uchwale Nr 310/LIV/18 Rady Gminy Przechlewo z dnia 9 listopada 2018 roku w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 29 listopada 2018 r. poz. 4719).

- 2) W okresie objętym kontrolą organ podatkowy nie prowadził kontroli podatkowych.

3.2.2. Podatek od nieruchomości

- 1) Stawki podatku oraz zwolnienia z podatku obowiązujące w 2019 r. określono w dwóch odrębnych uchwałach organu stanowiącego gminy tj.:
- w uchwale Nr 309/LIV/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 listopada 2018 r. poz. 4659);
  - w uchwale Nr 246/XLIII/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 grudnia 2017 r. poz. 4302).
- 2) Wysokość stawek podatkowych określonych w pierwszej z wyżej przywołanych uchwał oraz ich stosunek procentowy do górnych granic stawek podatkowych przedstawia poniższa tabela:

Przedmiot opodatkowania	Stawka uchwalona przez Radę Gminy	Stawka ustawowa (maksymalna)	Stosunek stawki uchwalonej do stawki ustawowej
I	2	3	4
BUDYNKI LUB ICH CZĘŚCI (za 1 m² powierzchni użytkowej)			
a) mieszkalne	0,69 zł	0,79 zł	87%
b) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	22,71 zł	23,47 zł	97%
d) zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,69 zł	10,98 zł	97%
e) zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty udzielające takich świadczeń	4,65 zł	4,78 zł	97%
Domki letniskowe	7,90 zł		100%
f) pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	7,46 zł	7,90 zł	94%
BUDOWLE	2% wartości	2% wartości	100%
GRUNTY			
a) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków (za 1 m ² powierzchni)	0,79 zł	0,93 zł	85%
b) pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych (za 1 ha pow.)	4,71 zł	4,71 zł	100%
c) od pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego w wysokości 0,22 zł (od 1 m ² powierzchni)	0,21 zł	0,49zł	43%
d) niezabudowane, objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym, obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	3,09zł	3,09 zł	100%

- 3) Drugą z wyżej wskazanych uchwał w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości zwolniono budynki lub ich części, grunty oraz budowle lub ich części wykorzystywane na potrzeby:
- kultury;
  - kultury fizycznej, sportu masowego i rekreacji;
  - bibliotek i świetlic;
  - cmentarzy;
  - pomocy społecznej;
  - ochrony przeciwpożarowej;
  - procesu poboru, uzdatniania i magazynowania wody;
  - odprowadzania i oczyszczania ścieków;
  - wytwarzania, przesyłu i dystrybucji ciepła;
  - składowania odpadów komunalnych.
- 4) W 2019 r. wpływy z podatku od nieruchomości wyniosły 4.122.154,03 zł, co stanowiło 11 % dochodów budżetowych gminy. Osoby prawne i jednostki organizacyjne zapłaciły 3.332.977,89 zł. Z kolei wpływy z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych wyniosły 789.176,14 zł.
- 5) Ustalenia dotyczące dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 031 - „Wpływy z podatku od nieruchomości” zostały przedstawione poniżej z podziałem na osoby prawne i osoby fizyczne.

Osoby prawne i jednostki organizacyjne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 73 konta w tym:
- 53 konta z bieżącymi przypisami zobowiązania podatkowego;
  - 20 kont bez bieżącego przypisu podatku – konta prowadzone do rozliczeń byłych podatników nieposiadających w kontrolowanym roku przedmiotów opodatkowania.
- 2) W roku objętym kontrolą organowi podatkowemu deklaracje złożyło 52 podatników. Organ podatkowy jednemu z podatników (indeks podatnika 160066) określił zobowiązanie podatkowe za 2019 rok, na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej (decyzja - RF.3120.1.160066.13).
- Prawidłowość wyliczeń podatku od nieruchomości w deklaracjach oraz zgodność przypisów ze złożonymi deklaracjami sprawdzono na przykładzie 20 losowo wybranych podatników, dla których prowadzono szczegółowe konta podatkowe o numerach: 160074, 160073, 160072, 160071, 160063, 160062, 160043, 160041, 160040, 160039, 160010, 160017, 160031, 160032, 160037, 160061, 160069, 160068, 160067, 160048.

Kontrolą objęto także ustalenie zobowiązania podatkowego trzem kościelnym osobom prawnym objętych ewidencją podatkową „osoby fizyczne”, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 30035, 2100630 oraz 2120033.

- 3) Ustalono, że 10 z wyżej wskazanych podatników złożyło deklaracje podatkowe nie wykazując w nich zobowiązania podatkowego. W przypadku 4 złożonych deklaracji podatnicy, korzystali ze zwolnień ustawowych (art. 7 ust. 2, pkt 2 i pkt 2a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Z kolei 6 pozostałych podatników korzystało ze zwolnień na podstawie ww. uchwały ws. zwolnień z podatku od nieruchomości.
- 4) Stwierdzono nieprawidłowości polegające na niepodejmowaniu czynności sprawdzających (art. 272 - 280 Ordynacji podatkowej) wobec podatników, którzy nie wywiązali się z ciężących na nich obowiązków. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono następujące uchybienia podatników: zadeklarowanie podatku na nieobowiązujących wzorach deklaracji, nieskładanie deklaracji podatkowych, składanie deklaracji z uchybieniem terminu oraz wykazanie w deklaracji nie przysługującego zwolnienia, czym naruszono art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Szczegółowe ustalenia kontroli przedstawiono poniżej:
  - dwaj podatnicy, dla których prowadzono szczegółowe konta podatkowe o numerach: 160043, 160071 zadeklarowali zobowiązanie podatkowe na podstawie nieobowiązujących wzorów deklaracji – organ podatkowy nie wzywał do złożenia deklaracji na właściwym druku;
  - trzy kościelne osoby prawne nie złożyły deklaracji podatkowych na 2019 r. – organ podatkowy nie wzywał do złożenia deklaracji. Zobowiązanie podatkowe tych osób organ podatkowy ustalił 3 decyzjami ustalającymi oznaczonymi 3123.(numer konta podatnika).1.2019 o numerach: 30035 i 2100630 oraz 3127.2120033.1.2019.
  - sześciu podatników złożyło deklaracje podatkowe z uchybieniem terminu - dla podatników tych prowadzone są indywidualne konta rozliczeniowe o numerze: 160039 (21.03.2019 r. 49 dni po terminie), 160041 (1.04.2019 r. 60 dni po terminie), 160071 (19.03.2019 r. 39 dni po terminie), 160072 (19.03.2020 r. 413 dni po terminie), 160073 (26.03.2020 r. 420 dni po terminie), 160074 (17.03.2020 r. 411 dni po terminie) – nie wzywano do złożenia deklaracji.
  - podatnik (160072) Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo, w deklaracji nie wykazał powierzchni zajmowanych pomieszczeń. Z kolei wykazał grunt oraz powierzchnie zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Ustalenia kontroli wskazują, że podatnikowi takie zwolnienie nie przysługiwało, gdyż w myśl przywołanego przepisu zwolnieniu podlegają grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów.

Pismem z dnia 15.09.2020 r. w sprawie 9 stwierdzonych nieprawidłowości wyjaśnienie złożyła pani Alicja Korzeniewska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat, która w sprawie składania deklaracji podatkowych na nieobowiązujących wzorach podała – cyt.: *Podatnik nr 160043 złożył deklarację na podatek od nieruchomości za 2019 rok w dniu 31.01.2019 r. Pracownik nie zweryfikował, czy składana deklaracja była sporządzona na właściwym druku, zostało to przeoczone przez pracownika. Analogiczna sytuacja powtórzyła się w przypadku podatnika nr 160071.*

W sprawie nie podjęcia czynności sprawdzających wobec 3 kościelnych osób prawnych pani Alicja Korzeniewska podała – cyt.: *Wystawione decyzje ustalające wymiar 3 osobom dokonywane były od lat i wynikały z mojej niewiedzy jak traktuje się osoby kościelne. Osoby kościelne zostaną wezwane do złożenia deklaracji.*

Nieprawidłowość polegającą na niepodejmowaniu czynności sprawdzających wobec 6 podatników, którzy nie złożyli deklaracji podatkowych w terminie (31.01.2019 r.) wyjaśniono w następujący sposób – cyt.: (...) *Podatnik nr 160072 złożył deklarację na podatek od nieruchomości za 2019 rok w dniu 19.03.2020 roku. Deklaracja została sporządzona dopiero w 2020 r., ponieważ w wyniku weryfikacji stwierdzono, że dotychczas jednostki organizacyjne Gminy Przechlewo nie składały stosownych dokumentów, w związku z tym zostali wezwani ustnie przez Wójta Gminy Przechlewo na spotkaniu kierowników tych jednostek do złożenia deklaracji podatkowych.*

W sprawie nieterminowego składania deklaracji przez 5 pozostałych podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 160071, 160073, 160074, 160039 i 160041 złożono wyjaśnienie analogicznej treści, przy czym w kwestii nie wykazania zobowiązania podatkowego przez ww. podatnika (160072) w złożonej deklaracji wyjaśniająca podała – cyt.: *Podatnik po ustnym wezwaniu w dniu 28.08.2020 r. złożył korektę deklaracji na podatek od nieruchomości za 2019 r. W dniu 11.09.2020 r. podatnik dokonał wpłaty podatku.*

W trakcie kontroli ustalono, że podatnik, dla którego prowadzone jest indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 160072, istotnie złożył korektę deklaracji w której prawidłowo wykazał zobowiązanie podatkowe na 2019 rok oraz zapłacił zadeklarowany podatek.

Wyżej wskazane wyjaśnienie dotyczyło także 3 innych nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli i jego treść będzie przywoływana w dalszych częściach protokołu kontroli.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: 2 deklaracji podatkowych indeks podatnika: 160072, 160073, 3 decyzji ustalających oznaczonych 3123. 30035.1.2019, 3123.2100630. 1.2019 i 3127.2120033.1.2019 oraz wyjaśnienie pani Alicji Korzeniewskiej złożone w sprawie 9 nieprawidłowości – poz. 2 akt kontroli]

- 5) Na podstawie wydruku komputerowego o nazwie „Salda rozrachunkowe na dzień 31.12.2019 r.” ustalono następujące wielkości kwotowe:

Wyszczególnienie	Podatek od nieruchomości – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	25.260,50
- nadpłaty początkowe	7,81
- przypisy	3.704.329,00
- odpisy	35.254,00
- wpłaty	3.337.474,89
- zwroty	4.497,00
- nadpłaty końcowe	650,00
- należności końcowe	361.999,80
- w tym zaległości	361.999,80

- 6) Wykazane w sprawozdaniu Rb-27S nadpłaty w podatku od nieruchomości osób prawnych wynosiły 650 zł i były to nadpłaty 5 podatników. Końcowe należności gminy w tym podatku wynosiły 361.999,80 zł i były to zaległości 5 osób prawnych.
- 7) Ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

Osoby fizyczne

- 1) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 789.176,14 zł dochodów klasyfikowanych w § 031- „Podatek od nieruchomości” w rozdziale 75616 - „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych osób fizycznych”.
- 2) Szczegółowa ewidencja podatkowa prowadzona dla podatku od nieruchomości osób fizycznych obejmowała 1960 kont podatników z bieżącymi przypisami podatkowymi. Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość naniesionych przypisów sprawdzono na podstawie losowo dobranej próby kontrolnej obejmującej 45 podatników:
- 20 podatników ujętych w ewidencji podatku od nieruchomości, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami oznaczonymi 3120.(numer konta podatnika).1.2019 o następujących numerach: 5100327, 5100348, 30028, 5100327, 5100327, 5010005, 5020005, 5030003, 2100620, 2100735, 5030012, 5050027, 2050063, 5060004, 60014, 5070008, 5050003, 5080027, 2090017, 5120033;
  - 25 podatników, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego oznaczonych:
    - 3123. (numer konta podatnika).1.2019 o niżej wskazanych numerach: 5100202, 30008, 2120006, 2120012, 2120016, 2120024, 2120026, 2120050, 2120080, 10009, 20008, 2040002, 110001, 120058, 100049;

- 3127.(numer konta podatnika).1.2019 o następujących numerach: 2010060, 2030005, 2050007, 2060038, 60016, 2070050, 5080006, 2080054, 2090027, 2100529.

3) Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości przedstawione poniżej:

- Organ podatkowy ustalił zobowiązanie podatkowe stosując niewłaściwą (zaniżoną) stawkę podatku. Nieprawidłowość dotyczy 3 podatników, którzy władali gruntami stanowiącymi własność gminy na podstawie umów dzierżawy i wykorzystywali je w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Dla podatników prowadzone były następujące indywidualne konta rozliczeniowe: (indeks 5100202), (indeks 30028), (indeks 5100348). Stwierdzono, że we wszystkich decyzjach ustalających zobowiązanie podatkowe dla wyżej wskazanych podatników, zastosowano stawkę za m² powierzchni 0,21 zł dotyczącą gruntów pozostałych, czym naruszono § 1 pkt. 3 lit. a uchwały Nr 309/LIV/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 9 listopada 2018 roku w sprawie stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 listopada 2018 r. poz. 4659).

W myśl przywołanego przepisu stawka za gruntu wykorzystywanego w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków wynosić miała 0,79 zł za m² powierzchni.

- Wydanie decyzji ustalającej nr 3120.30028.1.2019, której adresatem jest spółka cywilna a nie jej wspólnicy, czym naruszono art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z ww. przepisem podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące: 1) właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych (...).
- Nieopodatkowanie w 2019 roku oraz w latach 2015 – 2018, działki gruntu nr 1226/11 o powierzchni 344,20 m² oddanej w dzierżawę dwóm przedsiębiorcom wraz z budynkiem z salą gastronomiczno-widowiskową na podstawie umowy dzierżawy z dnia 1.09.2015 r. szerzej opisaney w pkt 8 części „3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych”.
- Nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości budowli (anten i masztów) wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczych znajdujących się na dachach budynków: Szkoły Podstawowej w Sąpolnie oraz Szkoły Podstawowej w Przechlewie, czym naruszono art. 2 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W myśl ww. przepisu opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W złożonym wyjaśnieniu z dnia 15.09.2020 r. pani Alicja Korzeniewska podała – cyt.: *Dla konta 30028 była wystawiona decyzja, w której przedmiotem opodatkowania były grunty dzierżawione od Gminy Przechlewo. Zestawienie do opodatkowania otrzymywałam od pracownika zajmującego się gospodarowaniem mieniem gminy. Na podstawie*

informacji zawartych w przekazywanym zestawieniu została wystawiona decyzja. Taka praktyka była stosowana od lat. W toku kontroli wyszło, że stroną umowy jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w związku z tym (...) wznowiono postępowanie w sprawie ustalenia wysokości podatku od nieruchomości (...). Od miesiąca sierpnia pracownik ds. gospodarowania mieniem gminy ma obowiązek przekazywać kopie umowy do Referatu Finansowego na stanowisko pracownika zajmującego się wymiarem podatków.

W sprawie nieprawidłowego opodatkowania 2 pozostałych podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 5100202 i 5100348 złożono wyjaśnienie analogicznej treści.

W trakcie kontroli podatnikowi, dla którego prowadzone jest indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 5100348, wymierzono właściwe zobowiązanie podatkowe na lata 2017 – 2020, a podatek został zapłacony w dniu 15.09.2020 roku.

W dalszej części wyjaśnienia (pkt 5) podano przyczynę wydania decyzji ustalającej nr 3120.30028.1.2019, której adresatem była spółka cywilna wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: (...) *Decyzja powinna być wydana na osoby fizyczne a nie na spółkę. Podatnik pod nazwą Gospodarstwo Rybackie „JA-WA” S.C. został wprowadzony do bazy danych przez poprzedniego pracownika i na ww. podatnika były wystawiane jak co roku decyzje ustalające wymiar. Pracownik nieświadomy błędnie wprowadzonych danych wydawał decyzje ustalające wymiar podatku od nieruchomości na 2019 rok na Gospodarstwo Rybackie „JA-WA” S.C., zamiast na osoby fizyczne będące współwłaścicielami spółki. Po przeprowadzonym wznowionym postępowaniu podatkowym wystawiono decyzje ustalające wymiar podatku już na osoby fizyczne.*

W trakcie kontroli ww. podatnikom, dla których prowadzone jest indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 30028, wymierzono właściwe zobowiązanie podatkowe na lata 2015 – 2020, a ustalony podatek został zapłacony w dniu 28.09.2020 roku.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: 3 decyzji ustalających oznaczonych 3120.30028.1.2019, 3123.2100202.1.2019 oraz 3120.510348.1.2019 – poz. 3 akt kontroli]

W sprawie nieprawidłowości polegających na nieopodatkowaniu 344,20 m² gruntu (działka nr 1226/11) w pkt 6 wyjaśnienia podano m.in. – cyt.: (...) *Zestawienie do opodatkowania budynków wdzierżawionych od Gminy Przechlewo otrzymywałam od pracownika zajmującego się gospodarowaniem mieniem gminy. Na podstawie informacji zawartych w przekazywanym zestawieniu została wystawiona decyzja. Taka praktyka była stosowana od lat. W toku kontroli wyszło, że przedmiotem umowy dzierżawy jest budynek z gruntem pod przedmiotowym budynkiem. W związku z tym w dniu 07.08.2020 r. wznowiono z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia podatnikowi wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za lata 2015-2020, a w dniu*

10.09.2020 roku wystawiono decyzje w sprawie zmiany ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości za lata 2015-2020 do konta nr 5100327, gdzie opodatkowano dzierżawcę gruntu. Od miesiąca sierpnia pracownik ds. gospodarowania mieniem gminy ma obowiązek przekazywać kopię umowy do Referatu Finansowego na stanowisko pracownika zajmującego się wymiarem podatków.

W trakcie kontroli ww. podatnikom, dla których prowadzone jest indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 5100327, wymierzono właściwe zobowiązanie podatkowe na lata 2015 - 2020 rok oraz ustalony podatek został zapłacony w dniu 29.09.2020 roku.

Do akt roboczych kontroli załączono:

**[Kserokopia decyzji ustalającej z dnia 29.01.2019 r. oznaczonej 3120.5100327.1.2019 –
– poz. 4 akt kontroli]**

W końcowej części wyjaśnienia (7 pkt) pani Alicja Korzeniewska wyjaśniła przyczyny nieopodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli (anten i masztów) wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej podając – cyt.: *Pracownik zajmujący się wymiarem nie miał wiedzy na temat zawartych umów najmu z Zespołem Szkół w Przechlewie oraz Szkołą Podstawową w Sąpolnie, gdzie przedmiotem najmu jest oddanie najemcy części powierzchni dachu niezbędnego do zainstalowania masztu, anten i nadajnika. Dnia 08.09.2020 r. wznowiono z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia do konta 2100730 podatku od nieruchomości za lata 2015-2020.*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: umowy najmu z dnia 16.04.2013 r. i umowy najmu z 18.03.2019 r. – poz. 5 akt kontroli]

- 4) W oparciu o wydruk „Salda rozrachunkowe na dzień 31.12.2019 r.” ustalono następujące syntetyczne dane kwotowe obejmujące przypisy, odpisy, zwroty, wpłaty oraz salda początkowe i końcowe kont podatkowych:

Wyszczególnienie	Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	83.654,77
- nadpłaty początkowe	6.765,98
- przypisy	776.569,80
- odpisy	27.244,69
- wpłaty	791.009,94
- zwroty	1833,80
- nadpłaty końcowe	6.465,28
- należności końcowe	43.503,04
w tym zaległości	43.503,04

- 5) Nadpłaty wykazane w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania dochodów podatkowych gminy w zakresie podatku od nieruchomości osób fizycznych wynosiły 6.465,28 zł i były to nadpłaty 150 podatników. Z kolei należności w podatku od nieruchomości osób fizycznych wynosiły 43.503,04 zł, w tym zaległości 41.343,04 zł 79 zobowiązanych.

- 6) Stwierdzono, że dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie 10 „zaległości netto” (41.343,04 zł) były niższe o 2.160,00 zł od danych wynikających z ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki (43.503,04 zł). W pozostałym zakresie były spójne z ewidencją księgową i zostały powtórzone sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy.

Pismem z dnia 16.09.2020 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości wyjaśnienie złożyła pani Beata Wysocka – inspektor ds. księgowości podatkowej, która w części dotyczącej różnic pomiędzy danymi wynikającymi ze sprawozdania Rb-27S a danymi wynikającymi z ewidencji księgowej podała m.in. – cyt.: (...) *podatnik złożył korektę informacji podatkowej za lata 2014 – 2018 na podatek od nieruchomości, na podstawie których została wystawiona decyzja zmieniająca za lata ubiegłe. Po upływie terminu płatności 12-09-2019 r. podatnik zwrócił się do organu podatkowego o rozłożenie zaległości na raty. Organ podatkowy przychylił się do prośby podatnika rozkładając zaległość na raty. Na koncie podatnika nie dokonano odpisu decyzji zmieniającej, ani nanieśienia nowej decyzji rozkładającej należność na raty. W ewidencji księgowej analitycznej na dzień 31-12-2019 r. błędnie widnieje kwota 2.160,00 zł, jako zaległość, a która powinna być zaksięgowana jako należność. W sprawozdaniu Rb-27S kwota ta została prawidłowo ujęta tylko w należnościach.*

Wyżej wskazane wyjaśnienie dotyczyło także 2 innych nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli i treść powyższego wyjaśnienia będzie przywoływana w dalszych częściach protokołu kontroli.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopia zestawienia zbiorczego księgowania według klasyfikacji budżetowej oraz wyjaśnienie pani Beaty Wysockiej złożone w sprawie 3 nieprawidłowości – poz. 6 akt kontroli]

- 7) Szczegółowe ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.3. Podatek rolny

- 1) Organ stanowiący gminy nie skorzystał z upoważnienia ustawowego do obniżenia ceny żyta dla celów obliczania podatku rolnego, które wynika z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tj.: Dz.U. z 2020 r., poz. 333).
- 2) Do obliczenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku rolnym za 2019 r. przyjmowano cenę żyta wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2018 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019 r. (M.P. 2018 r., poz. 1004), która wynosiła 54,36 zł za kwintal. Rozporządzeniem Ministra Finansów

z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr. 143, poz. 1614) kontrolowana gmina została zaliczona do III okręgu podatkowego.

- 3) W 2019 roku wpływy z podatku rolnego wyniosły 415.378,80 zł, co stanowiło 1,1 % dochodów budżetowych gminy, z tego wpływy z tytułu podatku rolnego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych wyniosły - 189.034,00 zł. Wpływy z podatku rolnego osób fizycznych wyniosły - 226.344,80 zł. Szczegółowe ustalenia dotyczące dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 032 - „Wpływy z podatku rolnego” z podziałem na osoby prawne i osoby fizyczne zostały przedstawione poniżej.

Osoby prawne i jednostki organizacyjne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 21 kont rozrachunkowych, w tym 14 z bieżącym przypisem podatkowym i 7 kont tzw. nieaktywnych. Żadnemu z podatników nie określano zobowiązania podatkowego w trybie przewidzianym w art. 21 § 3 Ordynacji Podatkowej.
- 2) W roku objętym kontrolą organowi podatkowemu deklaracje podatkowe złożyło 14 podatników podatku rolnego. Kontrolą objęto 7 deklaracji złożonych przez podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozrachunkowe o niżej wskazanych numerach: 170001, 170002, 170004, 170022, 170019, 170021, 170005. W złożonej deklaracji przez podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 170021 nie wykazano zobowiązania podatkowego. Ustalono, że podatnik korzystał ze zwolnienia na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym. W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.
- 3) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów, a także początkowe i końcowe salda w tymże podatku:

Wyszczególnienie	Podatek rolny – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	25.559,00
- nadpłaty początkowe	24,00
- przypisy	183.062,00
- odpisy	19.573,00
- wpłaty	189.034,00
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	14,00
- należności końcowe	4,00
- w tym zaległości	4,00

- 4) Nadpłaty w podatku rolnym wyniosły 14,00 zł i była to nadpłata 1 podatnika zaległości osób prawnych wyniosły 4,00 zł i były to zaległości 2 podatników.

Osoby fizyczne

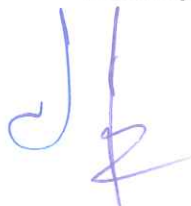
- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie podatku rolnego od osób fizycznych obejmowała 1515 aktywnych kont rozrachunkowych.
- 2) Ustalono, że organ podatkowy wydał 1515 decyzji ustalających zobowiązanie podatkowe, w tym 1345 w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego.
- 3) Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość naniesionych przypisów sprawdzono na podstawie losowo dobranej próby kontrolnej obejmującej 15 podatników ujętych w ewidencji podatku rolnego, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami oznaczonymi 3121.(numer konta podatnika).1.2019 o następujących numerach: 2100787, 2010033, 50061, 2100001, 2100251, 2100611, 2100695, 2100738, 70038, 80014, 120138, 90008, 130013, 100256,
W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.
- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów, a także początkowe i końcowe salda w tym podatku:

Wyszczególnienie	Podatek rolny – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	3.210,80
- nadpłaty początkowe	701,67
- przypisy	230.093,00
- odpisy	2.366,50
- wpłaty	226.724,80
- zwroty	380,00
- nadpłaty końcowe	683,17
- należności końcowe	4.574,00
w tym zaległości	4.574,00

- 5) Nadpłaty w podatku rolnym osób fizycznych wynosiły 683,17 zł, były to nadpłaty 33 osób. Zaległości wynosiły 4.574,00 zł, na tę kwotę złożyły się zaległości 39 dłużników podatkowych.
- 6) Ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono odrębnej w części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego

- 1) Stosownie do przepisów art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1027) kontrolowana jednostka miała obowiązek odprowadzić 2% zrealizowanych dochodów z tytułu podatku rolnego, na rzecz właściwej miejscowo izby rolniczej.

- 2) W oparciu o ewidencję księgową ustalono, że wpływy z podatku rolnego od osób prawnych i osób fizycznych wyniosły łącznie 415.378,80 zł, z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat tego podatku uzyskano wpływy w wysokości 434,15 zł.
Łączna suma wpływów z tytułu podatku rolnego wyniosła 415.812,95 zł, 2% z tejże sumy równa się 8.316,27 zł i taką kwotę należało przekazać na rachunek bankowy Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim.
- 3) Ustalono, że w 2019 roku na rachunek bankowy ww. Izby środki przekazywano czterokrotnie, na łączną sumę 8.237,70 zł. Przekazane kwoty oraz daty przelewów były następujące: 3.218,75 zł (5.04.2019 r.); 1.798,65 zł (5.06.2019 r.); 1.666,22 zł (4.10.2019 r.); 1.554,08 zł (5.12.2019 r.).
Przelew z dnia 5.04.2019 roku zrealizowany w kwocie 3.218,75 zł dotyczył zobowiązania z roku 2018 r. w wysokości 42,10 zł oraz 3.176,65 zł 2019 roku. Przelewy dotyczące odpisu za rok 2019 zrealizowano na sumę 8.195,60 zł. Suma ta była o 120,67 zł niższa od kwoty 8.316,27 zł, wyliczonej na podstawie wpływów z podatku rolnego oraz z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat. Środki w tej wysokości należało przekazać w na początku stycznia 2020 r.
Ustalono, że przelewu środków w wysokości 120,67 zł na bankowy rachunek izby rolniczej dokonano w dniu 7.01.2020 r.
- 4) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego wydatków klasyfikowanych w § 285 – „Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego” w rozdziale 01030 – „Izby rolnicze”. wykazano wykonanie 8.237,70 zł (kolumna 7) oraz zobowiązania w 120,67 zł (kolumna 8).
- 5) Ustalono, że wpłat na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim dokonywano w wysokościach i terminach określonych przepisami art. 35 ustawy o izbach rolniczych.

3.2.4. Podatek leśny

- 1) Do celów obliczenia podatku leśnego za 2019 rok należało uwzględniać stawki podatkowe obliczone na podstawie średniej ceny sprzedaży drewna, która za 1m³ wynosiła 191,98 zł. Powyższa wartość wynikała z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2018 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej na podstawie średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2018 r. (M.P. 2018 r., poz. 1005).
Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 1821 ze zm.) organ stanowiący gminy miał prawo do obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna do celów podatkowych, z przysługującego jej uprawnienia rada gminy nie skorzystała.

- 2) W 2019 roku wpływy z podatku leśnego wyniosły 403.135,68 zł, co stanowiło 1 % dochodów budżetowych gminy. Osoby prawne i jednostki organizacyjne zapłaciły 396.732,00 zł, wpływy z tytułu podatku leśnego od osób fizycznych wyniosły 6.403,68 zł.

Osoby prawne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 12 tzw. „aktywnych” kont rozrachunkowych oraz 1 konto bez aktualnego przypisu. W 2019 r. organ podatkowy nie określał zobowiązania podatkowego żadnemu z podatników na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

- 2) W roku objętym kontrolą organowi podatkowemu złożono 12 deklaracji podatkowych. Przypisów na kontach podatników dokonano na podstawie złożonych deklaracji podatkowych przez osoby prawne.

Wysokość zadeklarowanych podatków oraz prawidłowość naniesionych przypisów sprawdzono obejmując próbą kontrolną 8 podatników, dla których prowadzone są indywidualne konta rozliczeniowe o następujących numerach: 180012, 180003, 180001, 180004, 180005, 180006, 180007, 180008.

- 3) Ustalono, że dwóch z ośmiu podatników, których deklaracje objęto kontrolą nie wykazali zobowiązania podatkowego tj.: Eko „Szkoła Życia” (180004) i PPU ROLPEX Sp. z o.o. (180008). W czasie czynności kontrolnych powzięto informację, że obaj podatnicy korzystali ze zwolnienia ustawowego na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy o podatku leśnym.

W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej dla osób prawnych ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów, a także początkowe i końcowe salda w tymże podatku:

Wyszczególnienie	Podatek leśny – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	0,00
- nadpłaty początkowe	7,00
- przypisy	397.635,00
- odpisy	902,00
- wpłaty	396.732,00
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	6,00
- należności końcowe	0,00
w tym zaległości	0,00

- 5) Na koniec 2019 roku występowały nadpłaty podatku leśnym od osób prawnych w wysokości 6,00 zł i były to nadpłaty dwóch podatników. Gmina nie posiadała należności końcowych w tym podatku.

Osoby fizyczne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie podatku leśnego od osób fizycznych obejmowała 7 kont rozrachunkowych. W roku objętym kontrolą organ podatkowy ustalił zobowiązanie podatkowe 7 podatnikom podatku leśnego od osób fizycznych w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego.
- 2) Prawdliwość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość naniesionych przypisów sprawdzono kontrolując wszystkich z 7 podatników. Ustalono, że zobowiązania tych podatników ustalono w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego (art. 6a ust. 1 ustawy o podatku leśnym). Sprawdzenia dokonano w trakcie kontroli podatku od nieruchomości osób fizycznych.

W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

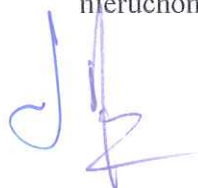
- 3) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów a także początkowe i końcowe salda w tymże podatku:

Wyszczególnienie	Podatek leśny – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	111,00
- nadpłaty początkowe	6,00
- przypisy	6.562,00
- odpisy	39,50
- wpłaty	6.403,68
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	5,00
- należności końcowe	228,82
w tym zaległości	228,82

- 4) Wśród 4 podatników podatku leśnego od osób fizycznych na koniec 2019 roku występowały nadpłaty w wysokości 5,00 zł. Podatnicy posiadali zaległości wobec organu podatkowego w wysokości 228,82 zł, na które składały się zobowiązania 7 dłużników podatkowych.
- 5) Ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono odrębnej w części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.5. Sprawozdawczość podatkowa w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego

- 1) Ustalono, że kontrolowana jednostka sporządziła i przesłała terminowo do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku sprawozdanie podatkowe SP-1 w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, o jakim mowa w art. 7b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455).

- 2) Część A sprawozdania została przesłana w dniu 4.01.2019 r., w której wykazano prawidłowe zróżnicowane stawki podatku od nieruchomości uchwalone przez organ stanowiący gminy. Podano także cenę sprzedaży żyta będącą podstawą obliczenia podatku rolnego oraz cenę drewna mającą zastosowanie przy obliczaniu podatku leśnego. W części 4 sprawozdania „Uchwały rady gminy” wymieniono uchwałę Nr 309/LIV/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 9 listopada 2018 roku w sprawie stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 listopada 2018 r. poz. 4659), w przywołanej uchwale określono obowiązujące w 2019 roku stawki podatku od nieruchomości. Z uwagi na fakt, że organ stanowiący gminy nie obniżył ceny żyta, do ustalenia podatku rolnego oraz ceny drewna dla potrzeb podatku leśnego stawki wykazane w sprawozdaniu wynikały odpowiednio: dla potrzeb podatku rolnego ze średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019 r. (M.P. 2018 r., poz. 1004), która wynosiła 54,36 zł za kwintal, dla potrzeb podatku leśnego ze średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2018 r. (M.P. 2018 r., poz. 1005), która za 1m³ wynosiła 191,98 zł. Ustalono, że kontrolowana jednostka w sprawozdaniu wykazywała stawki podatków, średnią cenę skupu żyta oraz średnią cenę sprzedaży drewna z dokładnością wynikającą z ww. uchwały oraz z komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statycznego.
- 3) Część B sprawozdania przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 9.07.2019 r. Informacje zawarte w kolumnie „Podstawa opodatkowania” tej części sprawozdania oparto na danych wynikających z dwóch wydruków „Analiza stawek podatkowych – tylko opodatkowane” oraz dwóch wydruków „Analiza stawek podatkowych – ze składnikami nieopodatkowanymi”. Ww. wydruki dotyczyły odpowiednio: podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego - według stanu na dzień 30.06.2019 r., odrębnie dla osób prawnych i osób fizycznych. Wszystkie wyżej wskazane wydruki wygenerowano z sytemu PODATKI w dniu 5.07.2019 roku.
- W podatku od nieruchomości wykazano dane oparte na ww. wydrukach, które w zakresie zwolnień kształtowały się następująco:

- grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (...)	- 75.971 m ² ;
- grunty pozostałe (...)	- 81.444 m ² ;
- budynki mieszkalne	- 71 m ² ;
- budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (...)	- 3.215 m ² ;
- budynki letniskowe	- 309 m ² ;
- budynki pozostałe	- 3.610 m ² ;
- budowle	29.171.416,00 zł.
  - Nie wykazano żadnych wartości w zakresie podatku rolnego i podatku leśnego, gdyż organ stanowiący gminy nie wprowadził żadnych zwolnień w tych podatkach.

- W części 4 sprawozdania „Uchwały rady gminy” wymieniono właściwą uchwałę Rady Gminy Przechlewo, będącą podstawą zwolnień w podatku od nieruchomości.
W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.2.6. Podatek od środków transportowych

- 1) Uchwałą Nr 167/XXVII/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od środków transportowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 6 grudnia 2016 r. poz. 4203) organ stanowiący gminy uchwalił stawki podatku od środków transportowych obowiązujące w 2019 r.
- 2) W 2019 r. wpływy z podatku od środków transportowych wyniosły 132.471,50 zł, co stanowiło 0,35% dochodów budżetowych gminy. Osoby prawne i jednostki organizacyjne zapłaciły 61.423,00 zł, wpływy z tytułu podatku środków transportowych od osób fizycznych wyniosły 71.048,50 zł.

Osoby prawne i jednostki organizacyjne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 9 kont rozrachunkowe, w tym 4 „nieaktywne” bez aktualnego przypisu. Przypis zobowiązania podatkowego na 2019 r. dla 5 podatników wprowadzono na podstawie złożonych przez nich deklaracji podatkowych. Nie wydawano decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.
- 2) Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość zaksięgowanych przypisów sprawdzono obejmując kontrolą deklaracje złożone przez 3 podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe oznaczone następującymi numerami: 500004, 50008 i 500009.
- 3) Ustalono, że ww. podatnicy prawidłowo wyliczyli i zadeklarowali podatek w złożonych przez siebie deklaracjach. Jeden z podatników (indeks 500008) nie wykazał zobowiązania podatkowego, gdyż korzystał ze zwolnienia wynikającego z § 2 pkt 1 ww. uchwały. Przepisem tym zwolniono z podatku od środków transportowych autobusy wykorzystywane *do dowozu dzieci do szkół do przewozu dzieci i osób niepełnosprawnych*. W zakresie terminowości składania deklaracji nieprawidłowości nie stwierdzono.
- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów a także początkowe i końcowe salda w tymże podatku:

Wyszczególnienie	Podatek od środków transportowych – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	0,00
- nadpłaty początkowe	0,00
- przypisy	81.204,00
- odpisy	19.789,00

- wpłaty	61.423,00
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	8,00
- należności końcowe	0,00
w tym zaległości	0,00

- 5) Dane, które wyszczególniono powyżej wykazano również w sprawozdaniu Rb-27S za rok 2019. Na koniec 2019 roku gmina nie posiadała należności z tego podatku. Nadpłaty w podatku wynosiły 8,00 zł i były to nadpłaty 2 podatników.

Osoby fizyczne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 43 konta rozliczeniowe, w tym 21 z bieżącymi przypisami zobowiązania podatkowego. Przypisy na 2019 rok wprowadzono na podstawie złożonych deklaracji w sprawie podatku od środków transportowych osób fizycznych. Analogicznie, jak w przypadku osób prawnych organ podatkowy nie określał wysokość zobowiązania podatkowego na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

- 2) Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość naniesionych przypisów skontrolowano w oparciu o deklaracje złożone przez 7 podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe oznaczone następującymi numerami: 100002, 100003, 100006, 100016, 100029, 100037 i 100041.

Stwierdzono, że 4 podatnicy złożyli deklaracje z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy podatkach i opłatach lokalnych. Poniżej podano indywidualne konta rozliczeniowe podatników, którzy nie dotrzymali terminu złożenia deklaracji oraz daty realizacji tego obowiązku: 100002 (21.03.2019 r. 34 dni po terminie), 100006 (21.02.2019 r. 6 dni po terminie), 100029 (22.02.2019 r. 7 dni po terminie), 100037 (15.03.2019 r. 28 dni po terminie)

W złożonym wyjaśnieniu z dnia 15.09.2020 r., w sprawie nie podjęcia czynności sprawdzających wobec podatników podatku od środków transportowych pani Alicja Korzeniewska podała – cyt.: *W związku z tym, iż podatek nr 100002 nie złożył deklaracji na podatek od środków transportowych na 2019 rok w terminie, wykonano kilka telefonów ponagających do złożenia stosownych deklaracji. Podatnik złożył deklarację na podatek od środków transportowych na 2019 r. dnia 21.03.2019 r. Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku trzech podatników, którzy złożyli stosowne deklaracje dopiero po kilkukrotnym telefonicznym ponagleniu.*

Do akt roboczych protokołu kontroli załączono jedną z deklaracji złożonych po upływie terminu:

[Kserokopia deklaracji złożonej w dniu 21.03.2019 r., przez podatnika, dla którego prowadzi się konto rozrachunkowe o numerze 100002 – poz. 7 akt kontroli]

W pozostałym zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 3) W oparciu o szczegółową ewidencję podatkową ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów, a także początkowe i końcowe salda w podatku od środków transportowych osób fizycznych (w zł):

Wyszczególnienie	Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	12.593,42
- nadpłaty początkowe	167,00
- przypisy	80.085,00
- odpisy	9.169,50
- wpłaty	71.489,50
- zwroty	441,00
- nadpłaty końcowe	299,00
- należności końcowe	12.592,42
- w tym zaległości	12.592,42

- 4) Powyższe dane wykazano w sprawozdaniu Rb-27S za rok 2019. Końcowe należności gminy w tym podatku wynosiły 12.592,42 zł, na co złożyły się zaległości 4 osób fizycznych. Nadpłaty w podatku wynosiły 299,00 zł i były to nadpłaty 3 podatników.
- 5) Ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.7. Dochody z opłat lokalnych: miejscowej, uzdrowskiej, targowej i od posiadania psów

- 1) Uchwałą Nr 288/LVIII/2014 Rady Gminy Przechlewo z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości w Gminie Przechlewo, w której pobiera się opłatę miejscową (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 25 listopada 2014 r. poz. 4099) organ stanowiący gminy ustalił miejscowości, w których pobiera się opłatę miejscową.
  - Uchwałą Nr 59/XIII/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2015 r. w sprawie opłaty miejscowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 listopada 2015 r. poz. 3528) organ stanowiący gminy ustalił wysokość opłaty miejscowej i zarządził jej pobór w drodze inkasa.
  - W 2019 roku zrealizowano dochody klasyfikowane w § 044 – „Wpływy z opłaty miejscowej” w wysokości 44.650,50 zł, co stanowiło 0,12% dochodów budżetowych gminy.
- 2) Dochody z opłaty uzdrowskiej w 2019 roku nie były planowane i realizowane, gdyż na terenie Gminy Przechlewo nie ma miejscowości, którym nadano status obszaru ochrony uzdrowskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskich i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich (Dz.U. z 2017 r. poz. 1056).

- 3) Stawki opłaty targowej obowiązujące w 2019 roku organ stanowiący gminy określił w dwóch uchwałach tj.:
- a) w obowiązującej do dnia 28.03.2019 r. uchwale Nr 58/XIII/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2015 r. w sprawie opłaty targowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 listopada 2015 r. poz. 3527);
  - b) w obowiązującej od dnia 29.03.2019 r. uchwale Nr 32/VI/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie opłaty targowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 15 marca 2019 r. poz. 1309).
- W 2019 r. kontrolowana jednostka zrealizowała dochody budżetowe w § 043 - „Wpływy z opłaty targowej” w wysokości 2.034,00 zł.
- 4) W 2019 roku nie realizowano dochodów klasyfikowanych w § 046 – „Wpływy z opłaty eksploatacyjnej.
- 5) Stawki opłaty od posiadanych psów obowiązujące w 2019 roku organ stanowiący gminy określił w dwóch uchwałach, tj.:
- a) w obowiązującej do dnia 28.03.2019 r. uchwale Nr 193/XXXIII/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie opłaty od posiadanych psów (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r. poz. 1487);
  - b) w obowiązującej od dnia 29.03.2019 r. uchwale Nr 34/VI/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie opłaty od posiadanych psów (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 15 marca 2019 r. poz. 1307).

W 2019 r. kontrolowana jednostka zrealizowała dochody budżetowe klasyfikowane w § 037 - „Wpływy z opłaty od posiadania psów” w wysokości 1.890,00 zł.

3.2.8. Rozliczenie inkasentów podatków i opłat

- 1) Obowiązujące w 2019 roku zasady rozliczania inkasentów organ stanowiący gminy ustalił w dwóch niżej wskazanych uchwałach:
- a) w sprawie inkasa podatków rolnego, leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych:
    - w obowiązującej do dnia 28.03.2019 r. uchwale Nr 194/XXXIII/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie poboru podatków: rolnego, leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r. poz. 1488);
    - w obowiązującej od dnia 29.03.2019 r. uchwale Nr 33/VI/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatków: rolnego, leśnego

- i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 15 marca 2019 r. poz. 1308).
- b) zasady pobierania i rozliczania inkasentów opłat: miejscowej, targowej oraz od posiadanych psów uregulowano w pięciu uchwałach przywołanych w części 3.2.7. „Dochody z opłat lokalnych: miejscowej, uzdrowskiej, targowej i od posiadania psów” niniejszego protokołu.
- 2) W przywołanych powyżej uchwałach w sprawie inkasa podatków (...) na inkasentów wyznaczono sołtysów 14 sołectw. W załączniku nr 1 wskazano z imienia i nazwiska osoby będące sołtysami sołectw oraz stawki procentowe wynagrodzenia przysługujące inkasentom, które zostały zróżnicowane od 4% do 22% zainkasowanych i terminowo odprowadzonych podatków.
- 3) Na inkasentów opłat lokalnych wyznaczono:
- opłaty miejscowej - osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, prowadzące ośrodki wypoczynkowe, hotele, sanatoria, pensjonaty, kwatery, wynajmujące domki letniskowe itp.;
  - opłaty targowej – sołtysa Przechlewa panią Ewę Gwiżdż;
  - opłaty od posiadania psa – sołtysów 14 sołectw wymienionych z imienia i nazwiska. Wszystkim inkasentom ww. przysługiwało wynagrodzenie wynoszące 20% pobranych opłat.
- 4) Kontrolę pobierania i rozliczania podatków i opłat oraz wynagradzania inkasentów przeprowadzono na podstawie wpływów:
- z podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych, kontrolą objęto wpłaty dokonane w marcu 2019 r. przez sołtysów sołectw: Dąbrowa (Maria Matuszczak), Płaszczycza (Anita Krawczyk) oraz Żołna (Mariola Michałowska);
  - z opłaty miejscowej - wpłaconej przez POL-TURIST Sp. z o.o. w lipcu 2019 r.;
  - z opłaty targowej wpłaconej przez sołtysa Przechlewa panią Ewę Gwiżdż w czerwcu 2019 r.;
  - z opłaty od posiadania psów - wpłaconej w marcu 2019 r. przez sołtysa sołectwa Szczytno pana Wiesława Ossowskiego.
- 5) Ustalono, że inkasenci podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych, objęci kontrolą pobrali i rozliczyli w marcu 2019 r. ogółem 7.443,00 zł, z czego:
- sołtys wsi Dąbrowa - 3.112,00 zł (kwitariusze 7415257-7415278);
  - sołtys wsi Płaszczycza – 1.591,00 zł (kwitariusze 7333601-7333617);
  - sołtys wsi Żołna – 2.740,00 zł (kwitariusze 7333001-7333021).

Czynności kontrolne nie wykazały nieprawidłowości w zakresie pobierania i odprowadzania ww. opłat.

- 6) Ustalono, że inkasent opłaty miejscowej POL-TURIST Sp. z o.o. w dniu 18 lipca 2019 r. odprowadził na rachunek bankowy organu podatkowego pobraną opłatę miejscową w wysokości 2.601,00 zł, którą pobrano od 223 osób przebywających na terenie gminy w czerwcu 2019 r. Stwierdzono, że od jednej z osób przebywających na terenie gminy inkasent pobrał opłatę w niewłaściwej wysokości (7,00 zł poz. 52 zestawienia).

W wyjaśnieniu pani Beaty Wysockiej z dnia 16.09.2020 r. w pkt 2 wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: (...) W dniu 16-09-2020 r. ustalono telefonicznie z inkasentem, że w dniu 11-06-2019 r. pobrał prawidłową wysokość opłaty miejscowej w kwocie 8,00 zł, jednak w wyniku pomyłki pisarskiej odprowadził do Urzędu Gminy opłatę miejscową w błędnej wysokości 7,00 zł. Zaległą opłatę inkasent wpłacił w dniu 17-09-2020 r.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopia drugiej strony wykazu osób, od których pobrano opłatę miejscową w czerwcu 2019 r. – poz. 8 akt kontroli]

- 7) Inkasent opłaty targowej w czerwcu 2019 r. pobrał kwotę 240,00 zł (kwitariusze od nr 3440546 do nr 3440561). Ustalono, że pobrane opłaty rozliczono w dwóch terminach 163,00 zł w dniu 13.06.2019 r., oraz 77,00 zł w dniu 1.07.2019 r.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie pobierania i odprowadzania opłaty targowej.

- 8) Opłaty od posiadania psów pobrane w czerwcu 2019 r. przez sołtysa sołectwa Szczytno wyniosły 124,00 zł (kwitariusze od nr 3440701 do nr 3440704). Inkasent pobrane opłaty odprowadził na rzecz organu podatkowego z zachowaniem obowiązującego terminu (14.03.2019 r.)

W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono

- 9) Kontrolą objęto także naliczanie i wypłacanie wynagrodzeń wszystkim 8 inkasentom objętym kontrolą. W naliczeniu i wypłacie wynagrodzeń przysługujących inkasentom podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych, opłaty targowej oraz opłaty od posiadanych psów nieprawidłowości nie ustalono.

Stwierdzono, iż inkasent opłaty miejscowej POL-TURIST Sp. z o.o. w dniu 18.07.2019 roku (3 dni po upływie terminu) dokonał wpłaty na rzecz organu podatkowego w wysokości 2.601,00 zł tytułem pobranej opłaty miejscowej w czerwcu 2019 r., czym naruszono § 7 uchwały Nr 59/XIII/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2015 r. w sprawie opłaty miejscowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 listopada 2015 r. poz. 3528). Z tytułu pobrania i odprowadzenia opłaty miejscowej inkasentowi naliczono wynagrodzenie w wysokości 520,00 zł, które zostało wypłacone w dniu 29.10.2019 roku, czym naruszono § 6 ww. uchwały.

W myśli § 6 ww. uchwały inkasentom opłaty miejscowej przysługiwać miało wynagrodzenie w wysokości 20% zainkasowanych i terminowo odprowadzonych opłat. Z kolei w § 7 ww. uchwały wskazano, że inkasenci pobierający opłatę miejscową zobowiązani są wpłacić ją na właściwy rachunek bankowy w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę.

W wyjaśnieniu z dnia 16.09.2020 r. pani Beata Wysocka w pkt 3 podała – cyt.: *Inkasent dokonał wpłaty opłaty miejscowej za m-c czerwiec 2019 r. dnia 18.07.2019 r. Dokonanie wpłaty 3 dni po wymaganym terminie, który upłynął w dniu 15-07-2019 r. było następstwem zmian kadrowych w hotelu, gdzie pobierano opłatę (telefoniczna informacja kierownika hotelu). W związku z tym uznano przekroczenie terminu za nieznaczne uchybienie i 29-10-2019 r. dokonano wypłaty wynagrodzenia w kwocie 520,00 zł za pobór opłaty miejscowej.*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: uchwały w sprawie opłaty miejscowej, potwierdzenia wykonania operacji z dnia 18.07.2019 r. (przelew wejściowy), potwierdzenia wykonania operacji z dnia 29.10.2019 r. (przelew wyjściowy) – poz. 9 akt kontroli]

3.2.9. Udzielanie ulg w zapłacie podatków i opłata prolonacyjna

- 1) Ustalono, że organ stanowiący kontrolowanej gminy nie skorzystał z upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 57 § 7 Ordynacji podatkowej, do wprowadzenia opłaty prolonacyjnej, z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia płatności podatków oraz zaległości podatkowych, stanowiących dochód gminy.

- 2) Ulga z tytułu nabytych gruntów:
  - Na podstawie wydruku „Zestawienie ulg – Zakup gruntów”, wygenerowanego z systemu PODATKI w dniu 31.12.2019 r. ustalono, że 2019 roku organ podatkowy trzykrotnie udzielił ulg z tytułu nabytych gruntów na powiększenie istniejącego lub utworzenie nowego gospodarstwa rolnego. Ulg udzielono decyzjami administracyjnymi wskazanymi poniżej: RF.3121.120059.1.1.2019 z dnia 31.05.2019 r.; RF.3121.120036.2.1.2019 z dnia 14.06.2019 r.; RF.3121.50056.3.1.2019 z dnia 14.10.2019 r.
  - W roku objętym kontrolą ze zwolnienia od podatku rolnego (lub obniżenia tego podatku) korzystało także 17 podatników (wyłącznie osoby fizyczne), którym ulgi udzielono decyzjami administracyjnymi organu podatkowego wydanymi we wcześniejszych latach, poniżej wskazano rok wydania i numer decyzji:
    - 2012: (RF.3121.1.2012);
    - 2013: (RF.3121.2.2013), (RF.3121.6.2013), (RF.3121.8.2013), (RF.3121.5.2013), (RF.3121.11.2013), (RF.3121.12.2013), (RF.3121.7.2013), (RF.3121.9.2013), (RF.3121.3.2013), (RF.3121.10.2013), (RF.3121.1.2013);
    - 2014: (RF.3121.1.2014);

- 2015: (RF.3121.2.2015), (RF.3121.1.2015);
- 2016: (RF.3121.1.2016),
- 2017: (RF.3121.1.2017), (RF.3121.2.2017);
- 2018: (RF.3121.1.2018).

Ogółem w 2019 roku z tytułu nabytych gruntów udzielono ulg 20 podatnikom, na łączną kwotę 6.771,99 zł.

3) Ulga inwestycyjna:

- Na podstawie wydruku „Zestawienie zbiorcze ulg” z systemu - Podatki z dnia 31.12.2019 r. ustalono, że w 2019 roku organ podatkowy wydał 1 decyzję administracyjną w dniu 9.07.2019 r. oznaczoną RF.3121.170002.1.1.2019. Ww. decyzją została udzielona ulga inwestycyjna w podatku rolnym 1 osobie prawnej, która w 2019 roku wyniosła 19.371,73 zł.
  - W 2019 r. z ulgi tej korzystało także 7 innych podatników będących osobami fizycznymi, którym udzielono w latach: 2005: (RF.3111.2.1.05), 2006: (RF.3111.2.1.06), (RF.3111.2.2.06); 2007: (RF.3111.2.1.07), (RF.3111.2.2.0), (RF.3111.2.3.07) i 2009: (RF.3111.2.1.09). Ulga inwestycyjna będąca skutkiem ww. decyzji administracyjnych wydanych w poprzednich latach w 2019 r. wyniosła 7.178,11 zł.
- Ogółem w 2019 roku z tej formy pomocy objętym kontrolą z ulgi tej korzystało 8 podatników (1 osoba prawna i 7 osób fizycznych), na łączną kwotę 26.549,84 zł.

3.2.10. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych

- 1) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku wykazano dane będące skutkiem obniżenia górnych stawek podatkowych na łączną kwotę 460.289,00 zł, na co się złożyły:

- podatek od nieruchomości osoby prawne	- 159.438,00 zł,
- podatek od nieruchomości osoby fizyczne	- 236.827,00 zł,
- podatek od środków transportowych osoby prawne	- 29.565,00 zł,
- podatek od środków transportowych <u>osoby fizyczne</u>	- 34.459,00 zł,
Ogółem:	- 460.289,00 zł.

- 2) Do kontroli przedłożono wydruk zatytułowany „Analiza stawek podatkowych – Stan na dzień 31.12.2019 – osoby prawne” Dokument został wygenerowany z systemu Podatki w dniu 31.12.2019 r. Przedstawiono w nim wyszczególnienie przedmiotów opodatkowania oraz wyliczenie podatku według stawek maksymalnych, a także

wyliczenie podatku według stawek określonych przez radę gminy. Różnica między nimi wyniosła 159.438,00 zł i była konsekwencją obniżenia górnych stawek podatkowych.

- 3) Analogicznie, jak w podatku od nieruchomości osób prawnych do kontroli przedłożono wydruk zatytułowany „Analiza stawek podatkowych – Stan na dzień 31.12.2019 – osoby fizyczne”, który wygenerowano z systemu Podatki w dniu 31.12.2019 roku. Dokument również zawierał wszystkie informacje, o których mowa w przypadku podatku od nieruchomości osób prawnych. Z przedłożonego wydruku wynikało, że w przypadku podatku od nieruchomości osób fizycznych zmniejszenie wyniosło 236.827,00 zł.
- 4) Wykazane w sprawozdaniu Rb-27S skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych zostały opracowane na podstawie 2 wydruków o takiej samej nazwie „Skutki obniżenia stawek podatkowych 2019 rok”. Wydruki wygenerowano w dniu 31 grudnia 2019 roku z systemu Groszek - Auta 2019. Każdy z ww. wydruków zawierał m.in. informacje o wysokości podatku obliczonego w oparciu o: stawki ustawowe „Podatek maksymalny”, stawki obowiązujące na terenie gminy „Podatek lokalny” oraz skutki obniżenia górnych stawek podatkowych „Różnica”. Pierwszy z ww. wydruków zawierał informacje dotyczące skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych podatku od środków transportowych osób prawnych, które wynosiły 29.565,00 zł. Drugi z dokumentów zawierał dane dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osób fizycznych. Obniżenie górnych stawek podatkowych w tym przypadku skutkowało kwotą 34.459,00 zł.
- 5) Nie wystąpiły finansowe skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku rolnym i leśnym z uwagi na fakt, że organ stanowiący gminy nie korzystał z przysługujących mu uprawnień w celu obniżenia ceny żyta oraz drewna do celów podatkowych.

Skutki udzielonych ulg i zwolnień bez ulg i zwolnień ustawowych

- 1) W sprawozdaniu Rb 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku wykazano skutki udzielonych ulg i zwolnień bez ulg i zwolnień ustawowych w wysokości 764.954,00 zł. Powyższa kwota obejmowała skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz w podatku od śr. transportowych osób prawnych i osób fizycznych.
- 2) W 2019 r. obowiązywały zwolnienia w podatku od nieruchomości wprowadzone uchwałami Rady Gminy Przechlewo, które wymieniono w części: 3.2.2. „Podatek od nieruchomości” oraz „3.2.6. Podatek od środków transportowych.

Kontrolowana jednostka ww. sprawozdaniu Rb 27S w kolumnie 13 – skutki udzielenia ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) wykazała następujące dane:

- a) w rozdziale 75615:
    - § 031 - 760.933,00 zł,
    - § 034 - 3.687,00 zł;
  - b) w rozdziale 75616 § 034 - 334,00 zł.
- 3) Analogicznie, jak w przypadku skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dane wykazane w sprawozdaniu opracowano na podstawie wydruków zatytułowanych „Analiza stawek podatkowych – Stan na dzień 31.12.2019 r.” odpowiednio – „osoby prawne” i „osoby fizyczne”. Dokumenty zostały wygenerowane z systemu Podatki w dniu 31.12.2019 r. Przy czym w części dotyczącej skutków będących następstwem podjętych uchwał przez organ stanowiący gminy wyliczenia dokonano na podstawie ręcznych adnotacji sporządzonych przez panią Alicję Korzeniewską.
- W zakresie objętych kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie Ordynacji Podatkowej: skutki umorzeń, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności

- 1) W sporządzonym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku wykazano następujące skutki finansowe decyzji wydanych na podstawie Ordynacji Podatkowej w zakresie umorzenie zaległości podatkowych:
- a) osoby prawne (37.920,00 zł), w tym:
    - podatek od środków transportowych – 15.103,00, zł
    - odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat – 22.817,00 zł;
  - b) osoby fizyczne (9.832,19 zł), w tym:

- podatek od nieruchomości	-	3.313,69 zł,
- podatek rolny	-	1.202,50 zł,
- podatek leśny	-	25,50 zł,
- podatek od środków transportowych	-	5.290,50 zł.

Ogółem umorzono zaległości podatkowe osób prawnych i fizycznych w wysokości 41.752,19 zł.

- 2) Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynika, że w 2019 roku organ podatkowy wydał 24 pozytywne decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, kontrolą objęto 8 z nich, tj.:

Osoby prawne i jednostki organizacyjne

- 2 decyzje administracyjne, którymi 1 podatnikowi umorzono zaległości podatkowe w podatku od środków transportowych wysokości 15.103.00 zł. Numery decyzji i wysokość umorzonego podatku podano poniżej:
  - a) decyzja RF.3124.500004.1.1.2019 – 7.552,00 zł,
  - b) decyzja RF.3124.500004.1.1.2019 – 7.551,00 zł,
- 1 decyzję (RF.3120.16018.7.2.2019.AK), którą 1 osobie prawnej umorzono odsetki za zwłokę – 22.817,00 zł, nie umorzono należności głównej;

Osoby fizyczne

5 decyzji, którymi 5 osobom fizycznym umorzono zaległości podatkowe na łączną kwotę 844,00 zł, numery decyzji oraz wartość umorzonego zobowiązania podatkowego podano poniżej:

- a) RF.3123.2050026.6.1.2019.AK. (152,00 zł);
- b) RF.3123.2050008.8.1.2019.AK. (288,00 zł);
- c) RF.3123.5130106.12.1.2019.AK. (74,00 zł);
- d) RF.3123.30008.24.2.2019.AK. (178,00 zł);
- e) RF.3123.2050026.28.2.2019.AK. (152,00 zł);

- 3) Kontrola wykazała, że w aktach wszystkich 8 spraw objętych kontrolą organ podatkowy nie prowadził metryczki sprawy, o której mowa w art. 171a Ordynacji podatkowej. Z kolei w 2 na 10 skontrolowanych spraw organ podatkowy nie przeprowadził postępowania dowodowego w celu ustalenia sytuacji materialnej podatnika (indeks 500004). W aktach spraw znajdują się jedynie wnioski o umorzenie zobowiązania, na których widnieje odręczna adnotacja wójta: *umorzyć* oraz decyzja w sprawie umorzenia zaległości podatkowych.

W wyjaśnieniu z dnia 15.09.2020 r. złożonym przez panią Alicję Korzeniewską w sprawie nieprowadzenia metryki sprawy wyjaśniająca podała – cyt.: *pracownik nie miał wiedzy na temat konieczności prowadzenia metryki sprawy. Od momentu ujawnienia błędu pracownik zobowiązuje się do stosowania metryki sprawy w prowadzonych postępowaniach podatkowych.*

W ostatniej części wyjaśnienia (pkt 9) dotyczącej umorzenia zaległości podatkowych bez zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie podano m.in.– cyt.: *(...) Podatnik jest jednostką organizacyjną Gminy Przechlewo, wykonuje usługi transportowe na rzecz gminy, jednostek i zakładów budżetowych oraz mieszkańców tejże gminy. Posiadany sprzęt jest wykorzystywany do zbiórki surowców wtórnych, oczyszczalni ścieków, w wodociągach i kotłowni. Podatek od środków transportowych został umorzony ze względu na interes*

publiczny. Wójt Gminy zna sytuację finansową zakładu, gdyż jednostka w okresach kwartalnych sporządza sprawozdania budżetowe (...).

Do akt roboczych kontroli załączono jeden z przykładowych wniosków o umorzenie oraz decyzję w sprawie umorzenia zaległości podatkowej:

**[Kserokopie: decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej oraz wniosku o umorzenie --
– poz. 10 akt kontroli]**

Rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania oraz ograniczenie poboru

- 1) Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, iż w 2019 roku organ podatkowy wydał 1 decyzję w sprawie odroczenia terminu płatności zobowiązania podatkowego RF.3123.2020005.18.2.2019.AK z dnia 11.10.2019 r. w sprawie rozłożenia zaległości podatkowych na raty.
- 2) Ustalono, że ww. decyzją rozłożono na 6 rat zaległość podatkową w wysokości – 2.596,00 zł. Termin płatności wynikający z decyzji 2 pierwszych rat (220,00 zł i 216,00 zł) przypadają w 2019 roku w związku z czym nie wywoływał skutków finansowych na przyszłe lata budżetowe.
- 3) Ustalono, że skutki finansowe z tytułu rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności (...) wyniosły 2.160,00 zł i taką kwotę wykazano sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za 2019 rok w rozdziale 75616 § 031 w kolumnie 15 (rozłożenie na raty, odroczenie terminu (...) wykazano 2.160,00 zł.

3.2.11. Opłata adiacencka

- 1) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku kontrolowana jednostka nie realizowała wpływów z tytułu opłaty adiacenckiej.
- 2) W trakcie kontroli ustalono, że organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek procentowych opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku: wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej, podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, czym naruszono art. 146 ust. 2, art. 98a ust. 1 oraz art.107 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 65) w związku z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

W myśl ww. przepisów wysokość opłaty adiacenckiej wynosi nie więcej niż 30% różnicy wartości nieruchomości między wartością, jaką nieruchomość miała przed podziałem, a jaką ma po nim oraz nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu (wyjątek zawarty w art. 146 ust. 2a w/w ustawy –

przewiduje do 75% wzrostu wartości nieruchomości położonych na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w ustawie o rewitalizacji). Z kolei osoby, które otrzymały nowe nieruchomości wydzielone w wyniku scalenia i podziału, są zobowiązane do wniesienia na rzecz gminy opłat adiacenckich w wysokości do 50% wzrostu wartości tych nieruchomości, w stosunku do wartości nieruchomości dotychczas posiadanych. Wysokość ww. stawek procentowych opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. Stosownie do przywołanego przepisu art. 30 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym przygotowanie projektów uchwał rady gminy należy do zadań wójta.

O podanie przyczyny nie przedłożenia projektu uchwały organowi stanowiącemu gminy poproszono panią Danutę Koneczek – inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy.

W wyjaśnieniu z dnia 5.08.2020 r. dotyczącym 4 nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli, w sprawie niepobierania opłaty adiacenckiej wyżej wskazana osoba podała 5 przesłanek, które zdecydowały o jej niepobieraniu – cyt.:

- *dlugotrwała i kosztowna procedura ustalenia opłaty, a w szczególności konieczność poniesienia wysokiego wynagrodzenia rzeczoznawcy majątkowego (...);*
- *względy społeczne, gdyż mieszkańcy gminy upatrują w opłacie adiacenckiej dodatkowe obciążenie finansowe, kolejną daninę (...);*
- *uwarunkowania indywidualne gminy w zakresie wielkości, rodzaju i przeznaczenia gruntów położonych na jej obszarze (...).*
- *zastój na rynku nieruchomości, ograniczony popyt na nieruchomości na terenie gminy (...);*
- *niejednoznaczność w przepisach prawnych w zakresie przesłanek poboru opłaty adiacenckiej, a także niejasność czynników kształtujących podstawę jej wymiaru.*

W końcowej części wyjaśnienia dotyczącego tej opłaty - cyt.: *W konsekwencji biorąc pod uwagę fakt, iż w gminie znaczna część gruntów ma charakter rolny i leśny, co wyłącza pobieranie opłaty, a także fakt, iż wartość nieruchomości po przeprowadzeniu inwestycji czy po dokonaniu podziału nieruchomości wzrasta nieznacznie, a jednocześnie jest większa tendencja mieszkańców do partycypacji w kosztach budowy, zasadnym w ocenie Gminy jest brak poboru opłaty adiacenckiej.*

Treść złożonego wyjaśnienia będzie przywołana w dalszej części niniejszego protokołu „3.3.3 Dochody z dzierżawy najmu lokali użytkowych” oraz „3.3.5 Dochody z przekształcenia...”.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Wyjaśnienie z dnia 5.08.2020 r. złożone przez panią Danutę Koneczek w sprawie 4 nieprawidłowości – poz. 11 akt kontroli]

3.2.12. Opłata planistyczna

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że w 2019 roku gmina z tytułu opłaty planistycznej zrealizowała dochody w wysokości 8.622,09 zł, klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy

z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.

- 2) Wpłaty w wysokości przypisanej na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zrealizowano na podstawie 1 decyzji administracyjnej wójta wydanej w 2019 r. (5.702,00 zł) oraz 2 decyzji wójta wydanych w 2017 r. (2.920,09 zł), z czego opłata w wysokości 1.620,09 zł została wyegzekwowana przez właściwy organ egzekucyjny.
- 3) Szczegółowa kontrolą objętą 2 postępowania administracyjne oznaczone GMG o numerach: 3134.2.2017 i 3134.3.2017. Ustalono, że decyzjami z dnia 6.06.2017 r. o wyżej wskazanych numerach wójt ustalił opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości 2 osobom fizycznym.
  - Na wniosek tych 2 osób fizycznych, indywidualnymi decyzjami oznaczonymi tymi samymi numerami, wydanymi w dniu 30.06.2017 r., każdej z nich umorzono część „opłaty planistycznej” (810,00 zł) pozostałe zaległości rozłożono na 3 równe raty po 1.000,00 zł każda z nich. Przy czym decyzją GMG.3134.3.2017 z dnia 9.08.2017 r. jednej z wyżej wskazanych osób zmieniono sposób ratalnej spłaty zaległości, w ten sposób, że zaległość rozłożono na 30 miesięcznych rat.
  - Ulg w spłacie zaległości udzielono na podstawie art. 64 ust. 1 oraz art. 60 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U z 2019 r., poz. 869).

3.2.13. Opłaty za zajmowanie pasa drogowego

- 1) Z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego gmina uzyskała w 2019 roku dochody na sumę 7.682,84 zł – wpływy w takiej wysokości zaewidencjonowano na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne” i § 069 – „Wpływy z różnych opłat” z opisem „opłata za zajęcie pasa drogowego”.
Dochody w podanej powyżej wysokości wykazano w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego.
- 2) Na podstawie wydruku komputerowego o nazwie „Salda rozrachunkowe na dzień 31.12.2019 r.” ustalono wielkości przedstawione w tabeli poniżej (w zł):

Wyszczególnienie	Dochody w zł
1	2
- należności początkowe	23,56
- nadpłaty początkowe	0
- przypis	7.659,28
- odpis	0
- zwroty	60,00
- wpłaty	7.742,84
- należności końcowe	0,00
w tym zaległości	0,00
- nadpłaty końcowe	00,00

Analiza porównawcza danych wykazanych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej nie wykazała różnic.

- 3) Ustalono, że zaksięgowany na koncie 221 przypis bieżący należności z tytułu opłaty, w wysokości 7.659,28 zł obejmował: przypadające do zapłaty w 2019 roku należności na sumę 4.255,70 zł, przeniesione z konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” oraz należności na sumę 3.403,58 zł wynikających z 7 ostatecznych decyzji administracyjnych wójta wydanych w 2019 r.
- 4) W 2019 obowiązywały stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego określone uchwałą Nr 115/XXIV/2012 Rady Gminy Przechlewo z dnia 21 maja 2012 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w granicach administracyjnych Gminy Przechlewo (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 maja 2012 r., poz. 1865).
Z przedłożonego do kontroli „Wykazu dróg gminnych” wynikało, że do tej kategorii zaliczono 23 drogi.
- 5) W 2019 roku sprawy związane z przygotowaniem projektów decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w celu prowadzenia robót oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego prowadził pan Tadeusz Frieda – dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przechlewie.
- 6) Ustalono, że w 2019 roku wydano 7 decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego oraz ustalania opłat z tego tytułu. Szczegółową kontrolę prawidłowości wydawania zezwoleń przeprowadzono w oparciu o wszystkie decyzje administracyjne wójta (7 decyzji) oznaczone 704.(numer decyzji).2019 o następujących numerach i datach wydania: 6 z dnia 11.03.2019 r., 9 z dnia 29.09.2019 r., 13 z dnia 17.05.2019 r., 14 z dnia 31.05.2019 r., 28 z dnia 23.09.2019 r., 34 z dnia 5.11.2019 r., 37 z dnia 14.11.2019 r.
Wszystkimi powyższymi decyzjami administracyjnymi zezwolono na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót oraz umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego
Zwrócono uwagę, że we wszystkich 7 decyzjach objętych kontrolą zawarto zapis o treści – cyt.: „W przypadku nieterminowego wniesienia opłaty pobrane będą odsetki ustawowe”. W myśl art. 40d ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 470) w przypadku nieterminowego uiszczenia opłat, o których mowa w art. 40 ust. 3 wynikających z umów zawieranych zgodnie z art. 22 ust. 2 i art. 39 ust. 7 oraz kar pieniężnych, o których mowa w art. 13k ust. 1 i 2, art. 29a ust. 1 i 2 i art. 40 ust. 12 pobiera się odsetki ustawowe za opóźnienie.

3.2.14. Opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

- 1) W 2019 r. gmina uzyskała 80.625,11 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 048 - „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w rozdziale 75618 - „Wpływy z innych lokalnych opłat stanowiących dochody jednostki samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.
- 2) W okresie objętym kontrolą prowadzenie spraw związanych z udzielaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należało do obowiązków pani Marioli Buszmar - inspektor ds. działalności gospodarczej i dodatków mieszkaniowych.
- 3) Ustalono, że w roku objętym kontrolą wójt wydał ogółem 31 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ilość udzielonych pozwoleń z podziałem na rodzaje alkoholi oraz na miejsce spożycia przedstawiono w poniższej tabeli:

Specyfikacja	Wydane zezwolenia, w zależności od zawartości alkoholu			
	Ogółem:	w tym:		
		do 4,5% oraz piwa	od 4,5% do 18% za wyjątkiem piwa	powyżej 18%
- w miejscu sprzedaży	5	2	1	2
- poza miejscem sprzedaży	18	6	7	5
- zezwolenia jednorazowe	8	8	0	0
Ogółem:	31	16	8	7

- 4) Kontrolą objęto 10 losowo wybranych postępowań administracyjnych z 2019 r., w tym 5 postępowań oznaczonych DG.7340.1.(numer decyzji).2019.MB i numerami: 4, 6, 16, 18 i 19; 3 postępowania oznaczone DG.7340.2.(numer decyzji).2019.MB i numerami: 2, 4 i 6 oraz 2 postępowania oznaczone DG.7340.3.2019.MB i numerami: 2 i 6.
- 5) Na podstawie wyżej wskazanych postępowań udzielono 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:
  - 5 zezwoleń na spożycie alkoholu poza miejscem sprzedaży - oznaczone DG.7340.1.2019.MB i numerami: 4, 6, 16, 18 i 19;
  - 3 zezwolenia na spożycie alkoholu w miejscu sprzedaży - oznaczone DG.7340.2.2019.MB i numerami: 2, 4 i 6;
  - 2 zezwolenia jednorazowe oznaczone DG.7340.3.2019.MB o numerach: 2 i 6.

Ustalono, że podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia do wniosków dołączały dokumenty, o których mowa w art. 18 ust. 6 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277).

- 6) W ramach wyżej przywołanych postępowań administracyjnych wygaszono 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oznaczenie decyzji wygaszających oraz daty ich wydania podano w tabeli:

Lp.	Oznaczenie decyzji	Data wydania decyzji
1	DG.7340.1.4.2019.MB	6.03.2019 r.
2	DG.7340.1.6.2019.MB	6.03.2019 r.
3	DG.7340.1.16.2019.MB	23.09.2019 r.
4	DG.7340.1.18.2019.MB	10.10.2019 r.
5	DG.7340.1.19.2019.MP	10.10.2019 r.
6	DG.7340.2.4.2019.MB	3.09.2019 r.

- 7) Kontrolą objęto także realizację obowiązku składania przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za rok poprzedni oraz wnoszenie opłat za uzyskane zezwolenia. Do kontroli przyjęto próbę obejmującą 10 oświadczeń na 26 złożonych przez przedsiębiorców.
- 8) Podmioty, które objęto kontrolą wskazano poniżej: Pol-Turis Sp. z o.o., Goodvalley Sp. z o.o., Sklep Spożywczo-Przemysłowy „LU-KA” s.c., Sklep Spożywczo-Przemysłowy „U Asi” J. Dorszyńska, Sklep Spożywczo-Przemysłowy „Viola” W. Piwowarek, „Przystań” Lucyna Kraska, Jeronimo Martins Polska S.A., Dino Polska S.A., P.P.H.U. „ZOJAN” Julian Szyca, Firma H.U. „M&M”.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości w terminowości składania oświadczeń oraz wysokości i terminowości wnoszenia opłat.

3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat

- 1) W czasie kontroli ustalono, że 2019 roku w kontrolowanej jednostce wystawiono 244 upomnienia wzywające do zapłaty zaległych podatków wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami upomnienia. W przypadku braku wpłat podejmowano dalsze kroki prawne poprzez wystawianie tytułów wykonawczych, których w okresie objętym kontrolą wystawiono 86.
- 2) Kontrolę egzekwowania należności podatkowych oraz opłat przeprowadzono na podstawie próby obejmującej 12 zobowiązanych, którzy posiadali największe zaległości. Kontrolą objęto:
- zaległości 2 podatników podatku od nieruchomości osoby prawne, których zaległości łącznie wynosiły – 361.118,00 zł, co stanowiło 99% wszystkich zaległości w tym podatku;
  - zaległości 4 podatników podatku od nieruchomości osób fizycznych, których zaległości łącznie wynosiły – 35.997,34 zł, co stanowiło 87% wszystkich zaległości w tym podatku;
  - zaległości 4 podatników podatku rolnego - osoby fizyczne, których zaległości łącznie wynosiły – 3.369,20 zł, co stanowiło 73% zaległości w tym podatku;
  - zaległości 2 podatników podatku od środków transportowych osób fizycznych, których zaległości łącznie wynosiły – 12.588,42 zł, co stanowiło 99% zaległości w tym podatku.

3) Ustalenia poczynione na podstawie przedłożonych dokumentów i wydruków przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Indeks podatnika	Zaległość na dzień 31.12.2019 r. (w zł)	Rok/lata powstania zaległości	Działania wierzyciela w 2019 r. w celu wyegzekwowania zaległości
1	2	3	4	5
podatek od nieruchomości osoby prawne				
1	160001	7.782,00	2018	Skierowano do egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego w dniu 26.09.2019 r. Właściwy organ egzekucyjny poinformował wierzyciela, że koszty egzekucyjne będą wyższe od kwoty, którą uzyska się z egzekucji. Wierzyciel zabezpieczył swoje wierzytelności ustanawiając hipotekę przymusową w dniu 19.12.2019 r.
2	160019	353.336,00	2014-2017	Podatnik kwestionował zobowiązanie podatkowe określone decyzjami oznaczonymi RF.3120.160019.2018 i numerami: 9, 10, 11, 12, które zostały utrzymane w mocy przez organ odwoławczy. Podatnik zaskarżył decyzje SKO do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku. Zaległość została zapłacona przez podatnika w całości w dniu 3.02.2020 r.
podatek od nieruchomości osoby fizyczne				
1	20130090	1.785,65	2014-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w latach 2015-2018. W 2019 roku wystawiono 3 tytuły wykonawcze – egzekucja w toku. Egzekucja prowadzona w celu wyegzekwowania zaległości za lata 2014-2018 została umorzona ze względu na fakt, iż wydatki egzekucyjne miały przekroczyć kwotę uzyskana z egzekucji – postanowienie właściwego organu egzekucyjnego z dnia 18.08.2020 r.
2	5100026	30.347,36	2016-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w 2016 r. oraz 4 tytułów wykonawczych wystawionych w 2019 r. Zaległość została w całości wyegzekwowana przez właściwy organ egzekucyjny (4.03.2020 r.).
3	5130042	1.800,79	2017-2018	Skierowano do egzekucji na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w latach 2015 – 2018. W 2019 roku wystawiono 3 tytuły wykonawcze, organ egzekucyjny umorzył postępowanie ze względu na jego bezskuteczność (postanowienie z dnia 10.07.2019 r.). W sprawie kolejnych zaległości organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji, gdyż uznał, że wydatki egzekucyjne będą wyższe od wyegzekwowanych zaległości (zawiadomienie z dnia 28.01.2020 r.).
4	50078	2.063,81	2019	W dniu 7.01.2020 r. wystawiono tytuł wykonawczy i skierowano do egzekucji. Zaległość w całości została zapłacona przez zobowiązanego w dniu 23.01.2020 r. (2.038,38 zł wraz z odsetkami i kosztami upomnienia) oraz w dniu 24.01.2020 r. (25,43 zł).
podatek rolny osoby fizyczne				
1	30034	324,60	2019	Brak wszczęcia postępowania możliwości egzekucyjnego ze względu na ogłoszenie upadłości. Wierzytelności zgłoszono do masy upadłościowej, w dniu 17.03.2020 r. wierzyciel został zaspokojony w całości.
2	120078	1.298,00	2019	W 2019 roku wystawiono 2 tytuły wykonawcze. W dniu 10.01.2020 r. organ egzekucyjny przekazał wierzycielowi wszystkie wyegzekwowane zaległości.
3	12081	1.216,60	2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2020 r. W dniu 15.01.2020 r. podatnik dokonał wpłaty kwoty 1.165,90 zł. Wierzyciel w dniu 17.01.2020 r. dokonał aktualizacji tytułu wykonawczego. W dniu 24.01.2020 r. dłużnik zapłacił pozostałą zaległość. W dniu 4.03.2020 r. powiadomiono organ egzekucyjny o wygaśnięciu zobowiązania poprzez zapłatę.
4	2100316	530,00	2019	Skierowano do egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego 17.01.2020 r. Zaległość wyegzekwował organ egzekucyjny i przekazał wierzycielowi w dniu 1.09.2020 r.
podatek od środków transportowych – osoby fizyczne				
1	100007	2.550,00	2006-2007	Skierowano do egzekucji na podstawie 3 tytułów wykonawczych wystawionych w latach 2006-2017. Prowadzone czynności egzekucyjne nie doprowadziły do wyegzekwowania należności. Zaległości zabezpieczono poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej w dniu 11.04.2007 r.
2	100009	10.038,42	2013-2016	W 2019 r. nie podejmowano żadnych czynności skierowano do egzekucji na podstawie 6 tytułów wykonawczych wystawionych w poprzednich latach tj. 2014-2016. Egzekucja bezskuteczna, wierzytelności zabezpieczono (wpis w rejestrze zastawów skarbowych 9.12.2016 r.)

W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.3. Dochody z majątku

Szczegółową kontrolę realizowanych przez gminę dochodów z majątku przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019.

3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku

1) Na podstawie sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że w roku objętym kontrolą gmina uzyskała 249.887,17 zł dochodów ze sprzedaży majątku. Na powyższą wartość złożyły się niżej wskazane dochody, które klasyfikowano we wskazanych rozdziałach i paragrafach

§ 077 - „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności (...)”

- rozdział 70005 – „Gospodarka gruntami...” - 24.037,17 zł;

§ 087 – „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”

- rozdział - 75495 - „Pozostała działalność” - 218.000,00 zł;

- rozdział - 85219 - „Ośrodki pomocy społecznej” - 7.850,00 zł;

Ogółem: - 249.887,17 zł.

- Ustalono, że klasyfikowany w § 087 rozdziału 85219 dochód w wysokości 7.850,00 zł, zrealizował i rozliczył z budżetem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie z tytułu sprzedaży powypadkowego samochodu.
- Z kolei dochód zrealizowany w rozdziale 75495 w wysokości 218.000,00 zł był następstwem sprzedaży trzech składników majątkowych tj.: samochodu specjalnego pożarniczego (212.000,00 zł), zestawu ratownictwa drogowego (4.500,00 zł) i przyczepy pożarniczej (1.500,00 zł). Do sprzedaży ww. składników powołano 3 osobową komisję na podstawie zarządzenia Nr 147/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 3 września 2019 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu na sprzedaż składników rzeczowych majątku ruchomego OSP Przechlewo.
- Dochody zrealizowane w § 077 rozdziału 70005 w wysokości 24.037,17 zł, pochodziły ze sprzedaży nieruchomości gminnych.
Ustalenia dotyczące sprzedaży nieruchomości przedstawiono w punktach „3.3.1.1” i „3.3.1.2” tego protokołu, z podziałem na sprzedaż w drodze bezprzetargowej oraz sprzedaż w trybie przetargowym.

2) W 2019 roku obowiązywała uchwała Nr 119/XX/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania, zamiany

i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 17 maja 2016 r., poz. 1861).

- 3) Na podstawie sporządzonego przez panią Danutę Koneczek – inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy, ustalono, że w 2019 roku dokonano sprzedaży 3 nieruchomości, w tym:

- 2 działki niezabudowane przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, w trybie bezprzetargowym (na poprawę warunków zabudowy nieruchomości przyległej),
- 1 działkę rolną przeznaczoną na ogród działkowy w trybie przetargowym.

[Wykaz nieruchomości gminy zbytych w 2019 roku

- poz. 12 akt kontroli]

- 4) Szczegółową kontrolą objęto procedurę sprzedaży wszystkich 3 ww. działek, w tym 2 działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz 1 działkę przeznaczoną na ogród działkowy.

Nieruchomości objęte próbą kontrolną przedstawiono poniżej:

- a) sprzedaż w drodze bezprzetargowej:
- działka nr 287/3 o powierzchni 0,0180 ha położona w miejscowości Lisewo,
  - działka nr 716/2 o powierzchni 0,0183 ha położona w obrębie Sapolno.
- b) sprzedaż w drodze przetargu nieograniczonego - działka nr 1081 o powierzchni 0,0628 ha położona w miejscowości Przechlewo.

3.3.1.1. Sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej

- 1) Przedłożone do kontroli dokumenty dotyczące sprzedaży dwóch działek przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego (na polepszenie warunków istniejącej zabudowy) obejmowały:

- wnioski najemców o wyrażenie zgody na zakup zajmowanych gruntów, w celu poprawy warunków zabudowy nieruchomości przyległej;
- zarządzenia wójta gminy w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży;
- aktualne operaty szacunkowe;
- publikacje prasowe informujące, że został wywieszony wykaz nieruchomości gminnych przeznaczonych do zbycia;
- protokoły uzgodnień (rokowań) z nabywcami, określające m.in. przedmiot sprzedaży, wartość lokalu mieszkalnego, termin zapłaty ceny sprzedaży (do dnia zawarcia notarialnej umowy sprzedaży);
- notarialne umowy sprzedaży gruntów podpisane przez wójta o numerze 326/2019 oraz 2487/2019.

- 2) Ustalono, że koszty wyceny nieruchomości (operaty szacunkowe) ponosiła kontrolowana jednostka. Opłaty związane z przeniesieniem prawa własności nieruchomości nabywcy uiszczali do dnia podpisania aktu notarialnego.
- 3) Ze sprzedaży 2 działek w drodze bezprzetargowej (na poprawę zabudowy nieruchomości przyległej) gmina w 2019 r. zrealizowała dochód w wysokości 8.000,00 zł.
- 4) Stwierdzono nieprawidłowości polegające na niezamieszczeniu w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży informacji wymaganej przepisami art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 65), tj. terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 tej ustawy – ustalenie to dotyczy wszystkich 2 sprzedaży stanowiących próbę kontrolną sprzedaży w drodze bezprzetargowej.

3.3.1.2. Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym

- 1) Kontrolę sprzedaży nieruchomości w trybie przetargowym przeprowadzono na podstawie procedury sprzedaży działki nr 1081 o powierzchni 0,0628 ha położonej w Przechlewie. Sprzedaż ta była jedyną sprzedażą nieruchomości w trybie przetargowym w 2019 roku zrealizowaną przez kontrolowaną jednostkę. Ze sprzedaży tej nieruchomości gruntowej zrealizowano dochód w wysokości 7.454,00 zł.
- 2) Dokumentacja sprzedaży zawierała m.in. następujące dokumenty:
  - zarządzenie wójta gminy w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży;
  - aktualny operat szacunkowy;
  - publikacje prasowe zawierające informacje o wywieszeniu wykazu nieruchomości gminnych przeznaczonych do zbycia;
  - protokół przetargu;
  - notarialna umowa sprzedaży gruntu nr 1708/2019 r. podpisana przez wójta.
- 3) Analogicznie, jak w przypadku zbycia nieruchomości w trybie bezprzetargowym, stwierdzono, że w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargowym nie podano informacji o przysługującym terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo wynikające z art. 35 ust. 2 pkt 12 ww. ustawy.
- 4) W kontrolowanej jednostce przestrzegano przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2014 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm.).

3.3.1.3. Ewidencja księgową rozrachunków z tytułu sprzedaży nieruchomości

- 1) Na dochody zrealizowane w 2019 roku ze sprzedaży nieruchomości (24.037,17 zł), złożyły się dochody ze sprzedaży nieruchomości w 2019 roku (15.454,00 zł) oraz wpływów pochodzących ze sprzedaży ratalnej nieruchomości w poprzednich latach (8.583,17 zł).
- 2) Ustalono, że ewidencję księgową rozrachunków ze sprzedaży nieruchomości prowadzi się w Referacie Finansowym urzędu. Przypisów należności z tytułu sprzedaży nieruchomości dokonuje się na podstawie protokołów z przetargów lub rokowań.
- 3) W oparciu o wydruk „Zestawienie obrotów i sald kontrahentów od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.” z konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” ustalono, że saldo konta Wn na koniec 2018 r. wykazywało wartość 31.161,67 zł, w tym z tytułu ratalnej sprzedaży mienia 8.583,17 zł. W dniu 15.01.2019 r. z konta 226 na konto 221 przeksięgowano należności z tytułu ratalnej sprzedaży nieruchomości w kwocie 8.583,17 zł.
- 4) Na podstawie wydruku „Zestawienie obrotów i sald kontrahentów od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.” z syntetycznego konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ustalono, że na koniec 2019 roku nie występowały należności z tytułu sprzedaży nieruchomości gminnych.

3.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych

- 1) W 2019 roku na terenie gminy obowiązywał Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Przechlewo na lata 2016 - 2021, przyjęty uchwałą Nr 62/XIII/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2015 r. w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Przechlewo na lata 2016-2021” (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 18 grudnia 2015 r., poz. 4354).
  - Z informacji zawartych w „Programie” wynikało m.in., że:
    - mieszkaniowy zasób gminy na dzień 31.12.2015 r. obejmował 13 lokali komunalnych w 11 budynkach;
    - administrowanie budynkami i lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy należeć miało do Wójta Gminy Przechlewo (rozdział V Programu);
    - podstawowym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej gminy miały być dochody z czynszów za najem lokali mieszkalnych i użytkowych; dochody ze sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych oraz dofinansowania do remontu mieszkań przejętych od Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR);
    - stawka bazowa czynszu miesięcznego za 1m² powierzchni użytkowej lokalu miała być ustalana przez wójta gminy w drodze zarządzenia.
  - Zastrzeżono, że podwyższenie czynszu za używanie lokalu nie może być dokonywane częściej, niż co 12 miesięcy.

- Ustalono czynniki mające wpływ na wysokości stawki bazowej czynszu za 1m² lokalu mieszkalnego o współczesnym standardzie z pełnym wyposażeniem, na które miało mieć wpływ 5 elementów technicznych – cyt.: *wc, łazienka, co, cw, ogrzewanie*.
- Zastosowano także mechanizmy obniżające stawkę bazową czynszu, która miała być uzależniona od standardu lokalu mieszkalnego i miejsca jego położenia:
  - a) obniżka stawki bazowej z tytułu braku ww. elementów technicznych wynosić miała:
    - lokal wyposażony w 4 elementy techniczne – obniżka 15%,
    - lokal wyposażony w 3 elementy techniczne – obniżka 30%,
    - lokal wyposażony w 2 elementy techniczne – obniżka 40%,
    - lokal wyposażony w 1 element techniczny – obniżka 50%,
    - przypadku braku wyposażenia technicznego – obniżka miała stanowić 60%;
  - b) obniżka stawki bazowej ze względu na miejscowość, w której położony jest lokal:
    - Przechlewo – 0%.
    - na terenie innej miejscowości na terenie gminy obniżka miała wynosić 10%.
- Stawka dla czynszu za lokale socjalne nie mogła być wyższa niż 50% stawki bazowej czynszu.
- W roku objętym kontrolą obowiązywały stawki bazowe czynszu ustalone zarządzeniem Nr 15/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia stawki czynszu miesięcznego za 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych, zamiennych i socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Przechlewo, które wynosić miały:
  - od lokalu mieszkalnego - 1,70 zł za m² powierzchni;
  - od lokalu zamiennego - 1,70 zł za m² powierzchni;
  - od lokalu socjalnego - 0,85 zł za m² powierzchni.
- Ustalono, że mieszkaniowy zasób gminy uległ zwiększeniu i w trakcie prowadzenia kontroli obejmował 16 lokali mieszkalnych, w tym 2 lokale socjalne.
- 2) W kontrolowanym roku gmina nie realizowała dochodów z najmu lokali mieszkalnych. Ustalono, że wpływy z czynszu za najem lokali mieszkalnych, pobierane były przez zarządcę tych lokali, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie i stanowiły dochody tego samorządowego zakładu budżetowego gminy. Ustalono, że uchwała Nr 45/VI/90 Rady Przechlewie z dnia 30 listopada 1990 r. w sprawie powołania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przechlewie, a także statut tego zakładu, który został przyjęty uchwałą Nr 90/XLVII/2006 Rady Gminy Przechlewo z dnia 23 października 2006 r. w sprawie ustalenia Statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przechlewie nie zawierały unormowań wskazujących, że wpływy z wynajmu gminnych lokali mieszkalnych stanowić będą źródło przychodów tego samorządowego zakładu budżetowego.

- 3) Stwierdzono, że przepisy dotyczące zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy są ze sobą niespójne. Mianowicie w § 3. pkt 1. „Statutu” wskazano m.in., że do zadań zakładu należy w szczególności: *gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi i użytkowymi gminy, ustalanie czynszów na w/w lokale, z wyłączeniem przydziałów mieszkań (...).*

Z kolei w rozdziale V „Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy” podano, że – cyt.: *Lokale i budynki z zasobu mieszkaniowego gminy będą zarządzane, jak dotychczas przez Wójta Gminy Przechlewo zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym i ustawy wymienionej na wstępie niniejszego programu.*

W związku z powyższym pismem z dnia 6.10.2020 r. zwrócono się do Wójta Gminy Przechlewo z pytaniem, kto faktycznie zarządza mieszkaniowym zasobem gminy i ustala wysokość czynszów.

Odpowiedzi na ww. pytania udzielono w piśmie z dnia 6.10.2020 r., w którym pan Krzysztof Michałowski – Wójt Gminy Przechlewo, w sprawie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy, podał m.in. – cyt.: (...) *Doprecyzowanie istniejącego zapisu w uchwale Nr 62/XIII/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Przechlewo na lata 2016-2021 nastąpi na najbliższej sesji Rady Gminy planowanej w miesiącu październiku 2020 r. Zakres zmian polegać ma na tym, że Wójt Gminy Przechlewo zarządza mieszkaniowym zasobem gminy, natomiast zadanie to wykonuje poprzez delegowanie uprawnień do Zakładu Gospodarki Komunalnej.*

W dalszej części wyjaśnienia dotyczącym ustalania wysokości czynszów wyjaśniający podał m.in. cyt.: *na najbliższej sesji Rady Gminy planowanej w miesiącu październiku 2020 r. zostaną wprowadzone zmiany w statucie ZGK. Wykreślony zostanie zapis o „ustalaniu czynszów na lokale” i wprowadzony zostanie zapis w sprawie przedłożenia kalkulacji stawki bazowej czynszu Wójtowi Gminy Przechlewo.*

Do akt roboczych kontroli załączono wniosek skierowany do Wójta Gminy Przechlewo o udzielenie informacji na temat zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy i ustalania wysokości czynszów oraz złożoną informację, kserokopię „Statutu” oraz Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy”

[Kserokopie: statutu ZGK w Przechlewie, programu gospodarowania (...) oraz pismo kierowane do wójta, odpowiedź wójta w sprawie podmiotu, który gospodaruje mieszkaniowym zasobem i ustala wysokość czynszów – poz. 13 akt kontroli]

3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych

- 1) Dochody, o których mowa wyniosły 68.109,58 zł i zostały wykonane w rozdziałach przedstawionych w tabeli poniżej. W tabeli zawarto też wynikające ze sprawozdania Rb-27S informacje o końcowych zaległościach (w zł):

Rozdział budżetu	Dochody wykonane	Zaległości na 31.12.2019 r.	Nadpłaty na 31.12.2019 r.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
01095 - „Pozostała działalność”	11.418,77	0,00	0,00
70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	47.240,81	463,00	0,00
80101 – „Szkoły podstawowe”	9.450,00	0,00	0,00
Razem:	68.109,58	463,00	0,00

Dochody z najmu i dzierżawy w rozdziale 01095

Wykonane w tym rozdziale dochody w wysokości 11.418,77 zł wynikały z wpłat dokonanych z tytułu dzierżawy gruntów rolnych oraz obwodów łowieckich.

Dochody z najmu i dzierżawy w rozdziale 70005

- 1) Dochody zrealizowane w tym rozdziale wynosiły 47.240,81 zł i pochodziły z najmu lokali użytkowych oraz dzierżaw gruntów.
- 2) Ustalono, że przypisów należności dokonano w Referacie Finansowym urzędu, na podstawie wystawionych faktur. Z kolei faktury wystawiano na podstawie uprzednio dostarczonych ewidencji opisanych, jako: „Wykaz umów” sporządzonych przez pracownika zajmującego się dzierżawą nieruchomości gminy.
Kontrolą objęto wykaz „Wysokość miesięcznych czynszów za najem i dzierżawę w lutym 2019 r.” sporządzony w dniu 31.01.2019 r. przez panią Danutę Koneczek – inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy. Wykaz ten zawierał m.in. dane o: dzierżawcy, numerze nip, wysokości opłat z tytułu najmu lub czynszu dzierżawnego, stawkę podatku Vat, termin wystawienia faktury oraz termin płatności należności.
- 3) Obowiązujące stawki czynszu w 2019 roku za najem lub dzierżawę nieruchomości niemieszkalnych, określono w zarządzeniu Nr 8/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 13 grudnia 2018 roku zmieniający załącznik do Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo w sprawie ustalenia stawek czynszu za dzierżawę terenów gminnych.
W zarządzeniu tym, a dokładniej w załączniku do zarządzenia, określono odrębne zróżnicowane stawki dla nieruchomości, ze względu na cel najmu lub dzierżawy.
- 4) Na podstawie przedłożonego do kontroli 2 „wykazów z umów dzierżawy obowiązujących w 2019 r.” oraz „Wykazu użyczenia gruntu na rzecz Wspólnot mieszkaniowych w 2019 r.”, sporządzonych przez panią Danutę Koneczek – inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy ustalono, że w 2019 roku obowiązywało 100 umów najmu lokali lub dzierżawy gruntów oraz 5 umów użyczenia gruntu. W roku objętym kontrolą gmina związana była 99 umowami zawartymi z osobami fizycznymi; 1 umową z osobą prawną oraz 5 umowami z innymi podmiotami (wspólnoty mieszkaniowe).
- 5) Szczegółową kontrolę w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów i uregulowań wewnętrznych przeprowadzono na przykładzie 13 umów dzierżawy (12% wszystkich obowiązujących umów), tj.:

- 10 zawartych w 2019 roku:
  - 2 umów zawartych z osobami fizycznymi na dzierżawę gruntów rolnych z przeznaczeniem ich na cele rolne;
  - 3 umowy z przedsiębiorcami na dzierżawę gruntów na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (m.in. handel);
  - 2 umowy zawarte z osobami fizycznymi na dzierżawę gruntów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
  - 1 umowę zawartą z osobą fizyczną na dzierżawę gruntów przeznaczonych na miejsca parkingowe;
  - 2 umowy z przedsiębiorcami na dzierżawę gruntów na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, tj. z przeznaczeniem pod wiatę rybacką oraz z przeznaczeniem na budowę i rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej.
- 3 umowy zawarte w latach wcześniejszych a obowiązujące w 2019 r., których czas obowiązywania był dłuższy niż 3 lata, tj.:
  - umowa użyczenia 24 m² działki 1226/4 z przeznaczeniem na stanowisko do składowania odpadów, zawarta w dniu 30.04.2013 r.,
  - umowa dzierżawy działki nr 1226/7 z dnia 22.05.2017 r.,
  - umowa dzierżawy działki nr 1226/11 zabudowanej budynkiem z salą widowiskowo-gastronomiczną zawarta w dniu 1.09.2015 r.

Ustalono, że podpisanie umowy dzierżawy budynku z salą widowiskowo - gastronomiczną i holem o powierzchni 344,20 m² wraz z gruntem pod tym budynkiem (działka nr 1226/11) poprzedzono uchwałą Nr 50/XI/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym nieruchomości na okres 25 lat.

W dniu 1 września 2015 r. gmina reprezentowana przez ówczesnego wójta pana Andrzeja Żmudę - Trzebiatowskiego zawarła umowę dzierżawy na okres 25 lat z dwoma przedsiębiorcami tj.: Bartłojem Myzykiem oraz Tomaszem Wnuk – Lipińskim działającymi w ramach spółki cywilnej. W wyżej wskazanej umowie wprowadzono zmiany aneksem nr 2 z dnia 27 listopada 2018 r. polegające na zmianie składu osobowego dzierżawców tj. w miejsce Bartłojego Myzyka i Tomasza Wnuk - Lipińskiego spółka cywilna wszedł inny skład osobowy tj.: Tomasz i Ewelina Wnuk – Lipińscy spółka cywilna.

Z treści zawartej umowy (§ 3 ust. 5 pkt 2) wynika – cyt.: *Strony dopuszczają używanie przedmiotu dzierżawy na cele gastronomiczne*. W czasie dalszej kontroli ustalono, że na terenie nieruchomości oddanej w dzierżawę prowadzona jest restauracja o nazwie „Podano Do Stołu”.

Z kolei z treści uchwały Nr 50/XI/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym nieruchomości na okres 25 lat, a dokładniej z jej § 1 wynika, że organ stanowiący gminy wyraził zgodę na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym ww. nieruchomości *z przeznaczeniem na placówkę upowszechniania kultury*.

W wyjaśnieniu z dnia 5.08.2020 roku, w części dotyczącej wyrażenia zgody na dzierżawę sali widowiskowo – gastronomicznej wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: *Cel gastronomiczny jest ściśle powiązany z celem wskazanym w uchwale czyli upowszechnianiem kultury. § 2 ust. 1 umowy wyraźnie wskazuje, że budynek z sala widowiskowo – gastronomiczną i holem wraz z gruntem wydzierżawiony został na placówkę upowszechniania kultury. Używanie przedmiotu dzierżawy na cele gastronomiczne określone w § 3 ust. 2 należy ściśle powiązać z celem wskazanym w § 2 ust. 1. Jednocześnie zwrócić należy uwagę na zapis § 3 ust. 1 pkt 2, który zakłada powszechna dostępność przedmiotu dzierżawy dla turystów i mieszkańców gminy (...)*.

W końcowej części wyjaśnienia wyjaśniająca podała – cyt.: *upowszechnianie kultury to podejmowanie i inicjowanie wszelkich działań zmierzających do rozwijania potrzeb i zainteresowań kulturą. W konsekwencji do przeznaczenia celu gastronomicznego w obrębie celu wskazanego w § 2 ust. 1 umowy pozostaje w zgodzie cel dzierżawy zawarty w uchwale Rady Gminy z dnia 7.08.2015 r.*

Do akt roboczych protokołu kontroli załączono:

[Kserokopie: uchwały Nr 50/XI/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 7 sierpnia 2015 r. oraz umowy dzierżawy sali widowiskowo – gastronomicznej (...) – poz. 14 akt kontroli]

6) Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Zawieranie umów dzierżawy na czas dłuższy niż 3 lata z pominięciem procedury przetargowej, czym naruszono § 9 ust. 1 uchwały Nr 119/XX/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie określania zasad nabywania, zbywania, zamiany i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 17 maja 2016 r. poz. 1861).

Przywołanym powyżej przepisem organ stanowiący gminy upoważnił Wójta do wydzierżawiania lub najmu nieruchomości gruntowych oraz lokali nie będących lokalami mieszkalnymi, na okres dłuższy niż trzy lata. Z dalszej części przepisu (3 zdanie) wynika, że zawarcie umowy dzierżawy lub najmu poprzedzone jest przetargiem (...).

- uchybienia stwierdzono w 2 przypadkach tj. dotyczących:
  - a) części działki nr 1393 (225 m²) z przeznaczeniem na budowę i rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej zawartej z Polkomtel Infrastruktura Sp. z o.o. w dniu 19 marca 2019 roku na okres od 19.03.2019 r. do 28.03.2022 r. na marginesie należy dodać, że umowa dzierżawy gruntu zawierała niewłaściwy NIP urzędu tj. 8431062694 zamiast 8431528365;
  - b) dzierżawy działki nr 1226/7 z przeznaczeniem na utworzenie parkingu zawartej w dniu 22.05.2017 r. z przedsiębiorcą Przemysław Reinowski – Usługi Transportowe Freg-Trans, Czas obowiązywania umowy strony określiły na okres dłuższy niż 3 lata od 22.05.2017 r. do 22.05.2021 roku.

W złożonym wyjaśnieniu z dnia 5.08.2020 roku, w części dotyczącej zawarcia umów dzierżawy na okres dłuższy niż 3 lata z pominięciem procedury przetargowej, pani Danuta Koneczek - inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy podała – cyt.: *Umowa zawarta z POLKOMTELEM została przygotowana i wysłana do strony do podpisu. Data zawarcia umowy omyłkowo została wpisana przez dzierżawcę na przygotowanym druku umowy do podpisu. Z uwagi na powyższe i celem dostosowania umowy do przepisu prawa zawarty zostanie stosowny aneks między stronami umowy w zakresie trwania umowy.*

W sprawie drugiej umowy zawartej z pominięciem procedury przetargowej wyjaśniająca podała – cyt.: *Umowa zawarta z Przemysławem Reinowskim - Usługi Transportowe Freg – Trans – gmina podejmie kroki do niezwłocznego rozwiązania umowy celem dostosowania stanu faktycznego do stanu prawnego. Data końcowa trwania umowy wpisana omyłkowo.*

Do akt roboczych protokołu kontroli załączono:

[Kserokopie: umowy dzierżawy z dnia 22.05.2017 r. i umowy dzierżawy Nr BT44105 z dnia 19.03.2019 r. – poz. 15 akt kontroli]

- 7) Na podstawie wydruku przedłożonego do kontroli zatytułowanego „Stany klasyfikacji dochodów na dzień 31.12.2019 r.” ustalono następujące wielkości kwotowe w ewidencji (w zł):

- należności początkowe	-	2.382,93 zł,
- nadpłaty początkowe	-	0,00 zł,
- przypisy	-	67.504,70 zł,
- odpisy	-	17.245,20 zł,
- wpłaty	-	47.332,02 zł,
- zwroty	-	91,21 zł,
- nadpłaty końcowe	-	0,00 zł,
- należności końcowe	-	5401,62 zł,
- w tym zaległości	-	463,00 zł.

- 8) Na koniec 2019 roku saldo zaległości wynosiło 463,00 zł, na które składały się zaległości 3 najemców (2 osób fizycznych i 1 osoby prawnej).
- 9) Ustalenia w zakresie windykacji należności przedstawiono w odrębnym punkcie „3.3.6. Windykacja dochodów z majątku” niniejszego protokołu.

Dochody z najmu i dzierżawy w rozdziale 80101

Dochody w tym rozdziale w wysokości 9.450,00 zł zrealizowały i rozliczyły z budżetem: Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Przechlewie (8.250,00 zł) i Szkoła Podstawowa w Sąpolnie (1.200,00 zł).

3.3.4. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości

Oplata za trwałe zarząd

- 1) Ustalono, że w 2019 r. kontrolowana jednostka nie realizowała dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności”.
- 2) W trakcie kontroli poproszono o udzielenie informacji, na jakiej podstawie władają nieruchomościami samorządowe jednostki budżetowe oraz zakłady budżetowe gminy.
- 3) W informacji z dnia 3.08.2020 r. złożonym przez panią Danutę Koneczek – inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy podano – cyt.: *Tytuł prawny do władania gminnych jednostek organizacyjnych w gminie Przechlewo:*

- *Gminna Biblioteka i Centrum Kultury w Przechlewie - umowy użyczenia;*
- *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – umowa użyczenia.*

W pozostałych jednostkach tytuł prawny do władania nie jest uregulowany.

Informację złożoną przez panią Danutę Koneczek załączono do akt roboczych protokołu kontroli.

[Informacja pani Danuty Koneczek w sprawie tytułu prawnego do władania nieruchomościami gminnymi – poz. 16 akt kontroli]

Oplata za użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 27.007,24 zł wpływów z opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości. Wielkość taka wynikała z ewidencji księgowej dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 055 – „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości” i rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, dochody tej samej wysokości wykazano także w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego. W przywołanym sprawozdaniu nie wykazano zaległości z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste, nie występowały także nadpłaty w dochodach z tego źródła.

2) Na podstawie wydruku „Stany klasyfikacji dochodów od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.” ustalono następujące należności z tytułu dochodów budżetowych, klasyfikowanych w § 055 - w rozdziale 70005:

- należności początkowe	-	0,00 zł,
- nadpłaty początkowe	-	0,00 zł,
- przypisy	-	27.007,24 zł,
- odpisy	-	0,00 zł,
- wpłaty	-	27.007,24 zł,
- zwroty	-	0,00 zł,
- nadpłaty końcowe	-	0,00 zł,
- należności końcowe	-	0,00 zł,
- w tym zaległości	-	0,00 zł.

3) Z przedłożonego do kontroli wydruku „Klasyfikacje wg kont od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.” wynikało, że w 2019 roku przypisano należności z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste 12 osobom fizycznym i 4 osobom prawnym.

- Kontrolą objęto terminowość nanoszenia w ewidencji księgowej przypisów zobowiązań 6 osób, w tym 2 osób prawnych i 4 osób fizycznych. Poniżej podano numery indywidualnych kont rozrachunkowych podmiotów, objętych kontrolą:

- osoby prawne: 221-1/214 i 221-1/236;
- osoby fizyczne: 221-1/242, 221-1/359, 221-1/369 i 221-1/385.

- Ustalono, że wszystkim ww. podmiotom przypisy należności zostały ujęte w ewidencji księgowej w dniu 18.03.2019 roku. W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.3.5. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

1) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynikało, że w roku objętym sprawozdaniem gmina nie realizowała dochodów klasyfikowanych w § 076 – „Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym i prawnym w prawo własności”, w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.

2) Na podstawie pisemnej informacji z dnia 3.08.2020 r. złożonej przez panią Danutę Koneczek - inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy ustalono, że w 2019 roku Wójt Gminy Przechlewo wydał 33 „Zaświadczenia potwierdzające przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności”, będących podstawą ujawnienia w księdze wieczystej prawa własności gruntu - stosowanie do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa

użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 139) - dalej: „ustawa przekształceniową”.

- Kontrolą objęto 10 zaświadczeń o następujących numerach: 5/2019.DK, 6/2019.DK, 7/2019.DK, 8/2019.DK, 9/2019.DK, 10/2019.DK, 11/2019.DK, 12/2019.DK, 13/2019.DK i 33/2019.DK, co stanowiło 31% wydanych zaświadczeń w 2019 roku.
- W trakcie kontroli wydanych „Zaświadczeń” ustalono, że wydano je wyłącznie osobom fizycznym.

We wszystkich wydanych zaświadczeniach zawarto zapisy dotyczące rocznej opłaty z tytułu przekształcenia, określając wysokość tej opłaty oraz obowiązek jej wnoszenia przez okres 20 lat w terminie do 31 dnia marca każdego roku. Ustalono, że we wszystkich zaświadczeniach nie wskazano właściwego terminu płatności opłaty z tytułu przekształcenia za rok 2019 czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy przekształceniowej.

W myśl przywołanego przepisu opłatę należną za rok 2019 należało wnieść w terminie do dnia 29 lutego 2020 r.

Poza tym ustalono, że w dniu przekształcenia wszystkich nieruchomości, których przekształcenie potwierdzono wyżej wskazanymi „zaświadczeniami” obowiązywała opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego ustalona za pierwszy rok od aktualizacji taką też opłatę wskazywano we wszystkich wydanych zaświadczeniach objętych kontrolą czym naruszono art. 7 ust. 3 ustawy przekształceniowej.

W dniu 24.02.2020 r. we wszystkich przypadkach objętych kontrolą wydano kolejne zaświadczenia, w których podano prawidłową wysokość opłaty przekształceniowej.

W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnienia panią Danutę Koneczek inspektor ds. gospodarowania mieniem gminy.

W wyjaśnieniu z dnia 5.08.2020 r. ww. wskazana pracownica podała m.in. – cyt.: *W związku z zaistniałym faktem, że w 2018 r. wypowiedziano wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w zaświadczeniu przekształcającym prawo użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe winna być podana wysokość opłaty równej wysokości opłaty rocznej w trzecim roku od aktualizacji, w związku z powyższym zostały wydane nowe zaświadczenia w lutym 2020 r. Termin wnoszenia opłaty za przekształcenie ustalono na podstawie art. 7 ust.5 ustawy (...).*

Do akt roboczych protokołu kontroli załączono kserokopie dwóch losowo wybranych zaświadczeń potwierdzające przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności działki nr 559.

[Kserokopie: zaświadczenia nr 12/2019.DK z dnia 5.12.2019 r. oraz zaświadczenia nr 6826.10.2020.DK z dnia 24.02.2020 r. – poz. 17 akt kontroli]

- Z przywołanej powyżej pisemnej informacji z dnia 3.08.2020 r. złożonej przez panią Danutę Koneczek wynika, że po wydaniu ostatniego zaświadczenia (nr 33 w dniu

5.12.2019 r.) na terenie gminy nie występowały już gruntu zabudowane na cele mieszkaniowe będące w użytkowaniu wieczystym. Stanowi to podstawę do stwierdzenia, że wydając zaświadczeń z urzędu nie uchybiono terminowi wskazanemu w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy przekształceniowej, który wynosił 12 - miesięcy, licząc od dnia przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

- Z kolei z informacji uzyskanych od ww. pracownika wynikało, że w 2019 roku nie wystąpiły przypadki wydania zaświadczenia na wniosek właściciela gruntu w trybie art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3 ww. ustawy.
- 3) Należności gminy na końcu roku budżetowego wynosiły 950,44 zł i były to należności, których termin płatności zgodnie z art. 20 ust. 1 ww. ustawy upływał 29 lutego 2020 r.

3.3.6. Windykacja dochodów z majątku

- 1) Kontrolę windykacji należności majątkowych przeprowadzono w oparciu o zaległości 3 najemców (dzierżawców), których zaległości na dzień 31.12.2019 r. łącznie wynosiły 463,00 zł, co stanowiło 100% wszystkich zaległości z tytułu dochodów majątkowych.
- 2) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia, oparte m.in. na wydrukach z ewidencji rozrachunkowej oraz na aktach prowadzonych spraw przedstawiono w tabeli:

Lp.	Numer konta rozliczeniowego	Zaległości na dzień 31.12.2019 r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania wierzyciela podjęte w stosunku do dłużników
1	2	3	4	5
Dochody z dzierżawy gruntu i najmu lokali użytkowych				
1.	221-1/991	142,80	2019	W dniu 30.12.2019 r. wystawiono wezwanie do zapłaty. Dłużnik zapłacił zaległość w dniu 13.01.2020 r.
2.	221-1/1340	195,00	2019	W dniu 30.12.2019 r. wystawiono wezwanie do zapłaty. Dłużnik zapłacił zaległość w dniu 1.04.2020 r.
3.	221-1/1778	125,20	2019	W dniu 20.04.2020 r. wystawiono wezwanie do zapłaty. Z uwagi na brak wpłaty sprawę przekazano adwokatowi, który w dniu 13.07.2020 r. wystawił kolejne wezwanie do zapłaty. Ustalono, że w istocie kontrahent nie posiadał zaległości wobec gminy w tej wysokości. W dniu 31.07.2020 roku wystawiono fakturę korygującą zmniejszającą kwotę zaległości o 113,05 zł. Pozostałą kwotę 12,15 zł zapłacono w dniu 28.08.2020 roku.

W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

B. WYDATKI BUDŻETOWE

- 1) Kontrolę wydatków przeprowadzono w oparciu o rok 2019, z tym, że w zakresie wydatków majątkowych kontrolą objęto również lata 2017-2018.
- 2) W 2019 roku kontrolowana gmina zrealizowała wydatki budżetowe w wysokości 39.997.160,02 zł. Saldo w takiej wysokości występowało na koncie 902 – „Wydatki

budżetu” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) przed przeksięgowaniem na konto 961 – „Wynik wykonania budżetu”.

Wydatki w ww. wysokości wykazano w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego.

Zrealizowane wydatki stanowiły 94% wydatków planowanych (42.646.638,06 zł).

3.5. Wydatki bieżące

- 1) W kontrolowanym roku wydatki bieżące gminy wyniosły 29.005.625,07 zł i stanowiły 73% wszystkich wydatków budżetu.
- 2) Kontrolni poddano zrealizowane przez urząd gminy wydatki: na wynagrodzenia osobowe pracowników; na podróże służbowe pracowników i radnych; związane z wypłatą diet radnych; na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii; na ochronę przeciwpożarową oraz wydatki poniesione w ramach funduszu sołectkiego.

3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń

- 1) W 2019 roku urząd gminy zrealizował 1.960.925,06 zł wydatków klasyfikowanych w § 401 – „Wynagrodzenia osobowe pracowników”. Wydatki te poniesiono w rozdziałach: 01095 – „Pozostała działalność” (3.000,00 zł); 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (139.088,00 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (1.404.411,02 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (377.582,30 zł); 75108 – „Wybory do Sejmu i Senatu” (7.050,00 zł); 75113 – „Wybory do Parlamentu Europejskiego” (6.508,00 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami” (23.285,74 zł).

Zrealizowane wydatki na pochodne od wynagrodzeń (§§ 411 i 412 wydatków) od wszystkich rodzajów wynagrodzeń wyniosły 375.497,20 zł.

- 2) W kontrolowanym okresie tematykę wynagradzania i nagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę regulował *Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Przechlewie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem wewnętrznym Nr 2/2009 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Przechlewie.

Od wydania tego zarządzenia do końca okresu objętego kontrolą *Regulamin* był kilkakrotnie zmieniany. Zmian dokonano zarządzeniami kierownika kontrolowanej jednostki: Nr 1/A/2014 z dnia 18 lutego 2014 r.; Nr 4/W/2015 z dnia 4 maja 2015 r. oraz Nr 2/W/2018 z dnia 4 grudnia 2018 r.

Do ostatniego z ww. zarządzeń załączony był obowiązujący w 2019 roku „Wykaz stanowisk i kategorii zaszergowania (minimalny i maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego)” oraz obowiązująca w tymże roku „Tabela minimalnego i maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego”.

- 3) Kontrolę wynagradzania pracowników samorządowych przeprowadzono w oparciu o rok 2019, przy czym w zakresie odnoszącym się do wynagradzania wójta gminy i zastępcy wójta skontrolowano również rok 2018.

Próba kontrolna do kontroli wynagrodzeń obejmowała wynagrodzenia ustalone pracownikom wymienionym w tabeli poniżej:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe
1	2	3
1.	Krzysztof Michałowski	Wójt gminy (od dnia 20.11.2018 r.)
2.	Andrzej Żmuda Trzebiatowski	Wójt gminy (do dnia 20.11.2018 r.)
3.	Jan Gajo	Zastępca wójta (od dnia 22.11.2018 r.)
4.	Anna Adamska	Skarbnik gminy
5.	Iwona Winkowska-Pietucha	Sekretarz gminy
6.	Mirosława Szczerbiak	Kierownik referatu
7.	Anna Reinowska	Kierownik USC
8.	Anna Czarniecka-Myszka	Zastępca kierownika USC
9.	Anna Majewska	Inspektor
10.	Mariola Bazanowicz	Inspektor
11.	Mariola Buszmar	Inspektor
12.	Dariusz Szopiński	Inspektor
13.	Maciej Galas	Inspektor
14.	Lucyna Ciszewska	Inspektor
15.	Wojciech Stoltmann	Informatyk
16.	Marlena Olejnik	Podinspektor
17.	Ewa Nowicka	Podinspektor
18.	Danuta Karpińska	Podinspektor
19.	Jolanta Nagórniewicz	Pomoc administracyjna
20.	Katarzyna Wojtas	Sprzątaczką

- 4) Obowiązujące od dnia 20.11.2018 r. wynagrodzenie pana Krzysztofa Michałowskiego – wójta gminy określono uchwałą Nr 3/I/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo.

- Z uchwały wynika, że składnikami miesięcznego wynagrodzenia wójta gminy są: wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.700,00 zł, dodatek funkcyjny – 1.900,00 zł oraz dodatek specjalny (40% łącznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) – 2.640,00 zł.

Określone ww. uchwałą wynagrodzenie wójta gminy było zgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936).

- Ustalono, że na ostatni dzień 2018 roku pan Krzysztof Michałowski – wójt gminy posiadał 4 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za rok 2018, a na koniec 2019 roku – 19 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za rok 2019.

W 2018 i 2019 roku obecnemu wójtowi gminy nie wypłacano ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

- 5) Pan Andrzej Żmuda Trzebiatowski – poprzedni wójt kontrolowanej gminy (do dnia 20.11.2018 r.) otrzymywał w 2018 roku wynagrodzenie określone uchwałą Nr 14/III/2014 Rady Gminy Przechlewo z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo. Uchwałę tę załączono do akt roboczych kontroli.

W powyższej uchwale określono następujące składniki miesięcznego wynagrodzenia wójta gminy: wynagrodzenie zasadnicze – 5.000,00 zł; dodatek funkcyjny – 1.800,00 zł; dodatek specjalny (40% łącznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) – 2.720,00 zł; dodatek stażowy (20% wynagrodzenia zasadniczego) – 1.000,00 zł.

[Uchwała Nr 14/III/2014 Rady Gminy Przechlewo z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo – poz. 18 akt kontroli]

- Ustalono, że w okresie od dnia 1.07.2018 r. do dnia 20.11.2018 r., tj. do ustania stosunku pracy z wyboru, pan Andrzej Żmuda Trzebiatowski otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze wyższe o 300,00 zł od maksymalnego wynagrodzenia wójta gminy w gminach do 15 tys. mieszkańców, określonego w załączniku nr 1 („Wykaz stanowisk, kwoty wynagrodzenia zasadniczego oraz kwoty maksymalnego poziomu dodatku funkcyjnego na poszczególnych stanowiskach dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru”) – tabela I – „Stanowiska wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów i marszałków województw” - „B. Obowiązująca od dnia 1 lipca 2018 r.”
Według powyższych uregulowań miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wójta w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców nie mogło przekroczyć kwoty 4.700,00 zł.
- Porównując wynagrodzenie pana Andrzeja Żmudy Trzebiatowskiego, określone przywołaną powyżej uchwałą Rady Gminy Przechlewo z grudnia 2014 r. (wynagrodzenie zasadnicze z dodatkami) z maksymalnym wynagrodzeniem wójta gminy (w gminie do 15 tys. mieszkańców), dopuszczonym przepisami ww. rozporządzenia Rady Ministrów, stwierdzono różnicę (zawyżenie wynagrodzenia) w wysokości 480,00 zł miesięcznie. Różnica za okres od dnia 1.07.2018 r. do dnia 20.11.2018 r. wynosi 2.208,00 zł.
- Na podstawie protokołu Nr L/2018 z Sesji Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 czerwca 2018 r. ustalono, że porządek obrad organu stanowiącego gminy obejmował punkt (pkt 16) zapisany jako „Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo”.

Z przywołanego protokołu wynikało, że po przedstawieniu projektu uchwały Rady Gminy Przechlewo dostosowującej wynagrodzenie wójta gminy do obowiązujących przepisów oraz poddaniu go pod głosowanie projekt został odrzucony – z 12 radnych uczestniczących w głosowaniu żaden nie zagłosował za przyjęciem uchwały, 7 radnych głosowało przeciw przyjęciu, pozostałych 5 radnych wstrzymało się od głosu.

Kserokopie projektu uchwały w sprawie wynagrodzenia wójta gminy oraz trzech stron przywołanego powyżej protokołu Nr L/2018 z odbytej w dniu 29.06.2018 r. sesji Rady Gminy Przechlewo (strony tytułowej, strony z przyjętym porządkiem obrad oraz strony

dokumentującej przedłożenie Radzie projektu uchwały i końcowe rozstrzygnięcie) załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: projektu uchwały Rady Gminy Przechlewo w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo; stron 1-2 oraz 10 (strona tytułowa, strona z przyjętym porządkiem obrad oraz strona dokumentująca przedłożenie Radzie projektu uchwały i końcowe rozstrzygnięcie) protokołu Nr L/2018 z sesji Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 czerwca 2018 r. – poz. 19 akt kontroli]

- Ustalono, że w dniu 22.11.2018 roku poprzedniemu wójtowi gminy wypłacono ekwiwalent pieniężny za 52 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego (2 dni urlopu za rok 2016; 26 dni za rok 2017 oraz 24 dni urlopu za rok 2018).
Ekwiwalent w wysokości 26.262,12 zł wyliczono w oparciu o przyznane wynagrodzenie miesięczne (10.520,00 zł), ustalony zgodnie z przepisami § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 ze zm.) współczynnik 20,83 oraz liczbę dni niewykorzystanego urlopu.
  - W dniu 22.11.2018 r. panu Andrzejowi Żmuda Trzebiatowskiemu – poprzedniemu wójtowi gminy wypłacono odprawę pieniężną, przysługującą na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1282). Odprawę w wysokości 31.560,00 zł wyliczono prawidłowo, jako trzykrotność wynagrodzenia miesięcznego.
- 6) Wynagrodzenie pana Jana Gajo – zastępcy wójta (od dnia 22.11.2018 r.) ustalono początkowo, tj. w dniu 22.11.2018 r., niezgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936) – przyznane wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.800,00 zł było o 1.000,00 zł wyższe od maksymalnego wynagrodzenia zastępcy wójta gminy w gminie do 15 tys. mieszkańców, określonego w załączniku nr 1 do tego rozporządzenia – tabela obowiązująca od dnia 1.07.2018 r.
Wynagrodzenie zastępcy wójta zgodnie z przywołanymi przepisami ustalono w dniu 23.01.2019 r. Potrącenia nadpłaconego wynagrodzenia za listopad i grudzień 2018 r. dokonano – za pisemną zgodą wyżej wymienionego – z wynagrodzenia za styczeń 2019 r.
- Jednym ze składników wynagrodzenia pana Jana Gajo – zastępcy wójta był dodatek specjalny w wysokości 1.500,00 zł miesięcznie. Przyznanie dodatku, na okres od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r., nastąpiło pismem (bez numeru) kierownika kontrolowanej jednostki z dnia 24.01.2019 r.
Z ww. pisma wynikało, że dodatek przyznano – cyt.: *z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych związanych z koordynacją i nadzorem zadania dotyczącego przechlewskiego klastra energetycznego.*

- Na koniec 2018 roku zastępca wójta nie posiadał niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, na ostatni dzień 2019 roku wyżej wymieniony posiadał 13 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za rok 2019. W 2018 i 2019 roku zastępcy wójta nie wypłacano ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.
- 7) Obowiązujące w 2019 roku wynagrodzenie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy ustalono zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Jednym ze składników wynagrodzenia skarbnika gminy był w 2019 roku dodatek specjalny w wysokości 1.500,00 zł miesięcznie, przyznany – cyt. za pismem (bez numeru) wójta gminy z dnia 24.01.2019 r.: *z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych związanych z koordynacją i nadzorem finansowym zadania „Budowa, przebudowa, rozbudowa komunalnej oczyszczalni ścieków w Przechlewie” oraz „Modernizacja kotłowni na os. Jużkowa w Przechlewie”.*
- 8) Kontrola wynagrodzeń ustalonych dla pozostałych pracowników stanowiących próbę kontrolną, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (pracownicy wymienieni w poz. 5 – 20 tabeli powyżej), nie wykazała nieprawidłowości. Przyznane wynagrodzenia nie wykraczały poza granice określone w *Regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Przechlewie.*
- Troje pracowników z próby kontrolnej, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (sekretarz gminy; kierownik USC; kierownik referatu) otrzymywało w 2019 roku dodatek funkcyjny. Możliwość przyznania dodatku funkcyjnego pracownikom na tych stanowiskach wynikała z części IV („Dodatek funkcyjny”) *Regulaminu wynagradzania.* Wysokości przyznanych dodatków funkcyjnych były zgodne z uregulowaniami tego regulaminu.
  - Ustalono, że 12 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i jednocześnie stanowiących próbę kontrolną (pracownicy wymienieni w poz. 7 – 14 oraz 16 – 19 tabeli charakteryzującej próbę kontrolną) otrzymywało w 2019 roku dodatek specjalny.
- W jednym przypadku (poz. 9 tabeli) kierownik jednostki przyznał dodatek specjalny na okres kilku (7) miesięcy, z uwagi na powierzenie pracownikowi dodatkowych zadań, opisanych jako – cyt.: „prowadzenie ewidencji księgowej Organu oraz sporządzanie wymaganych sprawozdań”.
- Pozostali pracownicy otrzymywali jednorazowy dodatek specjalny z uwagi na wykonywanie dodatkowych zadań lub obowiązków, takich jak: „obsługa informatyczna obwodowej komisji wyborczej powołanej do przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego” (7 pracowników); „zapewnienie sprawnej i terminowej realizacji zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem na terenie gminy Przechlewo wyborów do Parlamentu Europejskiego” (4 pracowników); „zapewnienie sprawnej

i terminowej realizacji zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem na terenie gminy Przechlewo wyborów do Sejmu RP i Senatu RP” (6 pracowników); „obsługa informatyczna obwodowej komisji wyborczej powołanej do przeprowadzenia wyborów do Sejmu RP i Senatu RP” (8 pracowników); „przeprowadzenie inwentaryzacji drogą spisu z natury na arkuszach spisowych” (2 pracowników); „ustalenie, sporządzenie i aktualizacja spisów wyborców w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego” (1 pracownik); „ustalenie, sporządzenie i aktualizacja spisów wyborców w związku z wyborami do Sejmu RP i Senatu RP” (1 pracownik); „prowadzenie spraw związanych z funduszem sołeckim” (1 pracownik); „pełnienie funkcji koordynatora obsługi informatycznej w gminie Przechlewo w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP” (1 pracownik).

- 9) Na podstawie kart wynagrodzeń oraz wybranych do kontroli list wypłat wynagrodzeń za czerwiec i grudzień 2019 roku ustalono, że stanowiący próbę kontrolną pracownicy urzędu gminy otrzymywali wynagrodzenia zgodne z wynagrodzeniami przyznanymi.

3.5.2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników

- 1) W 2019 roku urząd gminy zrealizował 136.398,01 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 404 – „Dodatkowe wynagrodzenie roczne”.
Powyższe wydatki zrealizowano w rozdziałach: 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (9.089,63 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (94.878,70 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (31.129,68 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami” (1.300,00 zł).
- 2) Kontrolę wypłaconych w 2019 roku dodatkowych wynagrodzeń rocznych za rok 2018 przeprowadzono w oparciu o próbę 20 pracowników urzędu gminy, wymienionych w tabeli charakteryzującej próbę do kontroli wynagrodzeń pracowników („3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń”).
Ustalono, że z ww. próby do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia rocznego uprawnionych było 18 pracowników i tyłu pracowników wynagrodzenie takie otrzymało. Dwie pracownice (osoby wymienione w poz. 17 i 18 tabeli) z próby kontrolnej nie były uprawnione do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia rocznego i wynagrodzenia takiego nie otrzymały. Pierwsza z nich w 2018 roku nie pracowała w kontrolowanej jednostce, z kolei druga, zatrudniona w grudniu 2018 r., nie przepracowała w kontrolowanej jednostce wymaganego okresu (6 miesięcy), o jakim mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1872). W tym ostatnim przypadku nie wystąpiła żadna z przesłanek wymienionych w art. 2 ust. 3 ww. ustawy, stanowiących wyjątki od wymogów określonych w art. 2 ust. 2 tej ustawy.
- 3) W trakcie kontroli nie wniesiono uwag do wyliczeń dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2018.

3.5.3. Nagrody

- 1) Obowiązujący w 2019 roku w kontrolowanej jednostce *Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Przechlewie*. umożliwiał wójtowi gminy przyznawanie pracownikom nagród:
- dla ogółu pracowników – z okazji Dnia Pracownika Samorządowego oraz nagród za dany rok (tzw. nagroda roczna) - § 10 ust. 1 *Regulaminu*;
  - indywidualnych nagród – za wykonanie zadań wykraczających poza normalny zakres obowiązków lub powodujących szczególne obciążenie obowiązkami, jeżeli pracownik nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia z tego tytułu; za całokształt pracy zawodowej pracownikowi urzędu, z którym następuje rozwiązanie stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę; pracownikowi, który na podstawie skierowania urzędu lub z własnej inicjatywy ukończył szkołę wyższą z wynikiem bardzo dobrym lub dobrym – § 10 ust. 2 *Regulaminu*.
- 2) Ustalono, że w 2019 roku kierownik kontrolowanej jednostki przyznał nagrody na sumę 100.000,00 zł, stanowiącą 5% wszystkich wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników urzędu gminy, klasyfikowanych w § 401 wydatków. Nagrody przyznawano dwukrotnie w trakcie roku.
- a) W maju 2019 roku kierownik jednostki przyznał nagrody 25 pracownikom jednostki, na sumę 45.000,00 zł. Nagrodzonych zostało 23 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz 2 pracowników (zastępca wójta, skarbnik gminy), zatrudnionych na podstawie powołania.
- Wysokości nagród były zróżnicowane i wynosiły od 500,00 zł (1 pracownik) do 5.000,00 zł (2 pracowników). Przeważająca część pracowników (18 osób) otrzymała nagrody w wysokościach od 1.200,00 zł do 1.600,00 zł.
- Z podpisanego przez wójta gminy pisma (protokołu) z dnia 15.05.2019 r., oznaczonego numerem SG.2122.27.2019 wynikało, że nagrody przyznano z okazji Dnia Pracownika Samorządowego. W dokumencie tym przy nazwiskach pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę zawarto uzasadnienia przyznania nagród, wskazujące, że nagrody przyznano za „wzorowe wypełnianie obowiązków służbowych, przestrzeganie dyscypliny i porządku pracy”, a w dwóch przypadkach dodatkowo – „za przejawianie inicjatywy w pracy oraz doskonalenie sposobu jej wykonywania”.
- b) W grudniu 2019 roku 29 pracownikom kontrolowanej jednostki przyznano nagrody na sumę 55.000,00 zł. Nagrodzono 27 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz 2 pracowników zatrudnionych na podstawie powołania.

Wysokości nagród były zróżnicowane i wynosiły od 500,00 zł (2 pracowników) do 7.000,00 zł (1 pracownik). Przeważająca część pracowników (18 osób) otrzymała nagrody w wysokościach od 1.500,00 zł do 2.000,00 zł.

W piśmie (protokole) SG.2122.55.2019 wójta gminy z dnia 16.12.2019 r., informującym o przyznaniu nagród i stanowiącym podstawę do sporządzenia listy wypłat, zawarto uzasadnienia przyznania nagród jak w przywołanym powyżej piśmie z dnia 15.05.2019 r.

- 3) Końcowe zapisy w obu pismach (protokołach) wójta gminy, tj. z dnia 15.05.2019 r. oraz z dnia 16.12.2019 r., zawierały informacje o przyznaniu nagród, za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, panu Janowi Gajo – zastępcy wójta oraz pani Annie Adamskiej – skarbnikowi gminy.

Informacje o przyznaniu ww. osobom nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej na podstawie art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych zawarto również w adresowanych do tych osób pismach z dnia 17.05.2019 r. i dnia 17.12.2019 r.

Przedłożone do kontroli dokumenty z zakresu nagradzania pracowników zawierały też odrębne pisma wójta gminy (bez numerów i wskazania adresatów) z dnia 17.05.2019 r., zatytułowane „Uzasadnienie przyznania nagrody dla (tu imiona i nazwiska zastępcy wójta oraz skarbnika gminy) za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej”.

Z ww. uzasadnień wynikało, że w maju 2019 roku zastępcę wójta nagrodzono za – cyt.: *skuteczne działania dotyczące nadzoru i organizacji I Wiosennych Targów Ogrodniczych Przechlewo 2019 oraz skuteczne pozyskiwanie dotacji*, natomiast w grudniu 2019 r. za – cyt.: *skuteczne działania dotyczące nadzoru i kontroli związanych z prawidłowością składania deklaracji za odpady komunalne*.

Skarbnika gminy nagrodzono w maju 2019 roku za – cyt.: *skuteczne działania dotyczące kontroli podatnika podatku od nieruchomości, dzięki którym do budżetu Gminy Przechlewo wpłynęły w 2019 roku dodatkowe środki finansowe wynikające z korekt deklaracji na kwotę ponad 250.000,00 zł*, natomiast w grudniu 2019 r. za – cyt.: *skuteczne działania mające na celu opodatkowanie podatkiem od nieruchomości biogazowni należących do jednej ze spółek na terenie gminy – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku utrzymujący decyzje Gminy Przechlewo w mocy*.

3.5.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników (krajowe i zagraniczne)

- 1) Na krajowe podróże służbowe pracowników (§ 441 wydatków) kontrolowany urząd gminy wydatkował w 2019 roku środki budżetowe w wysokości 29.512,48 zł. Wydatki te zrealizowano w rozdziałach: 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (1.726,14 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (26.866,96 zł); 75108 – „Wybory do Sejmu i Senatu” (585,06 zł) oraz 75113 – „Wybory do Parlamentu Europejskiego” (334,32 zł).

Powyższe wydatki zrealizowano poprzez zwrot kosztów podróży służbowych odbytych na podstawie „poleceń wyjazdu służbowego” (19.131,78 zł) oraz wypłatę ryczałtów

pieniężnych, jako formy rozliczenia kosztów używania w celach służbowych (w jazdach lokalnych) pojazdów niebędących własnością pracodawcy – 10.380,70 zł.

W 2019 roku urząd gminy zrealizował też 3.942,31 zł wydatków na zagraniczne podróże służbowe pracowników (§ 442 wydatków). Wydatki te poniesiono w rozdziale 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”.

- 2) Kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie krajowych podróży służbowych odbytych środkami komunikacji publicznej oraz pojazdami niebędącymi własnością pracodawcy przeprowadzono na przykładzie podróży rozliczonych w sierpniu i wrześniu 2019 r.

- Ustalono, że w ww. okresie urząd gminy poniósł 3.340,59 zł wydatków klasyfikowanych w § 441 – „Podróże służbowe krajowe” tytułem zwrotu kosztów 39 podróży służbowych – podróży zrealizowanych na podstawie objętych kontrolą poleceń wyjazdu służbowego oznaczonych numerami: 180-184; 186; 188; 189; 191-197; 199-203; 205-207; 209; 211-217; 219 oraz 221-227/2019.
- Wydatki powyższe wiązały się ze zwrotem kosztów podróży służbowych odbytych samochodami osobowymi niebędącymi własnością pracodawcy. W okresie tym nie rozliczano kosztów podróży odbytych innymi środkami, w tym środkami komunikacji publicznej.

Koszty podróży rozliczono z zastosowaniem stawki 0,8358 zł za 1 kilometr przebiegu, tj. maksymalnej stawki z § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

Stosowanie ww. stawki znajdowało oparcie w uregulowaniach wewnętrznych urzędu gminy („Zasady delegowania oraz rozliczania kosztów związanych z podróżami służbowymi pracowników”), wprowadzonych do stosowania zarządzeniem Nr 207/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie określenia zasad delegowania oraz rozliczania kosztów związanych z podróżami służbowymi pracowników Urzędu Gminy Przechlewo.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie wystawiania „poleceń wyjazdu służbowego”, jak też rozliczania kosztów odbytych podróży służbowych.

- 3) W 2019 roku zwrotu kosztów używania prywatnych pojazdów do celów służbowych, w formie pieniężnych ryczałtów, dokonywano w oparciu o pisemne oświadczenia pracowników dotyczące używania prywatnych pojazdów, składane po zakończeniu każdego miesiąca.

Oświadczenia takie składali pracownicy, z którymi zawarto pisemne umowy, określające m.in. miesięczne limity kilometrów (od 150 do 300 km) oraz wskazujące, że pieniężne

ryczałty będą wyliczane z zastosowaniem stawki określonej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

W 2019 roku z ww. formy zwrotu kosztów korzystało 5 pracowników: wójt gminy; zastępca wójta gminy; kierownik Urzędu Stanu Cywilnego; kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju i Promocji Gminy oraz jeden z inspektorów urzędu gminy, prowadzący m.in. sprawy ochrony przyrody i zatrudnienia pracowników interwencyjnych. Kontrola wydatków związanych z wypłatą miesięcznych ryczałtów pieniężnych, przeprowadzona w oparciu o ryczałty wypłacone w III kwartale 2019 r., na sumę 2.406,61 zł, nie wykazała nieprawidłowości.

- 4) Wydatki na podróże służbowe zagraniczne, zrealizowane w wysokości 3.942,31 zł, wiązały się z rozliczeniem kosztów dwóch podróży pana Krzysztofa Michałowskiego – wójta gminy na Litwę, tj. podróży odbytej w dniach 2.07. – 7.07.2019 r. do m. Podbrodzie, w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu nr 160/2019 z dnia 1.07.2019 r.: „Wymiana doświadczeń w zakresie samorządności, kultury, edukacji i spraw społecznych” oraz podróży odbytej w dniach 26.10. – 27.10.2019 r. do m. Powiewiórka gm. Podbrodzie, w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu służbowego nr 249/2019 z dnia 24.10.2019 r.: „wizyta partnerska do Powiewiórki (Litwa)”.
Rozliczone koszty ww. podróży zagranicznych wyniosły odpowiednio 2.264,43 zł i 1.677,88 zł. Do udokumentowania oraz rozliczenia tych kosztów uwag nie wniesiono.

3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi

- 1) Kontrolę wydatków, o jakich mowa w tytule, przeprowadzono na przykładzie wydatków klasyfikowanych w § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” i § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziałach 75023 – „Urzędy gmin...” i 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”.
- W ramach zrealizowanych w 2019 roku wydatków na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421) w rozdziale 75023 w wysokości 63.909,90 zł kontrolą objęto wydatki poniesione jednorazowo w wysokościach od kwoty 1.000,00 zł. Próba kontrolna obejmowała 13 wydatków, wykonanych na sumę 27.887,19 zł. Skontrolowane wydatki udokumentowano dowodami księgowymi oznaczonymi następującymi numerami (WB): 17/12; 34/37; 82/12; 89/29; 152/18; 159/30; 201/25; 203/53; 208/16; 221/155; 230/25; 243/45 oraz 254/31.
Ustalono, że objęte kontrolą wydatki wiązały się z zapłatą faktur za: oprogramowanie (6.524,99 zł); meble biurowe do sekretariatu urzędu gminy (6.924,90 zł); części i materiały eksploatacyjne do kopiarki (3.370,20 zł); komputer przenośny (2.499,00 zł); części

komputerowe (1.411,96 zł); lampy oświetleniowe na budynek urzędu gminy (1.200,00 zł); wizytówki reprezentacyjne (1.180,00 zł); drzwi do pomieszczenia gospodarczego w piwnicy urzędu gminy (1.845,00 zł); materiały biurowe (1.178,16 zł) oraz rolety i żaluzje (1.151,92 zł).

- Kontrolą wydatków klasyfikowanych w § 430 w rozdziale 75023, zrealizowanych na sumę 167.005,74 zł objęto jednorazowe wydatki w wysokościach powyżej kwoty 2.000,00 zł. Próba kontrolna obejmowała 32 wydatki, na sumę 136.610,05 zł. Skontrolowane wydatki udokumentowano dowodami księgowymi oznaczonymi następującymi numerami (WB): 6/19; 13/17; 24/17; 28/59; 35/38; 37/40; 48/148; 55/96; 70/44; 77/46; 79/32; 90/58; 97/44; 110/28; 131/33; 137/42; 152/21; 154/14; 160/31; 177/58; 181/130; 182/158; 197/52; 201/28; 203/50; 219/44; 229/15; 241/19; 246/29; 248/21; 254/29 oraz 254/38.

Ustalono, że objęte kontrolą wydatki poniesiono na zapłatę faktur za: obsługę prawną (50.111,73 zł); usługi pocztowe (28.514,93 zł); przygotowanie i przeprowadzenie postępowania przetargowego na dostawę energii elektrycznej (19.800,00 zł); dostawę opraw oświetleniowych LED do biur (13.565,00 zł); usługi audytu wewnętrznego (5.423,00 zł); roczny dostęp do serwisu prawnego (7.233,32 zł); druk gazety promocyjnej gminy (3.505,50 zł) oraz za części do koparki (3.335,05 zł).

- W 2019 roku zrealizowano 37.987,08 zł wydatków klasyfikowanych w § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” w rozdziale 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki zrealizowane jednorazowo w wysokościach powyżej kwoty 500,00 zł. Próba kontrolna obejmowała 12 takich wydatków, na sumę 34.435,69 zł. Skontrolowane wydatki udokumentowano dowodami księgowymi oznaczonymi następującymi numerami (WB): 20/31; 41/65; 80/21; 80/29; 85/67; 85/72; 85/73; 92/81; 99/52; 173/29; 251/42 oraz 253/52.

Ustalono, że skontrolowane wydatki poniesiono na zapłatę faktur za: kalendarze na 2020 rok (9.482,07 zł); balon i bramę reklamującą Wiosenne Targi Ogrodnicze (6.473,49 zł); ściankę promocyjną na ww. targi (3.431,70 zł); banery, plakaty i ulotki dot. ww. targów ogrodniczych (3.080,00 zł); torby papierowe z logo gminy (2.900,00 zł); przypinki z herbem gminy (2.767,50 zł); flagi Polski i gminy (2.214,00 zł); znaczki okolicznościowe na XXVIII Krajowy Przegląd Sygnałów, Wiersza i Piosenki Myśliwskiej (1.476,00 zł); koszulki z logo gminy oraz statuetki na Triathlon Przechlewo 2019.

- Na zakup „usług pozostałych” (§ 430) w rozdziale 75075 wydatkowano w 2019 roku środki budżetowe na sumę 59.458,63 zł.

Kontrolą objęto wydatki zrealizowane jednorazowo w wysokościach od kwoty 1.000,00 zł. Próba kontrolna obejmowała 18 takich wydatków, na sumę 49.030,13 zł. Skontrolowane wydatki udokumentowano dowodami księgowymi oznaczonymi

następującymi numerami (WB): 26/13; 44/126; 66/26; 66/27; 67/20; 84/37; 85/46; 87/61; 89/28; 97/50; 107/26; 128/15; 146/10; 172/31; 194/39; 216/50; 236/29 oraz 254/26.

Ustalono, że kontrolowane wydatki poniesiono na zapłatę faktur za: obsługę energetyczną Wiosennych Targów Ogrodniczych (17.701,55 zł); promocję gminy w serwisie samorządowym (16.800,00 zł); radiową kampanię reklamową ww. targów (6.888,00 zł); koncert sygnalistów myśliwskich na targach (2.500,00 zł); wynajęcie działki na przeprowadzenie targów (2.000,00 zł) oraz dostawę wody w butlach do dystrybutorów na ww. targi ogrodnicze (1.295,58 zł).

- 2) Do wydatkowania środków pieniężnych oraz udokumentowania wydatków uwag nie wniesiono.

3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) Kontrolę przestrzegania w 2019 roku ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) w zakresie wydatków bieżących przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. „*Zaciągnięcie kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego dla gminy Przechlewo oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek na kwotę 2.880.000,00 zł*” (sprawa IRP.ZP.271.1.3.2019).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	768.415,14 zł – równowartość 178.216,28 euro
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Udostępniona na stronie internetowej zamawiającego od dnia 7.06.2019 r. do dnia 24.06.2019 r., zmodyfikowana w dniu 17.06.2019 r.;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Usługi
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Udzielenie gminie kredytu bankowego do wysokości 2.880.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2019 r. i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Okres karencji w spłacie: od dnia wypłaty do dnia 29.03.2022 r. Okres kredytowania: od dnia 1.08.2019 r. do dnia 30.09.2030 r.
Wymagany termin wykonania zamówienia	
Wadium	Zamawiający nie wymagał wniesienia wadium
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidywał możliwości udzielania zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP.
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie: nr 557925-N-2019; data – 7.06.2019 r.; Ogłoszenie nie było zmieniane;
Termin składania ofert	Do godz. 10.00 w dniu 24.06.2019 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%; termin uruchomienia kredytu – 40%
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie: wysokości oprocentowania kredytu; marży; ceny (kosztu) kredytu ogółem oraz w rozbiciu na odsetki i prowizję; termin uruchomienia kredytu;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 111/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego (...)
Liczba złożonych ofert	2
Oferta z najniższą ceną	Bank Gospodarstwa Krajowego Region Pomorski w Gdańsku – 556.248,43 zł;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Żadnej oferty nie odrzucono;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Żadnego wykonawcy nie wykluczono;
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	556.248,43 zł – Bank Gospodarstwa Krajowego Region Pomorski w Gdańsku

Zawiadomienie o wyborze oferty – data	27.06.2019 r.
Numer umowy, data zawarcia	Nr 19/2997 z dnia 10.07.2019 r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	12.07.2019 r. – 510144176-N-2019

- 2) Kontrolowane zamówienie publiczne udokumentowano „Protokołem postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego”, sporządzonym przez panią Danutę Karpińską – podinspektor w Referacie Inwestycji, Rozwoju i Promocji Gminy, zatwierdzonym przez kierownika zamawiającego, tj. pana Krzysztofa Michałowskiego – wójta gminy, w dniu 12.07.2019 r.
- 3) Z dokumentu „Szacowanie wartości zamówienia”, sporządzonego w dniu 4.06.2019 r. wynikało, że szacunkową wartość zamówienia, w wysokości 768.415,14 zł, wyliczyła pani Anna Adamska – skarbnik gminy. Według zapisu w „Protokole postępowania...” szacowania dokonano „na podstawie rozeznania rynku”.
- 4) W sekcjach „11. Otwarcie ofert” i „12. Zestawienie ofert” ww. protokołu postępowania zawarto informacje, że:
  - bezpośrednio przez otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 768.415,14 zł;
  - do upływu terminu składania ofert wpłynęły 2 oferty – oferta Banku Gospodarstwa Krajowego Region Pomorski w Gdańsku z ceną w wysokości 556.248,43 zł oraz oferta Banku Spółdzielczego Człuchowie, z ceną w wysokości 736.257,83 zł.

Powyższe dane wynikały też ze sporządzonej w dniu 24.06.2019 r. i podpisanej przez kierownika zamawiającego (wójta gminy) „Informacji z sesji otwarcia ofert”.

Przedłożona do kontroli dokumentacja z postępowania nie zawierała protokołu z otwarcia ofert, podpisanego przez Komisję Przetargową. W aktach postępowania znajdował się niepodpisany przez nikogo dokument, w którym podano kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, jak też informację, że do upływu terminu składania ofert wpłynęły oferty dwóch wykonawców – Banku Gospodarstwa Krajowego Region Pomorski w Gdańsku oraz Banku Spółdzielczego w Człuchowie. Kserokopię tego dokumentu, nie zawierającego informacji o cenach złożonych ofert, z zapisem rozpoczynającym się od słów „Witam Państwa na sesji otwarcia ofert”, załączono do akt roboczych kontroli.

W myśl zapisów § 3 zarządzenia Nr 111/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo Zamówień Publicznych, do zadań ww. Komisji należało m.in. cyt.: „Publiczne otwarcie ofert i sporządzenie odpowiedniego protokołu” oraz „Sporządzenie niezbędnej dokumentacji z prowadzonych prac i przedłożenie do zatwierdzenia Wójtowi Gminy Przechlewo”. Przywołane zarządzenie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: dokumentu z informacją o złożonych ofertach do przetargu na udzielenie kredytu w wysokości 2.880.000,00 zł oraz zarządzenia Nr 111/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo Zamówień Publicznych – poz. 20 akt kontroli]

- 5) Spośród 2 ofert złożonych do przetargu i spełniających warunki SIWZ komisja przetargowa za najkorzystniejszą uznała ofertę Banku Gospodarstwa Krajowego Region Pomorski w Gdańsku, z ceną w wysokości 556.248,43 zł. Oferta ta uzyskała największą ilość punktów przy zastosowaniu określonych w ogłoszeniu o zamówieniu i SIWZ kryteriów oceny złożonych ofert.

Cena wybranej oferty nie przekraczała kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.

- 5) Do zawartej w dniu 10.07.2019 roku umowy nr 19/2997, której kserokopię załączono do akt roboczych kontroli, uwag nie wniesiono. Umowa zawierała postanowienia zgodne ze złożoną i wybraną ofertą przetargową.

- Ustalono, że w dniu zawarcia umowy wójt gminy posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Upoważnienie zawarte było w § 2 uchwały Nr 8/III/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2030.
- Na dzień 10.07.2019 r., tj. na dzień zawarcia ww. umowy, plany wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych” oraz § 811 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek” w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego” wynosiły odpowiednio 30.000,00 zł i 480.000,00 zł. Do tego dnia jednostka nie wykorzystwała żadnych środków przeznaczonych na prowizje od zaciągniętych kredytów (§ 430), z kolei na zapłatę odsetek od kredytów i pożyczek (§ 811) wydatkowano środki w wysokości 155.326,78 zł. Od zawarcia umowy do końca 2019 roku wydatkowano 50.726,52 zł na obsługę ww. kredytu, w tym 25.920,00 zł tytułem prowizji od kredytu (wydatek z dnia 9.08.2019 r.) oraz 24.806,52 zł tytułem odsetek od kredytu – wydatki z dnia 27.09.2019 r. (7.880,06 zł) i z dnia 30.12.2019 r. – 16.926,46 zł.

Powyższe ustalenia dają podstawę do stwierdzenia, że na dzień zawarcia umowy kredytowej zamawiający posiadał środki na finansowanie w 2019 roku kontrolowanego zamówienia.

[Kserokopia umowy kredytowej nr 19/2997 z dnia 10.07.2019 r.

– poz. 21 akt kontroli]

3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych (krajowe i zagraniczne)

- 1) Na podstawie ewidencji księgowej wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” w rozdziale 75022 – „Rady gmin (...)” ustalono, że w 2019 roku kontrolowana jednostka zrealizowała 493,07 zł wydatków związanych ze zwrotem kosztów krajowych podróży radnych gminy.
- 2) W trakcie kontroli stwierdzono, że organ stanowiący gminy nie określił zasad zwrotu radnym kosztów podróży służbowych. Ustnej informacji o niepodjęciu przez Radę Gminy Przechlewo uchwały w powyższej sprawie udzieliła pani Mariola Bazanowicz – inspektor ds. obsługi Rady Gminy.
- 3) Ustalono, że zrealizowane wydatki na podróże służbowe radnych wiązały się ze zwrotem kosztów poniesionych na podróże krajowe przez dwoje radnych, tj.:
  - pana Leszka Łozowickiego – przewodniczącego Rady Gminy Przechlewo – podróż do Gdańska w dniu 7.01.2019 r., celem udziału w szkoleniu dotyczącym zadań przewodniczącego rady gminy – polecenie wyjazdu służbowego nr 1/2019 z dnia 4.01.2019 r.;
  - panią Joannę Mrozek Gliszczyńską – przewodniczącą Komisji Rewizyjnej – podróż do Gdańska w dniu 24.04.2019 r., celem udziału w szkoleniu dotyczącym roli i zadań komisji rewizyjnej – polecenie wyjazdu służbowego nr 3/2019 z dnia 23.04.2019 r.
- 4) Z rozliczenia kosztów podróży odbytej przez przewodniczącego Rady Gminy Przechlewo, trwającej 11 godzin, wynikało, że na szkoleniu zapewniono wyżywienie i wykazana w rachunku kosztów kwota 244,05 zł obejmowała wyłącznie koszt przejazdów.
- 5) W rozliczeniu kosztów podróży odbytej przez panią Joannę Mrozek Gliszczyńską – przewodniczącą Komisji Rewizyjnej, trwającej 10 godzin i 15 minut, zawarta była informacja o treści „na szkoleniu nie zapewniono wyżywienia”. Wykazana w rachunku kosztów kwota 249,02 zł obejmowała koszt przejazdów 234,02 zł oraz ½ diety (30,00 zł), w wysokości 15,00 zł.

Stwierdzono, że dieta wykazana w rachunku kosztów podróży służbowej odbytej przez przewodniczącą Komisji Rewizyjnej wyliczona została niezgodnie z przepisami regulującymi sposób ustalania diet radnych w podróżach służbowych.

W myśl uregulowań zawartych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy dieta stanowiąca ekwiwalent pieniężny na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży służbowej wynosi 1% nieprzekraczalnej wysokości diety przysługującej radnemu z tytułu wykonywania mandatu, o której mowa w art. 25 ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z przywołanym przepisem ustawy o samorządzie gminnym wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności

kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 2288 oraz z 2020 r., poz. 278). Przy obowiązującej w 2019 roku kwocie bazowej w wysokości 1.789,42 zł (art. 9 ust. 1 pkt 2, ppkt a ustawy budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. – Dz. U. z 2019 r., poz. 198) dieta radnego w podróży służbowej w 2019 roku wynosiła 26,84 zł, a 1/2 diety – 13,42 zł. Rozliczając dietę (1/2 całej diety) w wysokości 15,00 zł nadpłacono kwotę 1,58 zł.

3.5.8. Wypłaty diet radnym i przewodniczącym jednostek pomocniczych gminy

- 1) W 2019 roku wysokości miesięcznych diet dla radnych Rady Gminy Przechlewo określały uchwały organu stanowiącego gminy:
  - Nr 101/XXII/2012 z dnia 26 marca 2012 r. w sprawie określenia wysokości miesięcznych diet dla radnych Rady Gminy Przechlewo, zmieniona uchwałą Nr 110/XXIII/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r. – uchwała obowiązywała do dnia 18.02.2019 r.;
  - Nr 26/V/2019 z dnia 19 lutego 2019 r. w sprawie określenia wysokości miesięcznych diet dla radnych Rady Gminy Przechlewo – uchwała obowiązywała od jej podjęcia, tj. od dnia 19.02.2019 r.

- 2) Z pierwszej z ww. uchwał wynikało, że podstawę ustalania diet radnych – cyt. za § 1 uchwały: „jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, którego wysokość określana jest corocznie rozporządzeniem Rady Ministrów. W przypadku, gdy minimalne wynagrodzenie jest wyższe niż maksymalna stawka diet radnych w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców, za podstawę przyjmuje się maksymalną stawkę diet radnych w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców.
W dalszej części uchwały określono m. in. zasady dokonywania potrąceń za nieobecności radnych na sesji rady gminy lub posiedzeniach stałej komisji, której radny jest członkiem. Zgodnie z § 2 tej uchwały przewodniczącemu Rady Gminy Przechlewo przysługiwała miesięczna dieta stanowiąca wartość 100% podstawy, wiceprzewodniczącemu – 60% podstawy; przewodniczącym stałych komisji – 50% podstawy; wiceprzewodniczącym stałych komisji – 40 %; radnym niepełniącym funkcji w organach Rady – 35% podstawy.

- 3) Obowiązująca od dnia 19.02.2019 roku uchwała Nr 26/V/2019 z dnia 19 lutego 2019 r. w sprawie określenia wysokości miesięcznych diet dla radnych Rady Gminy Przechlewo określa, że – cyt. za § 1: „Podstawę ustalenia diet radnych Rady Gminy Przechlewo jest maksymalna wysokość diety w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców, ustalona na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnym gminy (Dz. U. z 2000 r., Nr 61, poz. 710).”

Zgodnie z § 2 tej uchwały przewodniczącemu Rady Gminy Przechlewo przysługiwała miesięczna dieta stanowiąca wartość 100% podstawy, wiceprzewodniczącemu – 64% podstawy; przewodniczącym stałych komisji – 60% podstawy; wiceprzewodniczącym stałych komisji – 56 %; radnym niepełniącym funkcji w organach Rady – 53% podstawy.

- 4) Na podstawie ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” w rozdziale 75022 – „Rady gmin” ustalono, że w 2019 roku wydatki na wypłatę diet radnym gminy wyniosły 135.680,04 zł.

Szczegółową kontrolę naliczania i wypłacania diet przeprowadzono w oparciu o diety za styczeń, czerwiec i październik 2019 r. Próba kontrolna obejmowała diety wypłacone na sumę 35.333,39 zł.

Ustalono, że podstawę wyliczeń diet stanowiła maksymalna dieta w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców, w wysokości 1.342,07 zł, ustalona zgodnie z przepisami § 3 przywołanego już rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy. Do wyliczeń diet oraz ich wypłat uwag nie wniesiono.

- 5) W 2019 roku zasady przyznawania diet sołtysom określała uchwała Nr 14/IV/2011 Rady Gminy Przechlewo z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie określenia zasad przyznawania diet sołtysom.

Z § 1 tej uchwały wynikało, że sołtysom przysługiwała miesięczna dieta w wysokości 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę, którego wysokość określana jest rozporządzeniem Rady Ministrów.

Ustalono, że w styczniu 2019 roku sołtysom wypłacono prawidłowo diety za grudzień 2018 r., wyliczone jako 25% kwoty 2.100,00 zł, tj. minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w tymże roku. W okresie od lutego do grudnia 2019 roku wypłacano diety za miesiące poprzednie, wyliczone prawidłowo w oparciu o obowiązujące minimalne wynagrodzenie za pracę w wysokości 2.250,00 zł.

Łączne wydatki budżetu gminy na wypłatę diet dla przewodniczących jednostek pomocniczych gminy wyniosły w 2019 roku 93.975,00 zł.

3.5.9. Naliczenie środków ZFŚS

- 1) W 2019 roku urząd gminy zrealizował 56.677,64 zł wydatków klasyfikowanych w § 444 – „Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”. Wydatki te poniesiono w następujących rozdziałach budżetu: 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (4.712,75 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (32.191,28 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (19.249,97 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami” (523,64 zł).

- 2) Ustalono, że w dniu 10.01.2019 r. pani Anna Adamska – skarbnik gminy sporządziła dokument „Naliczenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na rok 2019” z wyliczoną kwotą rocznego odpisu w wysokości 53.884,26 zł.
Z dokumentu tego wynikało, że do wyliczeń odpisu przyjęto:
- prawidłowe stawki, tj. 1.229,30 zł na jednego zatrudnionego; 204,88 zł na jednego emeryta oraz 204,88 zł jako zwiększenie na każdego pracownika z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
  - 41 pracowników (planowany stan zatrudnienia), w tym 15 pracowników zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych);
  - zwiększenie na 14 emerytów objętych opieką socjalną;
  - zwiększenie na 3 pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością.
- 3) W terminie do dnia 31.05.2019 roku jednostka przekazała na wyodrębniony rachunek bankowy Funduszu środki pieniężne w wysokości 40.415,00 zł. Przekazania środków stanowiących równowartość 75% wyliczonego w styczniu 2019 r. rocznego odpisu dokonano w dniach 25.01.2019 r. (40.108,00 zł) oraz 16.04.2019 r. (307,00 zł). Przekazując co najmniej 75% wyliczonego odpisu do końca maja spełniono wymogi wynikające z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1070).
W okresie od dnia 1.06.2019 r. do dnia 30.09.2019 r. (w dniu 20.09.2019 r.) jednostka przekazała na bankowy rachunek Funduszu środki na sumę (13.471,00 zł), wypełniając wynikający z przywołanego powyżej przepisu obowiązek przekazania równowartości rocznego odpisu w terminie do dnia 30 września roku, którego odpis ten dotyczył.
- 4) W dniu 17.10.2019 r. pani Anna Adamska – skarbnik gminy sporządziła dokument „Naliczenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na rok 2019 w związku z ustawą z 11.09.2019 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019, ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz ustawy o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1907)”, zawierający wyliczenia odpisu z uwzględnieniem zasad obowiązujących od dnia 1.08.2019r.
Z wyliczeń wynikało, że kwota rocznego odpisu wynosić powinna 54.649,59 zł. Wielkość ta była o 765,33 zł wyższa od odpisu wyliczonego w styczniu 2019 r.
W dniu 29.10.2019 r. kontrolowana jednostka przekazała na bankowy rachunek Funduszu środki finansowe na sumę 766,00 zł. Łączna suma przekazanych środków wynosiła 54.652,00 zł i była o 2,41 zł wyższa od wyliczonego odpisu. Różnica wynikała z zaokrągleń kwot do pełnych złotych.
- 5) Ustalono, że w grudniu 2019 roku pani Anna Adamska – skarbnik gminy wyliczyła ostateczną wysokość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na 2019 rok

w poszczególnych rozdziałach budżetu. Wynikająca z wyliczeń wysokość odpisu wynosiła 56.677,64 zł.

Wyliczeń dokonano na podstawie sporządzonego przez panią Ewę Nowicką – podinspektor ds. wynagrodzeń zestawienia zawierającego: informacje o zatrudnieniu (ilości etatów) w poszczególnych miesiącach 2019 roku oraz średniorocznym zatrudnieniu; imienny wykaz emerytów objętych opieką socjalną oraz imienny wykaz pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością.

- 6) W dniu 9.12.2019 roku kontrolowana jednostka przekazała na bankowy rachunek Funduszu środki finansowe w kwocie 2.749,00 zł tytułem ostatecznego rozliczenia odpisu w rozdziałach 75011 (971,75 zł), 75023 (1.229,28 zł) i 75095 (547,97 zł). Tego samego dnia z rachunku Funduszu przekazano (zwrócono) na bankowy rachunek urzędu gminy kwotę 723,36 zł, tytułem końcowego rozliczenia odpisu w rozdziale 90002.

Ostateczna suma środków przekazanych w 2019 roku z rachunku urzędu gminy na rachunek Funduszu wyniosła 56.677,64 zł i była równa wysokości wyliczonego odpisu po korekcie.

Do wyliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na 2019 rok uwag nie wniesiono.

- 7) Ustalono, że zasady gospodarowania środkami Funduszu określone zostały w Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 285/2010 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 18 stycznia 2010 r. w sprawie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Od wydania ww. Regulaminu do końca okresu objętego kontrolą był on kilkakrotnie zmieniany. Zmian dokonano zarządzeniami wójta gminy: Nr 306/2010 z dnia 12 maja 2010 r.; Nr 33/2011 z dnia 11 maja 2011 r. oraz Nr 139/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r.

Poprzez zmiany Regulaminu doprecyzowano uregulowania z zakresu przeznaczenia środków Funduszu; zasad spłaty oprocentowania pożyczek mieszkaniowych oraz dofinansowania kosztów wycieczek i obozów.

3.5.10. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019* przyjęto uchwałą Nr 21/IV/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Przechlewo na 2019 rok.

Z załączonej do *Programu „Prognozy wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu...”* wynikało, że na jego realizację zamierzano wydatkować środki w wysokości 80.000,00 zł. Największe pozycje ww. Prognozy stanowiły: wydatki na działalność

Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 15.000,00 zł; wydatki związane z finansowaniem wynagrodzeń osób powołanych do realizacji zadań wynikających z *Programu* (konsultacje specjalistów, psychoterapie, porady prawne, dyżury w punkcie konsultacyjnym) – również 15.000,00 zł; wydatki na realizację programów profilaktycznych dla uczniów szkół i przedszkoli oraz określonych grup zawodowych – 12.500,00 zł.

- 2) Na podstawie § 6 przyjętej w dniu 20.12.2018 roku uchwały Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo w sprawie uchwalenia budżetu gminy Przechlewo na 2019 rok ustalono, że planowane dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynieść miały 80.000,00 zł oraz, że środki w tej samej wysokości zamierzano wydatkować na realizację *Programu*.

Z załącznika nr 2 („Wydatki budżetu gminy na rok 2019”) do ww. uchwały wynikało, że na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154 budżetu) zabezpieczono środki w wysokości 70.000,00 zł, pozostałe 10.000,00 zł zamierzano wydatkować na zwalczanie narkomanii (rozdział 85153).

- 3) W trakcie roku budżetowego planowane wydatki budżetu gminy na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154) zwiększono o 592,00 zł, do wysokości 70.592,00 zł, plan wydatków na zwalczanie narkomanii (rozdział 85153) nie uległ zmianie i na koniec roku wynosił nadal 10.000,00 zł.

Ostateczny plan wydatków w obu tych rozdziałach wynosił 80.592,00 zł i był równy planowi dochodów klasyfikowanych w § 048 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.

- 4) Ze sporządzonego za 2019 rok kwartalnego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynikało, że wykonane w tym roku wydatki w rozdziałach 85153 – „Zwalczanie narkomanii” i 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” wyniosły łącznie 59.390,59 zł (odpowiednio 5.018,02 zł i 54.372,57 zł). Wydatki te były o 21.234,52 zł niższe od uzyskanych w tymże roku wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wynoszących 80.625,11 zł.

- 5) Ustalono, że w pojętej w dniu 10.03.2020 roku uchwale Nr 136/XX/2020 Rady Gminy Przechlewo w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2020 zawarto zapis mówiący o planowanym pokryciu deficytu budżetu gminy środkami pochodzącymi między innymi z „przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 69.601,00 zł, w tym: (...) z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – 21.235,00 zł”.

Przywołaną powyżej uchwałą w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2020 wprowadzono też zmianę zwiększającą o 21.235,00 zł dotychczasowy plan wydatków budżetu gminy w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.

- 6) W trakcie kontroli sprawdzono realizację wydatków na wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i uwag w tym zakresie nie wniesiono. Wynagrodzenia ustalano zgodnie z zapisami załączonej do *Programu* prognozy wydatków. Według zawartych tam uregulowań członkowie Komisji mieli otrzymywać wynagrodzenie miesięczne w wysokościach: przewodniczący Komisji – 500,00 zł; sekretarz – 350,00 zł; pozostali członkowie (4 osoby) – po 100,00 zł.

3.5.11. Wydatkowanie środków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

- 1) Na terenie gminy funkcjonują 3 jednostki ochotniczej straży pożarnej – OSP w Przechlewie, OSP w Lisewie oraz OSP w Wandzinie.
- 2) Ustalono, że w I półroczu 2019 roku tematyką związaną z ochroną przeciwpożarową gminy zajmował się niezatrudniony w kontrolowanej jednostce pan Dariusz Buczko. Czynności te wykonywał na podstawie scharakteryzowanych poniżej umów zleceń.

- Umową (bez numeru) z dnia 4.01.2019 r., zawartą na okres od dnia 1.01.2019 r. do dnia 30.06.2019 r., panu Dariuszowi Buczko powierzono – cyt. za § 1 umowy: „świadczenie usług z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów ochrony przeciwpożarowej”. Zgodnie z zapisem w § 5 umowy czynności miały być wykonywane przez 10 godzin w miesiącu.

Określone w 15 punktach § 2 umowy obowiązki zleceniobiorcy w zasadniczej części (12 punktów) dotyczyły spraw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Podane w trzech punktach obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej polegać miały na: współpracy z organami Straży Pożarnej (pkt 10); „wykonywaniu zadań ochrony przeciwpożarowej w Urzędzie” (pkt 14) oraz „informowaniu zleceniodawcy na bieżąco o wszystkich nowych przepisach z zakresu ochrony przeciwpożarowej” (pkt 15).

Na podstawie tej umowy zleceniobiorca miał otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 30,00 zł za godzinę.

Ustalono że wydatki związane z wynagradzaniem pana Dariusza Buczko w związku z realizacją tej umowy ewidencjonowane były w rozdziale 75095 – „Pozostała działalność”.

- W dniu 4.01.2019 roku z ww. osobą zawarto też drugą umowę zlecenia (bez numeru) – umową zawartą na okres od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.03.2019 r. powierzono zleceniobiorcy „wykonywanie na rzecz zleceniodawcy czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej” (§ 1 umowy) w ilości 20 godzin miesięcznie (§ 3 ust. 1 umowy).

Określone w § 1 umowy (punkty od 1 do 20) obowiązki zleceniobiorcy polegać miały m.in. na: koordynowaniu funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie gminy; koordynowaniu działań jednostek OSP z terenu gminy w zakresie operacyjno-technicznym; określaniu potrzeb sprzętowo-technicznych OSP; przygotowywaniu projektu budżetu w zakresie ochrony przeciwpożarowej; rozliczaniu wydatków budżetowych gminy przeznaczonych na utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP; nadzorowaniu gospodarki mieniem gminy w jednostkach OSP (ewidencja, użytkowanie, przechowywanie i konserwacja); naliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych.

Na podstawie tej umowy zleceniobiorca miał otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 25,00 zł za godzinę.

- Umową (bez numeru) z dnia 2.04.2019 r. powierzono zleceniobiorcy dalsze wykonywanie czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej, w okresie od dnia 1.04.2019 r. do dnia 30.04.2019 r., w ilości 20 godzin miesięcznie. Zakres czynności określony w tej umowie pokrywał się z zakresem wynikającym z umowy z dnia 4.01.2019 r., takie samo było też wynagrodzenie zleceniobiorcy.
- Umową (bez numeru) z dnia 20.05.2019 r. powierzono zleceniobiorcy wykonywanie czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej w okresie od dnia 15.05.2019 r. do dnia 31.05.2019 r. w ilości 8 godzin miesięcznie, z takim samym wynagrodzeniem za godzinę, jak w dwóch poprzednich umowach.
- Według zawartej w dniu 5.06.2019 r. umowy zlecenia (bez numeru) pan Dariusz Buczko miał wykonywać czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej także w okresie od dnia 1.06.2019 r. do dnia 30.06.2019 r., w ilości 20 godzin. Określone w umowie wynagrodzenie wynosiło 25,00 zł za godzinę, tak jak w czterech poprzednich umowach.

Kserokopie przywołanych powyżej umów zlecenia, na podstawie których powierzono panu Dariuszowi Buczko wykonywanie czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej załączono do akt roboczych kontroli.

**[Kserokopie 4 umów zlecenia zawartych z panem Dariuszem Buczko, powierzających zleceniobiorcy wykonywanie czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej –
– poz. 22 akt kontroli]**

- Według informacji uzyskanych od pani Iwony Winkowskiej-Pietuchy – sekretarz gminy powierzenie panu Dariuszowi Buczko obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ramach umów cywilnoprawnych spowodowane było nieobecnością w pracy przez cały 2019 rok pracownika zajmującymi się tymi sprawami, tj. pana Stanisława Stępnia – inspektora ds. obrony cywilnej i ochrony informacji niejawnych.

Ustalono, że zakres czynności zastępowanego pracownika, ustalony w dniu 22.09.2017 r., obejmował zadanie z zakresu ochrony przeciwpożarowej, opisane jako „nadzór nad

jednostkami ochotniczych straży pożarnych działających na terenie gminy oraz zapewnienie im pomocy organizacyjno-technicznej”.

- 3) W dniu 23.07.2019 r. kontrolowana jednostka zawarła umowę o pracę „w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności” – umowa dotyczyła zastępstwa pana Stanisława Stępnia w okresie od dnia 23.07.2019 r. do dnia 31.10.2019 r. Stroną tej umowy był pan Krzysztof Bartczak, któremu powierzono stanowisko inspektora ds. obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, w wymiarze ½ etatu.

Z tą samą osobą zawarto w dniu 4.11.2019 r. kolejną umowę o pracę, na okres od dnia 1.11.2019 r. do – cyt. „przez okres nieobecności zastępowanego pracownika”. Rodzaj umówionej pracy określono jako – cyt. za § 2 umowy: „inspektor ds. obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego (3/8 etatu) i ochrony przeciwpożarowej (1/8 etatu)”.

Określone pierwszą umową obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej obejmowały punkt o treści – cyt.: „Prowadzenie spraw w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy Przechlewo, w tym: przygotowanie i sprawdzanie pod względem merytorycznym rozliczeń finansowych dotyczących spraw przeciwpożarowych, w tym: umów o pracę kierowców ochotniczych straży pożarnych, list płac kierowców ochotniczych straży pożarnych, rachunków gotówkowych na cele ochotniczych straży pożarnych, rozliczanie paliwa dla ochotniczych straży pożarnych”. Druga umowa zawierała obowiązki z zakresu: przygotowania i sprawdzania pod względem merytorycznym rozliczeń finansowych dotyczących spraw przeciwpożarowych; zapewnienia ubezpieczenia członków OSP w instytucji ubezpieczeniowej; prowadzenia kart pojazdów służbowych; nadzoru nad stanem technicznym pojazdów służbowych oraz gospodarki środkami transportu.

- 4) Kontrolę wydatków bieżących na ochronę przeciwpożarową przeprowadzono na przykładzie wydatków bieżących klasyfikowanych w rozdziale 75412 – „Ochotnicze straże pożarne”. Według ewidencji księgowej wydatki te wyniosły 133.522,69 zł.

Wydatki powyższe wykonano w następujących paragrafach: § 282 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” (4.124,00 zł); § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” (30.816,84 zł); § 417 – „Wynagrodzenia bezosobowe” (14.003,25 zł); § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” (41.089,92 zł); § 426 – „Zakup energii” (2.913,94 zł); § 427 – „Zakup usług remontowych” (654,66 zł); § 430 – „Zakup usług pozostałych” (19.350,08 zł) oraz § 443 – „Różne opłaty i składki” (20.570,00 zł).

Szczegółową kontrolę wydatków przeprowadzono na przykładzie wydatków klasyfikowanych w paragrafach: 282; 303; 417; 421; 430 oraz 443.

a) § 282 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom”

- Klasyfikowany w tym paragrafie wydatek w wysokości 4.124,00 zł poniesiono w dniu 23.09.2019 r. poprzez przelew takiej kwoty na bankowy rachunek Ochotniczej Straży Pożarnej w Przechlewie na realizację zawartego w dniu 3.06.2019 r. „Porozumienia w sprawie dotacji celowej na dofinansowanie zakupu uzbrojenia osobistego w postaci butów specjalnych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Przechlewie”.
- Z otrzymanej dotacji ww. jednostka rozliczyła się terminowo w dniu 29.10.2019 r., przedkładając wymagane porozumieniem „Sprawozdanie z wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu gminy Przechlewo na zakup uzbrojenia osobistego...”. Do rozliczenia dotacji przez jej beneficjenta oraz przez kontrolowaną jednostkę uwag nie wniesiono.

b) § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”

- Wykonane w tym paragrafie wydatki na sumę 30.816,84 zł poniesiono na wypłaty ekwiwalentu za udział członków OSP w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych.
- W 2019 roku członkom OSP uczestniczącym w działaniach ratowniczych lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę przysługiwał ekwiwalent pieniężny w wysokości 20 zł za każdą godzinę działania ratowniczego lub szkolenia pożarniczego, określony uchwałą Nr 308/LIV/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę.
- Ustalono, że powołując się m.in. na ww. uchwałę wójt gminy wydał w dniu 30.09.2019 r. zarządzenie Nr 158/2019 w sprawie zasad wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dla członka Ochotniczej Straży Pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez PSP lub gminę.

Według przywołanego zarządzenia ekwiwalent miał być wypłacany kwartalnie, w terminach do 15 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

W okresie poprzedzającym wydanie ww. zarządzenia jednostka nie posiadała uregulowań określających zasady wypłaty ekwiwalentu. Na podstawie ewidencji księgowej wydatków 2019 roku ustalono, że przed wydaniem ww. zarządzenia ekwiwalent wypłacano co 3 miesiące, w miesiącu następującym po zakończeniu kwartału – 11.01.2019 r., 11.04.2019 r. oraz 15.07.2019 r.

- Prawidłowość wyliczeń ekwiwalentu sprawdzono na przykładzie ekwiwalentu wypłaconego w gotówce 5 członkom OSP (Paulina Czarnoba, Tomasz Ogrodziński, Adrian Rutkowski, Norbert Rutkowski, Daniel Tomaszewski) przez Bank Spółdzielczy w Człuchowie na sumę 4.934,00 zł, ze środków w wysokości 9.348,32 zł przekazanych

przez kontrolowaną jednostkę na właściwy (przeznaczony do wypłat gotówkowych) rachunek bankowy w dniu 25.10.2019 r.

Wypłat ekwiwalentu dokonano w oparciu o dokument zatytułowany „Zbiorcza lista do wypłaty ekwiwalentu za okres od 1 czerwca 2019 r. do 30 września 2019 r. dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Przechlewo, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę”, sporządzony przez Ochotniczą Straż Pożarną w Przechlewie, obejmujący nazwiska 18 członków OSP. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

- Ustalono, że ww. listę sporządzono w oparciu „Potwierdzenia udziału w działaniu ratowniczym”, sporządzone przez Państwową Straż Pożarną w Człuchowie, pochodzące z okresu od dnia 5.07.2019 r. do dnia 30.09.2019 r.

Do zgodności tych listy wypłat z załączonymi potwierdzeniami uwag nie wniesiono.

c) § 417 – „Wynagrodzenia bezosobowe”

Zaewidencjonowane w tym paragrafie wydatki na sumę 14.003,25 zł wiązały się z wypłatą wynagrodzeń panu Dariuszowi Buczko, wykonującemu w I półroczu 2019 r. zadania (obowiązki) komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej na podstawie umów cywilnoprawnych, jak też panu Januszowi Czarnobie, z którym w dniu 2.01.2019 r. kontrolowana jednostka zawarła umowę zlecenia (bez numeru) na wykonywanie „obowiązków konserwatora sprzętu OSP oraz rozliczanie zakupu i zużycia paliwa w OSP Przechlewo i Lisewo” w okresie od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r., w wymiarze do 35 godzin miesięcznie, za wynagrodzeniem w wysokości 26,00 zł za godzinę.

d) § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia”.

Poniesione wydatki na sumę 41.089,92 zł wiązały się z zapłatą faktur za zakupione: paliwo dla jednostek OSP w Przechlewie i Lisewie (15.341,19 zł); sprzęt pożarniczy i wyposażenie osobiste strażaków (9.923,17 zł); węgiel do remizy (9.797,00 zł); części zamienne i akcesoria (2.496,60 zł) oraz za wodę, środki czystości i sorbent do oleju.

e) § 430 – „Zakup usług pozostałych”

Wydatki na sumę 19.350,08 zł poniesiono na spłatę faktur za: przeglądy techniczne samochodów pożarniczych oraz sprzętu pożarniczego (15.233,19 zł); kursy medyczne dla członków OSP (2.700,00 zł); wymianę gaśnic (580,00 zł); programowanie radiotelefonu i strojenie anteny (492,00 zł); dostawę wody (193,28 zł) oraz transport materiałów i przesyłki (151,61 zł).

f) § 443 – „Różne opłaty i składki”

Zrealizowane w tym paragrafie wydatki na sumę 20.570,00 zł wiązały się z zapłatą składek na ubezpieczenie samochodów pożarniczych i przyczep (17.827,00 zł) oraz ubezpieczenie członków OSP w instytucji ubezpieczeniowej („Compensa”) – 2.740,00 zł, jak też wniesieniem opłat na centralną ewidencję pojazdów i kierowców, pobieranych przy badaniach technicznych pojazdów (3,00 zł).

W 2019 roku kontrolowana jednostka nie realizowała wydatków na ubezpieczenie członków OSP w podmiotach niebędących instytucjami ubezpieczeniowymi.

3.5.12. Fundusz sołecki

- 1) W 2019 roku kontrolowana gmina realizowała wydatki w ramach funduszu sołeckiego. Zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy „na rok 2015 i kolejne lata” Rada Gminy Przechlewo wyraziła w uchwale Nr 248/LI/2014 z dnia 24 marca 2014 r. o wyodrębnieniu w budżecie gminy Przechlewo środków stanowiących fundusz sołecki.
- 2) Zgodnie z art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r., poz. 301) środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć zgłoszonych we wnioskach sołectw, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Ustalono, że w 2019 roku w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego obowiązywała *Strategia Rozwoju Gminy Przechlewo na lata 2006-2020*, przyjęta uchwałą Nr 280/XLVI/2006 Rady Gminy Przechlewo z dnia 25 września 2006 r. w sprawie uchwalenia *Strategii Rozwoju Gminy Przechlewo na lata 2006-2020*.

- 3) Na podstawie sporządzonej w dniu 11.07.2018 r. „Informacji o wysokości środków przypadających na dane sołectwa oraz wysokości kwoty bazowej (K_b) przekazywanej właściwemu wojewodzie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w roku poprzedzającym rok budżetowy” ustalono, że do wyliczeń wysokości funduszu sołeckiego na 2019 rok przyjęto następujące wielkości dotyczące dochodów bieżących gminy i ludności gminy:

- wykonane dochody bieżące gminy za rok 2017	-	27.986.304,07 zł;
- liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2017 r.	-	6.378 osób;
- kwota bazowa gminy	-	4.387,94 zł;
- ilość mieszkańców sołectw na dzień 30.06.2018 r.	-	6.429 osób.
- wysokość funduszu sołeckiego	-	308.998,73 zł.

Wykazana w informacji wysokość dochodów bieżących gminy była zgodna dochodami bieżącymi wykazanymi w sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego. Uwag nie wniesiono też do

ujętych do wyliczeń danych o liczbie mieszkańców gminy oraz liczbach mieszkańców poszczególnych sołectw.

- 4) Z uchwały Nr 9/III/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Przechlewo na 2019 rok wynikało, że plan wydatków budżetu na zadania jednostek pomocniczych gminy w ramach funduszu sołectkiego wynosił 308.993,00 zł. Wielkość ta była niższa o 5,73 zł od wysokości wyliczonego funduszu sołectkiego.
- 5) W ewidencji księgowej urzędu gminy wyodrębniono wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Z ewidencji tej wynikało, że w 2019 roku w ramach ww. funduszu wykonano wydatki na sumę 305.741,86 zł.

Wykonane wydatki wykazano prawidłowo w kolumnie „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego” sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych gminnej jednostki budżetowej (urzędu gminy), sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r.

- 6) Szczegółową kontrolę zgodności wydatków z planem stanowiącym załącznik nr 8 do uchwały budżetowej, jak też przestrzegania przepisów ustawy o funduszu sołectkim, przeprowadzono w oparciu o próbę kontrolną obejmującą 3 sołectwa: Przechlewo, Sąpolno i Nowa Wieś.

- Ustalono, że ww. sołectwa mogły w 2019 roku wykorzystać środki funduszu sołectkiego na sumę 119.264,21 zł. W przypadku Sołectwa Przechlewo przysługującą mu kwotę funduszu ograniczono do 10-krotności kwoty bazowej, stosownie do uregulowań zawartych w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim.

Sołectwa przyjęte do próby kontrolnej złożyły wnioski na realizację przedsięwzięć o łącznej wartości 119.263,00 zł, równej sumie przysługującym im środków (stanowiącej 39% funduszu sołectkiego), w tym: Sołectwo Przechlewo – 43.879,00 zł; Sołectwo Sąpolno – 43.572,00 zł i Sołectwo Nowa Wieś – 31.812,00 zł.

- Podane powyżej kwoty uwzględniono w przywołanym już załączniku nr 8 do uchwały budżetowej podstawowej.
- Kontrolując wykorzystanie środków funduszu sołectkiego na finansowanie przedsięwzięć w sołectwach przyjętych jako próba do kontroli ustalono, że środki te wykorzystano wyłącznie na przedsięwzięcia wymienione we wnioskach sołectw, tj. na:
  - zakup materiałów do remontu dróg gminnych, zakup sprzętu dla OSP Przechlewo, utrzymanie i konserwację placów zabaw oraz terenów zielonych, zakup artykułów spożywczych na imprezy integracyjne (wszystkie 3 sołectwa);
  - zakup i montaż tablic kierunkowych (Sąpolno i Nowa Wieś);
  - dofinansowanie działalności Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Przechlewie – zakup stołów, krzeseł i tkanin oraz zapłata za szycie strojów tanecznych (Przechlewo);

- zakup i montaż tablic ogłoszeń (Sąpolno);
- zakup witryny chłodniczej, okapu i ogrzewacza do zaplecza kuchennego w świetlicy wiejskiej (Sołectwo Nowa Wieś).
- Stanowiące próbę kontrolną sołectwa wydatkowały środki funduszu sołeckiego na sumę 118.023,23 zł. Wielkość ta stanowiła 99% wydatków ujętych we wnioskach tych sołectw oraz 39% wszystkich wydatków wykonanych 2019 roku w gminie w ramach funduszu sołeckiego.

7) Ustalono, że „Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gmin w ramach funduszu sołeckiego”, o jakim mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot (Dz. U. z 2014 r., poz. 916), przesłano do Wojewody Pomorskiego w dniu 19.03.2020 r. We wniosku wykazano prawidłowe wykonanie wydatków zrealizowanych w ramach funduszu sołeckiego.

Z wniosku wynikało, że przysługująca gminie kwota zwrotu wynosiła 60.087,45 zł. Wielkość ta obejmowała 46.798,98 zł zwrotu wydatków bieżących oraz 13.288,47 zł zwrotu wydatków majątkowych.

Ustalono, że zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego nastąpił w dniu 28.08.2020 r. W dniu tym wpłynęło 46.799,00 zł środków finansowych zaklasyfikowanych do § 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)” w rozdziale 75814 – „Różne rozliczenia finansowe” oraz 13.288,00 zł środków zaklasyfikowanych do § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)” w tym samym rozdziale.

3.6. Wydatki majątkowe

3.6.1. Planowanie nakładów inwestycyjnych (Wieloletnia Prognoza Finansowa)

1) W latach 2017-2019 (ten okres przyjęto do kontroli planowania i realizacji wydatków inwestycyjnych) obowiązywały:

- Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2017-2030, przyjęta uchwałą Nr 173/XXIX/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2030, po raz ostatni zmieniona uchwałą Nr 248/XLIII/2017 ww. organu z dnia 27 listopada 2017 r.;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2018-2030, przyjęta uchwałą Nr 249/XLIV/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie

- Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2030, po raz ostatni zmieniona uchwałą Nr 6/II/2018 ww. organu z dnia 4 grudnia 2018 r.;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2019-2030, przyjęta uchwałą Nr 8/III/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2030, po raz ostatni zmieniona uchwałą Nr 94/XIV/2019 ww. organu z dnia 29 października 2019 r.
- 2) W tabeli poniżej przedstawiono wynikające w ww. Prognoz dane o planowanych wydatkach majątkowych w latach 2017-2019, jak też dane o wykonanych wydatkach majątkowych ustalone na podstawie sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego:

Wyszczególnienie		Rok:		
		2017	2018	2019
1	2	3	4	5
WPF na lata 2017-2030	Plan na dzień uchwalenia WPF	7.251.891,00	7.870.667,00	4.784.409,00
	Plan na koniec roku	7.450.625,00	9.116.449,00	7.784.422,00
WPF na lata 2018-2030	Plan na dzień uchwalenia WPF	x	9.881.124,00	7.784.422,00
	Plan na koniec roku	x	10.441.220,00	8.400.000,00
WPF na lata 2019-2030	Plan na dzień uchwalenia WPF	x	x	9.798.243,00
	Plan na koniec roku	x	x	12.105.314,00
Wykonane wydatki majątkowe:		6.889.847,66	9.174.018,50	10.991.634,95

3.6.2. Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych)

Ustalenia w zakresie planowania i realizacji wydatków inwestycyjnych w latach 2017-2019 przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku budżetowego.

Rok 2017

- 1) Z uchwały Nr 174/XXIX/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Przechlewo na 2017 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 7.251.891,00 zł.

Po dokonanych w 2017 roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 7.427.457,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 175.566,00 zł (2%).

- 2) W 2017 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 6.889.847,66 zł. Wydatki te były o 537.609,34 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 93% wydatków planowanych.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane o planowanych wydatkach majątkowych na dzień uchwalenia budżetu gminy i na koniec roku budżetowego, jak też dane o wydatkach wykonanych (w zł):

Wyszczególnienie	Początkowy plan wydatków majątkowych	Plan wydatków majątkowych po zmianach	Wydatki wykonane
------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	------------------

1	2	3	4
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605)	1.864.695,00	1.807.012,00	1.734.760,32
Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606)	77.346,00	67.486,00	61.247,67
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§§ 621, 622, 623)	4.544.850,00	4.645.427,00	4.203.839,67
Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	515.000,00	690.000,00	690.000,00
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§ 657)	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 680)	50.000,00	17.532,00	0
Razem:	7.251.891,00	7.427.457,00	6.889.847,66

- 3) Aktualny na koniec roku plan wydatków klasyfikowanych w §§ 605 i 606, w wysokości 1.884.498,00 zł, dotyczył 25 zadań i zakupów inwestycyjnych.
- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie 5 zadań inwestycyjnych realizowanych w rozdziale 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”, tj.: *Remont świetlicy wiejskiej w Przechlewkcu; Wykonanie elewacji świetlicy w Dąbrowie Człuchowskiej; Wykonanie remontu dachu budynku świetlicy wiejskiej w Lisewie; Wymiana dachu na budynku składu opału przy świetlicy wiejskiej w Płaszczycy oraz Remont dachu i elewacji świetlicy w m. Nowa Wieś.*
- Dla każdego z tych zadań ustalono odrębne plany wydatków oraz prowadzono odrębne ewidencje szczegółowe wydatków i kosztów, m.in. z uwagi na finansowanie tych zadań ze środków funduszu sołeckiego – środków pozostających w dyspozycji 5 sołectw.
  - Ustalono, że początkowe plany wydatków inwestycyjnych (§ 605 w rozdziale 92105), na sumę 36.220,00 zł, ustalone uchwałą budżetową podstawową Nr 174/XXIX/2016 organu stanowiącego gminy z dnia 22.12.2016 r., dotyczyły 4 pierwszych zadań. W trakcie 2017 roku plany zwiększono o 232.299,00 zł, do wysokości 268.519,00 zł. Zmian dokonano następującymi uchwałami Rady Gminy Przechlewo w sprawie zmian w budżecie gminy na 2017 rok:
    - Nr 197/XXXII/2017 z dnia 27.03.2017 r. – plany wydatków zwiększono do wysokości 67.019,00 zł;
    - Nr 221/XXXVII/2017 z dnia 4.08.2017 r. – plany zwiększono do wysokości 212.019,00 zł, wprowadzając jednocześnie do realizacji zadanie inwestycyjne pn. *Remont dachu i elewacji świetlicy wiejskiej w m. Nowa Wieś;*
    - Nr 226/XXXIX/2017 z dnia 30.08.2017 r. – plany zwiększono do wysokości 260.219,00 zł;
    - Nr 234/XLII/2017 z dnia 30.10.2017 r. – plany wydatków zwiększono do wysokości 268.519,00 zł.

- 5) W 2017 roku na kontrolowane zadania poniesiono wydatki na sumę 268.461,08 zł. Wydatki te wiązały się z zapłatą faktur i rachunków za:

- wykonane roboty budowlane	-	255.608,08 zł;
- pełnienie nadzoru inwestorskiego	-	8.300,00 zł;
- opracowanie dokumentacji <u>technicznej</u>	-	4.553,00 zł;
	Razem: -	268.461,08 zł.

Wydatki związane z zapłatą za wykonane roboty budowlane poniesiono w dniach: 28.12.2017 r. (146.024,29 zł) i 29.12.2017 r. (109.583,79 zł) na podstawie 5 faktur wykonawcy robót (PHU Monika Szyrwelska w Chojnicach), tj. faktur: 30/MSZ/2017 z dnia 1.12.2017 r., 32/MSZ/2017 i 33/MSZ/2017 z dnia 12.12.2017 r. oraz 38/MSZ/2017 i 39/MSZ/2017 z dnia 28.12.2017 r. Faktury zostały wystawione na kwoty wynikające z kosztorysów powykonawczych, po komisyjnych odbiorach robót w dniach 15.11.; 12.12.; 21.12. oraz 28.12.2017 r.

Wydatki na zapłatę wynagrodzeń dla inspektora nadzoru inwestorskiego oraz wykonawcy dokumentacji technicznej były zgodne z zawartymi umowami. Poniesiono je po potwierdzeniu wykonania prac na fakturze i rachunkach przez uprawnionych pracowników urzędu gminy, a w przypadku dokumentacji projektowej – także po spisaniu protokołów zdawczo-odbiorczych z przekazania dokumentacji.

- 6) Ustalono, że przed 2017 rokiem na ww. zadania nie poniesiono żadnych kosztów. W roku realizacji tych zadań poniesiono koszty na sumę 268.461,08 zł, równą sumie poniesionych wydatków.

Wszystkie koszty zostały rozliczone. Pod datą 31.12.2017 roku zwiększono wartość początkową 3 środków trwałych, tj. świetlic w Nowej Wsi (o 135.484,95 zł), w Przechlewkcu (o 52.940,52 zł) i w Dąbrowie Człuchowskiej (o 45.759,28 zł) o wartości kosztów poniesionych na remonty tych świetlic, z kolei koszty poniesione na remonty świetlic w Lisewie (32.279,29 zł) i Płaszczycy (28.612,94 zł) przeksięgowano z konta 080 na konto 800 – „Fundusz jednostki” z opisami „Wyksięgowanie kosztów inwestycji nie stanowiących środków trwałych”.

- 7) Kontrolę przestrzegania w 2017 roku ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Remont świetlic wiejskich na terenie Gminy Przechlewo – część 1 i 2* (sprawa IRP.271.1.3.2017).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	Część 1 – 108.710,12 zł (równowartość 26.038,98 euro) Część 1 – 48.952,01 zł (równowartość 11.725,31 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Udostępniona na internetowej stronie zamawiającego od dnia 4.08.2017 r. do dnia 22.09.2017 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Część 1 – Remont świetlic wiejskich w: Lisewie (remont dachu, stropu i podłogi na strychu, malowanie ścian i sufitów); Nowej Wsi (remont dachu i komina nad dachem, docieplenie ścian zewnętrznych, wymiana stolarki okiennej) oraz budynku gospodarczego przy świetlicy w Płaszczycy (remont dachu i elewacji); Część 2 – Remont świetlic wiejskich w: Przechlewku (remont pomieszczeń – tynków, posadzek, stolarki drzwiowej i okiennej, pieców oraz instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej) i Dąbrowie Człuchowskiej (remont komina nad dachem, remont elewacji, docieplenie budynku)
Wymagany termin wykonania zamówienia	Część 1 – do dnia 31.10.2017 r.; Część 2 – do dnia 15.12.2017 r.
Wadium	Część 1 – 3.000,00 zł; Część 2 – 1.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający umożliwił składanie ofert częściowych
Przewidywane zamówienia, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidywał możliwości udzielania zamówień w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	4.08.2017 r. – 563841-N-2017 Ogłoszenia nie zmieniano.
Termin składania ofert	Do godz. 9.15 w dniu 22.08.2017 r.
Kryteria oceny ofert	Część 1 i 2: Cena – 60%; gwarancja 40%
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Kosztorysowa. Zamawiający oczekiwał podania w ofercie cen kosztorysowych za wykonanie poszczególnych części zamówienia, z wyodrębnieniem cen za remonty poszczególnych świetlic wiejskich.
Komisja przetargowa	Komisję przetargową powołano zarządzeniem Nr 310/2017 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie powołania komisji przetargowej (...)
Liczba złożonych ofert	Część 1 – 1 oferta Część 2 – 1 oferta
Oferta z najniższą ceną	Część 1 – PHU Monika Szyrwelska w Chojnicach (167.390,64 zł) Część 2 – PHU Monika Szyrwelska w Chojnicach (79.972,50 zł)
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Żadnego wykonawcy nie wykluczono
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Żadnej oferty nie odrzucono
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	Część 1 – 167.390,64 zł (PHU Monika Szyrwelska w Chojnicach) Część 2 – 79.972,50 zł (PHU Monika Szyrwelska w Chojnicach)
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	12.09.2017 r.
Numer umowy, data zawarcia	Umowa nr 3/RB/2017 z dnia 22.09.2017 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 16.10.2017 r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	9.10.2017 r. – 50040048-N-2017

- Podaną w „Protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego” (również w tabeli powyżej) szacunkową wartość zamówienia wyliczono w dniu 26.07.2017 r. w oparciu o aktualne kosztorysy inwestorskie, opracowane w czerwcu i lipcu 2017 r.
- Według zapisu w sekcji „Zestawienie ofert” ww. „Protokołu postępowania...” do upływu terminu składania ofert wpłynęła jedna oferta – oferta PHU Monika Szyrwelska w Chojnicach, z cenami w wysokości 167.390,64 zł (część 1 zamówienia) oraz 79.972,50 zł (część 2 zamówienia).

Przedłożona do kontroli dokumentacja z postępowania nie zawierała protokołu z otwarcia ofert, podpisanego przez Komisję Przetargową, określającego nazwy wykonawców składających oferty oraz ceny tych ofert. W dokumentacji znajdował się dokument (bez

daty sporządzenia) wskazujący, że na przetarg wpłynęła jedna oferta (brak oznaczenia nazwy wykonawcy oraz ceny oferty). Pod dokumentem tym widniał jeden podpis – podpis pani Katarzyny Gierszewskiej – przewodniczącej Komisji Przetargowej (jednocześnie pracownicy urzędu gminy), niepracującej już w kontrolowanej jednostce.

W myśl zapisów § 3 zarządzenia Nr 310/2017 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego (...), do zadań ww. Komisji należało m.in. cyt.: „Publiczne otwarcie ofert i sporządzenie odpowiedniego protokołu.

[Kserokopia dokumentu wskazującego na wpływ jednej oferty w przetargu na zadanie pn. „Remont świetlic wiejskich na terenie gminy Przechlewo” – poz. 23 akt kontroli]

- Z ww. dokumentu wynikało, że na wykonanie przedmiotu zamówienia zamawiający zamierzał przeznaczyć 195.924,42 zł, w tym 133.713,45 zł na część 1 zamówienia oraz 60.210,97 zł na część 2 zamówienia.

Ustalono, że ceny wynikające z jedynej oferty złożonej do przetargu, wynoszące odpowiednio: część 1 – 167.390,64 zł; część 2 – 79.972,50 zł; łącznie 247.363,14 zł, były wyższe o kwotę, jakiej zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.

- O wyborze PHU Monika Szynewska w Chojnicach na wykonawcę zamówienia poinformowano tę firmę w dniu 12.11.2017 r. Wyboru tego wykonawcy dokonano po uzupełnieniu przez niego oferty o wymagane wyjaśnienia i informacje dotyczące wykonanych robót, złożonych referencji oraz uprawnień osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji kierownika budowy.

Ofertę ww. wykonawcy uznano za spełniającą wymogi stawiane przez zamawiającego. Otrzymała ona maksymalną liczbę punktów w ocenie według obowiązujących kryteriów oceny ofert.

W trakcie kontroli nie ustalono dnia wyboru ww. firmy na wykonawcę kontrolowanego zamówienia. Przedłożona do kontroli dokumentacja z prowadzonego postępowania nie zawierała sporządzonego przez Komisję Przetargową dokumentu z propozycją wyboru ww. oferty, do zatwierdzenia przez kierownika zamawiającego.

- Zawarta w dniu 22.09.2017 roku umowa nr 3/RB/2017 z wybranym wykonawcą zamówienia zawierała uregulowania zgodne z wzorem umowy ze SŹWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.
- Ustalono, że w dniu zawarcia ww. umowy zamawiający posiadał wystarczające środki do sfinansowania zamówienia o wartości 247.363,14 zł.

Aktualny na dzień podpisania umowy plan wydatków klasyfikowanych w § 605 w rozdziale 92105 wynosił 260.219,00 zł, a do tego dnia wydatkowano środki w wysokości 1.985,00 zł. Do wykorzystania pozostały środki w wysokości 258.834,00 zł.

- W dniu 16.10.2017 r. strony umowy spisały aneks nr 1 do umowy, wydłużający termin wykonania części 1 zamówienia – z dnia 31.10.2017 r. do dnia 8.12.2017 r. Aneks spisano

na wniosek wykonawcy zamówienia z dnia 11.10.2017 r., motywowany niesprzyjającymi warunkami atmosferycznymi (ponadnormatywnymi opadami deszczu), utrudniającymi wykonanie robót dekarских i wykończeniowych na dachach.

Ustalono, że możliwość zmiany postanowień umowy ze względu na wyjątkowo niesprzyjające warunki atmosferyczne, uniemożliwiające, w okresie ich występowania, realizację przedmiotu zamówienia i mające wpływ na termin wykonania, przewidziano w ogłoszeniu o przetargu oraz w § 16 zawartej umowy.

- W trakcie realizacji zamówienia (w dniach 27.10. i 10.11.2017 r.) przedstawiciele zamawiającego i wykonawcy, przy udziale inspektora nadzoru inwestorskiego, spisali „protokoły konieczności i uzgodnień” (nr 1 i nr 2), wskazujące na konieczność wykonania „robót dodatkowych nieobjętych umową nr 3/RB/2017 z dnia 22.09.2017 r.”

Według protokołu konieczności i uzgodnień nr 1 z dnia 27.10.2017 r. wystąpiła potrzeba odtworzenia przez wykonawcę instalacji odgromowej na dachu i wzdłuż konstrukcji świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi. Szacunkowa wartość tych robót wynosiła 6.703,21 zł netto, co przy 23% stawce podatku VAT daje wartość 8.244,94 zł brutto.

Sporządzony w dniu 10.11.2017 roku protokół konieczności i uzgodnień nr 2 wskazywał na konieczność docieplenia ścian budynku świetlicy w Nowej Wsi poniżej gruntu oraz wymiany nawierzchni z kostki betonowej o pow. 9,63 m². Szacunkowa wartość tych robót wynosiła 4.668,92 zł netto, co przy 23% stawce podatku VAT daje wartość 5.742,77 zł brutto.

- Ustalono, że wykonawca zamówienia wystawił na zamawiającego 5 faktur za roboty budowlane przy remontach świetlic w: Dąbrowie Człuchowskiej (29.981,98 zł); Lisewie (29.611,29 zł); Nowej Wsi (130.584,95 zł); Płaszczycy (15.439,34 zł) oraz Przechlewku (49.990,52 zł).

Wystawione przez wykonawcę faktury oparto na kwotach wynikających z kosztorysów powykonawczych, sprawdzonych przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Wartość wszystkich faktur wynosiła 255.608,08 zł i była o 8.244,94 zł wyższa od wynagrodzenia wynikającego z oferty przetargowej oraz zawartej w dniu 22.09.2017 roku umowy (247.363,14 zł).

Ustalono, że wyższe (od określonego w umowie) wynagrodzenie wykonawcy wynikało z wykonania i objęcia kosztorysem powykonawczym niektórych prac przy remoncie świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi w zakresie różniącym się od kosztorysu ofertowego, niewykonania niektórych prac oraz wykonania robót dodatkowych, nieujętych w kosztorysie ofertowym. Porównując oba kosztorysy ustalono, że wykonawca:

- wymienił elementy konstrukcyjne dachu (krokwie zwykłe i kleszcze) w mniejszym zakresie (11 metrów zamiast 27,5 m) – poz. 9 obu kosztorysów. Koszty zmniejszyły się o 1.228,86 zł;

- nie wykonał robót opisanych w kosztorysie ofertowym jako „Folie wstępnego krycia układane na krokwiach – obmiar 199,34 m2” – poz. 14 obu kosztorysów. Koszty zmniejszyły się o 3.439,00 zł;
- wykonał roboty dodatkowe polegające na ociepleniu budynku świetlicy poniżej gruntu wraz z rozbiórką nawierzchni z kostki betonowej ponownym ułożeniu nawierzchni z tej kostki – poz. 58-61 kosztorysu powykonawczego. Koszty zwiększyły się o 4.668,92 zł;
- wykonał roboty dodatkowe związane z montażem instalacji odgromowej na budynku świetlicy – poz. 62-73 kosztorysu powykonawczego. Koszty zwiększyły się o 6.702,17 zł.

Ostatecznie koszty bezpośrednie z narzutami wycenione kosztorysem powykonawczym były wyższe o 6.703,23 zł netto oraz o 8.244,94 zł brutto od kosztów wyliczonych w kosztorysie ofertowym.

Rok 2018

- 1) Z uchwały Nr 250/XLIV/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Przechlewo na 2018 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 9.881.124,00 zł.

Po dokonanych w 2018 roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 10.446.920,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 565.796,00 zł (6%).

- 2) W 2018 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 9.174.018,50 zł. Wydatki te były o 1.272.901,50 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 88% wydatków planowanych.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane o planowanych wydatkach majątkowych na dzień uchwalenia budżetu gminy i na koniec roku budżetowego oraz o wydatkach wykonanych (w zł):

Wyszczególnienie	Początkowy plan wydatków majątkowych	Plan wydatków majątkowych po zmianach	Wydatki wykonane
1	2	3	4
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605)	3.902.354,00	4.619.567,00	4.221.840,04
Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606)	130.707,00	155.280,00	58.430,43
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§§ 621, 622)	5.422.788,00	5.291.073,00	4.562.752,77
Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	298.275,00	254.000,00	254.000,00
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§ 657)	77.000,00	77.000,00	76.995,26
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 680)	50.000,00	50.000,00	0
Razem:	9.881.124,00	10.446.920,00	9.174.018,50

Aktualny na koniec roku plan wydatków klasyfikowanych w §§ 605 i 606, w wysokości 4.774.847,00 zł, dotyczył 30 zadań i zakupów inwestycyjnych.

- 3) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego pn. *Rewitalizacja boiska sportowego ORLIK przy Szkole Podstawowej w Przechlewie*.

Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na to zadanie (§ 605 w rozdziale 92695 – „Pozostała działalność”), w wysokości 163.000,00 zł, ustalono uchwałą Nr 278/L/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2018. W trakcie roku budżetowego plan zwiększono o 3.400,00 zł, do wysokości 166.400,00 zł. Zwiększenia dokonano uchwałą Nr 293/LII/2018 organu stanowiącego gminy z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2018.

- 4) W 2018 roku na kontrolowane zadanie poniesiono wydatki na sumę 166.399,60 zł. Wydatki te wiązały się z zapłatą faktur i rachunków za:

- wykonanie prac budowlanych przy remoncie nawierzchni boiska sportowego ORLIK w Przechlewie	-	162.999,60 zł;
- opracowanie kosztorysu na remont nawierzchni boiska	-	1.800,00 zł;
- pełnienie obowiązków inspektora nadzoru <u>inwestorskiego</u>	-	1.600,00 zł;
Razem:	-	166.399,60 zł.

Ustalono, że zapłaty wykonawcy robót budowlanych (Sport Grupa Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim) wynagrodzenia za wykonane prace dokonano w dniu 10.12.2018 r. po otrzymaniu w dniu 9.11.2018 r. faktury F/16/11/2018 tej spółki z dnia 8.11.2018 r. Fakturę wykonawca wystawił po spisaniu w dniu 8.11.2018 r. protokołu odbioru końcowego robót, potwierdzającego wykonanie robót zgodnie z zawartą umową.

Zapłaty wynagrodzeń za opracowanie kosztorysu inwestorskiego oraz pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego dokonano po potwierdzeniu wykonania prac na otrzymanych fakturach przez upoważnionych do tego pracowników jednostki. Przekazanie kosztorysu potwierdzone zostało ponadto protokołem zdawczo-odbiorczym.

- 5) Przed 2018 rokiem na kontrolowane zadanie inwestycyjne nie poniesiono żadnych kosztów. W kontrolowanym roku suma poniesionych kosztów (166.399,60 zł) równa była sumie poniesionych wydatków. Wszystkie koszty zostały rozliczone pod datą 31.12.2018 r.
- 6) Kontrolę przestrzegania w 2018 roku ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Remont nawierzchni istniejącego wielofunkcyjnego boiska ORLIK przy Szkole podstawowej im. Janusza Korczaka w Przechlewie* (sprawa ZP.271.1.8.2018).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	130.755,00 zł (równowartość: 30.325,62 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 5.09.2018 r., udostępniona na stronie zamawiającego w okresie od dnia 5.09. do dnia 20.09.2018 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Ułożenie nowej nawierzchni polipropylenowej na uprzednio oczyszczonym i przygotowanym podłożu oraz trwale oznaczenie boiska liniami do gry w piłkę ręczną, tenisa ziemnego i koszykówkę
Wymagany termin wykonania zamówienia	30.11.2018 r.
Wadium	3.000,00 zł
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidywał możliwości składania ofert częściowych
Przewidywane zamówienia, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidywał możliwości udzielania zamówień w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Z dnia 5.09.2018 r. nr 613204-N-2018 ogłoszenie nie było zmieniane
Termin składania ofert	Do godz. 10.00 w dniu 20.09.2018 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%; gwarancja jakości – 40%;
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny kosztorysowej
Komisja przetargowa	Powołana zarządzeniem Nr 455/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 20.09.2018 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej (...)
Liczba złożonych ofert	3
Oferta z najniższą ceną	Sport Grupa Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim – 162.999,60 zł;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	162.999,60 zł - Sport Grupa Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	28.09.2018 r.;
Numer umowy, data zawarcia	5/RB/2018 z dnia 9.10.2018 r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	9.10.2018 r. – 500242263-N-2018

- Szacunkową wartość kontrolowanego zamówienia publicznego określiła w dniu 5.09.2018 r. pani Wiesława Murdza – podinspektor ds. zamówień publicznych i programów pomocowych (niepracująca już w kontrolowanej jednostce) na podstawie aktualnego kosztorysu inwestorskiego, opracowanego w dniu 3.09.2018 r.
- Z sekcji „Protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego” wynikało (sekcja „12. Zestawienie ofert”), że w wyznaczonym terminie swoje oferty złożyło 3 wykonawców. Nazwy wykonawców oraz ceny ofert zestawiono w tabeli:

Lp. Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)
1	2	3
1.	Sport Grupa Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim	162.999,60
2.	AB FACTOR Andrzej Borowski w Bydgoszczy	237.943,50
3.	SPEED INVEST Sp. z o.o. w Wołominie	166.050,00

Przedłożona do kontroli dokumentacja z postępowania nie zawierała protokołu (notatki) z otwarcia ofert, podpisanego przez Komisję Przetargową, określającego nazwy wykonawców składających oferty oraz ceny tych ofert.

W dokumentacji znajdował się dokument (bez daty sporządzenia) wskazujący, że na przetarg wpłynęły 3 oferty (brak oznaczenia nazw wykonawców oraz cen ofert) oraz, że – cyt.: „Wszystkie koperty są zamknięte, ich stan jest nienaruszony”.

Pod ww. dokumentem widniał nieczytelny podpis jednej osoby, tj. pani Wiesławy Murdzy – przewodniczącej Komisji Przetargowej. Kserokopię tego dokumentu załączono do akt roboczych kontroli.

W myśl zapisów § 3 zarządzenia 455/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 20 września 2018 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego (...), do zadań ww. Komisji należało m.in. cyt.: „Publiczne otwarcie ofert i sporządzenie odpowiedniego protokołu.

[Kserokopia dokumentu wskazującego na wpływ 3 ofert w przetargu na zadanie pn. „Remont nawierzchni istniejącego wielofunkcyjnego boiska ORLIK przy Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Przechlewie” – poz. 24 akt kontroli]

- Z ww. dokumentu wynikało, że na wykonanie przedmiotu zamówienia zamawiający zamierzał przeznaczyć kwotę 160.000.00 zł.
Ustalono, że ceny oferty z najniższą ceną (162.999,60 zł), złożonej przez spółkę Sport Grupa w Mińsku Mazowieckim, w wysokości 162.999,60 zł, była o 2.999,60 zł wyższa od kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia..
- W dniu 28.09.2018 roku poinformowano wszystkich wykonawców o wyborze spółki Sport Grupa w Mińsku Mazowieckim na wykonawcę zamówienia. Załącznikiem do zawiadomienia było „zestawienie ofert” z wyliczeniami punktów na podstawie złożonych ofert i określonych w SIWZ kryteriów oceny ofert.
Ofertę wybranego wykonawcy uznano za spełniającą wymogi stawiane przez zamawiającego. Otrzymała ona maksymalną liczbę punktów w ocenie według obowiązujących kryteriów oceny ofert.
W trakcie kontroli nie ustalono, kiedy nastąpił wybór najkorzystniejszej oferty. Przedłożona dokumentacja nie zawierała protokołu z posiedzenia Komisji Przetargowej, dokumentującego fakt wyboru najkorzystniejszej oferty i przedłożenia kierownikowi zamawiającego tego wyboru, celem zatwierdzenia.
- Zawarta w dniu 9.10.2018 roku umowa nr 5/RB/2018 z wybranym wykonawcą zamówienia zawierała uregulowania zgodne z wzorem umowy, stanowiącym załącznik nr 8 do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.
Zauważona różnica polegała na podaniu w początkowej części umowy (określenie stron umowy) innego adresu wykonawcy (Warszawa, ul. Światlicka 14), niż adres widniejący na odcisku pieczętki na końcu umowy oraz adres używany w innych dokumentach tego wykonawcy z okresu prowadzonego postępowania (Mińsk Mazowiecki, ul. Dźwigowa 24).

- Ustalono, że w dniu zawarcia ww. umowy zamawiający posiadał wystarczające środki do sfinansowania zamówienia o wartości 162.999,60 zł.
Aktualny na dzień podpisania umowy plan wydatków klasyfikowanych w § 605 w rozdziale 92695 – „Pozostała działalność” wynosił 166.400,00 zł, a do tego dnia wydatkowano środki w wysokości 1.800,00 zł. Do wykorzystania pozostały środki w wysokości 164.600,00 zł.
- Objęte ww. umową prace zostały wykonane terminowo – zakończenie robót wykonawca zgłosił pismem z dnia 7.11.2018 r.
Odbioru robót dokonano komisyjnie w dniu 8.11.2018 r. W tym samym dniu wykonawca wystawił fakturę nr F/16/11/2018 na kwotę 162.999,60 zł, wynikającą z zawartej w dniu 9.10.2018 r. umowy oraz oferty przetargowej. Zapłaty wynagrodzenia wykonawcy robót dokonano terminowo w dniu 10.12.2018 r.
- Przywołana powyżej umowa nr 5/RB/2018 z dnia 9.10.2018 r., stanowiąca podstawę realizacji przez spółkę Sport Grupa w Mińsku Mazowieckim robót budowlanych zawierała m.in. zapisy o treści – cyt.: „Wynagrodzenie określone w ust. 1, odpowiada zakresowi robót przedstawionemu w przedmiarach robót, które były załącznikiem do SIWZ i jest wynagrodzeniem kosztorysowym” (§ 5 ust. 3 umowy) oraz „Rozliczenie robót nastąpi na podstawie wystawionej faktury. Wykonawca po wykonaniu robót sporządza kosztorys powykonawczy zaakceptowany przez Inspektora Nadzoru. Ceny jednostkowe robót będą przyjmowane z kosztorysów ofertowych, a nakłady z ilości faktycznie wykonanych robót” (§ 5 ust. 4 umowy).
W trakcie kontroli stwierdzono, że zatwierdzona przez zamawiającego Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia nie stawiała wymogu złożenia przez wykonawców kosztorysów ofertowych i żaden z wykonawców uczestniczących w postępowaniu, w tym wykonawca wybrany, kosztorysu ofertowego nie złożył.
Po zakończeniu prac wykonawca przedłożył zamawiającemu sporządzony w dniu 7.11.2018 r. „Kosztorys powykonawczy”, zatwierdzony przez pana Andrzeja Żmudę Trzebiatowskiego – ówczesnego wójta gminy. Na dokumencie tym nie było adnotacji wskazującej, że został on zaakceptowany przez inspektora nadzoru inwestorskiego, stosownie do zapisów w § 5 ust. 4 umowy.
W sprawie braku na kosztorysie powykonawczym akceptacji Inspektora Nadzoru pisemne wyjaśnienie złożyła pani Mirosława Szczerbiak – kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju i Promocji Gminy. Złożone wyjaśnienie, załączone do akt roboczych kontroli, było następującej treści – cyt.: *Na kosztorysie powykonawczym Wykonawcy robót w/w zadania Sport Grupa sp. z o. Mińsk Mazowiecki nie widnieje podpis inspektora nadzoru, wartość wykonanych prac została zatwierdzona przez inspektor nadzoru w protokole odbioru końcowego.*

Kserokopie przywołanej umowy, strony tytułowej i 4 innych stron SIWZ (od str. 18 do str. 21 – strony obejmujące rozdział 11 – „Opis sposobu przygotowania ofert”) oraz kosztorysu powykonawczego, jak też wyjaśnienie pani Mirosławy Szczerbiak – kierownika Referatu, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: umowy nr 5/RB/2018 z dnia 9.10.2018 r.; strony tytułowej oraz stron 18-21 SIWZ; kosztorysu powykonawczego z dnia 7.11.2018 r. dot. zamówienia publicznego związanego z remontem nawierzchni istniejącego boiska ORLIK przy Szkole Podstawowej w Przechlewie oraz wyjaśnienie pani Mirosławy Szczerbiak – kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju i Promocji Gminy – poz. 25 akt kontroli]

Rok 2019

- 1) Z uchwały Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Przechlewo na 2019 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 9.798.243,00 zł.

Po dokonanych w 2019 roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 12.052.375,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 2.254.132,00 zł (23 %).

- 2) W 2019 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 10.991.634,95 zł. Wydatki te były o 1.060.740,05 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 91% wydatków planowanych.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane o planowanych wydatkach majątkowych na dzień uchwalenia budżetu gminy i na koniec roku budżetowego oraz o wydatkach wykonanych (w zł):

Wyszczególnienie	Początkowy plan wydatków majątkowych	Plan wydatków majątkowych po zmianach	Wydatki wykonane
1	2	3	4
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605)	4.330.004,00	5.402.526,00	5.133.968,96
Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606)	60.000,00	190.010,00	145.959,75
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§§ 621, 622, 623)	4.939.525,00	5.725.025,00	5.026.892,24
Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	418.714,00	629.714,00	629.714,00
Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni (§ 602)	0	100,00	100,00
Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych (§ 617)	0	55.000,00	55.000,00
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 680)	50.000,00	50.000,00	0
Razem:	9.798.243,00	12.052.375,00	10.991.634,95

- 3) Aktualny na koniec roku plan wydatków klasyfikowanych w §§ 605 i 606, w wysokości 5.592.536,00 zł, dotyczył 30 zadań i zakupów inwestycyjnych.

- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego pn. *Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na dz. nr 671 w Przechlewie.*

Plan wydatków inwestycyjnych na to zadanie (§ 605 w rozdziale 01042 – „Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych”), w wysokości 152.644,00 zł, ustalono uchwałą

Nr 64/X/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2019. Do końca roku budżetowego plan ten nie był zmieniany.

- 5) W 2019 roku na kontrolowane zadanie poniesiono wydatki na sumę 121.905,88 zł. Wydatki te wiązały się z zapłatą faktury za wykonane roboty budowlane – przebudowę drogi na działce nr 671 w Przechlewie (116.905,88 zł) oraz faktury za pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego (5.000,00 zł).

Zapłaty wynagrodzenia wykonawcy robót budowlanych dokonano w dniu 2.12.2019 r. po otrzymaniu w dniu 4.11.2019 r. faktury A01/11/2019 firmy Usługi Transportowe i Ziemne Henryk Reclaf w Mądrzechowie z dnia 4.11.2019 r. Faktura została wystawiona w dniu komisyjnego i bezusterkowego odbioru wykonanych robót.

Wynagrodzenie dla inspektora nadzoru inwestorskiego wypłacono po otrzymaniu faktury i potwierdzeniu wykonania prac na odwrocie faktury przez uprawnionego pracownika urzędu gminy.

- 6) Ewidencję kosztów poniesionych na kontrolowane zadanie inwestycyjne prowadzono w 2019 roku na analitycznym koncie 080-60 – „Przebudowa drogi w Przechlewie” do syntetycznego konta 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

- Z ww. ewidencji wynikało, że przed 2019 rokiem na kontrolowane zadanie inwestycyjne nie poniesiono żadnych kosztów. Zaksięgowane w 2019 roku koszty w wysokości 121.905,88 zł były równe zrealizowanym w tym roku wydatkom.

Wszystkie poniesione koszty zostały rozliczne. Pod datą 31.12.2019 r. na stan ewidencyjny środków trwałych przyjęto składnik majątku o wartości początkowej w wysokości 121.905,88 zł, równej poniesionym i rozliczonym kosztom.

- Zaksięgowane na koncie 080-60 koszty dotyczyły robót budowlanych oraz nadzoru inwestorskiego. Zwrócono uwagę na niewystąpienie w ww. ewidencji kosztów opracowania dokumentacji projektowej oraz kosztorysu inwestorskiego.

Ustalono, że opracowanie przez firmę AMJ Budownictwo Marcin Michałajko w Gdańsku projektu budowlanego, przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego oraz Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych nastąpiło na zlecenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przechlewie – samorządowego zakładu budżetowego. Zakład zapłacił za ww. opracowania i nie otrzymał z urzędu gminy refundacji poniesionych wydatków. Powyższe ustalono na podstawie okazanej do kontroli kserokopii faktury nr 3/2018 z dnia 12.04.2018 r., wystawionej na ww. Zakład na kwotę 4.305,00 zł; spisanego w dniu 12.04.2018 r. protokołu zdawczo-odbiorczego z przekazania zleciodawcy ww. opracowań, a także ustnych informacji udzielonych przez panią Annę Majewską – inspektor oraz pana Tadeusza Friedę – dyrektora Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przechlewie. Kserokopie przywołanej faktury i protokołu zdawczo-odbiorczego załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie faktury nr 3/2018 firmy AMJ Budownictwo Marcin Michałajko w Gdańsku za opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w Przechlewie oraz spisanego

w dniu 12.04.2018 r. protokołu zdawczo-odbiorczego z przekazania dokumentacji Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Przechlewie – poz. 26 akt kontroli

- 7) Kontrolę przestrzegania w 2019 roku ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Przebudowa drogi na działce nr 671 w miejscowości Przechlewo* (sprawa IRP.ZP.271.1.5.2019).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	129.309,81 zł (równowartość 29.990,47 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 19.08.2019 r. i zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej gminy w okresie od dnia 19.08.2019 r. do dnia 3.09.2019 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Przebudowa drogi na odcinku 307,58 mb – wykonanie nawierzchni jezdni z płyt betonowych, poboczy z kruszywa łamanego oraz zjazdów na posesje
Wymagany termin wykonania zamówienia	31.10.2019 r.
Wadium	3.000,00 zł
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidział możliwości składania ofert częściowych
Przewidywane zamówienia, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidywał możliwości udzielania zamówień w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	19.08.2019 r. – nr 587229-N-2019 Treści ogłoszenia nie zmieniano
Termin składania ofert	Do godz. 11.00 w dniu 3.09.2019 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%; okres gwarancji – 40%
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny kosztorysowej
Komisja przetargowa	Powołana zarządzeniem Nr 146/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 3 września 2019 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego (...)
Liczba złożonych ofert	7
Oferta z najniższą ceną	Usługi Transportowe i Ziemne Henryk Reclaf w Mądrzechowie – 116.905,88 zł
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Żadnej oferty nie odrzucono
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	116.905,88 zł - Usługi Transportowe i Ziemne Henryk Reclaf w Mądrzechowie
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	O wyborze oferty wykonawców zawiadomiono w dniu 10.09.2019 r.
Numer umowy, data zawarcia	Umowa nr 5/RB/2019 z dnia 17.09.2019 r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	17.09.2019 r. – 510196241-N-2019

- Szacunkową wartość zamówienia w wysokości 129.309,81 zł (równowartość 29.990,47 euro) ustaliła w dniu 14.08.2019 r. pani Danuta Karpińska – podinspektor w Referacie Inwestycji, Rozwoju i Promocji Gminy na podstawie aktualnego kosztorysu inwestorskiego, opracowanego w dniu 22.07.2019 r.
- Z sekcji 12 („Zestawienie ofert”) „Protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego” wynikało, że w wyznaczonym terminie do składania ofert swoje oferty złożyło 7 wykonawców. Nazwy wykonawców, ceny ofert i zaoferowane okresy gwarancji zestawiono w tabeli:

Lp. Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)	Gwarancja
1	2	3	4
1.	UNION INVEST Sp. z o.o. w Lipuszu	198.002,39	60 miesięcy
2.	ELSIK Sp. z o.o. w Zukowie	122.999,98	60 miesięcy
3.	Usługi Ogólnobudowlane MARBRUK - Marcin Kwiatkowski w Charzykowach	119.343,92	60 miesięcy
4.	Roboty Ziemne Dariusz Sala w Sławęcinie	168.568,73	60 miesięcy
5.	ROMADO – BRZEZIŃSKI Sp. z o.o. w Sznurkach	140.066,82	60 miesięcy
6.	Usługi Transportowe i Ziemne – Henryk Reclaf w Mądrzechowie	116.905,88	60 miesięcy
7.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe GIERGIPS Tomasz Gierszewski w Przechlewie	149.829,99	36 miesięcy

- Powyższe dane o złożonych ofertach wynikały również ze sporządzonego (wypełnionego odręcznie) zestawienia „Przebudowa drogi gminnej na działce nr 671 w miejscowości Przechlewo”, załączonego do protokołu (notatki) z otwarcia ofert. Ustalono, że dokumenty te nie zostały podpisane przez członków Komisji Przetargowej – nie zawierały żadnych podpisów.

W myśl uregulowań zawartych w § 3 ust. 2 zarządzenia Nr 146/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 3 września 2019 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych do zadań Komisji Przetargowej należało cyt.: „publiczne otwarcie ofert i sporządzenie odpowiedniego protokołu”.

Kserokopie ww. dokumentów z otwarcia ofert załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie protokołu (notatki) z otwarcia ofert oraz zestawienia „Przebudowa drogi gminnej na działce nr 671 w miejscowości Przechlewo” – poz. 27 akt kontroli]

- W protokole (notatce) z otwarcia ofert zawarto informację, że na sfinansowanie ww. zamówienia publicznego zamawiający zamierza przeznaczyć kwotę 152.644,00 zł brutto. Kwotę tę powtórzono w podpisanej przez pana Krzysztofa Michałowskiego – wójta gminy „Informacji z sesji otwarcia ofert”, zamieszczonej na internetowej stronie zamawiającego w trybie przepisów art. 85 ust. 5 Prawa zamówień publicznych.

Stwierdzono, że w sekcji 11. („Otwarcie ofert”) „Protokołu postępowania o zamówienie publiczne (...), sporządzonego przez panią Danutę Karpińską – podinspektor, zawarto zapis o treści – cyt.: „Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w wysokości 129.309,81 netto, 159.051,07 brutto”. Ta ostatnia kwota różniła się (była wyższa) od kwoty podanej w przywołanych wcześniej dokumentach o 6.407,07 zł.

Kserokopie „Protokołu postępowania o zamówienie publiczne (...)” oraz „Informacji z sesji otwarcia ofert” załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie „Protokołu postępowania o zamówienie publiczne (...)” oraz „Informacji z sesji otwarcia ofert” dot. przetargu na przebudowę drogi na działce nr 671 w Przechlewie – poz. 28 akt kontroli]

- Spośród złożonych ofert zamawiający wybrał ofertę złożoną przez firmę Usługi Transportowe i Ziemne – Henryk Reclaf w Mądrzechowie z ceną w wysokości 116.905,88 zł. Wykonawca ten złożył ofertę zgodną ze SIWZ, cena oferty była najniższa spośród wszystkich ofert złożonych do przetargu i uzyskała najwyższą liczbę punktów. Ustalono, że przedłożona do kontroli dokumentacja z postępowania o zamówienie publiczne nie zawierała sporządzonego przez Komisję Przetargową dokumentu zawierającego propozycję wyboru oferty ww. wykonawcy, jako oferty najkorzystniejszej, do zatwierdzenia przez kierownika zamawiającego.
- Umowę nr 5/RB/2019 z wykonawcą zamówienia zawarto w dniu 17.09.2019 r. Treść umowy była zgodna ze wzorem umowy załączonym do SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.
- Ustalono, że w dniu zawarcia umowy z wybranym wykonawcą zamawiający posiadał wystarczające środki do sfinansowania zamówienia o wartości 116.905,88 zł. Aktualny na dzień 17.09.2019 roku plan wydatków klasyfikowanych w § 605 w rozdziale 01042 – „Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych” wynosił 152.644,00 zł, do tego dnia nie wykorzystano żadnych środków.
- Kontrolowane zamówienie publiczne zrealizowano w terminie zgodnym z umową – wykonawca robót zgłosił zamawiającemu zakończenie robót pismem z dnia 15.10.2019 r. Komisyjnego odbioru robót dokonano w dniu 4.11.2019 r. Komisja potwierdziła wykonanie robót zgodnie z zamówieniem, dokumentacją budowlaną i specyfikacjami technicznymi.
Protokół odbioru robót stanowił podstawę do wystawienia przez wykonawcę w tym samym dniu faktury nr A01/11/2019 za przebudowę drogi na działce nr 671 w Przechlewie. Wynikające z faktury wynagrodzenie wykonawcy było zgodne z umową oraz kosztorysem powykonawczym z dnia 15.10.2019 r., sprawdzonym przez inspektora nadzoru inwestorskiego.
Zapłaty faktury dokonano terminowo w dniu 2.12.2019 r.

3.6.3. Ewidencja księgowa inwestycji, rozliczenie i przyjęcie zakończonych zadań inwestycyjnych na stan (księgowy) środków trwałych

Kontrolowana jednostka prowadzi ewidencję kosztów inwestycyjnych według podziałek klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem poszczególnych zadań inwestycyjnych. Ewidencja pozwala na właściwą identyfikację poniesionych i rozliczonych kosztów w danym roku budżetowym oraz w latach poprzednich.

Wydatki inwestycyjne ewidencjonowane są w pełnej szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

3.6.4. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

W 2019 roku nie planowano i nie realizowano wydatków klasyfikowanych w § 601 – „Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych”.

3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki

- 1) W 2019 roku zrealizowano 5.656.606,24 zł wydatków klasyfikowanych jako dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji lub zakupów inwestycyjnych. Podstawowe dane o udzielonych dotacjach przedstawiono w tabeli:

Rozdział budżetu	Plan dotacji (zł)	Dotacje udzielone (zł)	Beneficjent dotacji - przeznaczenie dotacji
1	2	3	4
§ 621 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych”			
01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”	4.275.643,00	3.751.969,19	Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie – budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Przechlewie
70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	10.000,00	9.474,95	Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie – modernizacja instalacji elektrycznej w domu komunalnym
92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	19.000,00	19.000,00	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Przechlewie – modernizacja domków
Razem § 621:	4.304.643,00	3.780.444,14	x
§ 622 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”			
92116 – „Biblioteki”	1.047.382,00	878.993,10	Gminna Biblioteka i Centrum Kultury w Przechlewie: zakup nieruchomości (791.611,24 zł); wymiana pieca C.O. (47.381,86 zł); zakup zadaszenia scenicznego (40.000,00 zł)
Razem § 622:	1.047.382,00	878.993,10	x
§ 623 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”			
75412 – „Ochotnicze straże pożarne”	373.000,00	367.455,00	OSP Przechlewo – dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego
Razem § 623:	373.000,00	367.455,00	x
§ 630 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”			
60014 – „Drogi publiczne powiatowe”	629.714,00	629.714,00	Powiat Człuchowski – dotacje na: przebudowę drogi powiatowej nr 2515G w m. Szczytno (418.714,00 zł); remont drogi powiatowej nr 1740G na odcinku Lipczynek – Nowa Wieś (100.000,00 zł); odwodnienie drogi powiatowej nr 2509 w Nowej Wsi (78.000,00 zł); remont przepustów drogowych na drodze powiatowej Nr 2509G (33.000,00 zł)
Razem § 662:	629.714,00	629.714,00	x
Ogółem:	6.354.739,00	5.656.606,24	x

2) Szczegółową kontrolę udzielania i rozliczania dotacji celowych zaliczanych do wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie wszystkich udzielonych dotacji. W trakcie kontroli sprawdzono:

- podstawy udzielenia dotacji – plany wydatków budżetu; umowy i porozumienia;
- terminowość przekazania dotacji;
- terminowość rozliczenia dotacji przez beneficjentów; zgodność rozliczeń z umowami i porozumieniami; terminowość zwrotu niewykorzystanych dotacji;
- prawidłowość rozliczeń udzielonych dotacji w urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki.

Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej, z podziałem na beneficjentów dotacji, a w dalszej kolejności – na poszczególne cele.

a) Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie

Budowa, przebudowa i rozbudowa Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Przechlewie

- Z ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w §§ 6217 i 6219 w rozdziale 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” wynikało, że wydatki majątkowe gminy na to zadanie wyniosły 3.751.969,19 zł.

W trakcie kontroli ustalono, że w 2019 roku kontrolowana jednostka przełała na bankowy rachunek Zakładu 1.133.273,48 zł dotacji celowych na dofinansowanie tego zadania. W analogicznym okresie Zakład dokonał 11 zwrotów dotacji na sumę 737.917,19 zł tytułem zwrotu podatku VAT i po zwrotach suma dotacji przekazanych wynosiła 395.356,29 zł.

Ustalono, że klasyfikowane w ww. podziałkach wydatki budżetowe obejmowały również przekazane bezpośrednio na rachunek bankowy Zakładu środki finansowe z zaciągniętej przez gminę pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na modernizację oczyszczalni ścieków (2.101.532,40 zł) oraz środki stanowiące zaliczkę z Ministerstwa Finansów w wysokości 1.255.080,50 zł na realizację projektu związanego z modernizacją ww. oczyszczalni. W tych przypadkach księgowani wydatków budżetowych w urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki dokonano w oparciu o wewnętrzne dowody księgowe „połecenie księgowania”.

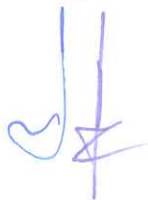
- Podstawę przekazywania dotacji dla ww. Zakładu stanowiło zawarte w dniu 2.01.2019 r. porozumienie „w przedmiocie realizacji zadania inwestycyjnego dofinansowanego dotacją celową”, określające m.in. przeznaczenie dotacji, tj. finansowanie zadania *Budowa, przebudowa i rozbudowa komunalnej oczyszczalni ścieków w Przechlewie*, termin wykorzystania dotacji (do dnia 31.12.2019 r.) oraz termin rozliczenia dotacji i zwrotu niewykorzystanej części dotacji – do dnia 31.01.2020 r.
- Zgodnie z art. 250 pkt 3 ustawy o finansach publicznych umowa o udzielenie dotacji celowej powinna określać również sposób rozliczenia udzielonej dotacji.

Ustalono, że w § 3 zawartego porozumienia zapisano, że Zakład przedstawi rozliczenie otrzymanej dotacji zgodnie z zasadami określonymi – cyt.: „w zarządzeniu Nr 42/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 6 marca 2019 r.”

Powołanie się w porozumieniu ze stycznia 2019 roku na zarządzenie z marca tego samego roku wskazuje na nierzetelność podanej w porozumieniu daty sporządzenia tego dokumentu, stanowiącego podstawę przekazywania dotacji.

- Przywołanym zarządzeniem Nr 42/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia zasad przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Przechlewo dla samorządowych zakładów budżetowych działających na terenie Gminy Przechlewo wprowadzono do stosowania zasady przyznawania, przekazywania oraz rozliczania przedmiotowych i celowych dotacji z budżetu gminy. Odnoszące się do rozliczania dotacji celowych uregulowania załącznika nr 2 do zarządzenia były następującej treści – cyt.: „Rozliczenie dotacji celowej następuje nie później niż do 31 stycznia każdego roku następującego po roku wykorzystania dotacji, poprzez złożenie przez dyrektora samorządowego zakładu budżetowego informacji o realizacji zadań objętych dotacją wraz ze szczegółowym rozliczeniem wykazującym poniesienie wydatków zgodnie ze złożonym wnioskiem o dotację. W rozliczeniu należy opisać zakres wykonywanych zadań z podaniem kwot poniesionych wydatków oraz załączyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dowodów OT. Podstawę rozliczenia dotacji celowej jest sporządzone w formie tabelarycznej zestawienie zawierające: nr dowodu finansowego, datę, nr faktury, nazwę dostawcy, treść faktury, kwotę z podziałem na: sfinansowano z dotacji, sfinansowano ze środków własnych. Rozliczenie powinno zawierać również sprawozdanie merytoryczne opisujące zrealizowane zadanie. Do rozliczenia dotacji celowej należy dołączyć oświadczenie, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i jest zgodna ze stanem faktycznym oraz informację, gdzie znajdują się oryginały dokumentujące poniesione wydatki.”.

Ustalono, że informacje te zawarto w złożonym przez Zakład rozliczeniu otrzymanej dotacji.

- Z otrzymanej dotacji Zakład rozliczył się terminowo (w dniu 17.01.2020 r.), przedkładając rozliczenie zawierające informacje, o jakich mowa w przywołanym powyżej zarządzeniu wójta gminy. Z rozliczenia wynikało, że otrzymaną dotację Zakład wykorzystał w całości. Powyższe rozliczenie stanowiło podstawę do rozliczenia udzielonej dotacji w urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki (PK nr 193 z dnia 29.01.2020 r.) pod datą 31.12.2019 r.

Wymiana instalacji elektrycznej w celu podziału mieszkań komunalnych (§ 621 w rozdziale 70005)

- Przekazania w dniu 10.04.2019 r. dotacji w wysokości 9.474,95 zł dokonano na podstawie porozumienia z dnia 27.03.2019 r.
Przekazanie dotacji umożliwił plan wydatków w wysokości 10.000,00 zł, ustalony w dniu 26.03.2019 r.
- Ze złożonego w dniu 17.01.2020 r. w kontrolowanej jednostce rozliczenia dotacji wynikało, że środki pochodzące z dotacji Zakład wykorzystał w całości do zapłaty faktury za modernizację instalacji elektrycznej. Rozliczenia udzielonej dotacji w urządzeniach księgowej kontrolowanej jednostki dokonano pod datą 31.12.2019 r. w oparciu o polecenie księgowania nr 193 z dnia 29.01.2020 r.

b) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Przechlewie

- Przekazania w dniu 2.04.2019 r. dla tego samorządowego zakładu budżetowego dotacji w wysokości 19.000,00 zł (§ 621 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”) dokonano na podstawie porozumienia z dnia 27.03.2019 r., dotyczącego dofinansowania zadania pn. *Modernizacja domków murowanych Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie*.
Przekazanie dotacji nastąpiło zgodnie z planem wydatków budżetowych gminy, ustalonym w dniu 1.03.2019 r.
- Ze złożonego w dniu 23.01.2020 r. (terminowo) rozliczenia dotacji wynikało, że otrzymane dofinansowanie Ośrodek wykorzystał w całości na zapłatę faktur za wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz za materiały budowlane.

c) Gminna Biblioteka i Centrum Kultury w Przechlewie – (§ 622 w rozdziale 92116)*Zakup nieruchomości położonej przy ul. Człuchowskiej 8 w Przechlewie*

Na wymienione powyżej zadanie inwestycyjne udzielono ww. samorządowej instytucji kultury 791.611,24 zł dotacji celowej w oparciu o porozumienie z dnia 1.04.2019 r. Przelewów dokonano w dniach 19.04.2019 r. (790.135,24 zł) i 19.07.2019 r. (1.476,00 zł). Ze złożonego w dniu 23.01.2020 r. rozliczenia dotacji wynikało, że środki pochodzące z dotacji zostały wykorzystane na zapłatę: ceny za zakupioną nieruchomość (770.000,00 zł), kosztów sądowych (wniosek wieczystoksięgowy, wypis z aktu notarialnego – 20.135,24 zł) oraz wynagrodzenia rzeczoznawcy za wycenę nieruchomości (1.476,00 zł).

Wymiana pieca C.O. w Domu Kultury w Przechlewie

Na realizację tego zadania inwestycyjnego w dniu 6.11.2019 r. przekazano ww. instytucji kultury dotację w wysokości 47.382,00 zł. Podstawę przekazania dotacji stanowiło porozumienie z dnia 15.07.2019 r., zmienione aneksem z dnia 19.09.2019 r.

W dniu 20.12.2019 r. beneficjent dotacji zwrócił kwotę 0,14 zł, a w złożonym w dniu 20.01.2020 r. rozliczeniu dotacji wykazał wykorzystanie kwoty 47.381,86 zł na zapłatę w dniu 6.11.2019 r. faktury za montaż instalacji grzewczej.

Zakup zadaszenia do sceny mobilnej

Dotację w wysokości 40.000,00 zł przekazano w dniu 15.07.2019 r. na podstawie porozumienia z dnia 1.04.2019 r.

Ze złożonego w dniu 23.01.2020 r. rozliczenia dotacji wynikało, że otrzymaną dotację instytucja kultury wykorzystwała w dniu 16.07.2019 r. do zapłaty faktury za zadaszenie estradowe, siatki osłonowe oraz transport, wystawionej na kwotę 53.916,93 zł.

- Ustalono, że w 2019 roku ww. samorządowej instytucji kultury udzielono również 81.180,00 zł dotacji celowej na zadanie inwestycyjne pn. *Rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku z przeznaczeniem na Gminną Bibliotekę w Przechlewie*. Przekazania dotacji w dniu 25.09.2019 r. dokonano na podstawie porozumienia z dnia 1.04.2019 r., zmienionego aneksem z dnia 15.07.2019 r. Otrzymaną dotację ww. instytucja kultury zwróciła w całości na bankowy rachunek urzędu gminy w dniu 20.12.2019 r. Ze złożonego w dniu 23.01.2020 r. rozliczenia dotacji wynikało, że zwrotu dotacji dokonano po otrzymaniu dofinansowania zadania ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

- W § 3 wszystkich wymienionych powyżej porozumień zawartych z ww. samorządową instytucją kultury zapisano, że cyt.: „Gminna Biblioteka i Centrum Kultury w Przechlewie przedstawi gminie Przechlewo rozliczenie otrzymanej dotacji zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu Nr 34/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 14 lutego 2019 roku”.

Przywołane zarządzenie Nr 34/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia zasad przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu gminy Przechlewo dla samorządowych instytucji kultury nakładało obowiązek rozliczenia dotacji poprzez przedłożenie tabelarycznego zestawienia zawierającego: nr dowodu finansowego, datę i numer faktury, nazwę dostawcy, treść faktury oraz kwotę z podziałem na „sfinansowano z dotacji” i „sfinansowano z dochodów własnych”. Rozliczenie miało też zawierać sprawozdanie merytoryczne opisujące zrealizowane zadanie.

Ustalono, że wszystkie te informacje zawarto w złożonych rozliczeniach dotacji.

- Ustalono, że przekazywanie dotacji dla ww. samorządowej instytucji kultury, na sumę 878.993,10 zł, następowało zgodnie z planem wydatków budżetowych, ustalonym początkowo (w dniu 12.02.2019 r.) w wysokości 40.000,00 zł i zwiększonym w dniu 26.03.2019 r. do wysokości 1.040.000,00 zł.

d) Ochotnicza Straż Pożarna w Przechlewie – § 623 w rozdziale 75412

- Przekazania w dniu 19.12.2019 r. dotacji w wysokości 367.455,00 zł na dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dokonano na podstawie zawartego w dniu 3.06.2019 r. porozumienia w sprawie udzielenia dotacji celowej, zmienionego aneksem (bez numeru) z dnia 19.09.2019 r.

Przekazanie dotacji w ww. wysokości umożliwił obowiązujący od dnia 17.09.2019 r. plan wydatków budżetowych klasyfikowanych w ww. podziałkach, w wysokości 373.000,00 zł.

- Z rozliczenia dotacji wynikało, że w dniu otrzymania dotacji ww. jednostka OSP wykorzystywała środki finansowe do zapłaty faktury za fabrycznie nowy samochód ratowniczo-gaśniczy, wystawionej na kwotę 932.955,00 zł. Zakup był finansowany z kilku źródeł, wyszczególnionych w rozliczeniu oraz w opisie faktury.

e) Powiat Człuchowski

Wykonanie odwodnienia drogi powiatowej nr 2509 w miejscowości Nowa Wieś

- Przekazania w dniu 30.04.2019 r. dotacji celowej w kwocie 78.000,00 zł dokonano na podstawie uchwały Nr 37/VII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego oraz zawartego w dniu 27.03.2019 r. porozumienia dotyczącego współfinansowania ww. zadania.

Plan wydatków w ww. wysokości w § 630 w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”, umożliwiający udzielenie pomocy finansowej, ustalono w dniu 26.03.2019 r.

- Złożone w kontrolowanej jednostce dniu 2.09.2019 roku rozliczenie otrzymanej dotacji na pomoc finansową zawierało wymagane porozumieniem kserokopie: protokołów odbioru robót; wystawionych przez wykonawcę robót (Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie) not księgowych za roboty budowlane (na sumę 156.900,00 zł); faktury za nadzór inwestorski (984,00 zł); dowodów zapłaty not i faktury, jak też oświadczenie Zarządu Powiatu Człuchowskiego, że przy realizacji zadania nie nastąpiło nakładanie się pomocy finansowej z innych źródeł.

W urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki dotację rozliczono w dniu 6.09.2019 r.

Przebudowa drogi powiatowej nr 2515 w m. Szczytno wraz z infrastrukturą towarzyszącą

- Przekazania w dniu 29.07.2019 r. dotacji celowej w kwocie 418.714,00 zł dokonano na podstawie uchwały Nr 296/LIII/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 18 października 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego oraz zawartego w dniu 10.05.2019 r. porozumienia dotyczącego współfinansowania ww. zadania.

Plan wydatków klasyfikowanych w § 630 w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”, umożliwiający udzielenie ww. pomocy, ustalony został uchwałą budżetową podstawową na 2019 rok – uchwała Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r.

- Złożone w kontrolowanej jednostce dniu 31.12.2019 roku rozliczenie otrzymanej dotacji na pomoc finansową zawierało wymagane porozumieniem kserokopie protokołów odbioru robót; faktur i not księgowych, wystawionych na sumę 1.550.112,70 zł, w tym 1.533.893,30 zł za wykonanie robót budowlanych (POL-DRÓG Drawsko Pomorskie – 1.456.262,00 zł; Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie – 77.631,30 zł), 13.538,00 zł za nadzór inwestorski oraz 2.681,40 zł za wykonanie tablicy informacyjnej, jak też dowodów zapłaty tych faktur i not.

Z opisów dwóch faktur i dwóch not księgowych za roboty budowlane i nadzór inwestorski, wystawionych na sumę 1.422.021,98 zł wynikało, że roboty te były dofinansowane ze środków budżetu państwa w wysokości 50%. Żaden dokument z rozliczenia dotacji nie zawierał informacji, które wydatki dofinansowano środkami pochodzącymi z dotacji z kontrolowanej gminy.

W urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą 31.12.2019 r.

- *Remont przepustów drogowych na drodze powiatowej nr 2509G w km. 8+271; 10+870 i 11+163*
- Przekazania w 27.09.2019 r. dotacji celowej w kwocie 33.000,00 zł dokonano na podstawie uchwały Nr 62/X/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego oraz zawartego w dniu 1.07.2019 r. porozumienia dotyczącego współfinansowania ww. zadania.

Plan wydatków w § 630 w rozdziale 60014, umożliwiający udzielenie ww. pomocy finansowej, ustalono w dniu 28.06.2019 r.

- Złożone w kontrolowanej jednostce dniu 5.12.2019 roku rozliczenie otrzymanej dotacji na pomoc finansową zawierało wymagane porozumieniem kserokopie: protokołu odbioru robót; wystawionej przez wykonawcę robót, tj. Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie, noty księgowej za roboty budowlane (na kwotę 99.284,82 zł); faktury za nadzór inwestorski (369,00 zł) oraz dowodów zapłaty noty i faktury.
- W urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą otrzymania ww. dokumentów, tj. 5.12.2019 r.

Remont drogi powiatowej nr 1740G na odcinku Lipczynek – Nowa Wieś w km 26+800 do 28+678

- Przekazania w dniach 27.09.2019 r. i 12.11.2019 roku dotacji celowej na sumę 100.000,00 zł (2 przelewy po 50.000,00 zł) dokonano na podstawie uchwały Nr 61/X/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego, zmienionej uchwałą

Nr 90/XIV/2019 tego organu z dnia 29 października 2019 r. oraz zawartego w dniu 1.07.2019 r. porozumienia dotyczącego współfinansowania ww. zadania, zmienionego aneksem z dnia 30.10.2019 r.

Plan wydatków klasyfikowanych w § 630 w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”, umożliwiający udzielenie ww. pomocy, ustalono w dniach 28.06.2019 r. (50.000,00 zł) i 29.10.2019 r. – plan zwiększono o 50.000,00 zł.

- Złożone w kontrolowanej jednostce dniu 10.12.2019 roku rozliczenie otrzymanej dotacji na pomoc finansową zawierało wymagane porozumieniem kserokopie: protokołu odbioru robót; wystawionej przez wykonawcę robót, tj. Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie, noty księgowej za roboty budowlane (na kwotę 300.015,00 zł); faktur za nadzór inwestorski i wykonanie tablicy informacyjnej, a także dowodów zapłaty tych faktur oraz noty.

Rozliczenia udzielonej dotacji w urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki dokonano pod datą 10.12.2019 r., tj. w dniu otrzymania ww. dokumentów.

3.6.7. Inne wydatki majątkowe

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 55.000,00 zł wydatków majątkowych klasyfikowanych w § 617 – „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”. Wydatki te wykonano w rozdziale 75404 – „Komendy wojewódzkie Policji”.
- 2) W dniu 27.05.2019 r. na bankowy rachunek Funduszu Wsparcia Policji przy Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku przekazano kwotę 50.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup samochodu osobowego typu SUV dla Posterunku Policji w Przechlewie. Przelewu środków finansowych dokonano w następstwie uchwały Nr 25/V/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 19 lutego 2019 r. w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu samochodu osobowego typu SUV dla Posterunku Policji w Przechlewie, jak też zawartego w dniu 16.04.2019 roku porozumienia nr F.312.1-20/2019 z Komendantem Wojewódzkim Policji w Gdańsku.
Ze złożonego w dniu 27.12.2019 roku (terminowo) rozliczenia wynikało, że środki finansowe otrzymane z kontrolowanej gminy zostały wykorzystane w całości i w terminie określonym w porozumieniu do zakupu samochodu osobowego marki KIA dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie – Posterunek w Przechlewie. Koszt zakupu samochodu wyniósł 113.849,00 zł, pozostałe 63.849,00 zł sfinansowano ze środków „Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020”.
- 3) W dniu 4.11.2019 r. na bankowy rachunek Funduszu Wsparcia Policji przy Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku przekazano kwotę 5.000,00 zł z przeznaczeniem na

zakup motocykli służbowych w wersji oznakowanej wraz z wyposażeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie. Przelewu środków finansowych dokonano w następstwie uchwały Nr 91/XIV/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2019 r. w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu motocykli służbowych w wersji oznakowanej wraz z wyposażeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie, jak też zawartego w dniu 31.10.2019 r. porozumienia nr F.312.1-137/2019 z Komendantem Wojewódzkim Policji w Gdańsku.

Ze złożonego w dniu 30.12.2019 roku (terminowo) rozliczenia wynikało, że środki finansowe otrzymane z kontrolowanej gminy zostały wykorzystane w całości i w terminie określonym w porozumieniu do zakupu motocykla w wersji oznakowanej marki Honda dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie. Koszt zakupu motocykla wyniósł 69.900,00 zł – pozostałe 64.900,00 zł sfinansowano ze środków „Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020” (36.000,00 zł) oraz wpłat 4 nadleśnictw i 3 innych gmin.

3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

3.7.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

- 1) W uchwalonym w dniu 20.12.2018 roku budżecie gminy na 2019 rok (uchwała Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo) na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zabezpieczono środki finansowe w wysokości 7.400.965,00 zł.
- 2) W trakcie 2019 roku plan dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na realizację ww. zadań zwiększono do wysokości 10.952.263,06 zł. Wielkość ta obejmowała 5.142.263,06 zł dotacji klasyfikowanych w § 201 oraz 5.810.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”. W takiej samej wysokości planowane były wydatki na realizację tych zadań.
- 3) W planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami nie występowały dotacje zaliczane do dochodów majątkowych, nie planowano też wydatków majątkowych.

3.7.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 10.679.716,95 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, w tym 5.012.870,87 zł dochodów klasyfikowanych w § 201 oraz 5.666.846,08 zł dotacji klasyfikowanych w § 206.
- 2) Wysokości planowanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 201 i 206 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy zestawiono w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Dochody planowane (zł)	Dochody wykonane (zł)
1	2	3
§ 201 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”		
01095 – „Pozostała działalność”	653.188,06	653.183,42
75011 – „Urzędy wojewódzkie”	67.618,00	65.954,07
75101 – „Urzędy naczelnych organów...”	1.246,00	1.246,00
75108 – „Wybory do Sejmu i Senatu”	1.877,00	41.872,64
75109 – „Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast ...”	168,00	167,16
75113 – „Wybory do Parlamentu Europejskiego”	44.117,00	44.115,53
80153 – „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników...”	50.676,00	47.522,00
85195 – „Pozostała działalność”	935,00	650,00
85203 – „Ośrodki wsparcia”	481.589,00	480.844,33
85215 – „Dodatki mieszkaniowe”	1.365,00	1.305,05
85228 – „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne...”	244.078,00	239.975,12
85502 – „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego (...)”	3.273.496,00	3.165.073,20
85503 – „Karta Dużej Rodziny”	780,00	764,17
85504 – „Wspieranie rodziny”	255.130,00	245.039,51
85513 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne...”	26.000,00	25.158,67
Razem § 201:	5.142.263,06	5.012.870,87
§ 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”		
85501 – „Świadczenie wychowawcze”	5.810.000,00	5.666.846,08
Razem § 206:	5.810.000,00	5.666.846,08
Ogółem §§ 201 i 206:	10.952.263,06	10.679.716,95

- 3) Otrzymane dotacje gmina rozliczyła sprawozdaniami Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzonymi na podstawie własnej ewidencji księgowej i sprawozdań jednostkowych gminnych jednostek budżetowych.

3.7.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

W 2019 roku gmina nie planowała i nie zrealizowała dochodów klasyfikowanych jako dotacje celowe z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

3.7.1.4. Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych

1) Poza dotacjami z budżetu państwa wymienionymi w punkcie 3.7.1.2 niniejszego protokołu gmina zrealizowała jeszcze 1.596.396,96 zł dochodów klasyfikowanych jako dotacje celowe z budżetu państwa oraz z państwowych funduszy celowych. Wielkość ta obejmowała:

- 985.274,96 zł dochodów klasyfikowanych w § 203 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”;
- 592.496,00 zł dochodów klasyfikowanych w § 626 – „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”;
- 18.626,00 zł dochodów klasyfikowanych w § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”.

2) Wysokości planowanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 203, 626 i 633 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej.

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
§ 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”		
75814 – „Różne rozliczenia finansowe”	39.890,00	39.890,00
80103 – „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”	11.224,00	10.292,41
80104 – „Przedszkola”	143.106,00	142.174,41
80106 – „Inne formy wychowania przedszkolnego”	2.806,00	2.340,20
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia...”	35.700,00	25.430,35
85214 – „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”	70.000,00	60.536,82
85216 – „Zasiłki stałe”	247.340,00	223.322,49
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	104.200,00	103.200,00
85230 – „Pomoc w zakresie dożywiania”	184.500,00	159.990,48
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym”	28.412,00	22.538,24
85504 – „Wspieranie rodziny”	19.494,00	19.473,56
85505 – „Tworzenie i funkcjonowanie złobków”	180.886,00	176.086,00
Razem § 203:	1.067.558,00	985.274,96
§ 626 – „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”		
92695 – „Pozostała działalność”	621.400,00	592.496,00
Razem § 626:	621.400,00	592.496,00

§ 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”		
75814 – „Różne rozliczenia finansowe”	18.626,00	18.626,00
Razem § 633:	18.626,00	18.626,00
OGÓLFM:	1.707.584,00	1.596.396,96

- 3) Ustalono, że w trakcie roku na bankowy rachunek gminy wpłynęło 1.029.518,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 203. Niewykorzystane dotacje, w wysokości 44.243,03 zł, zwrócono do budżetu państwa w dniach: 13, 15, 22 i 23.01.2020 r.

Z otrzymanych dotacji na zadania bieżące gmina rozliczyła się sporządzoną i przesłaną w dniu 4.02.2020 r. do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku pisemną „Informacją o otrzymanych i wykorzystanych dotacjach nie objętych Rb-50 za IV kwartały 2019 roku” W informacji tej wykazano prawidłowe dane.

- 4) Klasyfikowane w § 626 rozdział 92695 dochody w wysokości 592.496,00 zł zrealizowano w dniach 16.10.2019 r. (496.400,00 zł) i 25.11.2019 r. (96.096,00 zł) poprzez przelewy z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Dotacje te otrzymano na dofinansowanie dwóch, wymienionych poniżej, zadań inwestycyjnych.

- Podstawę otrzymania dotacji w wysokości 496.400,00 zł stanowiła umowa nr 2017/0128/6559/SubA/DIS/SZ z dnia 29.08.2017 r., dotycząca dofinansowania zadania inwestycyjnego pn. *Remont hali sportowej przy Zespole Szkół w Przechlewie wraz z budową boiska wielofunkcyjnego, bieżni i skoczni do skoku w dal przy Szkole Podstawowej w Sapolnie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.*

Na podstawie tej umowy, w latach jej realizacji, gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 1.896.400,00 zł dla zadania inwestycyjnego o wartości 3.793.244,55 zł. Otrzymałą w 2019 roku dotację w wysokości 496.400,00 zł wykorzystano do zapłaty faktury za remont hali sportowej przy Zespole Szkół w Przechlewie.

Ustalono, że w dniu 21.10.2019 r. do kontrolowanej jednostki wpłynęło pismo DIS-WIR.4701.245.2019 Ministerstwa Sportu i Turystyki Departament Infrastruktury Sportowej z dnia 16.10.2019 r. informujące o przyjęciu rozliczenia zadania inwestycyjnego w zakresie rzeczowym oraz w części finansowej na kwotę 1.896.400,00 zł.

- Dotację celową w wysokości 96.096,00 zł otrzymano na podstawie umowy nr 2019/0447/6559/SubA/DIS/OSA, zawartej w dniu 7.08.2019 r., dotyczącej dofinansowania zadania inwestycyjnego pn. *Budowa Otwartych Stref Aktywności – wariant podstawowy – 5 obiektów*, w zakresie obejmującym 3 obiekty w Przechlewie oraz obiekty w Sapolnie i Nowej Wsi. Dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dla zadania o planowanym koszcie realizacji w wysokości 257.800,00 zł nie mogło przekroczyć kwoty 125.000,00 zł.

Z otrzymanej dotacji kontrolowana jednostka rozliczyła się przysyłając w dniu 7.01.2020 r. do ww. Ministerstwa wymagane umową „Rozliczenie dofinansowania zadania inwestycyjnego...”. W rozliczeniu wykazano prawidłowe dane, m. in. w zakresie

ostatecznych wydatków na realizację zadania (192.192,58 zł) oraz wykorzystanego dofinansowania – 96.096,00 zł.

- 5) Klasyfikowana w § 633 w rozdziale 75814 – „Różne rozliczenia finansowe” dotacja w wysokości 18.626,00 zł, otrzymana w dniu 29.08.2019 r., stanowiła zwrot części wydatków majątkowych gminy, zrealizowanych w 2018 roku w ramach funduszu sołeckiego, wykazanych w przesłanym do Wojewody Pomorskiego „Wniosku o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy w ramach funduszu sołeckiego”.

3.7.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień

- 1) W 2019 roku zrealizowano 49.643,00 zł dochodów z tytułu dotacji celowych otrzymanych na realizację porozumień.
Dochód w tej wysokości, klasyfikowany w § 663 – „Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”, wykonano w rozdziale 01042 – „Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych”
- 2) Wymieniona powyżej dotacja wpłynęła na bankowy rachunek kontrolowanej gminy w dniu 15.11.2019 r. z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku. Podstawę otrzymania dotacji stanowiła umowa nr 64G/WBG-OGR/2019 o udzielenie dotacji na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych, zawarta z Województwem Pomorskim w dniu 5.08.2019 r.
- 3) Otrzymaną dotację, wykorzystaną na dofinansowanie przebudowy drogi w Przechlewie, rozliczono zgodnie z wymogami określonymi w przywołanej powyżej umowie.

3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

- 1) W 2019 roku zrealizowano 734.500,00 zł bieżących wydatków budżetowych klasyfikowanych jako dotacje podmiotowe. Wydatki te poniesiono w rozdziale 92116 – „Biblioteki” i § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”.
- 2) Z załącznika nr 9 („Dotacje podmiotowe w roku 2019”) do uchwały Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Przechlewo na 2019 rok wynikało, że w roku tym planowano udzielić 758.000,00 zł dotacji podmiotowych dla samorządowej instytucji kultury – Gminnej Biblioteki i Centrum Kultury w Przechlewie. W trakcie roku plan dotacji nie był zmieniany.
- 3) Na podstawie ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w ww. podziałkach klasyfikacji ustalono, że w trakcie roku na bankowy rachunek ww. instytucji kultury przekazano dotacje podmiotowe w zaplanowanej wysokości.

W dniu 31.12.2019 roku instytucja ta przełała na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki kwotę 23.500,00 zł, jako zwrot dotacji.

- 4) Księgowego rozliczenia udzielonej w 2019 roku Gminnej Bibliotece i Centrum Kultury w Przechlewie dokonano pod datą 31.12.2019 r. w oparciu o dowód „polecenia księgowania” z nr 195 z dnia 6.02.2020 r.
- Podstawę wystawienia ww. dokumentu wewnętrznego stanowiło otrzymane w dniu 31.01.2020 r. pismo (bez numeru) z dnia 31.01.2020 r., zatytułowane „Rozliczenie dotacji podmiotowej za 2019 rok” z pieczętką nagłówkową ww. instytucji kultury, podpisane przez panią Elżbietę Baran – dyrektor Gminnej Biblioteki i Centrum Kultury w Przechlewie oraz panią Małgorzatę Sominkę – głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo.

Z ww. rozliczenia wynikało m.in., że z otrzymanej dotacji podmiotowej z budżetu gminy w wysokości 758.000,00 zł instytucja kultury wydatkowała środki na sumę 734.500,00 zł, w tym: 511.605,33 zł na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń; 107.340,81 zł na zakup materiałów i wyposażenia; 77.183,51 zł na zakup usług (w tym usług remontowych); 16.572,60 zł na zakup środków czystości, usług zdrowotnych, itp., oraz 16.701,96 zł na pokrycie kosztów podróży służbowych oraz opłacenie różnych składek. W rozliczeniu tym wykazano też, że niewykorzystana część dotacji, w kwocie 23.500,00 zł, została zwrócona do budżetu w grudniu 2019 r.

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

- 1) W 2019 roku poniesiono 247.911,00 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych jako dotacje przedmiotowe. Wydatki te zrealizowano w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej” § 265 – „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego”. Poniesione wydatki były równe sumie wydatków planowanych.
- 2) Z załącznika nr 10 („Dotacje przedmiotowe w roku 2019”) do podjętej w dniu 20.12.2018 r. uchwały budżetowej podstawowej na rok 2019 wynikało, że w roku tym planowano udzielić 152.647,00 zł dotacji przedmiotowych dla Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie – samorządowego zakładu budżetowego, w tym:
  - 79.343,00 zł dotacji tytułem dopłat do utrzymania zieleni, czystości i porządku na stanicach wodnych, w parku w Przechlewie, na ścieżkach rowerowych oraz na brzegu jeziora Przechlewskiego, według stawki 2,13 zł za 1 m² powierzchni;
  - 35.623,00 zł dotacji tytułem dopłat do utrzymania obiektów sportowych, według stawki 11,78 zł za godzinę;
  - 37.681,00 zł dotacji tytułem dopłat do utrzymania kąpieliska i wypożyczalni sprzętu, według stawki 58,15 zł za godzinę.

- 3) Ustalono, że ww. stawki dopłat wynikały z załącznika do uchwały Nr 299/LIII/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 18 października 2018 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla samorządowego zakładu budżetowego w roku 2019.
Z uchwały tej wynikało również, że łączne dotacje przedmiotowe nie mogą przekroczyć 50% kosztów działalności zakładu budżetowego oraz, że podstawę obliczenia dotacji na dany rok stanowi kalkulacja stawek jednostkowych, dołączona do wniosku zakładu budżetowego.
- 4) W trakcie roku plan wydatków budżetowych klasyfikowanych jako dotacje przedmiotowe zwiększono o 95.264,00 zł (o 62%), do wysokości 247.911,00 zł. Zwiększenia planu dokonano uchwałą Nr 93/XIV/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2019.
- 5) Ustalono, że w dniu 29.10.2019 r., przed podjęciem uchwały zwiększającej plan dotacji, organ stanowiący gminy przyjął uchwałą Nr 88/XIV/2019 w sprawie ustalenia wysokości stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla samorządowego zakładu budżetowego w roku 2019.
Określone tą uchwałą stawki dopłat wynosiły: 3,23 zł do każdego m² powierzchni w zakresie utrzymania zieleni, czystości i porządku w stanicach wodnych, w parku w Przechlewie, na ścieżkach rowerowych oraz na brzegu jeziora Przechlewskiego; 11,78 zł dopłaty do każdej godziny utrzymania obiektów sportowych oraz 95,51 zł do każdej godziny utrzymania kąpieliska i wypożyczalni sprzętu.
- 6) W trakcie kontroli ustalono, że określone ww. uchwałami Rady Gminy Przechlewo stawki dopłat oraz wielkości dotacji przedmiotowych oparto na wyliczeniach (kalkulacjach) zawartych we wnioskach Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie – „wniosku o przyznanie dotacji przedmiotowej na 2019 rok” z dnia 2.10.2018 r. (wpływ do urzędu gminy w dniu 4.10.2018 r.) oraz we „wniosku o zmianę stawek dotacji przedmiotowej na 2019 rok” z dnia 11.10.2019 r. (wpływ w dniu 15.10.2019 r.).
- 7) Księgowego rozliczenia dotacji udzielonych ww. samorządowemu zakładowi budżetowemu dokonano pod datą 31.12.2019 r. w oparciu o dowód „polecenie księgowania” nr 193 z dnia 29.01.2020 r.
Podstawę wystawienia ww. dowodu wewnętrznego 3 pisma (rozliczenia dotacji z podziałem na dofinansowane zadania) Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie z dnia 17.01.2020 r., zawierające dane o: wydatkach poniesionych na realizację dofinansowanych zadań; kosztach pokrytych z dochodów własnych zakładu; wydatkach pokrytych dotacjami z budżetu gminy oraz miejscu przechowywania dokumentów potwierdzających poniesione wydatki.
Ustalono, że do rozliczenia otrzymanych dotacji Ośrodek przyjął prawidłowe, tj. zgodne z podanymi we wniosku z dnia 11.10.2019 r. oraz zatwierdzone przez organ stanowiący

gminy stawki dopłat, jak też zgodne podanymi w ww. wniosku jednostki kalkulacyjne (powierzchnie, godziny).

- 8) Udzielone dotacje przedmiotowe nie przekraczały 50% kosztów działalności ww. samorządowego zakładu budżetowego.

3.7.2.3. Dotacje celowe

- 1) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym udzielono 265.190,59 zł dotacji celowych zaliczanych do wydatków bieżących. Wielkości dotacji udzielonych w poszczególnych paragrafach i rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie - paragraf klasyfikacji budżetowej	Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)	Ogólne dane o beneficjentach dotacji
1	2	3	4	5
1.	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych, przekazane jednostkom zaliczanym do sektora finansów publicznych - § 273	92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami”	16.800,00	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Anny w Przechlewie
2.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282	75412 – „Ochotnicze straże pożarne”	4.124,00	OSP Przechlewo
		85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”	12.000,00	Akademia Piłkarska Junior Football Akademii w Przechlewie (5.000,00 zł); UKS Sapolno (4.000,00 zł); LKS PRIME FOOD Przechlewo (3.000,00 zł)
		85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym”	6.300,00	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego
		92195 – „Pozostała działalność”	31.966,59	6 stowarzyszeń, w tym 4 koła gospodyń wiejskich
		92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	128.000,00	6 stowarzyszeń, w tym 4 kluby sportowe
3.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 283	85505 – „Tworzenie i funkcjonowanie żłobków”	60.000,00	Żłobek „Elemeledudki” w Przechlewie
		85506 – „Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych”	6.000,00	Klub dziecięcy „Elemeledudki” w Przechlewie
Razem:			265.190,59	x

- 2) Kontrolę w zakresie udzielania i rozliczenia dotacji celowych przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych następującym beneficjentom:

- 1/ Parafii Kościoła Rzymsko-Katolickiego p.w. Św. Anny w Przechlewie – 16.800,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 273 w rozdziale 92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami” na zadanie pn. *Prace konserwatorsko-restauratorskie stropu i ścian w prezbiterium* w kościele p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Przechlewie – umowa nr 1/2019 z dnia 3.04.2019 r.;
- 2/ Ludowemu Klubowi Sportowemu PRIME FOOD BRDA PRZECHLEWO – 50.500,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605, na realizację zadania publicznego pn. *Sport to zdrowie 2019* – umowa nr 3/2019 z dnia 15.03.2019 r.;

- 3/ Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu im. Janusza Kusocińskiego w Przechlewie – 4.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 85154 na realizację zadania publicznego pn. *XXIX Międzynarodowe Biegi Przelajowe w ramach obchodów XIX Dni Unii Europejskiej Przechlewo 2019* – umowa nr 4/2019 z dnia 15.03.2019 r.;
  - 4/ Kołu Gospodyń Wiejskich FIOŁKI w Nowej Wsi – 10.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92195 na realizację zadania publicznego pn. *Jarmark św. Anny w Przechlewie* – umowa nr 6/2019 z dnia 15.03.2019 r.;
  - 5/ Zakładowemu Klubowi Sportowemu CONTRA w Przechlewie – 15.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 na realizację zadania publicznego pn. *Triathlon Przechlewo 2019* – umowa nr 8/2019 z dnia 18.03.2019 r.;
  - 6/ Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu im. Ireny Szewińskiej w Sąpolnie – 4.500,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 na realizację zadania publicznego pn. *Żyjmy zdrowo* – umowa nr 9/2019 z dnia 18.03.2019 r.;
  - 7/ Akademii Piłkarskiej Junior Football Academy w Przechlewie – 30.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 85154 na realizację zadania publicznego pn. *Przechlewska Liga Mistrzów 2019 – popularyzacja piłki nożnej wśród mieszkańców Gminy Przechlewo* – umowa nr 11/2019 z dnia 18.03.2019 r.;
  - 8/ Polskiemu Związkowi Wędkarskiemu w Słupsku Koło w Przechlewie – 2.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 na realizację zadania publicznego pn. *Popularyzacja sportu wędkarskiego oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców Gminy Przechlewo* – umowa nr 7/MD/2019 z dnia 26.03.2019 r.;
  - 9/ Stowarzyszeniu „Drużyna Płonących Serc” w Przechlewie – 3.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92195 na realizację zadania publicznego pn. *Spotkania integracyjno-kulturalne* – umowa nr 9/MD/2019 z dnia 26.03.2019 r.;
  - 10/ Ludowemu Klubowi Sportowemu PRIME FOOD BRDA PRZECHLEWO w Przechlewie – 2.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 na realizację zadania publicznego pn. *Czwartki Lekkoatletyczne* – umowa nr 12/MD/2019 z dnia 26.03.2019 r.;
  - 11/ Kołu Gospodyń Wiejskich „Dąbrowianki” w Dąbrowie Człuchowskiej – 4.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92195 na realizację zadania publicznego pn. *Majówka z rodziną* – umowa nr 14/MD/2019 z dnia 26.03.2019 r.
- 3) Podstawę przekazania w dniu 17.06.2019 r. dotacji w wysokości 16.800,00 zł Parafii Kościoła Rzymskokatolickiego p.w. Św. Anny w Przechlewie na dofinansowanie prac konserwatorsko-restauratorskich stropu i ścian w prezbiterium filialnego kościoła p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Przechlewie stanowiła umowa nr 1/2019 z dnia 3.04.2019 r., zawarta na wniosek Parafii z dnia 12.10.2018 r. Zgodnie z wnioskiem kwota

16.800,00 zł miała być wykorzystana na częściowe pokrycie kosztów zadania, wyliczonych na kwotę 33.663,39 zł.

- Ustalono, że wniosek o dotację zawierał wszystkie elementy (załączniki) wymagane uchwałą Nr 160/XXVI/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 24 października 2016 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, w tym: wypis z księgi wieczystej, potwierdzający przysługujące ww. Parafii prawo własności nieruchomości z kościołem filialnym; decyzję administracyjną Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zezwalającą na przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich (decyzja z dnia 23.11.2015 r., zezwalająca na wykonanie prac w okresie do dnia 31.12.2020 r.); wystawiony przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dokument potwierdzający wpisanie kościoła filialnego p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Przechlewie do rejestru zabytków województwa pomorskiego; sporządzony w dniu 11.10.2018 r. kosztorys inwestorski na prace budowlano-konserwatorskie stropu i ścian prezbiterium – wartość kosztorysowa tych prac wyniosła 33.663,39 zł.
  - Przyznanie Parafii dotacji celowej w wysokości 16.800,00 zł nastąpiło uchwałą Nr 304/LIII/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 18 października 2018 r. w sprawie udzielenia dotacji dla parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Anny w Przechlewie na wykonanie prac konserwatorsko – restauratorskich w kościele p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Przechlewie – zadanie pn. „Prace konserwatorsko – restauratorskie stropu i ścian w prezbiterium”.
  - Przekazania w dniu 17.06.2019 r. dotacji na bankowy rachunek Parafii dokonano po komisyjnym odbiorze wykonanych prac w dniu 30.05.2019 r. oraz wpływie wniosku Parafii z dnia 6.06.2019 r. o przekazanie środków finansowych na podstawie umowy z dnia 3.04.2019 r.
Z okazanej do kontroli dokumentacji wynikało, że całkowity koszt zadania wyniósł 33.663,39 zł. Poza dotacją z budżetu gminy prace konserwatorskie były dofinansowane kwotą 8.000,00 zł ze środków budżetu państwa przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.
  - Rozliczenia udzielonej dotacji w urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki dokonano pod datą 22.07.2019 r. w oparciu o dowód polecenie księgowania nr 93. Ten dowód wewnętrzny wystawiono na podstawie otrzymanego w dniu 17.07.2019 roku „Sprawozdania z wykonania prac lub robót (zadania)”, zatwierdzonego (brak znaczenia daty) przez pana Krzysztofa Michałowskiego – wójta gminy.
- 4) Podstawę udzielenia pozostałych dotacji przyjętych jako próba do kontroli stanowiły przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o

wolontariacie (Tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1057) oraz uregulowania *Programu i trybu współpracy Gminy Przechlewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2019 roku*, przyjętego uchwałą Nr 301/LIII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 18 października 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu i trybu współpracy...”.

Z przywołanego *Programu* wynikało, że w 2019 roku na realizację ujętych w nim zadań zaplanowano kwotę 146.300,00 zł, przy czym ostateczna wysokość środków publicznych przeznaczonych na ten cel miała być określona w uchwale budżetowej na rok 2019. Według uchwalonego w dniu 20.12.2018 r. budżetu gminy na 2019 rok w roku tym planowano udzielenie 178.300,00 zł dotacji celowych dla podmiotów (organizacji pozarządowych, stowarzyszeń) wybranych w drodze otwartego konkursu ofert.

- Ustalono, że udzielenie dotacji wymienionych w punktach 2 – 7 zestawienia przedstawiającego próbę kontrolną nastąpiło po:
  - ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Gminy Przechlewo w sferze zadań publicznych obejmujących działalność pożytku publicznego w roku 2019 – zarządzenie Nr 21/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych (...);
  - powołaniu Komisji Konkursowej – zarządzenie Nr 31/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Gminy Przechlewo w sferze zadań publicznych obejmujących działalność pożytku publicznego w roku 2019;
  - ocenie złożonych ofert przez powołaną Komisję Konkursową na posiedzeniu w dniu 22.02.2019 r.;
  - ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert – zarządzenie Nr 41/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 5 marca 2019 r. w sprawie ogłoszenia wyników konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Gminy Przechlewo w sferze zadań publicznych obejmujących działalność pożytku publicznego w roku 2019;
  - zawarciu umów o realizację zadania publicznego – numery umów i daty ich zawarcia podano przy opisie próby kontrolnej.

- Udzielenie dotacji wymienionych w punktach 8 – 11 zestawienia charakteryzującego próbę kontrolną nastąpiło po:
  - wprowadzeniu do stosowania, z dniem 22.01.2019 r., *Regulaminu zlecenia organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizacji zadań publicznych o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert* –

zarządzenie Nr 22/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie określenia Regulaminu zlecenia organizacjom pozarządowym (...), zmienionego zarządzeniem Nr 40/2019 tego organu z dnia 1 marca 2019 r.

- złożeniu przez ww. podmioty ofert wykonania zadania publicznego;
  - ocenie złożonych ofert przez merytorycznego pracownika urzędu gminy;
  - zamieszczeniu złożonych ofert w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń urzędu gminy oraz na stronie internetowej gminy;
  - wydaniu przez wójta gminy zarządzeń w sprawie przyznania dotacji na realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert: Nr 56/2019 z dnia 15 marca 2019 r.;
  - aktualizacji ofert realizacji zadania publicznego;
  - podpisaniu umów o realizację zadania publicznego – numery umów i daty ich zawarcia podano przy opisie próby kontrolnej.
- 5) Kontrola umów zawartych z beneficjentami dotacji, sprawozdań z realizacji zadania publicznego oraz innych dokumentów (pism, notatek, decyzji administracyjnych wójta gminy) z próby kontrolnej nie wykazała nieprawidłowości.
- W trakcie kontroli ustalono, że po zakończeniu roku budżetowego 2019 wójt gminy wydał 2 decyzje administracyjne w sprawie określenia kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, wystąpił też jeden przypadek zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Ustalenia dotyczące tych dotacji przedstawiono poniżej.
- Ustalono, że po analizie złożonego przez Zakładowy Klub Sportowy CONTRA w Przechlewie sprawozdania końcowego z realizacji zadania pn. *Triathlon Przechlewo 2019* (umowa nr 8/2019 z dnia 18.03.2019 r.) w dniu 6.02.2020 r. przesłano Klubowi zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, a w dniu 18.02.2020 r. wójt gminy wydał decyzję administracyjną (nr sprawy: IODO.526.12.2.2.2019/2020) w sprawie określenia kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, podlegającej zwrotowi do budżetu gminy. Z uzasadnienia decyzji administracyjnej oraz ww. sprawozdania z realizacji zadania wynikało, że środkami finansowymi pochodzącymi z otrzymanej dotacji budżetowej Klub pokrył 11.889,60 zł wydatków na „organizację całej imprezy, obsługę medyczną, obsługę WOPR, ochronę, zaplecze sędziowskie oraz noclegi”, według uregulowań zawartej umowy na ww. cele można było wykorzystać z dotacji maksymalnie kwotę 8.050,00 zł. Określona ww. decyzją administracyjną kwota do zwrotu (3.839,60 zł) wpłynęła na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki w dniu 19.02.2020 r.
  - Drugą decyzję administracyjną w sprawie określenia kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (nr IODO.526.7.3.2019/2020) wójt gminy wydał w dniu 27.02.2020 r. po analizie sprawozdania końcowego Ludowego Klubu Sportowego PRIME FOOD BRDA

PRZECHLEWO z realizacji zadania pn. *Sport to zdrowie* (umowa nr 3/2019 z dnia 15.03.2019 r.) oraz doręczeniu w dniu 13.02.2020 r. ww. Klubowi zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie określenia kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Z okazanej dokumentacji oraz uzasadnienia wydanej decyzji administracyjnej wynikało, że na wynagrodzenia trenerów Klub wykorzystał z dotacji kwotę 11.024,03 zł, przy dopuszczonej kwocie 10.100,00 zł. Beneficjent dotacji nie zastosował się uregulowań zawartych w punkcie 5. części II. („Zasady przyznawania dotacji”) ogłoszenia Wójta Gminy Przechlewo o otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w 2019r., stanowiącym załącznik do przywołanego już zarządzenia Nr 21/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert (...). W myśl tych uregulowań – cyt.: „Koszty obsługi zadania publicznego, tj. koszty wynagrodzeń trenerów, animatorów, koordynatorów i księgowych, wydatkowane z dotacji, mogą stanowić do 20% wartości wnioskowanej dotacji”. Przy dotacji budżetowej w wysokości 50.500,00 zł, kwota, jaką beneficjent dotacji mógł wykorzystać na ww. cele wynosiła 10.100,00 zł.

Określona ww. decyzją administracyjną kwota do zwrotu (924,03 zł) wpłynęła wraz z odsetkami na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki w dniu 8.05.2020 r.

- W jednym przypadku beneficjent dotacji nie wykorzystał całej kwoty otrzymanej dotacji – ustalenie to dotyczy umowy nr 14/MD/2019 z dnia 26.03.2019 r., zawartej z Kołem Gospodyń Wiejskich „Dąbrowianki” w Dąbrowie Człuchowskiej. Niewykorzystana do dnia 12.07.2019 r. kwota 1,00 zł z dotacji w wysokości 4.000,00 zł, została zwrócona terminowo, w dniu 26.07.2019 r.
- 6) Do księgowań na kontach 810 i 224, związanych z rozliczeniem udzielonych dotacji, uwag nie wniesiono.

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Kontrolę w zakresie długu publicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu gminy przeprowadzono w oparciu o lata 2018-2019.

3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków przekraczania przez organ wykonawczy gminy uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy.

3.8.2. Przychody i rozchody

Rok 2018

- 1) Z uchwalonego w dniu 21.12.2017 roku budżetu gminy na 2018 rok (uchwała Nr 250/XLIV/2017 Rady Gminy Przechlewo) wynikało, że przychody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 4.177.444,00 zł, rozchody budżetu gminy wynieść miały 818.863,00 zł.

Na podstawie załącznika nr 4 („Przychody i rozchody budżetu w 2018 r.”) do ww. uchwały ustalono, że przychody budżetu pochodzić miały z pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym, planowane rozchody związane były ze spłatą kredytów i pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym (444.485,00 zł) oraz pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 374.378,00 zł.

- 2) Aktualny na koniec 2018 roku budżet gminy zakładał realizację dochodów w wysokości 35.581.561,04 zł, wydatków na sumę 37.325.645,04 zł, przychodów w wysokości 3.732.959,00 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 1.988.875,00 zł.

Ostateczny plan przychodów obejmował przychody z zaciągniętych kredytów i pożyczek, końcowy plan rozchodów budżetu obejmował rozchody związane ze spłatą zaciągniętych kredytów i pożyczek.

- 3) Ustalono, że w 2018 roku zrealizowano dochody w wysokości 35.518.192,35 zł, wydatki na sumę 34.761.775,81 zł, przychody w wysokości 4.288.861,96 zł oraz rozchody w wysokości 1.988.874,25 zł.

Wykonane przychody w wysokości 4.288.861,96 zł pochodziły z:

- kredytu w wysokości 3.147.116,00 zł, zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Człuchowie, na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- transz pożyczki zaciągniętej w 2017 r. w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. *Budowa, przebudowa i rozbudowa Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Przechlewie* – 553.926,21 zł;
- tzw. „wolnych środków”, zdefiniowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 587.819,75 zł.

Rozchody budżetu, zrealizowane na sumę 1.988.874,25 zł, wiązały się za spłatą rat ośmiu kredytów (1.884.874,25 zł) oraz dwóch pożyczek (104.000,00 zł).

- 4) Ustalenia w zakresie zaciągania oraz spłaty kredytów i pożyczek przedstawiono w punkcie „3.8.3. Kredyty i pożyczki” niniejszego protokołu.

Rok 2019

- 1) Z uchwalonego w dniu 20.12.2018 r. budżetu gminy na 2019 rok (uchwała Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo) wynikało, że przychody budżetu gminy wynieść miały 6.186.514,00 zł, rozchody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 879.000,00 zł. Na podstawie załącznika nr 4 („Przychody i rozchody budżetu w 2019 r.”) do ww. uchwały ustalono, że planowane przychody budżetu pochodzić miały z: pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym (4.981.526,00 zł); pożyczek i kredytów zaciągniętych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (617.168,00 zł) oraz z tzw. „wolnych środków” (587.820,00 zł). Planowane rozchody budżetu wiązały się ze spłatą otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.
- 2) Aktualny na koniec 2019 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 35.958.101,06 zł, wydatków na sumę 42.646.638,06 zł, przychodów w wysokości 8.037.937,00 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 1.349.400,00 zł. Plan przychodów zamierzano zrealizować poprzez przychody z kredytów i pożyczek (4.981.533,00 zł) oraz z tzw. „wolnych środków” – 3.056.404,00 zł, końcowy plan rozchodów budżetu obejmował wyłącznie spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek.
- 3) W 2019 roku gmina zrealizowała 37.708.096,64 zł dochodów budżetowych, poniosła wydatki na sumę 39.997.160,02 zł, zrealizowała 8.037.936,65 zł przychodów oraz rozchody na sumę 1.349.400,00 zł.

Wykonane przychody w wysokości 8.037.936,65 zł pochodziły z:

- kredytu w wysokości 2.880.000,00 zł, zaciągniętego w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Oddział w Gdańsku na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- transz pożyczki zaciągniętej w 2017 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. *Budowa, przebudowa i rozbudowa Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Przechlewie* – 2.101.532,40 zł;
- tzw. „wolnych środków”, zdefiniowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 3.056.404,25 zł.

Rozchody budżetu, zrealizowane na sumę 1.349.400,00 zł, wiązały się za spłatą rat pięciu kredytów (1.265.000,00 zł) oraz dwóch pożyczek (84.400,00 zł).

3.8.3. Kredyty i pożyczki

Na podstawie ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) prowadzonej na kontach 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” ustalono, że na dzień 1.01.2018 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych

oraz pożyczek wynosiły 8.492.800,07 zł. Na koniec 2019 roku zobowiązania kredytowe i pożyczkowe gminy wynosiły łącznie 13.817.500,43 zł.

Ustalenia w zakresie zaciągania kredytów i pożyczek oraz ich spłaty przedstawiono poniżej.

Kredyty

- 1) Na dzień 1.01.2018 r. konto 134 – „Kredyty bankowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 7.589.477,25 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niespłacenia niewymagalnych rat 7 kredytów zaciągniętych w latach 2008-2014, tj.:
- 38.132,75 zł z kredytu w wysokości 672.263,00 zł, zaciągniętego w 2008 roku w Banku Ochrony Środowiska w Warszawie Oddział w Gdańsku na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego – umowa nr 442/W11/TM/2008/098 z dnia 29.02.2008 r.
Kredyt miał być spłacany w latach 2008-2018. W 2018 roku spłacono terminowo raty na sumę 38.132,75 zł i po tym roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań z tytułu ww. kredytu;
  - 7.244,50 zł z kredytu w wysokości 127.726,00 zł, zaciągniętego w 2008 roku w Banku Ochrony Środowiska w Warszawie Oddział w Gdańsku na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego – umowa nr 443/W11/TM/2008/098 z dnia 29.02.2008 r.
Kredyt miał być spłacany w latach 2008-2018. W 2018 roku spłacono terminowo raty na sumę 7.244,50 zł i po tym roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań z tytułu tego kredytu;
  - 2.716.000,00 zł z kredytu w tej wysokości zaciągniętego w 2011 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego – umowa nr KR.BS.UM.1/I/JST/11 z dnia 2.06.2011 r., zmieniona aneksami z dni: 29.06.2011 r.; 29.12.2011 r.; 23.10.2018 r. i 27.12.2019 r.
Według postanowień umowy w brzmieniu z dnia jej zawarcia kredyt miał być spłacany w latach 2018-2024, po dokonanych zmianach umowy spłata kredytu miała się zakończyć w roku 2021. W latach 2018-2019 spłacono terminowo przypadające na ten okres raty na sumę 2.216.000,00 zł i do spłaty po 2019 roku pozostały raty na sumę 500.000,00 zł;
  - 2.568.000,00 zł z kredytu w wysokości 2.598.000,00 zł zaciągniętego w 2012 roku w SGB-Banku SA w Poznaniu na finansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr KOS/28/JST/U/2012 z dnia 27.08.2012 r.
Kredyt miał być spłacany w ratach rocznych w latach 2015-2028. W latach 2018-2019 spłacono terminowo przypadające na ten okres raty na sumę 20.000,00 zł i do spłaty po 2019 roku zostały raty na sumę 2.548.000,00 zł;

- 955.100,00 zł z kredytu w wysokości 1.100.000,00 zł zaciągniętego w 2013 roku w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA w Warszawie Regionalne Centrum Korporacyjne w Koszalinie na finansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 17102046490000769600492942 z dnia 19.07.2013 r., zmieniona aneksami z dnia 3.06.2015 r.; 2.07.2018 r.; 24.09.2018 r. i 17.01.2019 r.

Według postanowień umowy w brzmieniu z dnia jej zawarcia kredyt miał być spłacany w latach 2016-2030, po dokonanych zmianach umowy spłata kredytu przypadła na lata 2015-2029.

W latach 2018-2019 spłacono terminowo przypadające na ten okres raty na sumę 313.497,00 zł i do spłaty po 2019 roku pozostały raty na sumę 641.603,00 zł;

- 255.000,00 zł z kredytu w wysokości 270.000,00 zł zaciągniętego w 2013 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 4/I/JST/13/P z dnia 29.11.2013 r.

Kredyt miał być spłacany w latach 2015-2024. W dniu 30.03.2018 roku gmina spłaciła przypadającą na ten rok ratę w wysokości 10.000,00 zł, z kolei w dniu 21.12.2018 roku nastąpiła przedterminowa spłata pozostałych rat kredytu, na sumę 245.000,00 zł;

- 1.050.000,00 zł z kredytu w wysokości 1.100.000,00 zł zaciągniętego w 2014 roku w SGB-Banku SA w Poznaniu na finansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr KOS/01/JST/U/2014 z dnia 4.06.2014 r.

Kredyt miał być spłacany w ratach rocznych w latach 2016-2030. W latach 2018-2019 spłacono terminowo przypadające na ten okres raty na sumę 100.000,00 zł i do spłaty po 2019 roku zostały raty na sumę 950.000,00 zł;

Ogółem w latach 2018-2019 gmina spłaciła raty ww. kredytów na sumę 2.949.874,25 zł. Z kredytów zaciągniętych przed 2018 rokiem do spłaty po 2019 roku pozostały zobowiązania na sumę 4.639.603,00 zł.

- 2) W latach 2018-2019 kontrolowana gmina zaciągnęła 2 kredyty długoterminowe na sumę 6.027.116,00 zł.
  - a) W 2018 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 3.147.116,00 zł w Banku Spółdzielczym w Człuchowie, na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr UmK168/2018/42 z dnia 7.05.2018 r. Według tej umowy spłata kredytu następować miała w latach 2019-2030.

- Zaciągnięcie kredytu nastąpiło na podstawie uchwały Nr 256/XLV/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego dla Gminy Przechlewo oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.
  - Przy ubieganiu się o ww. kredyt wójt gminy uzyskał wymaganą przepisami art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tego kredytu – pozytywna opinia wyrażona została w uchwale Nr 036/g257/K/V/18 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 27 marca 2018 r.
  - W roku 2019 gmina spłaciła terminowo przypadającą na ten rok ratę kredytu w kwocie 200.000,00 zł i do spłaty po tym roku pozostały raty na sumę 2.947.116,00 zł.
- b) W 2019 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 2.880.000,00 zł w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Oddział w Gdańsku, z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 19/2997 z dnia 10.07.2019 r. Z umowy wynikało, że kredyt ma być spłacany w latach 2022-2030.
- Zaciągnięcie kredytu nastąpiło na podstawie uchwały Nr 54/IX/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego dla Gminy Przechlewo oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.
  - Przy ubieganiu się o ww. kredyt wójt gminy uzyskał wymaganą przepisami art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tego kredytu – pozytywna opinia wyrażona została w uchwale Nr 103/g257/K/III/19 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 13 czerwca 2019 r.
- 3) Ustalono, że na dzień 31.12.2019 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów wynosiły 10.466.719,00 zł. Takie saldo konta 134 – „Kredyty bankowe” w ewidencji księgowej budżetu gminy na koniec 2019 roku obejmowało zobowiązania z tytułu kredytów zaciągniętych przed 2018 rokiem (4.639.603,00 zł) oraz dwóch kredytów zaciągniętych w latach 2018-2019 (5.827.116,00 zł).

Pożyczki

- 1) Na dzień 1.01.2018 roku konto 260 – „Zobowiązania finansowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 903.322,82 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niespłacenia niewymagalnych rat 3 pożyczek zaciągniętych w latach 2016-2017, tj.:
- 40.000,00 zł z pożyczki w wysokości 80.000,00 zł zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację

zadania inwestycyjnego pn. *Wymiana pieca centralnego ogrzewania wraz z modernizacją instalacji centralnego ogrzewania budynku szkoły podstawowej i sali sportowej w miejscowości Sąpolno, Gmina Przechlewo* – umowa nr P/45/2016 z dnia 7.11.2016 r. Pożyczka miała być spłacana w latach 2017-2019.

Ustalono, że po spłaceniu w 2018 roku raty w wysokości 20.000,00 zł ww. Fundusz z dniem 31.12.2018 roku umorzył gminie kwotę 19.600,00 zł. Pozostałą część pożyczki (400,00 zł) gmina spłaciła w dniu 10.01.2019 r.

- 418.190,00 zł z pożyczki w wysokości 498.190,00 zł, zaciągniętej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. *Dofinansowanie zakupu wozu bojowego dla OSP Przechlewo* – umowa nr 180/2016/Wn11/NZ-UR-LZ/P z dnia 7.11.2016 r.

Pożyczka miała być spłacana w latach 2017-2022. W latach 2018-2019 spłacono przypadające na ten okres raty na sumę 168.000,00 zł i do spłaty po 2019 roku pozostały raty na sumę 250.190,00 zł.

Ustalono, że przywołana umowa dotyczyła pożyczki w wysokości 500.000,00 zł i na taką kwotę sporządzono harmonogram spłat. Faktycznie zaciągnięto pożyczkę o 1.810,00 zł niższą.

- 445.132,82 zł z pożyczki zaciągniętej w 2017 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. *Budowa, przebudowa i rozbudowa Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Przechlewie* – umowa nr 21/2017/Wn11/OW-KI-YS/P z dnia 17.01.2017 r.

Przywołana umowa dotyczyła pożyczki do wysokości 3.135.800,00 zł. Według zapisów umowy pożyczka miała być uruchamiana w transzach, w latach 2017-2020, do wysokości: 608.115,89 zł w 2017 roku; 1.163.786,31 zł w roku 2018; 1.196.971,45 zł w roku 2019 oraz 166.926,35 zł w roku 2020. Spłata pożyczki następować miała w latach 2021-2027.

Ustalono, że w 2017 roku na wniosek gminy bank uruchomił środki pożyczki do wysokości 445.132,82 zł. W kolejnych dwóch latach uruchomiono środki pożyczki na sumę 2.655.458,61 zł i na koniec 2019 roku zadłużenie gminy z tytułu tej pożyczki wynosiło 3.100.591,43 zł.

Ogółem w latach 2018-2019 gmina spłaciła raty ww. pożyczek na sumę 188.400,00 zł, a 19.600,00 zł zostało gminie umorzone. Do spłaty po 2019 roku pozostały zobowiązania pożyczkowe na sumę 3.350.781,43 zł.

- 2) W latach 2018-2019 kontrolowana jednostka samorządu terytorialnego nie zaciągała pożyczek.

- 3) Wynikające z ewidencji księgowej (konta 134 i 260) łączne zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 13.817.500,43 zł. Zobowiązania takie wykazano prawidłowo w wierszu E2 („Kredyty i pożyczki”) części A („Zobowiązania według tytułów dłużnych”) kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2019 roku.

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

W latach 2018-2019 kontrolowana gmina nie planowała i nie realizowała przychodów budżetowych ze źródeł, o jakich mowa w tytule. W analogicznym okresie nie realizowano też rozchodów budżetowych związanych z wykupem papierów wartościowych.

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2018 roku na obsługę długu gminy kontrolowana jednostka wydatkowała środki w wysokości 287.739,75 zł, klasyfikowane w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”. Powyższa wielkość obejmowała 271.404,17 zł wydatków związanych ze spłatą odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek (§ 811) oraz 16.335,58 zł wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych”. Te ostatnie wydatki poniesiono na zapłatę w Banku Spółdzielczym w Człuchowie prowizji od kredytu w wysokości 3.147.116,00 zł, zaciągniętego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak też na zapłatę „opłaty przygotowawczej” w wysokości 600,00 zł po złożeniu wniosku o kredyt w rachunku bieżącym.
- 2) W 2019 roku na obsługę długu gminy wydatkowano środki w wysokości 350.850,60 zł, klasyfikowane w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”. Wydatki te wiązały się ze spłatą 324.930,60 zł odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek (§ 811) oraz z zapłatą 25.920,00 zł prowizji od zaciągniętego w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Oddział w Gdańsku kredytu w wysokości 2.880.000,00 zł (§ 430 wydatków).

3.8.6. Udzielone poręczenia i gwarancje

- 1) W latach 2018-2019 gmina nie udzielała poręczeń i gwarancji. W okresie tym gmina nie realizowała też żadnych wydatków związanych z poręczeniami i gwarancjami udzielonymi w latach wcześniejszych.
- 2) Sporządzone za 2018 i 2019 rok sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wskazywały, że w latach tych gmina posiadała niewymagalne (potencjalne) zobowiązania z tytułu

udzielonych poręczeń i gwarancji. Według tych sprawozdań na koniec 2018 roku zobowiązania te wynosiły 312.224,82 zł, a na ostatni dzień 2019 roku – 298.812,00 zł.

- 3) Zobowiązania, o jakich mowa powyżej, dotyczyły w całości poręczenia udzielonego Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za zobowiązania Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Chojnicach.
- 4) Udzielenie w dniu 17.06.2011 roku solidarnego poręczenia (wraz z innymi gminami powiatów chojnickiego i człuchowskiego) Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za zobowiązania Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Chojnicach z tytułu pożyczki w kwocie 13.593.902,00 zł na dofinansowanie zadania „Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Nowy Dwór w gminie Chojnice”, było przedmiotem kontroli w ramach kompleksowej kontroli gminy, zakończonej w dniu 31.07.2012 r.
- 5) W przyjętym w dniu 21.12.2017 roku budżecie gminy na 2018 rok (uchwała Nr 250/XLIV/2017 Rady Gminy Przechlewo) na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia zaplanowano środki budżetowe w wysokości 52.463,00 zł, klasyfikowane w § 803 – „Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji” w rozdziale 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego”. Do końca roku plan ten nie był zmieniany.
Ustalono, że wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na koniec IV kwartału 2018 r. kwota 312.224,82 zł, jako nominalna wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, była zgodna z saldem pozabilansowego konta 994-2 – „Zobowiązania warunkowe – ZZO Nowy Dwór” na dzień 31.12.2018 r.
- 6) W przyjętym w dniu 20.12.2018 roku budżecie gminy na 2019 rok (uchwała Nr 9/III/2018 Rady Gminy Przechlewo) na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia zaplanowano środki budżetowe w wysokości 52.463,00 zł. W trakcie 2019 roku plan wydatków klasyfikowanych w § 803 w rozdziale 75704 zmniejszono do wysokości 26.231,00 zł. Jak podano na wstępie tej części protokołu, żadne wydatki na spłatę poręczeń nie były realizowane.
Wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na koniec IV kwartału 2019 r., kwota 298.812,00 zł, jako nominalna wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji była zgodna z występującym na koniec 2019 roku saldem pozabilansowego konta 994-2. Wielkość ta wynikała też załącznika „Wartość poręczenia gmin na rzecz ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o. na dzień 31.12.2019 r.” do przesłanego kontrolowanej gminie i pozostałym

poręczycielom pisma ZZO/l.dz.1/2020/M.P. Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór z dnia 3.01.2020 r.

3.8.7. Rzetelność danych dotyczących przypadających do spłaty w danym roku rozchodów i wydatków

- 1) W trakcie kontroli sprawdzono zgodność wykazanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2030 (dalej: „WPF”), przyjętej uchwałą Nr 8/III/2018 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2030, danych w zakresie:
  - wydatków bieżących z tytułu poręczeń i gwarancji;
  - spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych;
  - wydatków bieżących z tytułu poręczeń i gwarancji podlegających wyłączeniu z limitu zobowiązań;
  - łącznej kwoty rozchodów objętych ustawowymi wyłączeniami z limitu spłaty zobowiązań,z dowodami źródłowymi znajdującymi się w kontrolowanej jednostce.

- 2) Ustalenia z porównania danych z WPF z okresu obejmującego lata 2019-2024 (ten okres przyjęto do kontroli zgodności danych) z dowodami źródłowymi, posiadanymi przez jednostkę w dniu uchwalania WPF, przedstawiono w poszczególnych punktach poniżej. Pod każdym z punktów przedstawiono dane kwotowe w tabelach.

Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji (poz. 2.1.1. WPF)

- Ustalono, że wykazane w pozycji „2.1.1. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji” WPF wielkości prognozowanych wydatków (52.463,00 zł w latach 2019-2023 oraz 49.909,82 zł w 2024 r.), tylko w części, tj. w zakresie lat 2019-2023, znajdowały oparcie w posiadanym przez jednostkę i okazanym do kontroli zestawieniu „Wartość poręczenia gmin na rzecz ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o. na dzień 30.09.2018 r.” (poz. 10 – Gmina Przechlewo), załączonym do otrzymanego (brak daty wpływu) pisma ZZO/l.dz. 10/2018/D.R. Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze z dnia 2.10.2018 r.

Przywołane dokumenty, przesłane wszystkim 10 solidarnym poręczycielom pożyczki (gminom), dotyczyły pożyczki zaciągniętej przez ww. Zakład w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na podstawie umowy nr WFOŚ/P/24/2011/RPO-ppNFOŚ z dnia 31.05.2011 r. na dofinansowanie zadania pn. *Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Nowy Dwór w gminie Chojnice.*

Kserokopię ww. pisma wraz z przywołanym zestawieniem załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia pisma ZZO/l.dz. 10/2018/D.R. Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze z dnia 2.10.2018 r. wraz z załączonym zestawieniem „Wartość poręczenia gmin na rzecz ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o. na dzień 30.09.2018 r.” – poz. 29 akt kontroli]

- Z ww. pisma ZZO w Nowym Dworze wynikało, że wartość poręczenia Gminy Przechlewo w każdym roku z okresu 2019-2024 wynosić będzie po 52.463,00 zł. Ustalono, że w uchwalonej w dniu 20.12.2018 roku WPF na rok 2024 przewidziano kwotę 49.909,82 zł, tj. o 2.553,18 zł niższą.

Tabela 1. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji (poz. 2.1.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.
52.463	52.463	52.463	52.463	52.463	52.463	52.463	52.463	52.463	52.463	49.909,82	52.463
Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica - 2.553,18	

- W sprawie stwierdzonej różnicy pisemne wyjaśnienie do protokołu złożyła pani Anna Adamska – skarbnik gminy. Wyjaśnienie było następującej treści:
Różnica pomiędzy kwotą ujętą w uchwale nr 8/III/2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2030 a ostatecznym pismem ZZ/l.dz.10/2018/D.R z dnia 2.10.2018 r. otrzymanym z ZZO Nowy Dwór wynika z faktu, że w momencie otrzymania pisma nie zostało ono przeze mnie sprawdzone z wielkościami, które zostały zaplanowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2030. Dopiero w styczniu 2019 roku w związku z otrzymanym w dniu 26 stycznia 2019 roku pismem ZZO/l.dz.3/2019/D.R. z Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór dotyczącym aktualnego stanu pożyczki nr WFOŚ/P/24/20111/RPO-ppNFOŚ zawartej w dniu 31.05.2011 roku dokonano przeglądu kwot zawartych w WPF i w piśmie z 25 stycznia 2019 roku. W wyniku analizy aneksu i wartości pozostałej kwoty poręczenia stwierdzono rozbieżność w zaplanowanym okresie poręczenia. Gmina Przechlewo miała zaplanowane poręczenie do 2024, co wynikało z prognozy poręczenia przesłanej w dniu 8.02.2011 roku. W celu wyjaśnienia skontaktowałam się również z pracownikiem ZZO Nowy Dwór, który poinformował mnie, że w 2014 roku przesłał stosowne wyjaśnienie drogą mailową do Urzędu Gminy, w którym zawarta była informacja, że poręczenie wydłuża się do roku 2025, ale w dokumentach Referatu Finansowego nie znalazłam tego pisma. Dopiero w dniu 25.02.2019 roku pracownik ponownie wysłał mi maila z dnia 12 marca 2014 roku (kserokopia w załączeniu). Po przeanalizowaniu dokumentów (to jest pisma z 2 października 2018 roku i otrzymanego maila z ZZO) stwierdziłam, że umowa pożyczki

została zawarta później, skutkowało to modyfikacją terminów spłat i przesunięciem w terminie ostatniej raty pożyczki na 2025.

W związku z powyższym w uchwale nr 39/VII/2019 z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2030 dokonano aktualizacji kwot poręczenia w poszczególnych latach zgodnie z zawartym aneksem nr 5 z dnia 21.01.2019 roku.

W celu dostosowania kwot i okresu poręczenia do aktualnego zadłużenia i planowanych spłat przez ZZO Nowy Dwór poręczonej pożyczki dokonano również sprostowania błędnie wyksięgowanego poręczenia w dniu 29.03.2019 r.

[Wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy, dotyczące prognozowanych wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji w 2024 r. – poz. 30 akt kontroli]

Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych (poz. 5.1. WPF)

- W pozycji „5.1. Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych” WPF na lata 2019-2030 wykazano następujące dane o prognozowanych rozchodach budżetu w latach 2019-2024:
  - rok 2019 - 879.000,00 zł;
  - rok 2020 - 1.456.168,00 zł;
  - rok 2021 - 984.800,00 zł;
  - rok 2022 - 1.247.190,00 zł;
  - rok 2023 - 1.165.000,00 zł;
  - rok 2024 - 1.529.187,00 zł.

- Na podstawie aktualnych na dzień uchwalenia WPF harmonogramów spłat kredytów i pożyczek ustalono, że w uchwalonej w dniu 20.12.2018 roku WPF należało uwzględnić splaty rat zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek wymienionych poniżej:
  - kredytu w wysokości 2.716.000,00 zł, zaciągniętego w 2011 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie – umowa nr KR.BS.UM.1/I/JST/11 z dnia 2.06.2011 r. – splata w latach 2018-2021;
  - kredytu w wysokości 2.598.000,00 zł zaciągniętego w 2012 roku w SGB-Banku SA w Poznaniu – umowa nr KOS/28/JST/U/2012 z dnia 27.08.2012 r. – splata w latach 2015-2028;
  - kredytu w wysokości 1.100.000,00 zł, zaciągniętego w 2013 roku w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA w Warszawie Regionalne Centrum Korporacyjne w Koszalinie – umowa nr 17102046490000769600492942 z dnia 19.07.2013 r. – splata w latach 2015-2029;

- kredytu w wysokości 270.000,00 zł, zaciągniętego w 2013 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie – umowa nr 4/I/JST/13/P z dnia 29.11.2013 r. – spłata w latach 2015-2024;
- kredytu w wysokości 1.100.000,00 zł, zaciągniętego w 2014 roku w SGB-Banku SA w Poznaniu – umowa nr KOS/01/JST/U/2014 z dnia 4.06.2014 r. – spłata w latach 2016-2030;
- kredytu w wysokości 3.147.116,00 zł, zaciągniętego w 2018 roku w Banku Spółdzielczym w Człuchowie – umowa nr UmK168/2018/42 z dnia 7.05.2018 r. – spłata w latach 2019-2030;
- pożyczki w wysokości 498.190,00 zł, zaciągniętej w 2016 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – umowa nr 180/2016/Wn11/NZ-UR-LZ/P z dnia 7.11.2016 r. – spłata w latach 2017-2022;
- pożyczki w wysokości 80.000,00 zł, zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku – umowa nr P/45/2016 z dnia 7.11.2016 r. – spłata w latach 2017-2019;
- pożyczki w wysokości 3.135.800,00 zł, zaciągniętej w 2017 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – umowa nr 21/2017/Wn11/OW-KI-YS/P z dnia 17.01.2017 r. – spłata w latach 2021-2027.

W przypadku pożyczki zaciągniętej w 2016 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie powyżej podano rzeczywistą kwotę zaciągniętej pożyczki, tj. 498.190,00 zł – zawarta w dniu 7.11.2016 r. umowa nr 180/2016/Wn11/NZ-UR-LZ/P dotyczyła pożyczki „do wysokości 500.000,00 zł”, a harmonogram spłaty pożyczki, sporządzony na kwotę 500.000,00 zł, do dnia uchwalenia WPF nie był zmieniany.

- W tabeli poniżej przedstawiono wartości zobowiązań gminy w latach 2019-2024 z tytułu spłat kredytów i pożyczek ustalone na podstawie harmonogramów spłat z umów kredytowych i pożyczkowych aktualnych na dzień uchwalenia WPF, wartości zobowiązań z tego tytułu określonych w WPF, jak też stwierdzone różnice pomiędzy tymi wielkościami.

W jednym przypadku, tj. w odniesieniu do pożyczki zaciągniętej w 2016 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, przypadające na 2022 rok (ostatni rok spłaty pożyczki) spłaty rat pomniejszono o niewykorzystaną (nieotrzymaną) kwotę pożyczki, tj. o 1.810,00 zł.

Wyszczególnienie	Przypadające na poszczególne lata zobowiązania gminy z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek (w zł):					
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
	1	2	3	4	5	6
Kredyt 2.716.000,00 zł - umowa: KR.BS.UM.1/I/JST/11 z dnia 2.06.2011 r.	500.000	500.000	500.000	0	0	0
Kredyt 2.598.000,00 zł - umowa nr KOS/28/JST/U/2012 z dnia 27.08.2012 r.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	374.187
Kredyt 1.100.000,00 zł, umowa nr 17102046490000769600492942 z dnia 19.07.2013 r.	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Kredyt 270.000,00 zł - umowa nr 4/I/JST/13/P z dnia 29.11.2013 r.;	10.000	15.000	50.000	50.000	50.000	70.000
Kredyt 1.100.000,00 zł - umowa nr KOS/01/JST/U/2014 z dnia 4.06.2014 r.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Kredyt 3.147.116,00 zł - umowa nr UmK168/2018/42 z dnia 7.05.2018 r.;	200.000	200.000	200.000	300.000	300.000	300.000
Pożyczka 498.190,00 zł - umowa nr 180/2016/Wn11/NZ-UR-LZ/P z dnia 7.11.2016 r	84.000	84.000	84.000	82.190	0	0
Pożyczka 80.000,00 zł - umowa nr P/45/2016 z dnia 7.11.2016 r.	20.000	0	0	0	0	0
Pożyczka 3.135.800,00 zł - umowa nr 21/2017/Wn11/OW-KI-YS/P z dnia 17.01.2017 r.	0	0	135.800	500.000	500.000	500.000
Razem zobowiązania według umów:	879.000	864.000	1.034.800	997.190	915.000	1.299.187
Zobowiązania według WPF:	879.000	1.456.168	984.800	1.247.190	1.165.000	1.529.187
Różnica (+/-):	0	+592.168	-50.000	+250.000	+250.000	+230.000

Dane ustalone na podstawie WPF oraz dokumentów źródłowych przedstawia również tabela 2.

Tabela 2. Spłata rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykup papierów wartościowych (poz. 5.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.
879.000	879.000	1.456.168	864.000	984.800	1.034.800	1.247.190	997.190	1.165.000	915.000	1.529.187	1.299.187
Różnica 0		Różnica +592.000		Różnica -50.000		Różnica +250.000		Różnica +250.000		Różnica +230.000	

O wyjaśnienie stwierdzonych różnic poproszono panią Annę Adamską – skarbnik gminy.

- Ze złożonego wyjaśnienia skarbnika gminy wynikało, że na wystąpienie różnic wpłynęły następujące czynniki:
  - a) celowe nieuwzględnienie w WPF spłat w latach 2020-2024 kredytu zaciągniętego na podstawie umowy nr 4/I/JST/13/P z dnia 29.11.2013 r. (rok 2020 – 15.000,00 zł; rok

2021 – 50.000,00 zł; rok 2022 – 50.000,00 zł; rok 2023 – 50.000,00 zł; rok 2024 – 70.000,00 zł), spłaconego w grudniu 2018 r., tj. w miesiącu uchwalenia WPF.

W wyjaśnieniu skarbnik gminy podała, że – cyt.: *Projekt przekazany do RIO zarządzeniem 467/2018 z dnia 8 listopada 2018 roku uwzględnił w poz. 5.1. spłatę tego kredytu, ale na moment uchwalenia WPF ze spłat kredytu został odjęty, w celu urealnienia WPF, po konsultacji z opiekunem w RIO Gdańsk;*

- b) uwzględnienie w WPF spłat kredytu (rok 2022 – 300.000,00 zł; rok 2023 – 300.000,00 zł; rok 2024 – 300.000,00 zł) zaplanowanego do zaciągnięcia w 2019 roku.

Ustalono, że zaciągnięcie w 2019 roku kredytu w wysokości 2.880.000,00 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, planowano przy opracowywaniu projektu budżetu na ten rok. Zawarta w dniu 10.07.2019 r. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Oddział w Gdańsku umowa nr 19/2997 zakłada spłatę rat tego kredytu począwszy od 2022 r. W latach 2022-2024 do spłaty przypada po 300.000.00 zł rocznie;

- c) ujęcie w WPF spłaty w 2020 roku pożyczki planowanej do zaciągnięcia w 2019 roku – cyt.: *na wyprzedzające finansowanie zadania dotyczącego budowy drogi na osiedlu Północ w wysokości 617.168,00 zł, która to pożyczka ostatecznie nie została przez Gminę Przechlewo zaciągnięta. W uchwale Nr 56/IX/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 31 maja 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przechlewo na lata 2019-2030 zmniejszono przychody z tytułu tej pożyczki w 2019 roku, a w 2020 roku zmniejszono rozchody z tytułu tego kredytu.*

Ustalono, że na planowane zaciągnięcie w 2019 roku pożyczki na wyprzedzające finansowanie zadania pn. *Budowa drogi na osiedlu Północ* wskazywały zapisy w § 8 uchwały budżetowej podstawowej na 2019 rok z dnia 20.12.2018 r. określające limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek. Dla pożyczki na wyprzedzające finansowanie ww. zadania określono limit w wysokości 617.168,00 zł. Ustalono, że limit ten wykreślono (zniesiono) podjętą w dniu 31.05.2019 r. (w dniu przywołanej w wyjaśnieniu skarbnika gminy uchwały zmiany WPF) uchwałą Nr 55/IX/2019 Rady Gminy Przechlewo w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2019;

- d) pomyłka skarbnika gminy przy opracowywaniu WPF w zakresie rozchodów 2020 roku, opisana w wyjaśnieniu – cyt.: *W WPF uchwalonej w grudniu 2018 roku pomyliłam się w roku 2020 i omyłkowo zamiast raty 15.000,00 zł odjęłam kwotę 25.000,00 zł. Prawidłowa kwota zobowiązań w 2020 roku powinna wynosić 1.466.168,00 zł. Błąd ten został przeze mnie zauważony i poprawiony w uchwale*

Nr 39/VII/2019 z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie zmiany WPF na lata 2019-2030.

Ustalono, że przywołaną w wyjaśnieniu uchwałą Rady Gminy Przechlewo z dnia 26 marca 2019 r. dokonano zmian w WPF na lata 2019-2030. Według danych zawartych w poz. 5.1 WPF na 2020 rok przypadają spłaty rat na sumę 1.466.168,00 zł.

Złożone przez panią Annę Adamską – skarbnik gminy wyjaśnienie w sprawie różnic pomiędzy WPF a dokumentami źródłowymi załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy, dotyczące różnic pomiędzy WPF a dokumentami źródłowymi w zakresie planowanych spłat kredytów i pożyczek w latach 2020-2024 – poz. 31 akt kontroli]

Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji – wydatki podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy” (poz. 2.1.1.1. WPF)

W pozycji „2.1.1.1. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji – wydatki podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy” WPF nie ujęto żadnych kwot.

Ustalono, że prognozowane wydatki z tytułu poręczenia udzielonego w 2011 roku nie podlegały wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań.

Tabela 3. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań (poz. 2.1.1.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej.
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0	

Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych – łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy (poz. 5.1.1. WPF)

- W pozycji „5.1.1. Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych – łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy” WPF wykazano jedną kwotę – kwotę 617.168,00 zł w roku 2020.
- Z cytowanego powyżej wyjaśnienia pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy wynikało, że w roku 2020 nastąpić miała spłata pożyczki na wyprzedzające finansowanie zadania pn. *Budowa drogi na osiedlu Północ*, lecz ostatecznie pożyczki na to zadanie nie zaciągnięto.

- Uchwalając w dniu 20.12.2018 roku budżet gminy na rok 2019 (uchwała Nr 9/III/2018) organ stanowiący gminy określił limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciągniętych na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, w tym na wyprzedzające finansowanie zadania pn. *Budowa drogi na osiedlu Północ* realizowanego ze środków PROW 2014-2020, w wysokości 617.168,00 zł.
- Ustalono, że od dnia 28.09.2016 roku gmina była stroną umowy nr 00033-65151-UM1100071/16, zawartej z Samorządem Województwa Pomorskiego na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 217).

Na podstawie tej umowy gmina miała otrzymać pomoc finansową w wysokości 617.168,00 zł ze środków EFRROW, w formie refundacji, na realizację operacji pn. *Budowa dróg na os. Północ w Przechlewie – drogi gminne nr 222017G i 222006G*. Umowa ta, w brzmieniu ustalonym aneksem nr 1 z dnia 28.09.2018 r., określała następujące terminy składania wniosków o płatność: po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji – od dnia 1.05.2019 r. do dnia 31.05.2019 r., po zakończeniu drugiego etapu operacji – od dnia 1.09.2019 r. do dnia 27.09.2019 r.

- Powyżej wykazano, że pożyczki na wyprzedzające finansowanie ostatecznie nie zaciągnięto.

Po przyjęciu przywołanej już uchwały Nr 56/IX/2019 Rady Gminy w Przechlewie z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przechlewo na lata 2019-2030 od dnia 31.05.2019 roku prognozowana kwota wyłączeń na rok 2020 wyniosła 0,00 zł.

- Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia uznano, że wykazana w WPF planowana kwota wyłączeń była prawidłowa.

Tabela 4. Łączna kwota rozchodów objętych ustawowymi wyłączeniami z limitu spłaty zobowiązań (poz. 5.1.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej
0	0	617.168	617.168	0	0	0	0	0	0	0	0
Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0		Różnica 0	

3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

- 1) Kontrolę gospodarowania odpadami komunalnymi przeprowadzono za okres obejmujący lata 2018 i 2019.
- 2) W powyższym okresie odpady komunalne z zamieszkałych nieruchomości na terenie kontrolowanej gminy były odbierane i transportowane do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych przez Zakład Oczyszczania Miasta ZOM w Klawkowie na podstawie dwóch umów zawartych w trybie zamówień publicznych, tj. umowy nr 14/U/2016 z dnia 15.06.2016 r., zawartej na okres od dnia 1.07.2016 r. do dnia 31.10.2018 r., oraz umowy nr 25/U/2018 z dnia 13.09.2018 r., zawartej na okres od dnia 1.11.2018 r. do dnia 30.04.2021 r. W pierwszej z ww. umów Zakład występował pod firmą ›Zakład Oczyszczania Miasta „ZOM” Andrzej Pestka Klawkowo‹, natomiast w umowie z dnia 13.09.2018 r. pod firmą ›Zakład Oczyszczania Miasta „ZOM” Klawkowo Sp. z o.o. sp. komandytowa Klawkowo‹.

Ustalono, że w okresie obowiązywania umowy z dnia 15.06.2016 r. do kontrolowanej jednostki wpłynęły 2 powiadomienia ww. Zakładu – „Powiadomienie o przekształceniu w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością” z dnia 7.12.2016 r., a następnie (po kilku miesiącach) „Powiadomienie o przekształceniu w spółkę komandytową” z dnia 4.04.2017 r. W powiadomieniach tych zawarte były m.in. informacje o: wstąpieniu we wszystkie prawa i obowiązki umowy zawartej z gminą, kontynuowaniu działalności w dotychczasowym zakresie i pod tym samym adresem oraz niezmienionym numerze rachunku bankowego. Były też informacje o sukcesji podatkowej w rozumieniu art. 93a Ordynacji podatkowej.

- 3) Zadania związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej gminy realizowała spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze.

Warunki realizacji tych zadań oraz wynagrodzenie wykonawcy określała „Umowa na przyjmowanie odpadów Nr 1/2013” z dnia 7.06.2013r., zawarta na czas nieokreślony.

W § 4 ust. 3 ww. umowy zapisano, że cyt.: „Z tytułu wykonania umowy Spółce przysługuje wynagrodzenie miesięczne, liczone jako iloczyn ilości przyjętych odpadów przez Spółkę oraz ceny jednostkowej (zł/Mg) określonego kodu odpadów. Ceny jednostkowe obowiązują zgodnie z cennikiem Spółki na zagospodarowanie odpadów”.

Kontrolowana gmina jest jednym z 10 udziałowców (gmin) ww. Spółki.

3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) Przestrzeganie przepisów Prawa zamówień publicznych w zakresie dotyczącym gospodarki odpadami komunalnymi sprawdzono na przykładzie dwóch zamówień publicznych, zatytułowanych:

- „Odbieranie odpadów komunalnych stałych oraz odpadów segregowanych na terenie Gminy Przechlewo z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy” (sprawa IRP.ZP.271.1.5.2016) – postępowanie przeprowadzone w 2016 r.;
  - „Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Przechlewo” (sprawa IRP.ZP.271.1.7.2018) – postępowanie przeprowadzone w roku 2018.
- 2) Dokonane ustalenia przedstawiono poniżej, z podziałem na kontrolowane zamówienia publiczne.
- a) *Odbieranie odpadów komunalnych stałych oraz odpadów segregowanych na terenie Gminy Przechlewo z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy – (IRP.ZP.271.1.5.2016).*

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	801.566,67 zł – równowartość 191.996,62 euro, ustalona w dniu 17.05.2016 r.
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Udostępniona na stronie internetowej zamawiającego od dnia 23.05.2016 r. do dnia 3.06.2016 r. (z modyfikacjami z dni: 25.05.; 30.05. oraz 31.05.2016 r.)
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Usługi
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy; transport odpadów do zakładu zagospodarowania odpadów; dostarczenie worków i pojemników na odpady segregowane i zmieszane
Wymagany termin wykonania zamówienia	Od dnia 1.07.2016 r. do dnia 31.10.2018 r.
Wadium	Zamawiający żądał wniesienia wadium w wysokości 15.000,00 zł;
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia uzupełniające	Zamawiający nie przewidywał możliwości udzielania zamówień uzupełniających.
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie o zamówieniu: z dnia 23.05.2016 r., nr 130806; Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia: z dnia 30.05.2016 r., nr 60077 - 2016;
Termin składania ofert	Do godz. 9.00 w dniu 3.06.2016 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 90%; wyposażenie gospodarstw domowych w pojemniki na szkło (1.200 szt.) – 10%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej brutto za miesiąc; ceny ryczałtowej brutto za cały okres obowiązywania umowy (28 miesięcy) oraz stawki VAT;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 202/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów (...)
Liczba złożonych ofert	3
Oferta z najniższą ceną	Zakład Zagospodarowania Odpadów „ZOM” A. Pestka Kławkowo – 611.755,20 zł;
Oferty odrzucone – podstawy prawna	Żadnej oferty nie odrzucono;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Żadnego wykonawcy nie wykluczono
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	611.755,20 zł – Zakład Zagospodarowania Odpadów „ZOM” A. Pestka Kławkowo
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	8.06.2016 r.
Numer umowy, data zawarcia	Nr 14/U/2016 z dnia 15.06.2016 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 12.07.2016 r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	15.06.2016 r. – nr 87517-2016.

- Kontrolowane postępowanie udokumentowano „Protokołem postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego”, sporządzonym przez panią Janinę Hnatio – inspektor ds. zamówień publicznych (niepracującą już w kontrolowanej

jednostce), zatwierdzonym w dniu 15.06.2016 r. przez kierownika zamawiającego, tj. pana Andrzeja Żmudę Trzebiatowskiego – ówczesnego wójta gminy.

- Według zapisu w sekcji „2. Przedmiot zamówienia” (poz. 2 „Wartość”) „Protokołu postępowania...” szacunkową wartość zamówienia w wysokości 801.566,67 zł ustalono w dniu 17.05.2016 r. na podstawie planowanych kosztów.

Ze sporządzonego przez pana Adama Majewskiego – podinspektora ds. odpadów (niepracującego już w kontrolowanej jednostce) dokumentu „Szacowanie wartości zamówienia” wynikało, że punktem wyjścia do wyliczenia szacunkowej wartości zamówienia była kwota 46.989,00 zł, jako wartość miesięcznych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Kwotę tę wyliczono mnożąc obowiązujące w gminie miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie tymi odpadami (12 stawek, w wysokościach od 9,00 zł do 69,00 zł) przez ilości gospodarstw domowych, do których stawki te miały zastosowanie. Po przemnożeniu ww. kwoty przez 28 miesięcy (okres realizacji zamówienia) uzyskano wartość 1.315.692,00 zł. Od tej wartości odjęto planowane koszty na: zagospodarowanie odpadów (270.000,00 zł); obsługę administracyjną systemu zagospodarowania odpadów (80.000,00 zł); edukację ekologiczną (20.000,00 zł) oraz obsługę punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (80.000,00 zł) i uzyskano kwotę 865.692,00 zł, jako wartość brutto wydatków na odbiór i transport odpadów komunalnych. Z tej ostatniej kwoty wyodrębniono VAT oraz wartość netto w wysokości 801.566,67 zł i taką właśnie wartość wykazano w dokumencie „Szacowanie wartości zamówienia” i przywołanym „Protokole postępowania...”, jako szacunkową wartość zamówienia.

- Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 23.05.2016 r. Opublikowane w dniu 30.05.2016 r. ogłoszenie o zmianie ogłoszenia o zamówieniu wprowadziło zmiany w określeniu przedmiotu zamówienia – zmiany uwzględniały modyfikacje SIWZ po zapytaniach wykonawców i odpowiedziach na te zapytania.
- Ustalono, że powołana przez wójta gminy Komisja Przetargowa nie sporządziła protokołu z otwarcia ofert, zawierającego takie informacje, jak: kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia; ilość ofert złożonych przed upływem terminu do ich złożenia; nazwy wykonawców oraz ceny złożonych ofert.

Obowiązek sporządzenia przez komisję przetargową protokołu z publicznego otwarcia ofert wynikał z § 3 ust. 2 zarządzenia Nr 202/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych.

Do „Protokołu postępowania...” załączono dokument wskazujący, że Komisja Przetargowa zebrała się w dniu otwarcia ofert. W dokumencie tym, z nieczytelnym podpisem jednej osoby, o treści rozpoczynającej się od słów „Witam Państwa na sesji

otwarcia ofert”, wymieniono skład osobowy Komisji Przetargowej oraz zawarto informację o wpływie 3 ofert (nie podano nazw wykonawców i cen ofert), jak też informację o kwocie, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 865.692,00 zł. Kserokopię tego dokumentu załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia dokumentu dotyczącego otwarcia ofert na zamówienie publiczne pn. „Odbieranie odpadów komunalnych stałych oraz odpadów segregowanych na terenie gminy Przechlewo z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy” (sprawa IRP.ZP.271.5.2016) –

– poz. 32 akt kontroli]

- Na podstawie podpisanego przez członków Komisji Przetargowej „Zestawienia ofert”, (brak daty sporządzenia), zawierającego m.in. nazwy i adresy wykonawców oraz ceny ofert, jak również liczby punktów przyznanych z zastosowaniem kryteriów oceny ofert, ustalono, że Komisja Przetargowa oceniła oferty 3 wykonawców wymienionych w tabeli:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (zł)	Ilość pojemników na szkło (szt.)
1	2	3	4
1.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze	770.000,00	1.200
2.	SITA PÓLNOC Sp. z o.o. w Gdańsku	817.236,00	1.200
3.	Zakład Oczyszczania Miasta „ZOM” Andrzej Pestka w Klawkowie	611.755,20	1.200

- Spośród ww. ofert, spełniających warunki SIWZ, Komisja Przetargowa za najkorzystniejszą uznała ofertę Zakładu Oczyszczania Miasta „ZOM” Andrzej Pestka w Klawkowie, z ceną w wysokości 611.755,20 zł. Oferta ta uzyskała największą ilość punktów przy zastosowaniu określonych w ogłoszeniu o zamówieniu i SIWZ kryteriów oceny ofert.
Cena wybranej oferty nie przekraczała kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.
- Do zawartej w dniu 15.06.2016 roku umowy nr 14/U/2016 uwag nie wniesiono. Według umowy za realizację powierzonych usług wykonawca miał otrzymywać miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe brutto w wysokości 21.848,40 zł (zgodne ze złożoną ofertą), płatne w terminie 30 dni od dnia dostarczenia faktury wystawianej do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu świadczenia usługi. Zgodna z ofertą była też określona w umowie łączna kwota całkowitego wynagrodzenia wykonawcy brutto, w wysokości 611.755,20 zł.
- Ustalono, że w dniu 12.07.2016 roku strony umowy spisały aneks nr 1 do ww. umowy. Wprowadzone zmiany polegały na zastąpieniu zapisów umowy powołujących się na *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przechlewo*, przyjęty uchwałą Nr 159/XXXII/2012 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 grudnia 2012 r., z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Nr 184/XXXVI/2013 tego organu z dnia 25 marca 2013 r., zapisami powołującymi się na *Regulamin utrzymania czystości*

i porządku na terenie gminy Przechlewo, przyjęty uchwałą Nr 127/XXI/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 23 maja 2016 r.

- W dniu zawarcia umowy wójt gminy posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Upoważnienie zawarte było w § 2 ust. 1 uchwały przyjmującej Wieloletnią Prognozę Finansową gminy na lata 2016-2030, tj. uchwały Nr 76/XV/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Ustalono, że na dzień zawarcia umowy zamawiający posiadał wystarczające środki do zapłaty w 2016 roku pięciu miesięcznych wynagrodzeń wykonawcy (wynagrodzenia za okres od lipca do listopada 2016 r.), na sumę 109.242,00 zł.

Na dzień 15.06.2016 r., tj. na dzień zawarcia umowy, plan wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” wynosił 507.386,00 zł, do tego dnia wykorzystano środki na sumę 274.173,43 zł, do wykorzystania pozostały środki w wysokości 233.212,57 zł.

- b) *Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Przechlewo” (sprawa IRP.ZP.271.1.7.2018)*

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	729.170,00 zł – równowartość 169.114,27 euro
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Udostępniona na stronie internetowej zamawiającego od dnia 22.08.2018 r. do dnia 31.08.2018 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Usługi
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz transport tych odpadów do zakładu zagospodarowania odpadów
Wymagany termin wykonania zamówienia	Zamówienie miało być realizowane od dnia 1.11.2018 r. do dnia 30.04.2021 r.
Wadium	Zamawiający żądał wniesienia wadium w wysokości 15.000,00 zł
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidywał możliwości udzielania zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP.
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie nr 607315-N-2018 z dnia 22.08.2018 r.; Ogłoszenie nie było zmieniane;
Termin składania ofert	Do godz. 10.00 w dniu 31.08.2018 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 90%; Termin odbioru partii odpadów będącej przedmiotem zamówienia, liczony od dnia otrzymania informacji mailowej od zamawiającego, stanowiące zamówienie jednostkowe – 10%.
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej brutto za miesiąc, ceny ryczałtowej brutto za cały okres obowiązywania umowy (30 miesięcy) oraz stawki VAT;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 444/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego (...)
Liczba złożonych ofert	1
Oferta z najniższą ceną	Zakład Zagospodarowania Odpadów „ZOM” Sp. z o.o, sp.k. Klawkowo – 745.200,00 zł;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Żadnej oferty nie odrzucono;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Żadnego wykonawcy nie wykluczono;

Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	745.200,00 zł – Zakład Zagospodarowania Odpadów „ZOM” Sp. z o.o, sp. komandytowa Klawkowo
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	7.09.2018 r.
Numer umowy, data zawarcia	Nr 25/U/2028 z dnia 13.09.2018 r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	14.09.2018 r. – nr 500221001-N-2018

- Kontrolowane postępowanie udokumentowano „Protokołem postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego”, sporządzonym przez panią Wiesławę Murdę – podinspektor ds. zamówień publicznych i programów pomocowych (niepracującą już w kontrolowanej jednostce), zatwierdzonym w dniu 14.09.2018 r. przez kierownika zamawiającego, tj. pana Andrzeja Żmudę Trzebiatowskiego – ówczesnego wójta gminy.
- Według zapisu w sekcji „2. Przedmiot zamówienia” (poz. 2 „Wartość”) „Protokołu postępowania...” szacunkową wartość zamówienia w wysokości 729.170,00 zł ustalono w dniu 14.08.2018 r. na podstawie planowanych kosztów.

Z dokumentu „Szacowanie wartości zamówienia”, sporządzonego przez panią Marlenę Olejnik – podinspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi wynikało, że punkt wyjściowy do wyliczenia szacunkowej wartości zamówienia stanowiła kwota 47.039,00 zł, jako wartość miesięcznych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyliczona w oparciu o obowiązujące w gminie miesięczne stawki opłaty (12 stawek w wysokościach od 9,00 zł do 69,00 zł) oraz ilości gospodarstw domowych, do których stawki te miały zastosowanie. Kwotę tę pomnożono przez 30 miesięcy (okres realizacji zamówienia) i uzyskano wartość 1.411.170,00 zł. Od tej wartości odjęto planowane koszty na: zagospodarowanie odpadów (469.500,00 zł); obsługę administracyjną systemu zagospodarowania odpadów (125.000,00 zł); edukację ekologiczną (12.500,00 zł) oraz obsługę punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (80.000,00 zł) i uzyskano kwotę 729.170,00 zł. Taką wartość wskazano w przywołanym „Protokole postępowania...”, jako szacunkową wartość zamówienia.

- Stwierdzono, że wymieniona powyżej kwota 729.170,00 zł, wyliczona w oparciu o planowane koszty, jest wartością brutto.

W myśl przepisów art. 32 ust. 1 Prawa zamówień publicznych podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak też obowiązującą 8% stawkę VAT, szacunkową wartość zamówienia, jako wartość netto, należało określić kwotą 675.157,41 zł.

Kserokopię przywołanego powyżej „Protokołu szacowania wartości zamówienia” załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia „Protokołu szacowania wartości zamówienia”, sporządzonego w dniu 14.08.2018 r. dla zamówienia „Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Przechlewo” – poz. 33 akt kontroli]

- Ustalono, że powołana przez wójta gminy Komisja Przetargowa nie sporządziła protokołu z otwarcia ofert, zawierającego takie informacje, jak: kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia; ilość ofert złożonych przed upływem terminu do ich złożenia; nazwy wykonawców oraz ceny złożonych ofert.

Obowiązek sporządzenia przez komisję przetargową protokołu z publicznego otwarcia ofert wynikał z § 3 ust. 2 zarządzenia Nr 444/2018 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych.

Do protokołu załączono niepodpisany dokument, z treści którego wynikało, że na przetarg wpłynęła jedna oferta (nie podano nazwy wykonawcy i ceny oferty) oraz, że na sfinansowanie zamówienia zamawiający zamierza przeznaczyć kwotę „729.170,00 zł netto – 787.503,60 brutto”. Kserokopię tego dokumentu, którego treść rozpoczynała się od słów „Witam Państwa na sesji otwarcia ofert”, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia dokumentu sporządzonego w dniu otwarcia ofert w przetargu na zamówienie publiczne pn. „Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Przechlewo” (sprawa IRP.ZP.271.1.7.2018) – poz. 34 akt kontroli.]

- Na podstawie podpisanej sporządzonego w dniu 7.09.2018 r. „Zestawienia ofert” ustalono, że na przetarg wpłynęła jedna oferta – oferta Zakładu Oczyszczania Miasta „ZOM” Kławkowo Sp. z o.o. Sp. K. w Kławkowie, z ceną w wysokości 745.200,00 zł (za cały okres obowiązywania umowy) oraz 24.840,00 zł miesięcznie. Oferta ta uzyskała maksymalną (100) liczbę punktów w ocenie ofert z użyciem kryteriów określonych w SIWZ.

Cena wybranej oferty nie przekraczała kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.

- Do zawartej w dniu 13.09.2018 roku umowy nr 25/U/2018 uwag nie wniesiono. Według umowy za realizację powierzonych usług miał otrzymywać miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe brutto w wysokości 24.840,00 zł (zgodne ze złożoną ofertą), płatne w terminie 30 dni od dnia dostarczenia faktury wystawianej do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu świadczenia usługi. Zgodna z ofertą była też określona w umowie łączna kwota całkowitego wynagrodzenia wykonawcy brutto, w wysokości 745.200,00 zł.
- W dniu zawarcia umowy wójt gminy posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Upoważnienie zawarte było w § 2 ust. 1 uchwały przyjmującej Wieloletnią Prognozę Finansową gminy na lata 2018-2030, tj. uchwały Nr 249/XLIV/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Ustalono ponadto, że na dzień zawarcia umowy zamawiający posiadał wystarczające środki do zapłaty w 2018 roku wynagrodzenia wykonawcy (wynagrodzenia za listopad 2018 r.), w wysokości 24.840,00 zł. Na dzień 13.09.2018 r., tj. na dzień zawarcia ww. umowy, plan wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” wynosił 525.094,00 zł, do tego dnia wykorzystano środki na sumę 297.447,54 zł, do wykorzystania pozostały środki w wysokości 227.646,46 zł.

3.9.2. Dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) Na podstawie sporządzonego za 2018 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że w roku tym gmina zrealizowała 560.229,90 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”. Ze sprawozdania tego wynikało, że na koniec 2018 roku należności gminy w dochodach klasyfikowanych w ww. podziałkach wynosiły 34.520,49 zł (w całości były to zaległości), z kolei nadpłaty w tych dochodach wynosiły 10.382,31 zł.

W analogicznym sprawozdaniu, lecz sporządzonym za rok 2019, wykazano wykonanie 661.446,31 zł dochodów klasyfikowanych w ww. podziałkach klasyfikacji dochodów. Według tego sprawozdania należności gminy z tytułu tych dochodów na dzień 31.12.2019 r. wynosiły 39.742,83 zł (w całości były to zaległości), nadpłaty w tych dochodach wynosiły 17.931,96 zł.

- 2) W oparciu o wydruki „Zestawienie zbiorcze księgowania wg klasyfikacji budżetowej”, sporządzone za 2018 i 2019 rok dla dochodów budżetowych klasyfikowanych w ww. podziałkach klasyfikacji dochodów, ustalono następujące dane z zakresu wpływów z opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych (w zł):

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019
1	2	3
- nadpłaty z lat ubiegłych	9.474,63	10.382,31
- należności początkowe	30.968,03	34.520,49
- przypisy	622.567,02	1.067.731,00
- odpisy	59.692,34	408.612,00
- wpłaty	560.229,90	661.446,31
- nadpłaty końcowe	10.382,31	17.931,96
- należności końcowe	34.520,49	39.742,83
w tym zaległości	34.520,49	39.742,83

Porównując wynikające z ewidencji dane w zakresie wykonania dochodów oraz końcowych sald należności i zobowiązań (z tytułu nadpłat) w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi z danymi wykazanymi w ww. sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych różnic nie stwierdzono.

- 3) W 2018 roku i przez część 2019 roku (do dnia 11.08.2019 r.) w gminie obowiązywała uchwała Nr 179/XXXVI/2013 Rady Gminy Przechlewo z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 kwietnia 2013 r., poz. 2036), zmieniona uchwałą Nr 232/XLVII/2013 tego organu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty w sprawie zmiany uchwały Nr 179/XXXVI/2013 Rady Gminy Przechlewo z dnia (...) – Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 grudnia 2013 r., poz. 4733.
- Z przywołanej uchwały wynikało, że opłata miała być liczona w oparciu o gospodarstwa domowe, i wynosić:

Wielkość gospodarstwa domowego	Opłata miesięczna w złotych:	
	Odpady segregowane	Odpady niesegregowane
1	2	3
Gospodarstwo domowe 1 osobowe	9,00	21,00
Gospodarstwo domowe 2 osobowe	23,00	39,00
Gospodarstwo domowe 3 osobowe	32,00	53,00
Gospodarstwo domowe 4 osobowe	38,00	62,00
Gospodarstwo domowe 5 osobowe	42,00	68,00
Gospodarstwo domowe 6 osobowe i więcej	46,00	69,00

- W 2018 roku i przez część 2019 roku (do dnia 11.08.2019 r.) obowiązywał wzór deklaracji o wysokości ww. opłaty określony uchwałą Nr 140/XXII/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 18 lipca 2016 r., poz. 2526).
- 4) Od dnia 12.08.2019 roku do końca okresu objętego kontrolą w gminie obowiązywała uchwała Nr 70/X/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 29 lipca 2019 r., poz. 3553).
- Uchwałą tą wybrano metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy, w odniesieniu do nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawek:
    - 14 zł miesięcznie od mieszkańca, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny;
    - 28 zł miesięcznie od mieszkańca, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.
  - Zgodnie z § 3 uchwały ilość osób zamieszkujących daną nieruchomość miała być ustalana na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, a wzór deklaracji miał być określony odrębną uchwałą. Wzór taki został określony uchwałą Nr 71/X/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 29 lipca 2019 r., poz. 3552).

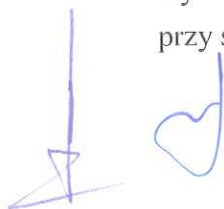
- 5) Ustalono, że dokonana w 2019 roku zmiana metody obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi skutkowałą wzrostem opłat.
- Dla przykładu jednoosobowe gospodarstwo domowe przed dniem wejścia w życie przywołanej uchwały Nr 70/X/2019 Rady Gminy Przechlewo zobowiązane było wносить miesięczną opłatę w wysokości 9,00 zł przy selektywnej zbiórce odpadów oraz 21,00 zł przy niesegregowaniu odpadów. Po wejściu w życie ww. uchwały opłaty za jedną osobę wynoszą odpowiednio 14,00 zł (wzrost o 5,00 zł, tj. o 56%) i 28,00 zł (wzrost o 7,00 zł, tj. o 33%).

W przypadku gospodarstwa składającego się z 4 osób opłata miesięczna przed zmianą metody obliczania odpadów wynosiła 38,00 zł (odpady segregowane) lub 62,00 zł, w przypadku gromadzenia odpadów w sposób zmieszany. Po zmianie metody obliczania opłaty te powinny być wnoszone odpowiednio w wysokościach 56,00 zł (4 osoby x 14,00 zł) – wzrost o 18,00 zł, tj. 47% oraz 112,00 zł (4 osoby x 28,00 zł) – wzrost o 50,00 zł, tj. o 81%.

- W trakcie kontroli pani Marlena Olejnik – podinspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi okazała kilka sporządzonych przez siebie zestawień, jako materiałów wyjściowych do sporządzenia projektu uchwały wprowadzającej w 2019 roku zmiany w wysokościach opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W zestawieniu zatytułowanym „Opłata z zagospodarowanie odpadów w ZZO w Nowym Dworze wg cennika z 2018 r. 2019 r. oraz 2020 r.” (brak oznaczenia daty sporządzenia) zestawiono wyliczenia opłat za ten sam tonaż odpadów według stawek obowiązujących w poszczególnych latach, z podziałem na poszczególne kody odpadów. Przykładowo opłata za 47,08 Mg odpadów o kodzie 20 01 99B (odpady BIO) w 2018 roku wynosiła 156,61 zł przy stawce 3,08 zł + 8% VAT za 1 Mg, w roku 2019 – 429,90 zł przy stawce 4,93 zł + 8% VAT a roku 2020 – 5.264,13 zł przy stawce 103,53 zł za Mg. Inny przykład, to opłata za zmieszane odpady opakowaniowe (kod 15 01 06) – według zestawienia opłata w ZZO w Nowym Dworze za 232,82 Mg tych odpadów w 2018 roku wynosiła 774,45 zł przy stawce 3,08 zł + 8% VAT, w roku 2019 – 1.506,07 zł przy stawce 3,11 zł za Mg, a w roku 2020 – 28.159,39 zł przy stawce 111,99 zł za Mg.

Kolejne zestawienia zawierały informacje o stawkach obowiązujących przed podwyżką oraz wyliczenia opłat po podwyżce, z zastosowaniem stawek: 12,00 zł, 13,00 zł; 14,00 zł i 15,00 zł od osoby, zarówno w przypadku segregowania odpadów, jak i gromadzenia odpadów w sposób niesegregowany. Jedno z zestawień zawierało informacje, że przy liczbie 4870 osób w gminie wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosą: 58.440 zł przy stawce 12 zł za osobę; 63.304,00 zł przy stawce 13 zł; 68.180 zł przy stawce 14 zł oraz 73.050 zł przy stawce 15,00 zł za osobę.

Przedłożone przez panią Marlenę Olejnik – podinspektor zestawienia, obejmujące też nieomówione powyżej zestawienie obrazujące stawki opłat obowiązujące w kilku gminach powiatów człuchowskiego i chojnickiego, przed zmianą stawek w 2019 roku oraz po zmianie, załączono do akt roboczych kontroli.

[Sporządzone przez panią Marlenę Olejnik – podinspektor zestawienia z zakresu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – poz. 35 akt kontroli]

- 6) W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wyliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w deklaracjach składanych we wrześniu 2019 r. oraz dokonywania przypisu należności budżetowych na kartach kontowych. Próba kontrolna obejmowała osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe, do rozliczenia których prowadzono konta księgowe oznaczone następującymi indeksami: 34101037; 34-100969; 34-100965; 34-102095; 34-101408; 34-101030; 34-100786; 34-100240; 34-101853 oraz 34-101041. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 7) Na wstępie tej części protokołu wykazano, że na dzień 31.12.2019 roku należności kontrolowanej jednostki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły 39.742,83 zł oraz, że w całości były to zaległości.
- Z wydruku „Wykaz zaległości na dzień 31.12.2019 r.”, wygenerowanego z komputerowego programu „Księgowość zobowiązań” wynikało, że powyższa wielkość obejmowała zaległości 423 dłużników. Saldo zaległości obejmowało 27.476,14 zł zaległości z roku 2019 oraz 12.266,69 zł zaległości z lat ubiegłych.
- Największe zaległości, w wysokościach powyżej 500,00 zł, występowały na kontach 9 dłużników, których indeksy (numery kont księgowych) przedstawiono w tabeli poniżej. Zaległości tych dłużników, na sumę 11.170,49 zł, stanowiły 28% wszystkich zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W tabeli przedstawiono też informacje o roku/latach powstania zaległości oraz o działaniach organu administracji publicznej, mających na celu wyegzekwowanie należności:

Lp.	Konto/ indeks	Zaległość	Rok/lata powstania zaległości	Działania organu administracji publicznej
1	2	3	4	5
1.	110002	1.842,43	2014-2019	Na dzień 1.01.2019 r. zaległości dłużnika wynosiły 1.550,63 zł. Po przypisie bieżącym (424,00 zł) oraz wpłacie zaległości (132,20 zł) saldo zaległości wzrosło do wysokości 1.842,43 zł. W latach 2015-2019 skierowano do organu egzekucyjnego 6 tytułów wykonawczych na należności z lat 2013-2019 (do marca włącznie), na sumę 2.304,00 zł. W lutym 2020 r. organ egzekucyjny wydał 2 postanowienia o umorzeniu 5 postępowań egzekucyjnych dotyczących należności na sumę 1.728,00 zł.
2.	50059	1.778,80	2016-2019	W latach 2016-2019 wystawiono 7 tytułów wykonawczych – ostatni z dnia 15.05.2019 r. dotyczył zaległości do marca 2019 r. W 2020 roku na podanym obok koncie księgowym zaewidencjonowano 5 wpłat (ostatnia z dnia 14.08.2020 r.) na sumę 1.435,50 zł.
3.	120135	1.676,00	2015-2019	W latach 2017-2019 wystawiono 4 tytuły wykonawcze na zaległości z lat 2015-2019 – ostatni tytuł z dnia 4.10.2019 r. dotyczył zaległości do sierpnia 2019 r.

4.	5130001	1.633,00	2014-2019	W okresie od maja 2017 r. do września 2019 r. wystawiono 5 tytułów wykonawczych dot. należności z okresu 2014-2019 (do lipca), na sumę 1.518,00 zł. W dniu 27.02.2020 r. na podanym obok koncie księgowym zaewidencjonowano wpłatę 100,00 zł na poczet zaległości.
5.	80016	1.229,30	2017-2019	W latach 2017-2018 wystawiono 3 tytuły wykonawcze na zaległości do sierpnia 2018 r. – ostatni tytuł z dnia 26.09.2018 r.
6.	2130090	1.072,00	2018-2019	Na dzień 1.01.2019 r. zaległości dłużnika wynosiły 460,00 zł. Po bieżącym przypisie należności (816,00 zł) oraz trzech wpłatach na sumę 204,00 zł zaległości wzrosły do wysokości 1.072,00 zł. W latach 2018-2020 (ostatni z dnia 4.03.2020 r.) wystawiono 5 tytułów wykonawczych na zaległości w wysokości 1.026,00 zł. W dniu 21.08.2020 r. organ egzekucyjny wydał postanowienie u umorzeniu 4 postępowań egzekucyjnych, prowadzonych w oparciu o 4 tytuły wykonawcze wystawione w latach 2018-2020, za sumę 842,00 zł, z uwagi na bezskuteczność egzekucji.
7.	120022	793,60	2017-2019	Na dzień 1.01.2019 r. zaległości dłużnika wynosiły 552,00 zł. Po przypisie bieżącym (276,00 zł) i wpłacie kwoty 34,40 zł na poczet zaległości saldo zaległości wzrosło do wysokości 793,60 zł. W latach 2017-2019 wystawiono 5 tytułów wykonawczych (ostatni z dnia 31.12.2019 r.) na zaległości do listopada 2019 r.
8.	2100321	612,00	2013-2014	W dniu 20.04.2016 r. wystawiono tytuł wykonawczy na zaległości w wysokości 612,00 zł z okresu lipiec 2013- styczeń 2014. W dniu 11.07.2016 r. organ egzekucyjny wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – dłużnik nie zamieszkuje pod adresem wskazanym przez wierzyciela.
9.	130019	533,36	2019	Na dzień 1.01.2019 r. zaległości dłużnika wynosiły 2.554,31 zł. Zaległości te pochodziły z lat 2014-2018. Po przypisie bieżącym (552,00 zł) oraz zaksięgowaniu wpłat organu egzekucyjnego (2.559,07 zł) na poczet zaległości i 13,88 zł na poczet wymiaru bieżącego salda zaległości na dzień 31.12.2019 r. zmniejszyło się do wysokości 533,36 zł. W latach 2015-2019 wystawiono 6 tytułów wykonawczych – ostatni z dnia 4.10.2019 roku dotyczył zaległości do sierpnia 2019 r. W 2020 roku na podanym obok koncie księgowym zaewidencjonowano 7 wpłat (ostatnia z dnia 21.09.2020 r.) na sumę 74,35 zł

3.9.3. Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz cele wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- 1) W sporządzonych za 2018 rok oraz za rok 2019 sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego kontrolowana jednostka wykazała wykonanie odpowiednio 504.851,09 zł oraz 668.460,06 zł wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”. Wykonanie wydatków w poszczególnych paragrafach przedstawiono w tabeli poniżej (w zł):

Paragraf klasyfikacji wydatków	Klasyfikowane w rozdziale 90002 wydatki wykonane w roku:	
	2018	2019
<i>I</i>	2	3
302 – „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”	0,00	146,37
401 – „Wynagrodzenia osobowe pracowników”	21.398,46	23.285,74
404 – „Dodatkowe wynagrodzenie roczne”	1.503,98	1.300,00
411 – „Składki na ubezpieczenia społeczne”	4.409,29	3.743,12
412 – „Składki na Fundusz Pracy”	628,43	533,49
421 – „Zakup materiałów i wyposażenia”	2.794,10	12.298,46
430 – „Zakup usług pozostałych”	464.224,43	626.259,24
441 – „Podróże służbowe krajowe”	249,92	0,00
444 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”	497,98	523,64
470 – „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby...”	350,00	370,00
606 – „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”	8.794,50	0
Razem:	504.851,09	668.460,06

2) W myśl art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1439) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Przywołane przepisy umożliwiają gminom wykorzystanie środków pochodzących z pobranych opłat także na pokrycie kosztów:

- wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami;
- usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 797).

3) W trakcie kontroli poproszono panią Annę Adamską – skarbnik gminy o sporządzenie informacji o wykonanych w 2018 i 2019 roku dochodach z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz o zrealizowanych w tych latach wydatkach na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem podziału wynikającego z przywołanego powyżej art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Wynikające z przedłożonych informacji „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” dane kwotowe zestawiono w tabeli poniżej (w zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019
1	2	3	4
1.	Dochody j.s.t. z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	560.229,90	661.446,31
2.	Wydatki j.s.t. na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym dotyczące:	504.851,09	668.460,06
	1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	455.356,19	567.396,68
	2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	17.232,49	49.685,20
	3) obsługi administracyjnej tego systemu	32.262,41	42.739,66
	4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	0	5.441,52
	5) inne, wynikające z ustawy	0	3.197,00
3.	Różnica: Dochody (poz. 1) minus wydatki (poz. 2):	55.378,81	-7.013,75

Do informacji dotyczącej 2018 roku skarbnik gminy załączyła informację o przeznaczeniu nadwyżki dochodów nad wydatkami, o treści - cyt.: *Nadwyżka dochodów nad wydatkami za 2018 rok w wysokości 55.378,81 zł została wprowadzona do budżetu gminy w 2019 roku uchwałą Nr 27/VI/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 19 lutego 2019 roku na wydatki w rozdziale 90002 na cele związane z gospodarką odpadami wskazane w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250).*

Ustalono, że uchwałą przywołaną w ww. informacji zwiększono o 55.379,00 zł plan wydatków budżetowych w klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” § 430 – „Zakup usług pozostałych”.

Sporządzone przez skarbnika gminy informacje załączono do akt roboczych kontroli.

[Informacje „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi”, sporządzone za rok 2018 i rok 2019 przez panią Annę Adamską – skarbnik gminy – poz. 36 akt kontroli]

- 4) Szczegółową kontrolę wydatków budżetowych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przeprowadzono na przykładzie roku 2019. Na podstawie dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej wydatków, zrealizowanych na sumę 668.460,06 zł, ustalono, co następuje.

- a) Wydatki w wysokości 567.396,68 zł, poniesione na odbiór, transport, zbieranie, odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów komunalnych wiązały się głównie z zapłatą faktur Zakładu Oczyszczania Miasta „ZOM” Klawkowo Sp. z o.o. sp. komandytowa Klawkowo za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców gminy oraz transport tych odpadów do miejsca ich zagospodarowania (322.920,00 zł wydatków) oraz faktur spółki Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór za zagospodarowanie odpadów komunalnych (240.408,60 zł). Ustalono, że pierwszy z wymienionych powyżej wykonawców wystawiał faktury i otrzymywał wynagrodzenie w wysokościach wynikających z obowiązującej umowy nr 25/U/2018 z dnia 13.09.2018 r., z kolei spółka zagospodarowująca odpady otrzymywała wynagrodzenia zgodne z wystawionymi fakturami, których wartość uzależniona była od ilości i rodzaju przyjętych odpadów:

Pozostałe 4.068,08 zł wydatkowano w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” § 430 – „Zakup usług pozostałych” na zapłatę m.in.: faktur Spółki EMKA w Żyrardowie za odbiór odpadów medycznych z wyznaczonego przez gminę punktu, ich transport oraz utylizację (1.368,62); faktur firmy „Rakarnia” Skup Zwierząt Padłych oraz Odpadów Poprodukcyjnych Roman Rocłowski w Lipienicach za odbiór martwych zwierząt (dziki, sarny, bocian, pies, kot – wydatki na sumę 1.315,44 zł) oraz faktur za odbiór i zagospodarowanie odpadów określanych jako „małe AGD”.

W trakcie kontroli stwierdzono brak podstaw do ujęcia wydatków związanych z odbiorem martwych zwierząt do wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Martwe zwierzęta nie stanowią odpadów komunalnych (odpadów bytowych) związanych z nieprzemysłową działalnością człowieka.

- b) Wykazane w informacji skarbnika gminy wydatki na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w wysokości 49.685,20 zł, związane były z zapłatą faktur za: obsługę PSZOK w Przechlewie (26.653,44 zł), kruszenie gruzu budowlanego z ww. Punktu (21.531,76 zł) oraz za opracowanie operatu przeciwpożarowego dla PSZOK (1.500,00 zł).
- c) Na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono wydatki na sumę 42.739,66 zł, obejmującą wydatki na:
- wynagrodzenia pracownika prowadzącego w urzędzie gminy sprawy z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi; zapłatę składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy; sfinansowanie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz na szkolenia tego pracownika (§§ 401, 404, 411, 412, 444 i 470) – 29.755,99 zł;
  - zakup artykułów biurowych, tonerów do drukarek, sprzętu komputerowego, oprogramowania, usług pocztowych, wody w butlach oraz na zakup usług pocztowych i usług związanych z konserwacją oprogramowania i naprawą drukarek – 12.983,67 zł.
- d) Wykazane w informacji wydatki w wysokości 5.441,52 zł na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi dotyczyły zakupu pojemnika metalowego „Serce” do zbiórki nakrętek (3.444,00 zł) oraz zakupu 400 sztuk toreb bawełnianych z nadrukiem, do wręczenia mieszkańcom biorącym udział w Dniach Przechlewa (1.997,52 zł).
- e) Środki budżetowe pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi kontrolowana jednostka wykorzystwała też do zakupu koszy ulicznych do ustawienia przy nieruchomościach wykorzystywanych do celów publicznych (1.197,00 zł) na zapłatę faktury za utrzymanie czystości na terenach stanic wodnych (2.000,00 zł). Wydatki te, na sumę 3.197,00 zł, skarbnik gminy wykazała w pozycji „inne wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi” złożonej informacji „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” za rok 2019.

IV. GOSPODARKA MIENIEM

Kontrolę w zakresie gospodarki mieniem przeprowadzono za rok 2019.

4.1. Gospodarka mieniem komunalnym

4.1.1. Środki trwałe

- 1) W myśl uregulowań zawartych w dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości (pkt 6.4 „Dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości...”) ewidencja środków trwałych prowadzona jest w Referacie Finansowym, a dodatkowo ewidencję gruntów wg klas, powierzchni, nr działek, miejsce położenia prowadzi się na stanowisku ds. gospodarki gruntami i mieniem komunalnym w urzędzie gminy – ewidencja zasobu gminnego.
- 2) Na podstawie szczegółowych wydruków z kont 011 – „Środki trwałe” i 013 – „Pozostałe środki trwałe” ustalono następujące dane o saidach i obrotach kont księgowych służących do ewidencji podstawowych i pozostałych środków trwałych w 2019 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Konto 011	Konto 013
1	2	3
Wartość początkowa środków trwałych na początek roku (B.O.)	51.631.500,85	421.884,95
Zwiększenia wartości początkowej w trakcie roku	6.317.917,06	65.652,89
Zmniejszenia wartości początkowej w trakcie roku	6.981.468,95	39.561,80
Wartość środków trwałych na koniec roku (B.Z.)	50.967.948,96	447.976,08

- 3) Ustalono, że na zwiększenie wartości początkowej podstawowych środków trwałych o 6.317.917,06 zł wpłynęło zaksięgowanie na stronie Wn konta 011 wartości:
  - a) składników majątkowych powstałych po rozliczeniu kosztów zadań inwestycyjnych - 5.929.454,25 zł;
  - b) maszyn i urządzeń technicznych - 41.369,87 zł;
  - c) narzędzi i przyrządów (...) - 281.629,14 zł;
  - d) nieruchomości ujawnionych po zakupie, podziale i zamianie gruntów - 65.463,80 zł;

Razem: - 6.317.917,06 zł.

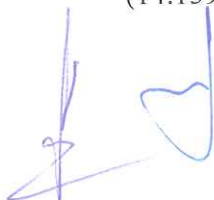
Przyjmowanie na stan inwentarzowy środków trwałych następowało w oparciu o obowiązujące w jednostce dowody księgowe: „OT – Protokół przyjęcia środka trwałego”

- 4) Zmniejszenie w trakcie roku o 6.981.468,95 zł wartości początkowej konta 011 wynikało z wyksięgowania wartości:

- Przekazanych do jednostek organizacyjnych:
  - a) składników majątku po rozliczeniu kosztów zrealizowanych zadań inwestycyjnych (5.328.689,81 zł),
  - b) wyposażenia hali sportowej i zaplecza przy Szkole Podstawowej w Sąpólnie (241.026,67 zł),
  - c) środków trwałych do Gminnej Biblioteki i Centrum Kultury w Przechlewie takich, jak: 16 zestawów komputerowych, urządzenia wielofunkcyjnego, projektora multimedialnego, instalacji sieciowej „Wioska internetowa” o łącznej wartości - 70.999,99 zł;
- sprzedaży składników majątkowych (samochód ratowniczo-gaśniczy i przyczepa) oraz zestaw ratownictwa technicznego o łącznej wartości - 367.915,08 zł;
- podziału i zamiany gruntów o łącznej wartości - 51.687,40 zł;
- wyksięgowania wartości gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste - korekta na kwotę 721.691,00 zł;
- zdjęcia ze stanu gruntów przekształconych w prawo własności o łącznej wartości - 199.459,00 zł.

Zmiany w stanie ewidencyjnym składników majątku nanoszono na podstawie dowodów sprzedaży oraz dokumentów „LT - Likwidacja Środka Trwałego”.

- 5) Wykazane w tabeli powyżej zmiany w zakresie zwiększenia w trakcie roku o 65.652,89 zł wartości początkowej pozostałych środków trwałych (konto 013) wiązały się z zakupem i wydaniem do używania składników majątku m.in.: ścianki promocyjnej, mebli, drukarek, niszczarek, urządzeń wielofunkcyjnych, notebooków, laptopów, kamer - itp. oraz przyjęciem na stan ewidencyjny wyposażenia bieżni i skoczni w dal. Na stan ewidencyjny składniki majątku przyjmowano na podstawie dowodów zakupu.
- 6) Zmniejszenie w trakcie roku o 39.561,80 zł wartości konta 013 wynikało z wyksięgowania wartości zlikwidowanych składników majątku (11.153,65 zł), jak też z zaksięgowania na stronie Ma tego konta przekazanych do Gminnej Biblioteki i Centrum Kultury w Przechlewie pozostałych środków trwałych o łącznej wartości 10.300,00 zł, w tym zaksięgowanych pod datą 15.05.2019 r. witryny chłodniczej i okapu o łącznej wartości 2.500,00 zł oraz pod datą 22.10.2019 r. mebli i telefonu o łącznej wartości 7.800,00 zł, w ramach programu "Wioska internetowa" oraz przekazanych do jednostek organizacyjnych gminy składników majątkowych o łącznej wartości 18.108,15 zł, na które złożyły się niżej wskazane składniki majątkowe: wyposażenie bieżni i skoczni w dal (14.159,15 zł), szafy biurowe (3.233,00 zł) oraz stół konferencyjny (716,00 zł).

Umorzenie środków trwałych

- 1) Na podstawie szczegółowych wydruków z kont 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” ustalono następujące dane o saldach i obrotach kont księgowych służących do ewidencji umorzeń podstawowych i pozostałych środków trwałych oraz podstawowych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych w 2019 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Konto 071	Konto 072
1	2	3
Wartość umorzenia na początek roku (B.O.)	10.625.129,99	438.682,81
Zwiększenia wartości umorzenia w trakcie roku	881.912,37	74.027,88
Zmniejszenia wartości umorzenia w trakcie roku	810.760,35	39.561,80
Wartość umorzenia na koniec roku (B.Z.)	10.696.282,01	473.148,89

- 2) Ustalono, że pod datą 31.12.2019 roku na stronie Ma konta 071 zaksięgowano roczne umorzenie podstawowych środków trwałych (879.202,68 zł) oraz umorzenie podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (2.709,69 zł).

Księgowań na stronie Wn konta 071, zmniejszających o 810.760,35 zł wartość umorzenia, dokonano w trakcie roku w związku z przekazaniem zmodernizowanego boiska do Szkoły Podstawowej w Przechlewie (371.845,28 zł) oraz do Gminnej Biblioteki i Centrum Kultury w Przechlewie środków trwałych w ramach programu „Wioska internetowa” o łącznej wartości 70.999,99 zł, a także ze sprzedażą podstawowych środków trwałych o łącznej wartości 367.915,08 zł.

Na zwiększenie w trakcie roku o 74.027,88 zł wartości umorzenia na koncie 072 wpłynęło zaksięgowanie umorzenia zakupionych oraz wydanych do używania tzw. „pozostałych środków trwałych” (podlegających ewidencji na koncie 013) – 65.652,89 zł, jak też umorzenia licencji na korzystanie z wydanych do używania programów komputerowych, jako „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” (podlegających ewidencji na koncie 020) – 8.374,99 zł.

Zmniejszenie o 39.561,80 zł wartości umorzenia wynikało z wyksięgowania umorzenia zlikwidowanych składników majątkowych o charakterze wyposażenia (11.153,65 zł) oraz umorzenia składników majątkowych wykreślonych z ewidencji księgowej w związku z przekazaniem ich do jednostek organizacyjnych gminy o łącznej wartości - 28.408,15 zł.

4.1.2. Wartości niematerialne i prawne

- 1) Na dzień 1.01.2019 roku syntetyczne konto 020 – „Wartości niematerialne i prawne” w ewidencji księgowej urzędu gminy wykazywało saldo Wn w wysokości 151.003,03 zł.
- 2) Na podstawie wydruku z dnia 9.09.2020 r. o nazwie „Wartości niematerialne i prawne – 020 Stan na dzień 31.12.2019 roku wg klasyfikacji KŚT” ustalono, że w trakcie roku na

stronie Wn konta 020 zaksięgowano wartości początkowe 10 niematerialnych składników majątkowych, na sumę 12.064,99 zł. Księgowania miały związek z zakupem i wydaniem do użytkowania programów komputerowych takich, jak: system kancelaria (3.690,00 zł) oraz 9 programów Microsoft Office 2016 o łącznej wartości 8.374,99 zł.

- 3) W 2019 roku nie dokonywano żadnych księgowania na stronie Ma konta 020, zmniejszających wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych.

Na dzień 31.12.2019 roku konto 020 przedstawiało saldo Wn w wysokości 163.068,02 zł.

- 4) Umorzenie podstawowych wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowano na koncie 071 - „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.
- 5) Do ewidencji umorzenia pozostałych wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywano konto 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

4.1.3. Finansowy majątek trwały

- 1) Kontrolowana jednostka prowadziła konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”, które na początek 2019 roku wykazywało saldo Wn w wysokości - 484.750,00 zł.
- 2) Powyższa wielkość przedstawiała nominalną wartość 9695 udziałów (50 zł każdy udział) wniesionych do spółki pod nazwą Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Nowym Dworze.

Spółka ta została utworzona w 2008 roku, do której gmina przystąpiła na podstawie uchwały Nr 177/XXVIII/08 Rady Gminy Przechlewo z dnia 24 listopada 2008 r. w sprawie utworzenia spółki prawa handlowego z ograniczoną odpowiedzialnością.

- 3) W trakcie 2019 roku na stronie Wn konta zaksięgowano wartość 100,00 zł. Wskazane księgowanie było następstwem objęcia 1 udziału w Spółdzielni Socjalnej „Zielone Przechlewo” o wartości nominalnej 100,00 zł.

Wyżej wskazana Spółdzielnia została utworzona w 2019 roku na podstawie uchwały Nr 52/VIII/2019 Rady Gminy Przechlewo z dnia 30 kwietnia 2019 roku w sprawie powołania spółdzielni socjalnej „Zielone Przechlewo”.

- 4) Wniesienie tych udziałów do ww. spółdzielni zostało odzwierciedlone w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki, na przeznaczonym do tego koncie 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”.
- 5) Po stronie Ma konta w ciągu roku nie odnotowano żadnych księgowania. Na koniec 2019 r. konto wykazywało saldo Wn w wysokości 484.850,00 zł.

4.1.4. Materiały

- 1) Z dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości wynikało („II. Metody wyceny aktywów i pasywów...”), że zakupione materiały należy ewidencjonować w cenach zakupu. Wartość węgla i paliwa zakupionego do zużycia przez

samochody OSP odnosi się w koszty dopiero po rozliczeniu ich zużycia, przy czym węgiel i paliwa pozostałe na koniec roku obejmuje się spisem z natury. Po ich wycenie stosownie do kosztów zakupu wg zasady FIFO - „pierwsze weszło, pierwsze wyszło” należało ujmować je na koncie 310 zmniejszając równocześnie koszty. Materiały biurowe, materiały przeznaczone do sprzątania, środki czystości, artykuły spożywcze oraz materiały zużyte bezpośrednio po zakupie nie zostały objęte gospodarką magazynową – należało je odnosić w ciężar kosztów bezpośrednio po zakupie.

- 2) Na dzień 1.01.2019 roku konto 310 – „Materiały” wykazywało saldo Wn w wysokości 4.732,86 zł.

W trakcie roku dokonano 32 księgowania zwiększających wartość zapasów materiałów o 26.073,68 zł, jak też 27 zapisów zmniejszających wartość zapasów o 23.026,12 zł. Na bilans zamknięcia ksiąg rachunkowych konto to wykazywało saldo Wn w wysokości 7.780,42 zł.

- 3) Księgowania na stronie Wn konta 310 miały związek z zakupem węgla (9.797,00 zł), etyliny (1.449,21 zł), olejów (14.136,04 zł) oraz materiałów biurowych (691,43 zł).
- 4) Z kolei księgowania zmniejszających wartość zapasów materiałów dokonywano w związku z rozliczeniem zużytych paliw tj.: węgla (7.477,00 zł), etyliny (1.153,39 zł) i olejów (13.937,74 zł) oraz artykułów biurowych (457,99 zł).
- 5) Występujące na dzień 31.12.2019 roku saldo konta 310 – „Materiały” w wysokości 7.780,42 zł przedstawiało wartość materiałów biurowych (691,43 zł), węgla (4.160,00 zł), etyliny (1.199,99 zł) i olejów (1.729,00 zł).

Ilości i wartości zapasów materiałowych wynikały z arkuszy spisów z natury (nr 50, 51 i 52), wykorzystanych do inwentaryzacji rocznej zapasów materiałów, przeprowadzonej według stanu na dzień 31.12.2019 r., stosownie do zarządzenia Nr 03/W/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 4 października 2019 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.

4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa

- 1) Na dzień 1.01.2019 roku pozabilansowe konto 091 „Obce środki trwałe” wykazywało saldo wartość 35.230,72 zł. W trakcie roku zaksięgowano operacje księgowe zmniejszające wartość konta o 3.056,40 zł oraz zwiększające o 2.598,33 zł. Na dzień 31.12.2019 roku saldo konta 091 wynosiło 34.772,65 zł.
- 2) Księgowanie zmniejszające wartość konta o było następstwem przekazania (zwrotu) radiotelefonu do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku (Pk 103/1 z dnia 5.08.2019 r.) oraz przyjęcia na stan od tego samego podmiotu innego radiotelefonu na podstawie umowy użyczenia nr 128/2019 z dnia 8 lipca 2019 roku.

- 3) Ustalono, że na dzień 31.12.2019 roku urząd gminy posiadał w użytkowaniu składniki majątkowe stanowiące własność Skarbu Państwa, które otrzymał od następujących podmiotów:
- a) z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego:
    - sprzęt obrony cywilnej na podstawie umowy nr 37/1999 z dnia 1.10.1999 r. o wartości 7.981,67 zł,
    - radiotelefonu na podstawie umowy użyczenia nr 128/2019 z dnia 8 lipca 2019 roku o wartości 2.598,33 zł;
  - b) z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji sprzęt komputerowy z oprogramowaniem o wartości (7.092,65 zł) w ramach realizowanego projektu rządowego „pl.ID”, związanego z budową elektronicznej administracji – umowa 2010/CPI/109/ZSK z dnia 20.10.2010 r.;
- 4) Poza mieniem stanowiącym własność Skarbu Państwa kontrolowana jednostka posiadała we władaniu także Infomat przekazany przez Województwo Pomorskie na podstawie umowy użyczenia (bez numeru) z dnia 19.06.2012 r.
- Wszystkie ww. składniki majątkowe objęto pozabilansową ewidencją księgową.

4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że ostatnią „pełną” inwentaryzację rzeczowych składników majątkowych przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 03/W/2017 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 23 października 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, po upływie 4 lat od poprzedniej inwentaryzacji przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Nr 6/W/2013 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 3 października 2013 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.
- 2) Zgodnie z pierwszym z wyżej przywołanych zarządzeń inwentaryzację należało przeprowadzić:
- a) drogą spisu z natury: środki trwałe; pozostałe środki trwałe (wyposażenie); środki trwałe i wyposażenie otrzymane w użyczenie (...); zapasy materiałów; druki ścisłego zarachowania;
  - b) w drodze uzyskania potwierdzenia salda: należności; środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych (...); udziały; kredyty i pożyczki;
  - c) w drodze weryfikacji dokumentów z zapisami w księgach: grunty, przez porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości; salda kontrahentów wynikające z należytego zabezpieczenia umów; należności i zobowiązania publiczno-prawne; należności i zobowiązania wobec pracowników; należności i zobowiązania osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych.

Inwentaryzację należało przeprowadzić w terminie od 2 listopada 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Spis z natury przeprowadzić miała komisja stała powołana odrębnym zarządzeniem Nr 370/2014 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 3.10.2014 roku w sprawie powołania stałej komisji inwentaryzacyjnej.

- 3) Na podstawie dokumentacji inwentaryzacyjnej ustalono, że inwentaryzacja rzeczowych składników majątkowych została przeprowadzona metodą weryfikacji i metodą spisu z natury.

Z dokumentacji inwentaryzacyjnej „Zestawienia zbiorczego spisów z natury” wynika, że metodą spisu z natury inwentaryzowano środki trwałe objęte ewidencją konta 011 o wartości 20.977.478,21 zł, w tym środki trwałe trudno dostępne m.in.: kanalizacje, wodociągi itp. o łącznej wartości 3.517.108,12 zł. Z kolei metodą weryfikacji (protokół inwentaryzacji aktywów i pasywów drogą porównania danych) inwentaryzowano składniki majątkowe o łącznej wartości - 48.037.580,07 zł. Z powyższego wynika, że razem zinwentaryzowano składniki majątkowe o łącznej wartości – 69.015.058,28 zł. Ewidencja konta 011 według stanu na dzień 31.12.2017 r. wykazywała wartość 48.037.580,07 zł i była niższa od wartości zinwentaryzowanego mienia o 20.977.478,21 zł. Analogiczna sytuacja miała miejsce w inwentaryzacji pozostałych środków trwałych objętych ewidencją konta 013, gdzie spisem z natury objęto składniki majątkowe o wartości 373.867,51 zł, z kolei metodą weryfikacji zinwentaryzowano 378.159,51 zł. Z powyższych dokumentów wynika, że razem inwentaryzacją objęto rzeczowe składniki majątkowe o wartości - 752.027,02 zł. Ewidencja konta 013 według stanu na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 378.159,51 zł i była niższa od wartości pozostałych środków trwałych objętych inwentaryzacją o 373.867,51 zł.

W związku z powyższym zwrócono się o złożenie wyjaśnienia w jaki sposób inwentaryzowano rzeczowe składniki majątkowe.

W wyjaśnieniu złożonym przez panią Annę Adamską – skarbnika gminy z dnia 19.10.2020 r. wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: *W 2017 roku dokonano inwentaryzacji środków trwałych na kwotę 46.738.362,46 zł, w tym:*

- a) *spisem z natury objęto środki trwałe na kwotę 17.460.370,09 zł,*
- b) *drogą weryfikacji grunty na kwotę 25.760.884,25 zł,*
- c) *drogą weryfikacji środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony na kwotę 3.517.108,12 zł.*

Kwota 1.299.217,61 zł wynika za zmian księgowych pomiędzy dniem spisu a dniem końca okresu sprawozdawczego.

W dalszej części wyjaśnienia enumeratywnie wymieniono 23 składniki majątkowe, które spisano na arkuszach spisowych z natury od numeru 50 do numeru 53, jak podała wyjaśniająca inwentaryzowano je w drodze weryfikacji.

W końcowej części wyjaśnienia podano:

W odniesieniu do konta 013 błędnie sporządzono protokół weryfikacji tego konta, ponieważ wszystkie pozostałe składniki majątkowe zostały zinwentaryzowane w drodze spisu z natury na kwotę 373.867,51. Kwota 4.292,00 zł wynika ze zmian księgowych pomiędzy dniem spisu a dniem końca okresu sprawozdawczego.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: zarządzenia Nr 3//W/2017 z 23.10.2017 r., protokołu inwentaryzacji drogą weryfikacji – konto 011, protokołu inwentaryzacji drogą weryfikacji – konto 013, zestawienie zbiorcze spisów z natury – środki trwale, zestawienie zbiorcze spisów z natury – pozostałe środki trwale oraz wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnika gminy w sprawie sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji – poz. 37 akt kontroli]

- 4) Metodą spisu z natury zinwentaryzowano budynki i lokale, kotły i maszyny energetyczne, urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia i przyrządy oraz zapasy paliwa itp. Metodą weryfikacji inwentaryzowano grunty, drogi, obiekty inżynierii lądowej i wodnej oraz trudnodostępne środki trwale.
- 5) Stwierdzono, że spisem z natury objęto także wartości niematerialne i prawne objęte ewidencją konta 020 o łącznej wartości 140.470,10 zł (arkusz spisu z natury nr 47), czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

W wyjaśnieniu z dnia 19.10.2020 r. złożonym przez panią Annę Adamską – skarbnika gminy wyjaśniająca podała – cyt.: *W związku z przeprowadzoną inwentaryzacją w 2017 roku informuję, że w wyniku pomyłki zostały spisane na arkuszach spisu z natury wartości niematerialne i prawne.*

Wartości niematerialne są co roku weryfikowane poprzez porównanie danych księgowych z danymi wynikającymi z dokumentów, co odbyło się również w roku 2017 wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia protokołu weryfikacji wartości niematerialnych i prawnych, arkusza spisu z natury nr 47 oraz wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnika gminy w sprawie objęcia spisem z natury wartości niematerialnych i prawnych – poz. 38 akt kontroli]

- 6) Inwentaryzację rozliczono według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku.

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

Kontrolę rozliczeń przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019.

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

- 1) W 2019 roku zadania gminy realizowało 7 jednostek budżetowych: kontrolowany urząd gminy; Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie; Gminny Żłobek w Przechlewie; Przedszkole w Przechlewie; Szkoła Podstawowa w Przechlewie oraz Szkoła Podstawowa w Sąpolnie.
- 2) Przywołane powyżej Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo obsługiwało 4 jednostki budżetowe – Gminny Żłobek w Przechlewie, Przedszkole w Przechlewie, Szkołę Podstawową w Przechlewie i Szkołę Podstawową w Sąpolnie. Jednostkowe sprawozdania budżetowe Rb-27S i Rb-28S tych jednostek za 2019 rok podpisywały panie Grażyna Karłowska – dyrektor Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo oraz Małgorzata Sominka – główny księgowy ww. Centrum.
- 3) Ustalenia w zakresie rozliczania gminnych jednostek budżetowych z wykonanych dochodów i wydatków budżetowych przedstawiono poniżej.

Rozliczenie dochodów budżetowych

- 1) Na podstawie księgowania na koncie 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) ustalono, że w 2019 roku gminne jednostki budżetowe wykonały dochody w wysokości 7.425.567,73 zł oraz, że na dzień 31.12.2019 r. saldo należności budżetu gminy z tytułu nierozliczonych (nieotrzymanych) dochodów wynosiło 80.942,40 zł.

W tabeli poniżej przedstawiono dane o wykonanych dochodach, dochodach rozliczonych do końca roku, kwotach do rozliczenia w roku 2020 oraz datach wpływu dochodów na podstawowy rachunek bankowy gminy (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki	Saldo Wn konta 222 na dzień 1.01.2019 r.	Dochody wykonane wg Rb-27S	Dochody rozliczone do końca 2019 r.	Saldo Wn konta 222 na dzień 31.12.2019 r.	Data wpływu dochodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo w Przechlewie	8,48	121,28	121,24	8,52	7.01.2020 r.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie	4.101,91	56.964,93	55.809,80	5.257,04	3.01.2020 r.
3.	Gminny Żłobek w Przechlewie	10.831,80	139.012,81	135.848,44	13.996,17	7.01.2020 r.
4.	Przedszkole w Przechlewie	15.051,60	152.046,20	151.868,65	15.229,15	7.01.2020 r.
5.	Szkoła Podstawowa w Przechlewie	25.852,48	338.696,86	333.192,48	31.356,86	8.01.2020 r.

6.	Szkoła Podstawowa w Sąpolnie	118,66	2.216,00	2.105,99	228,67	7.01.2020 r.
7.	Urząd Gminy w Przechlewie	50.072,89	6.736.509,65	6.771.716,55	14.865,99	2.01.2020 r.
Razem:		106.037,82	7.425.567,73	7.450.663,15	80.942,40	x

Z zestawienia wynika m.in., że końcowego rozliczenia dochodów za 2019 rok gminne jednostki budżetowe dokonały do dnia 8.01.2020 r.

- 2) Szczegółową kontrolę rozliczania dochodów w trakcie roku budżetowego przeprowadzono na przykładzie rozliczeń Szkoły Podstawowej w Przechlewie, ewidencjonowanych na analitycznym koncie rozrachunkowym 222-1-5.
- Ustalono, że na bilans otwarcia ksiąg rachunkowych 2019 roku ww. konto rozliczeniowe wykazywało saldo Wn w wysokości 25.852,48 zł. Dochody w tej wysokości, za grudzień 2018 roku, na podstawowy rachunek bankowy gminy wpłynęły w dniu 4.01.2019 r.
  - W sporządzonym za 2019 rok jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowej jednostki budżetowej ww. jednostka wykazała wykonanie dochodów budżetowych w wysokości 338.696,86 zł. Były to wpływy: z usług (§ 083) – 310.773,52 zł; z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego (§ 067) – 17.682,97 zł; z najmu i dzierżawy (§ 075) – 8.250,00 zł; z różnych dochodów (§ 097) – 1.884,70 zł; z różnych opłat (§ 069) – 53,00 zł oraz z pozostałych odsetek (§ 092) – 52,67 zł.

Ustalono, że dochody za poszczególne miesiące 2019 roku, z okresu styczeń – listopad, w wysokościach wynikających ze złożonych sprawozdań i zaksięgowanych na stronie Wn ww. konta pod datą ostatniego dnia każdego miesiąca, wpływały na podstawowy rachunek gminy w okresie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego te dochody dotyczyły. Dochody za grudzień 2019 roku wpłynęły w dniu 8.01.2020 r.

Do rozliczeń dochodów uwag nie wniesiono.

Rozliczenie wydatków budżetowych

- 1) W tabeli poniżej przedstawiono dane o środkach przekazanych z budżetu gminy na finansowanie wydatków jednostek budżetowych, wydatkach wykonanych, kwotach do rozliczenia w roku 2020 oraz datach wpływu tych środków na podstawowy rachunek bankowy budżetu gminy (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki	Saldo Wn konta 223 na dzień 1.01.2019 roku.	Plan wydatków po zmianach	Środki przekazane jednostce w trakcie roku (minus zwroty)	Wydatki wykonane według sprawozdania Rb-28S	Saldo Wn konta 223 na dzień 31.12.2019 r.	Data wpływu środków
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo w Przechlewie	43.657,96	967.592,00	915.694,84	905.874,17	53.478,63	7.01.2020 r.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie	194.576,58	11.851.614,00	11.563.921,42	11.379.919,10	378.578,90	9.01.2020 r.

3.	Gminny Żłobek w Przechlewie	9.201,20	804.772,00	790.770,80	773.783,82	26.188,18	7.01.2020 r.
4.	Przedszkole w Przechlewie	23.481,35	1.560.569,00	1.537.087,65	1.488.781,70	71.787,30	7.01.2020 r.
5.	Szkoła Podstawowa w Przechlewie	62.650,24	6.536.031,00	7.179.014,76	6.157.546,19	1.084.118,81	8.01.2020 r.
6.	Szkoła Podstawowa w Sapolnie	40.565,65	1.749.062,00	1.708.496,35	1.739.034,11	10.027,89	7.01.2020 r.
7.	Urząd Gminy w Przechlewie	231.394,84	19.176.998,06	17.497.814,45	17.552.220,93	176.988,36	2.01.2020 r.
Razem:		605.527,82	42.646.638,06	41.192.809,27	39.997.160,82	1.801.168,07	x

Z zestawienia wynika m.in., że ostatecznego zwrotu niewykorzystanych środków na finansowanie w 2019 roku wydatków gminnych jednostek budżetowych jednostki te dokonały do dnia 9.01.2020 r.

- 2) Szczegółową kontrolę tematyki związanej z rozliczaniem się z budżetem gminy jednostek budżetowych ze środków przekazanych im na finansowanie ich wydatków przeprowadzono na przykładzie Szkoły Podstawowej w Przechlewie. Do rozliczeń tej jednostki prowadzono analityczne konto 223-1-5.

- Na dzień 1.01.2019 roku ww. konto wykazywało saldo Wn w wysokości 62.650,24 zł, wynikające z niezwrócenia do końca 2018 roku niewykorzystanych środków na wydatki tej jednostki. Na rachunek bankowy gminy środki te wpłynęły w dniu 4.01.2019 r.
- W trakcie 2019 roku ww. jednostce przekazano środki budżetowe na wydatki w wysokości 7.244.819,00 zł. Dokumentujący przekazanie środków na taką sumę wydruk „Księga Główna (obroty kont)” z konta 223-1-5 załączono do akt roboczych kontroli.

[Wydruk „Księga Główna (obroty kont)” z konta 223-1-5 za okres od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. – poz. 39 akt kontroli]

- Zasadniczą część otrzymanych środków, tj. 6.157.546,19 zł, Szkoła Podstawowa w Przechlewie wykorzystwała na finansowanie wydatków budżetowych. Wielkość taką ustalono na podstawie sporządzonego za 2019 rok jednostkowego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej.

Część otrzymanych środków (3.154,00 zł) jednostka zwróciła do budżetu gminy w trakcie roku – dokonany w dniu 12.09.2019 r. przelew w tej wysokości dotyczył niewykorzystanych środków w rozdziale 80153 – „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych”.

Do całkowitego rozliczenia się z otrzymanych w 2019 roku środków budżetowych ww. jednostka powinna zwrócić jeszcze kwotę 1.084.118,81 zł, stanowiącą saldo Wn przywołanego powyżej konta 223-1-5. Środki w tej wysokości wpłynęły na podstawowy rachunek bankowy gminy w dniu 8.01.2020 r.

- 3) Ustalono, że przelewów środków na finansowanie wydatków Szkoły Podstawowej w Przechlewie dokonywano na pisemne wnioski (zapotrzebowania na środki finansowe),

składane przez głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo, sporządzone z podziałem na poszczególne rozdziały planu finansowego Szkoły.

- Ze sporządzonego przez ww. Centrum, a dotyczącego Szkoły Podstawowej w Przechlewie, jednostkowego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za 2019 rok wynikało, że aktualny na koniec 2019 roku plan wydatków Szkoły wynosił 6.536.031,00 zł.
- Zwrócono uwagę, że środki budżetowe przekazane tej jednostce (7.244.819,00 zł) były o 708.788,00 zł wyższe od planu wydatków tej jednostki.

O wyjaśnienie przyczyn przekazania jednostce środków wyższych od planu wydatków tej jednostki poproszono skarbnika gminy.

W złożonym wyjaśnieniu pani Anna Adamska – skarbnik gminy podała, że – cyt.: *Przyczyną przekazania środków na wydatki w wysokości 708.788,00 zł ponad plan finansowy tej jednostki było to, że zapotrzebowanie na środki składane jest przez Centrum Usług Wspólnych w Przechlewie, które zajmuje się obsługą finansowo – księgową jednostek oświatowych z terenu Gminy Przechlewo. To pracownicy tej jednostki prowadzą szczegółową kontrolę złożonych zapotrzebowań i zawsze się to praktykowało.*

Do złożonego wyjaśnienia skarbnik gminy załączyła pismo (bez numeru) Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo, podpisane przez panie Grażynę Karłowską – dyrektor tej jednostki oraz Małgorzatę Sominkę – głównego księgowego Centrum, o następującej treści: *W roku 2019 omyłkowo pobrano więcej środków na wydatki o kwotę 708.788,00 zł niż wynosił plan finansowy po stronie wydatków Szkoły Podstawowej w Przechlewie. W miesiącu wrześniu odeszła księgowa, która prowadziła ewidencję księgową Szkoły Podstawowej w Przechlewie, do której obowiązków należało uzgadnianie zapotrzebowań na środki z planem finansowym. Nowa osoba, która została zatrudniona od miesiąca października nie przejęła od razu wszystkich obowiązków, gdyż nie miała doświadczenia w księgowości budżetowej. Ponadto od czerwca do końca miesiąca października 2019 roku dyrektor Centrum Usług Wspólnych Gminy przebywała na zwolnieniu lekarskim po wypadku komunikacyjnym, co powodowało nawarstwienie się obowiązków u innych pracowników. W listopadzie złożono zapotrzebowanie w związku z płatnościami faktur inwestycyjnych i dodatkowymi kwotami wynikającymi ze zwiększenia planu finansowego jednostki, gdyż mylnie podliczono kwotę dotychczas złożonych zapotrzebowań. Nadmieniam, że zawyżona kwota pobranych środków na wydatki nie spowodowała przekroczenia planu wydatków w poszczególnych paragrafach. Środki zostały zwrócone do organu w dniu 08 stycznia 2020 roku.*

Cytowane wyjaśnienie skarbnika gminy z cytowanym pismem Centrum Usług Wspólnych Gminy Przechlewo załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy w sprawie przekazania Szkole Podstawowej w Przechlewie środków budżetowych wyższych od planu wydatków tej jednostki –

– poz. 40 akt kontroli]

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

- 1) W niniejszym protokole wykazano już, że w 2019 roku na terenie gminy działały dwa samorządowe zakłady budżetowe – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Przechlewie oraz Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie.
  - Na podstawie obrótów na koncie 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” ustalono, że Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Przechlewie udzielono w 2019 roku:
    - 247.911,00 zł dotacji przedmiotowych klasyfikowanych w § 265 – „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego” w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”;
    - 19.000,00 zł dotacji celowych, klasyfikowanych w § 621 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych” w rozdziale 92605.
  - Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Przechlewie nie udzielano w 2019 roku dotacji przedmiotowych, był on natomiast beneficjentem dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§ 621) na sumę 3.761.444,14 zł, klasyfikowanych w rozdziałach 01010 – „Infrastruktura wodociągowa...” (3.751.969,19 zł) oraz 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” (9.474,95 zł).
- 2) Ustalenia kontroli w zakresie rozliczenia dotacji przedmiotowych przedstawiono w punkcie „3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji – 3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe”, z kolei ustalenia odnoszące się do udzielonych dotacji celowych na finansowanie wydatków majątkowych zawarto w punkcie „3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki” niniejszego protokołu kontroli.

W przywołanych punktach protokołu wykazano, że dotacje zostały rozliczone przez ich beneficjentów oraz w urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki.
- 3) Samorządowe zakłady budżetowe wykazały prawidłowo otrzymane dotacje celowe w części „D. Dane uzupełniające” złożonych w kontrolowanej jednostce sprawozdań Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych”. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Przechlewie wykazał też prawidłową wartość przychodów z tytułu otrzymanych dotacji przedmiotowych w części A. sprawozdania ww. sprawozdania.

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów

W 2019 roku w gminnych jednostkach budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie Prawo oświatowe nie funkcjonowały wydzielone rachunki bankowe, o jakich mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Informacji takiej udzieliła pani Anna Adamska – skarbnik gminy.

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

- 1) W 2019 roku na terenie gminy działała jedna samorządowa instytucja kultury – Gminna Biblioteka i Centrum Kultury w Przechlewie.
- 2) Na bankowy rachunek ww. instytucji kultury przekazano w 2019 roku 758.000,00 zł dotacji podmiotowych klasyfikowanych w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury” oraz 960.173,24 zł dotacji celowych klasyfikowanych w § 622 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”. Dotacji tych udzielono w rozdziale 92116 – „Biblioteki”.
- 3) Ustalenia w zakresie rozliczenia udzielonych dotacji podmiotowych przedstawiono w punkcie „3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji – 3.7.2.1. Dotacje podmiotowe”, natomiast w zakresie klasyfikowanych w § 662 dotacji celowych – w punkcie „3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki” niniejszego protokołu kontroli.

W ww. punktach protokołu wykazano, że beneficjent dotacji przekazał rozliczenia wskazujące na wykorzystanie 734.500,00 zł z dotacji podmiotowej oraz 878.993,10 zł z dotacji celowej. Niewykorzystane dotacje, na sumę 144.680,14 zł, instytucja kultury zwróciła do budżetu gminy w dniach 20.12.2019 r. (81.180,14 zł) oraz 31.12.2019 r. – 63.500,00 zł.

Do rozliczenia dotacji uwag nie wniesiono.

5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

W 2019 roku na terenie gminy nie działał żaden samorządowy publiczny zakład opieki zdrowotnej.

5.4.3. Inne samorządowe osoby prawne

W okresie objętym szczegółową kontrolą rozliczeń z budżetem gminy na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego nie działała żadna spółka komunalna, tj. spółka ze 100% udziałem gminy.

*

* *

Integralną część protokołu stanowi następujące załączniki:

1. „Zestawienie akt roboczych kontroli”.

Ustalenia końcowe

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
2. Ustalenia zawarte w protokole zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione na posiedzeniu zorganizowanym w dniu ²⁷..... października 2020 r.
3. Wójt Gminy Przechlewo został poinformowany o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.
4. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod poz. 1/2020.

Przechlewo, dnia ²⁷..... października 2020 r.

Inspektorzy kontroli

Mieczysław Beńko
.....
(Mieczysław Beńko)

Waldemar Staszewski
.....
(Waldemar Staszewski)

URZĄD GMINY
ul. Człuchowska 26
77-320 PRZECHELEWO
tel. 59 83 34 301
e-mail: ug@przechlewo.pl

WÓJT

Wójt:

Krzysztof Michałowski
.....
(Krzysztof Michałowski)

SKARBNIK GMINY

Skarbnik:

mgr Anna Adamska
.....
(Anna Adamska)

Załącznik
do protokołu kontroli

ZESTAWIENIE AKT ROBOCZYCH KONTROLI

URZĄD GMINY W PRZECHELEWO
Nazwa jednostki kontrolowanej

KONTROLA KOMPLEKSOWA
Rodzaj kontroli

8.06.2020 r. – 27.10.2020 r.
Termin przeprowadzenia kontroli

Pozycja akt kontroli	Nazwa dokumentu	Ilość kart
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1	Kierowany do Wójta Gminy Przechlewo wniosek o informację w sprawie potrąceń wynagrodzeń nauczycieli za okres strajku w kwietniu 2019 r. oraz informacja pana Krzysztofa Michałowskiego – Wójta Gminy Przechlewo w sprawie ww. potrąceń	3
2	Kserokopie: 2 deklaracji podatkowych indeks podatnika: 160072, 160073, 3 decyzji ustalających oznaczonych 3123. 30035.1.2019, 3123.2100630. 1.2019 i 3127.2120033.1.2019 oraz wyjaśnienie pani Alicji Korzeniewskiej złożone w sprawie 9 nieprawidłowości	9
3	Kserokopie: 3 decyzji ustalających oznaczonych 3120.30028.1.2019, 3123.2100202.1.2019 oraz 3120.510348.1.2019	3
4	Kserokopia decyzji ustalającej z dnia 29.01.2019 r. oznaczonej 3120.5100327.1.2019	1
5	Kserokopie: umowy najmu z dnia 16.04.2013 r. i umowy najmu z 18.03.2019 r.	5
6	Kserokopia zestawienia zbiorczego księgowania według klasyfikacji budżetowej oraz wyjaśnienie pani Beaty Wysockiej złożone w sprawie 3 nieprawidłowości	2
7	Kserokopia deklaracji złożonej w dniu 21.03.2019 r., przez podatnika, dla którego prowadzi się konto rozrachunkowe o numerze 100002	3
8	Kserokopia drugiej strony wykazu osób, od których pobrano opłatę miejscową w czerwcu 2019 r.	1
9	Kserokopie: uchwały w sprawie opłaty miejscowej, potwierdzenia wykonania operacji z dnia 18.07.2019 r. (przelew wejściowy), potwierdzenia wykonania operacji z dnia 29.10.2019 r. (przelew wyjściowy)	4
10	Kserokopie: decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej oraz wniosku o umorzenie	2
11	Wyjaśnienie z dnia 5.08.2020 r. złożone przez panią Danutę Koneczek w sprawie 4 nieprawidłowości	3
12	Wykaz nieruchomości gminy zbytych w 2019 roku	1
13	Kserokopie: statutu ZGK w Przechlewie, programu gospodarowania (...) oraz pismo kierowane do wójta, odpowiedź wójta w sprawie podmiotu, który gospodaruje mieszkaniowym zasobem i ustala wysokość czynszów	5

14	Kserokopie: uchwały Nr 50/XI/2015 Rady Gminy Przechlewo z dnia 7 sierpnia 2015 r. oraz umowy dzierżawy sali widowiskowo – gastronomicznej (...)	3
15	Kserokopie: umowy dzierżawy z dnia 22.05.2017 r. i umowy dzierżawy Nr BT44105 z dnia 19.03.2019 r.	2
16	Informacja pani Danuty Koneczek w sprawie tytułu prawnego do władania nieruchomościami gminnymi	1
17	Kserokopie: zaświadczenia nr 12/2019.DK z dnia 5.12.2019 r. oraz zaświadczenia nr 6826.10.2020.DK z dnia 24.02.2020 r.	2
18	Uchwała Nr 14/III/2014 Rady Gminy Przechlewo z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo	2
19	Kserokopie: projektu uchwały Rady Gminy Przechlewo w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Przechlewo; stron 1-2 oraz 10 (strona tytułowa, strona z przyjętym porządkiem obrad oraz strona dokumentująca przedłożenie Radzie projektu uchwały i końcowe rozstrzygnięcie) protokołu Nr L/2018 z sesji Rady Gminy Przechlewo z dnia 29 czerwca 2018 r.	6
20	Kserokopie: dokumentu z informacją o złożonych ofertach do przetargu na udzielenie kredytu w wysokości 2.880.000,00 zł oraz zarządzenia Nr 111/2019 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo Zamówień Publicznych	3
21	Kserokopia umowy kredytowej nr 19/2997 z dnia 10.07.2019 r.	5
22	Kserokopie 4 umów zlecenia zawartych z panem Dariuszem Buczko, powierzających zleceniobiorcy wykonywanie czynności komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej	12
23	Kserokopia dokumentu wskazującego na wpływ jednej oferty w przetargu na zadanie pn. „Remont świetlic wiejskich na terenie gminy Przechlewo”	1
24	Kserokopia dokumentu wskazującego na wpływ 3 ofert w przetargu na zadanie pn. „Remont nawierzchni istniejącego wielofunkcyjnego boiska ORLIK przy Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Przechlewie”	1
25	Kserokopie: umowy nr 5/RB/2018 z dnia 9.10.2018 r.; strony tytułowej oraz stron 18-21 SIWZ; kosztorysu powykonawczego z dnia 7.11.2018 r. dot. zamówienia publicznego związanego z remontem nawierzchni istniejącego boiska ORLIK przy Szkole Podstawowej w Przechlewie oraz wyjaśnienie pani Mirosławy Szczerbiak – kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju i Promocji Gminy	16
26	Kserokopie faktury nr 3/2018 firmy AMJ Budownictwo Marcin Michałajko w Gdańsku za opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w Przechlewie oraz spisanego w dniu 12.04.2018 r. protokołu zdawczo-odbiorczego z przekazania dokumentacji Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Przechlewie	2
27	Kserokopie protokołu (notatki) z otwarcia ofert oraz zestawienia „Przebudowa drogi gminnej na działce nr 671 w miejscowości Przechlewo”	2
28	Kserokopie „Protokołu postępowania o zamówienie publiczne (...)” oraz „Informacji z sesji otwarcia ofert” dot. przetargu na przebudowę drogi na działce nr 671 w Przechlewie	9

29	Kserokopia pisma ZZO/l.dz. 10/2018/D.R. Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze z dnia 2.10.2018 r. wraz z załączonym zestawieniem „Wartość poręczenia gmin na rzecz ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o. na dzień 30.09.2018 r.”	3
30	Wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy, dotyczące prognozowanych wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji w 2024 r.	8
31	Wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy w sprawie różnic pomiędzy WPF a dokumentami źródłowymi w zakresie planowanych spłat kredytów i pożyczek w latach 2020-2024	1
32	Kserokopia dokumentu dotyczącego otwarcia ofert na zamówienie publiczne pn. „Odbieranie odpadów komunalnych stałych oraz odpadów segregowanych na terenie gminy Przechlewo z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy” (sprawa IRP.ZP.271.5.2016)	1
33	Kserokopia „Protokołu szacowania wartości zamówienia”, sporządzonego w dniu 14.08.2018 r. dla zamówienia „Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Przechlewo”	1
34	Kserokopia dokumentu sporządzonego w dniu otwarcia ofert w przetargu na zamówienie publiczne pn. „Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Przechlewo” (sprawa IRP.ZP.271.1.7.2018)	1
35	Sporządzone przez panią Marlenę Olejnik – podinspektor zestawienia z zakresu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	7
36	Informacje „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi”, sporządzone za rok 2018 i rok 2019 przez panią Annę Adamską – skarbnik gminy	4
37	Kserokopie: zarządzenia Nr 3//W/2017 z 23.10.2017 r., protokołu inwentaryzacji drogą weryfikacji – konto 011, protokołu inwentaryzacji drogą weryfikacji – konto 013, zestawienie zbiorcze spisów z natury – środki trwałe, zestawienie zbiorcze spisów z natury – pozostałe środki trwałe oraz wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnika gminy w sprawie sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji	7
38	Kserokopia protokołu weryfikacji wartości niematerialnych i prawnych, arkusza spisu z natury nr 47 oraz wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnika gminy w sprawie objęcia spisem z natury wartości niematerialnych i prawnych	3
39	Wydruk „Księga Główna (obroty kont)” z konta 223-1-5 za okres od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r.	2
40	Wyjaśnienie pani Anny Adamskiej – skarbnik gminy w sprawie przekazania Szkole Podstawowej w Przechlewie środków budżetowych wyższych od planu wydatków tej jednostki	2

Sporządził: Mieczysław Benko – Starszy inspektor WKGF